

Regeringens proposition

2000/01:9

Exportkontroll m.m. av produkter med dubbla användningsområden

Prop.
2000/01:9

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 5 oktober 2000

Göran Persson

Leif Pagrotsky
(Utrikesdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ny lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, som skall ersätta lagen (1998:397) om strategiska produkter.

Produkter med dubbla användningsområden är sådana produkter som har en etablerad civil användning men som också kan användas för militärt bruk. De har hittills i Sverige kallats strategiska produkter. Den svenska exportkontrollen när det gäller produkter med dubbla användningsområden regleras av rådets förordning (EG) nr 3381/94 om upprättandet av en gemenskapsordning för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden och av lagen om strategiska produkter.

På området för exportkontroll antogs en ny förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden av rådet den 22 juni 2000. Den nya förordningen trädde i kraft den 28 september 2000. Vidare beslutade rådet den 22 juni 2000 om en gemensam åtgärd 2000/401/GUSP om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning.

Den nya förordningen innebär att utrymmet för och behovet av nationell särreglering minskar. Detta för i sin tur med sig omfattande ändringar i den svenska lagstiftningen på området. Den gemensamma åtgärden avser kontroll som inte återfinns i det nuvarande svenska regelverket. I propositionen föreslås att den nu gällande lagen om strategiska produkter ersätts med en helt ny lag.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

1 Förslag till riksdagsbeslut	4
2 Lagtext	5
2.1 Förslag till lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd	5
2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut	11
2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel	12
2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen	13
2.5 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)	15
2.6 Förslag till lag (2000:000) om straff för smuggling	16
3 Ärendet och dess beredning	17
4 Exportkontroll av strategiska produkter	18
4.1 Nuvarande reglering	18
4.2 En ny EG-förordning	19
4.3 En gemensam åtgärd om kontroll av tekniskt bistånd	22
5 Innebörden och konsekvenserna av den nya EG-förordningen och den gemensamma åtgärden	23
5.1 En ny lag om produkter med dubbla användningsområden	24
5.2 Den nya EG-förordningen	25
5.2.1 Tillämpningsområde och definitioner	25
5.2.2 Räckvidden av tillståndsplikten	26
5.2.3 Exporttillstånd	30
5.2.4 Uppdatering av förteckningen över produkter med dubbla användningsområden	32
5.2.5 Tullförfaranden, administrativt samarbete och kontrollåtgärder	33
5.2.6 Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser	33
5.2.7 Överklagande m.m.	38
5.3 Tekniskt bistånd	39
5.3.1 Tillämpningsområde och definitioner	39
5.3.2 Kontroll av tekniskt bistånd	40
5.3.3 Genomförandebestämmelser	43
6 Vissa övriga frågor	43
7 Ekonomiska konsekvenser	46
8 Ikraftträdande m.m.	47
9 Författningskommentar	47
9.1 Förslag till lag (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd	47
9.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut	51

9.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.....	51
9.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen.....	51
9.5 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)	51
9.6 Förslag till lag (2000:000) om straff för smuggling	52
Bilaga 1 Rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden.....	54
Bilaga 2 Rådets gemensamma åtgärd 2000/414/GUSP av den 22 juni 2000 om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss militär slutanvändning.....	268
Bilaga 3 Promemorians lagförslag.....	270
Bilaga 4 Förteckning över remissinstanserna.....	275
Bilaga 5 Lagrådsremissens lagförslag.....	276
Bilaga 6 Lagrådets yttrande.....	287
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 oktober 2000....	294
Rättsdatablad.....	295

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,
2. lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut,
3. lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel,
4. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
5. lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220),
6. lag om ändring i lagen (2000:000) om straff för smuggling.

2 Lagtext

2.1 Förslag till lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller kontroll av produkter med dubbla användningsområden och kontroll av tekniskt bistånd.

Lagen innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden¹.

Bestämmelser finns också i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet.

Definitioner

2 § Med *produkter med dubbla användningsområden*, *export*, *exportör* och *exportdeklaration* avses i denna lag detsamma som i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

3 § Med *militära produkter* enligt artikel 4.2 och 4.3 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 avses i denna lag de produkter som enligt 1 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel utgör krigsmateriel.

Med *tekniskt bistånd* avses i denna lag allt tekniskt stöd som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller någon annan teknisk tjänst och som kan anta sådana former som utbildning, överföring av kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster.

Tillstånd

4 § Frågor om tillstånd enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen prövas av Inspektionen för strategiska produkter eller den myndighet som regeringen bestämmer.

¹ EGT L 159, 30.6.2000, s. 1 (Celex 32000R1334).

En myndighet skall med eget yttrande lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

Regeringen meddelar ytterligare föreskrifter om överlämnande av ärenden till regeringen.

Export och överföring

5 § Regeringen får meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden skall omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för att komplettera bestämmelserna om exporttillstånd i artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till överföring som avses i artikel 21.2 a i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

8 § För tillstånd till utförsel av använt kärnbränsle gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Tekniskt bistånd

9 § Tekniskt bistånd får inte lämnas utanför Europeiska gemenskapen om det är avsett att användas i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller av kärnvapen eller andra kärnladdningar eller i samband med utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet.

Införsel

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till införsel av kemiska prekursorer (utgångsämnena) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel.

Återkallelse

11 § Tillstånd till export eller överföring enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 kan återkallas, om tillståndshavaren har åsidosatt en föreskrift i förordningen eller en föreskrift som har meddelats med stöd av förordningen eller denna lag eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

12 § Föreskrifter om skyldighet för tillverkare av produkter som avses i denna lag att betala årliga avgifter för att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter finns i 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Den som är avgiftsskyldig skall varje år lämna en deklARATION till inspektionen med de uppgifter som behövs för att bestämma avgifterna, enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från deklARATIONSSKYLDIGHETEN.

13 § Enligt de närmare föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar skall en deklARATION varje år lämnas av den som

1. producerar, bereder, förbrukar, för in eller för ut kemiska prekursorer (utgångsämnena) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel,

2. under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, fört in eller fört ut sådana produkter, eller

3. producerar diskreta organiska kemikalier.

DeklARATIONEN skall innehålla uppgifter om

1. verksamheten under det gångna kalenderåret,

2. den verksamhet som planeras för det kommande kalenderåret,

3. ändringar i verksamheten som planeras för det pågående kalenderåret.

DeklARATIONEN skall ges in till den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftskontroll

14 § Den som har lämnat en deklARATION enligt 13 § skall, på begäran av den myndighet som avses i 13 § tredje stycket, också lämna de upplysningar och handlingar som kan behövas för kontroll av uppgifterna i deklARATIONEN.

För denna kontroll har företrädare för myndigheten rätt till tillträde till de områden, lokaler och anläggningar där sådan verksamhet bedrivs som omfattas av deklARATIONSSKYLDIGHETEN och får där göra undersökningar och ta prover. Detta gäller dock inte utrymme som utgör någons bostad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Tillsyn

15 § Tillsyn över efterlevnaden av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av Inspektionen för strategiska produkter eller den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Regeringen får meddela föreskrifter om tillsynen.

16 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontroll av den som för överföring inom Europeiska gemenskapen eller för export tar befattning med produkter med dubbla användningsområden eller av den som ger tekniskt bistånd. Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler där den som avses i första stycket bedriver sin verksamhet. Detta gäller dock inte utrymme som utgör någons bostad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att tillsynen skall kunna genomföras. Tillsynsmyndigheten får begära hjälp även av andra statliga myndigheter för sin tillsyn.

17 § Den som enligt artikel 16.2 eller 21.5 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 är skyldig att bevara och på begäran av tillsynsmyndigheten visa upp handlingar skall bevara dessa i fem år eller den längre tid som för vissa uppgifter eller handlingar kan vara föreskriven i lag eller annan författning.

Straff m.m.

18 § Den som uppsåtligen utan tillstånd

1. exporterar produkter med dubbla användningsområden som avses i artiklarna 3, 4.1-4.3 och 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, eller

2. överför produkter med dubbla användningsområden som avses i artikel 21 i samma förordning,

döms till böter eller fängelse i högst två år.

Vad som föreskrivs i första stycket gäller också den som uppsåtligen genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 utan tillstånd

1. exporterar programvara eller teknik som avses i artiklarna 3, 4.1-4.3 och 5.1 i samma förordning, eller

2. överför programvara eller teknik som avses i artikel 21 i samma förordning.

Om brott enligt första eller andra stycket är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömningen av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

19 § Den som av grov oaktsamhet begår en gärning som avses i 18 § första eller andra stycket döms till böter eller fängelse i högst två år.

Om gärningen är ringa, skall den inte medföra ansvar.

20 § Den som uppsåtligen bryter mot 9 § döms till böter eller fängelse i högst två år.

Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömningen av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

21 § För försök till brott enligt 18 § första eller andra stycket eller 20 § första stycket samt för försök, förberedelse och stämpling till grovt brott enligt 18 § tredje stycket eller 20 § andra stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

22 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. lämnar oriktiga uppgifter i en ansökan om tillstånd eller i någon annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller denna lag eller i en deklARATION som avses i 12 eller 13 §,

2. åsidosätter krav eller villkor som har meddelats med stöd av artikel 6.2 i samma förordning eller bryter mot kontroll- eller ordningsföreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag,

3. åsidosätter sin underrättelseskyldighet enligt artikel 4.4 i samma förordning,

4. åsidosätter sin uppgiftsskyldighet enligt artikel 21.7 i samma förordning, eller

5. bryter mot artikel 16.2 eller 21.5 i samma förordning eller mot 17 §.

Om gärningen är ringa, skall den inte medföra ansvar.

23 § Om det inte är uppenbart oskäligt, skall följande egendom förklaras förverkad:

1. produkt som varit föremål för brott enligt denna lag eller värdet på en sådan produkt,

2. utbyte av brott enligt denna lag,

3. vad någon tagit som ersättning för kostnader i samband med ett brott enligt denna lag, eller värdet av det mottagna, om mottagandet utgör brott enligt denna lag.

En produkt som avses i första stycket 1 eller en särskild rätt till produkten får inte förklaras förverkad, om produkten eller rättigheten efter brottet förvärvats av någon som inte haft vetskap om eller skäligen anledning till antagande om egendomens samband med brottet. Vid förverkande enligt första stycket 1 av en produkt gäller inte bestämmelserna i 36 kap. 5 § första och andra styckena brottsbalken om hos vem förverkande får ske.

Egendom som har använts som hjälpmedel vid brott enligt denna lag får förklaras förverkad, om förverkandet behövs för att förebygga brott enligt denna lag eller det annars finns särskilda skäl till det. I stället för egendomen får dess värde förklaras förverkat. I 36 kap. 5 § brottsbalken finns bestämmelser om hos vem förverkande får ske och om särskild rätt till förverkad egendom.

I stället för förverkande enligt tredje stycket av egendomen eller dess värde får rätten föreskriva att någon åtgärd vidtas med egendomen som

förebygger fortsatt missbruk av den. I sådana fall får även en del av egendomens värde förklaras förverkat.

24 § Försummar den uppgiftsskyldige att i rätt tid ge in en sådan deklARATION som avses i 12 eller 13 §, får den myndighet som skall ta emot deklARATIONEN vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra sin skyldighet.

Överklagande

25 § Beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en myndighets beslut enligt 14, 16 och 24 §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra förvaltningsbeslut enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller enligt denna lag får inte överklagas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001, då lagen (1998:397) om strategiska produkter skall upphöra att gälla.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2§²

Lagen gäller inte beslut av en sådan nämnd vars sammansättning är bestämd i lag och vars ordförande skall vara eller ha varit ordinarie domare.

Lagen gäller inte heller

1. beslut av arrendenämnd, hyresnämnd eller övervakningsnämnd,
 2. beslut om svenskt medborgarskap,
 3. beslut om utlänningars vistelse i riket,
 4. beslut om värnpliktigas eller reservpersonals inkallelse eller tjänstgöring inom försvarsmakten,
 5. beslut enligt lagen (1966:413) om vapenfri tjänst,
 6. beslut som rör skatter eller avgifter,
 7. beslut enligt lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering eller beslut i frågor om allmän likviditetsindragning eller allmän prisreglering,
 8. andra beslut enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel än sådana som avser återkallelse av tillstånd enligt 3 eller 4 §,
 9. beslut om tillstånd till sådan verksamhet som avses i 1 § 3-4 lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
 10. beslut enligt *lagen (1998:397) om strategiska produkter.*
10. andra beslut enligt *lagen (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd än regeringens beslut som avser återkallelse av tillstånd.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

² Senaste lydelse 1998:398.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §³

För att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter skall den som har tillstånd att tillverka krigsmateriel enligt denna lag eller den som tillverkar produkter som omfattas av inspektionens tillsyn enligt 19 § lagen (1998:397) om strategiska produkter årligen betala en avgift, om det fakturerade värdet av tillverkarens sålda produkter av dessa slag under året överstiger 2 500 000 kr. Inspektionen bestämmer avgiften efter ett för samtliga avgiftsskyldiga lika förhållande till det fakturerade värdet.

För att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter skall den som har tillstånd att tillverka krigsmateriel enligt denna lag eller den som tillverkar produkter som omfattas av inspektionens tillsyn enligt 12 § lagen (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd årligen betala en avgift, om det fakturerade värdet av tillverkarens sålda produkter av dessa slag under året överstiger 2 500 000 kr. Inspektionen bestämmer avgiften efter ett för samtliga avgiftsskyldiga lika förhållande till det fakturerade värdet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

³ Senaste lydelse 1998:399.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §⁴

Lagen är tillämplig endast beträffande följande varor:

1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i <i>lagen (1998:397) om strategiska produkter</i>,	1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i <i>lagen (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd</i>,
2. varor som skall beskattas enligt lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
3. narkotika som avses i narkotikastrafflagen (1968:64),
4. vapen och ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),
5. injektionssprutor och kanyler,
6. dopningsmedel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
7. springstiletter, springknivar, knogjärn, kaststjärnor, riv- eller nithandskar, batonger, karatepinnar, blydaggar, spikklubbor och liknande,
8. kulturföremål som avses i 5 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.,
9. hundar och katter för annat ändamål än handel,
10. spritdrycker, vin och starköl enligt alkohollagen (1994:1738), teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. samt tobaksvaror vid kontroll av åldersgränsen i 13 § tobakslagen (1993:581),
11. nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler,
12. andra djur än sådana som anges ovan och produkter av djur, om det finns särskild anledning att misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller djurprodukten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda,

⁴ Senaste lydelse 2000:266.

13. barnpornografi enligt lagen (1998:1443) om förbud mot införelse och utförelse av barnpornografi, Prop. 2000/2001:9
14. varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

2.5 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Härigenom föreskrivs att 20 § strålskyddslagen (1988:220) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20§⁵

Tillstånd krävs för att

1. tillverka, till landet införa, transportera, saluföra, överlåta, upplåta, förvärva, inneha, använda, deponera, återvinna eller återanvända ett radioaktivt ämne eller ett material som innehåller radioaktiva ämnen,

2. tillverka, till landet införa, saluföra, överlåta, upplåta, förvärva, inneha, använda, installera eller underhålla en teknisk anordning som kan och är avsedd att sända ut joniserande strålning eller sådan del av anordningen som är av väsentlig betydelse från strålnings synpunkt,

3. tillverka, till landet införa, saluföra, överlåta, upplåta, förvärva, inneha, använda, installera eller underhålla andra tekniska anordningar än sådana som avses i 2 och som kan alstra joniserande strålning och för vilka regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrivit krav på tillstånd,

4. från landet utföra radioaktivt ämne, om inte tillstånd finns enligt *lagen (1998:397) om strategiska produkter.*

4. från landet utföra radioaktivt ämne, om inte tillstånd finns enligt *lagen (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

⁵ Senaste lydelse 2000:264.

2.6 Förslag till lag (2000:000) om straff för smuggling

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2000:000) om straff för smuggling skall ha följande lydelse.

*Lydelse enligt prop.
1999/2000:124*

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag innehåller bestämmelser om ansvar m.m. för gärningar som rör införsel till eller utförsel från landet av varor. Har det i lag eller annan författning föreskrivits straff för den som bryter mot ett förbud mot eller villkor för att föra in eller ut en vara, gäller i stället bestämmelserna i den författningen om inget annat är föreskrivet.

I 19–22, 26, 27 och 32 §§ finns särskilda bestämmelser om befogenheter för att förhindra, utreda och beivra brott enligt denna lag eller brott, som rör införsel till eller utförsel från landet av varor, enligt någon av de författningar som nämns i tredje stycket. Befogenheterna gäller även vid sådana brott enligt narkotikastrafflagen (1968:64) som avses i 12 § tredje stycket. Befogenheten enligt 32 § att väcka åtal eller besluta om förverkande gäller dock inte vid brott enligt narkotikastrafflagen.

De författningar som avses i andra stycket är lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker, lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel, lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land som är medlem i Europeiska unionen, lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeproducter, samt tullagen.

De författningar som avses i andra stycket är lagen (1960:419) om förbud i vissa fall mot införsel av spritdrycker, lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel, lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land som är medlem i Europeiska unionen, lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeproducter, *lagen (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd* samt tullagen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

3 Ärendet och dess beredning

Europeiska gemenskapernas kommission lade den 15 maj 1998 fram ett förslag till en ny förordning beträffande exportkontroll av varor och teknik med dubbla användningsområden. Förslaget lämnades i juni samma år till en rådsarbetsgrupp för produkter med dubbla användningsområden som granskat och behandlat förslaget. Rådsarbetsgruppens arbete fortgick fram till och med maj år 2000. Rådet antog sedan den 22 juni 2000 en ny förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden. Rådets förordning finns i *bilaga 1*.

I rådsarbetsgruppen behandlades också förslag till rådets gemensamma åtgärd om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med vissa slags militär slutanvändning. Rådet beslutade den 22 juni 2000 även om en gemensam åtgärd 2000/401/GUSP om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning. Den gemensamma åtgärden finns i *bilaga 2*.

Inom Utrikesdepartementet har utarbetats en promemoria, Produkter med dubbla användningsområden. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. Remissvaren och protokoll från remissmötena finns tillgängliga i Utrikesdepartementet (dnr. 340/005 och 192/003).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 7 september 2000 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 5*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*.

Lagrådet har i huvudsak godtagit förslagen men har också föreslagit vissa ändringar i den remitterade lagtexten. Lagrådets synpunkter och förslag avser väsentligen utformningen av bestämmelserna om straff m.m. Regeringen har följt Lagrådets förslag, förutom såvitt avser bestämmelser om förverkande. Regeringen återkommer till Lagrådets synpunkter i avsnitten 5 och 6 samt i författningskommentaren.

4 Exportkontroll av strategiska produkter

4.1 Nuvarande reglering

EG-rätten

Produkter med dubbla användningsområden omfattas av EG-rättens regler om varors fria rörlighet enligt artiklarna 28 och 29 (f.d. artiklarna 30 och 34) i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget). Vidare omfattas sådana produkter av den gemensamma handelspolitiken enligt artikel 133 (f.d. artikel 113) i EG-fördraget. EG-domstolen har i två domar, meddelade den 17 oktober 1995 (i målen C-70/94 och C-83/94), fastställt att gemenskapen har exklusiv behörighet i fråga om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden. Enligt EG-domstolen medför varken produkternas särskilda art eller det faktum att kontrollåtgärderna vidtas med hänsyn till utrikespolitiska intressen eller säkerhetsintressen att artikel 133 i EG-fördraget inte skall vara tillämplig.

En för Europeiska gemenskapen (EG) gemensam ordning för kontroll av export av dessa produkter antogs med stöd av artikel 113 i EG-fördraget i dess lydelse före Amsterdamfördraget den 19 december 1994 genom förordning (EG) nr 3381/94 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 1995 och började tillämpas den 1 juli 1995.

Rådets förordning (EG) nr 3381/94 syftar till fri rörlighet för produkter med dubbla användningsområden inom EG samt exportkontroll gentemot tredje land.

Förordningen innebär i huvudsak att tillstånd krävs till export av sådana produkter som finns förtecknade i bilaga I till rådets beslut 94/942/GUSP av den 19 december 1994 om den gemensamma åtgärden för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden. Detta beslut har antagits av rådet inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) på grundval av artikel J 3 i Fördraget om Europeiska unionen (Unionsfördraget), i fortsättningen benämnt GUSP-beslutet.

För krigsmateriel gäller enligt EG-fördraget vissa undantagsbestämmelser. Enligt artikel 296 (f.d. artikel 223) i EG-fördraget får medlemsstaterna vidta åtgärder som de anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen i fråga om tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel; sådana åtgärder får dock inte försämra konkurrensvillkoren på den gemensamma marknaden när det gäller varor som inte är avsedda speciellt för militära ändamål.

Europeiska unionen (EU) antog den 8 juni 1998 en gemensam uppförandekod för vapenexport. Koden ställer upp kriterier för kontrollen av export av konventionella stridsmedel. Koden är endast politiskt bindande men flera medlemsstater använder koden som huvudsaklig vägledning vid bedömning av utförelansökningar.

Den svenska lagstiftningen

Sverige har sedan lång tid tillbaka lagstiftning som reglerar utförel av såväl krigsmateriel som varor och teknik med dubbla användningsområden (s.k. strategiska produkter), dvs. produkter som har en etablerad civil användning men som också kan användas för militärt ändamål. Sedan år 1918 finns ett generellt förbud mot utförel av krigsmateriel. Förbudet finns numera i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Regler om utförel, dvs. export till tredje land och överföringar inom EG, av varor och teknik med dubbla användningsområden finns i lagen (1998:397) om strategiska produkter och förordningen (1998:400) om strategiska produkter (ändrad senast den 13 april 2000). Lagen kompletterar rådets förordning (EG) nr 3381/94 (se föregående avsnitt).

Frågor om tillstånd till utförel av produkter med dubbla användningsområden prövas i första hand av Inspektionen för strategiska produkter (ISP).

4.2 En ny EG-förordning

I artikel 18 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 föreskrivs att kommissionen vartannat år skall lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av förordningen.

I en rapport den 15 maj 1998 till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av förordningen (EG) nr 3381/94 om upprättandet av en gemenskapsordning för kontroll av export av varor med dubbla användningsområden, uppgav kommissionen att den nuvarande gemensamma exportkontrollordningen inte fungerade på ett tillfredsställande sätt. Även om ordningen till stor del har bidragit till att säkerställa fri rörlighet för varor med dubbla användningsområden inom gemenskapen, hade den enligt kommissionen inte medfört att det upprättats en fullt trovärdig kontrollordning på gemenskapsnivå för export till tredje land. Det hade visat sig att exportkontrollen var för komplex för att rutinmässigt hanteras av tulltjänstemän vid gränserna och att den av industrin ansågs göra det svårt för att inte säga omöjligt att arbeta kostnadseffektivt. Kommissionen menade därför att den nuvarande ordningen måste förenklas och stärkas för att se till att Europa får en effektiv och hanterbar exportkontrollordning, som stöder politiken för icke-spridning utan att snedvrیدا konkurrensen mellan europeiska exportörer.

Mot denna bakgrund lade kommissionen den 15 maj 1998 samtidigt med sin rapport fram ett förslag till en ny förordning beträffande exportkontroll av varor och teknik med dubbla användningsområden.

Förslaget har lett till att rådet den 22 juni 2000 fattade beslut om en ny förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden. Förordningen publicerades den 30 juni 2000. Den nya förordningen trädde i kraft 90 dagar efter den dag då den offentliggjordes i Europeiska gemenskapernas officiella tidning (EGT), dvs. den 28 september 2000.

Rättslig grund

I likhet med rådets förordning (EG) nr 3381/94 är den rättsliga grunden för den nya förordningen artikel 133 i EG-fördraget.

Enligt den tidigare gällande ordningen skulle frågan om vilka produkter som omfattades av exportkontrollen beslutas inom ramen för GUSP. Detsamma gällde de länder för vilka medlemsstaterna får tillämpa förenklade tillståndsförfaranden och riktlinjer för tillståndsgivningen. Enligt artikel 11 i den nya förordningen skall produktförteckningarna beslutas inom ramen för första pelaren med stöd av artikel 133 i EG-fördraget. Bilagorna kommer att uppdateras av rådet i enlighet med de relevanta skyldigheter och åtaganden samt ändringar av dessa som varje medlemsstat godtagit som medlem i de internationella icke-spridningsarrangemangen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag.

Tekniköverföring på elektronisk väg

Enligt artiklarna 2 och 3 i den nya förordningen skall tillståndskravet för export även gälla produkter som programvara och teknik. Även överföring av programvara och teknik på elektronisk väg via till exempel persondator, telefax och telefon till destinationer utanför EG omfattas av den nya förordningen. Muntlig överföring av teknik per telefon kontrolleras endast när tekniken ingår i ett dokument vars relevanta del läses upp i telefon, eller beskrivs i telefon på ett sådant sätt att resultatet i allt väsentligt blir detsamma.

Den nya förordningen är enligt artikel 3.3 inte tillämplig på tillhandahållande av tjänster eller överföring av teknik om tillhandahållandet eller överföringen förutsätter att fysiska personer förflyttar sig över gränser mellan länder.

Generalklausulen

Artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 innehöll en generalklausul med direktverkande bestämmelser om krav på tillstånd till export av produkter med dubbla användningsområden som inte omfattas av GUSP-beslutet, om dessa var eller kunde vara avsedda för hantering i samband med massförstörelsevapen samt missiler till dessa.

Tillståndskravet för sådana produkter behålls i den nya förordningen och återfinns i artikel 4.1.

Genom den nya förordningen utvidgas generalklausulen till att omfatta även sådana produkter med dubbla användningsområden som inte är förtecknade i bilaga I och som är eller kan vara avsedda för militär slutanvändning i ett land som omfattas av ett FN-, EU-, eller OSSE-embargo (artikel 4.2). OSSE står för Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa.

Den nya förordningen innehåller även ett krav på exporttillstånd för produkter med dubbla användningsområden som inte omfattas av förteckningen, om exportören har informerats av den nationella myndigheten att produkten är eller kan vara avsedd som delar eller komponenter till sådan krigsmateriel som olovligt förts ut ur landet eller vidareexporterats i strid mot ett tillstånd (artikel 4.3). Den senare regleringen har tillkommit efter ett svenskt initiativ och överensstämmer med bestämmelserna i 7 § lagen om strategiska produkter.

Artikel 4.4 i den nya förordningen innehåller vidare en upplysningsskyldighet för en exportör som känner till att en produkt med dubbla användningsområden som han avser att exportera och som inte förtecknats i bilaga I, helt eller delvis är avsedda för sådan användning som regleras i artikel 4.1-3.

Enligt artikel 4.5 får en medlemsstat anta eller behålla nationell lagstiftning om tillståndskrav för export av produkter med dubbla användningsområden utanför bilaga I om exportören har anledning att misstänka att produkterna är eller kan tänkas vara avsedda för någon av de användningar som anges i artikel 4.1.

Tillstånd i övrigt

Enligt artikel 5 i den nya förordningen kan en medlemsstat förbjuda export av produkter som annars är tillåten eller göra en sådan export tillståndspliktig på grund av skäl som rör nationell säkerhet eller med hänsyn till mänskliga rättigheter. Detta är en nyhet jämfört med rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Generellt gemenskapstillstånd

Enligt artikel 6 i den nya förordningen införs ett generellt gemenskapstillstånd till export av vissa produkter till vissa tredje länder som finns uppräknade i bilaga II till förordningen. Det nya gemenskapstillståndet syftar till att omsätta den faktiska samstämmighet som råder mellan medlemsstaterna beträffande export till vissa länder till ett harmoniserat gemenskapstillstånd. Förslaget är också ett steg mot en ökad harmonisering av medlemsstaternas exportpolitik av produkter med dubbla användningsområden. Det medför också förenklingar för de exporterande företagen.

Handel inom gemenskapen

Den nya förordningen innebär att man avskaffar nästan alla ännu befintliga tillståndskrav för handel inom gemenskapen. Tillstånd skall

dock enligt artikel 21.1 krävas för vissa produkter som förtecknas i bilaga IV till förordningen. Vidare får en medlemsstat enligt artikel 21.2 under vissa förhållanden fortfarande kräva tillstånd till överföring av produkter med dubbla användningsområden, om operatören vet att den slutliga destinationen för produkterna ligger utanför gemenskapen. Bestämmelsen överensstämmer med undantagsregeln i artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 3381/94, som Sverige har utnyttjat i lagen om strategiska produkter.

Informationsutbyte

Artiklarna 4.6 och 4.7, 9.2 och 9.3 samt 15 i den nya förordningen innebär ett förstärkt informationsutbyte och samråd mellan medlemsstaterna i fråga om känslig export, både vad gäller förtecknade produkter och transaktioner som omfattas av generalklausulen i artikel 4. Syftet är bl.a. att möjliggöra en mer konsekvent och effektiv exportkontroll inom EG.

4.3 En gemensam åtgärd om kontroll av tekniskt bistånd

Tillämpningsområdet för rådets förordning (EG) nr 1334/2000 omfattar inte tekniskt bistånd som står i samband med militär slutanvändning. När rådets förordning (EG) nr 3381/94 antogs, åtog sig rådet och kommissionen att undersöka möjligheten att harmonisera även kontroll av tjänster som har samband med varor med dubbla användningsområden. Mot denna bakgrund har rådet beslutat om en gemensam åtgärd 2000/401/GUSP som reglerar kontroll av visst tekniskt bistånd som inte täcks av den nya förordningen.

Den rättsliga grunden för den gemensamma åtgärden är artikel 14 i Unionsfördraget och den har sålunda antagits inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inom den andra pelaren. De tjänster som den gemensamma åtgärden omfattar faller utanför den rättsliga grunden för den nya förordningen, artikel 133 i EG-fördraget. EG saknade kompetens att inom den första pelaren reglera de tjänster som den gemensamma åtgärden omfattar.

Den gemensamma åtgärden reglerar tekniskt bistånd som ges utanför EG. Detta innebär att den gemensamma åtgärden, till skillnad från vad som gäller för den nya förordningen enligt dess artikel 3.3, även är tillämplig när fysiska personer förflyttar sig över gränser mellan länder. Åtgärden omfattar enbart tekniskt bistånd som har samband med viss slags militär slutanvändning och utgör ett komplement till den reglering som finns i artikel 4 i den nya förordningen. Enligt artikel 2 i den gemensamma åtgärden skall tekniskt bistånd underkastas kontroll om biståndet är avsett för, eller givaren är medveten om att det är avsett för, att bidra till tillverkning, hantering eller spridning av massförstörelsevapen. Artikel 4 i den gemensamma åtgärden anger vissa fall när ett sådant tekniskt bistånd inte skall kontrolleras. Ett undantag gäller tillhandahållande av bistånd i länder som återfinns i bilaga II till rådets förordning (EG) nr 1334/2000. Det finns vidare undantag som

innebär att uppgifter som är ”allmänt tillgängliga” eller som utgör ”grundläggande vetenskaplig forskning” inte skall kontrolleras. Slutligen undantas från kontrollen tekniskt bistånd som har muntlig form och som inte hänför sig till produkter som skall kontrolleras av ett eller flera internationella exportkontrollsystem, exportkontrollorgan eller traktater.

Kontrollen av tekniskt bistånd kan utövas genom antingen ett förbuds- eller ett tillståndsförfarande.

I artikel 3 anges att medlemsstaterna skall överväga tillämpning av kontroll även i andra fall när det tekniska biståndet har samband med militär slutanvändning. Artikel 3 ger möjlighet att i ett andra steg, genom en ny gemensam åtgärd, reglera kontroll av annat tekniskt bistånd, i enlighet med regleringen i artikel 4 i den nya förordningen.

Artikel 5 innehåller medlemsstaternas egentliga åtaganden enligt den gemensamma åtgärden. Medlemsstaterna åtar sig att lägga fram lämpliga förslag, dels för att genomföra den gemensamma åtgärden genom att fastställa kontrollbestämmelser, dels för att fastställa de sanktioner som skall tillgripas på nationell nivå. Medlemsstaterna behöver inte lägga fram något förslag om de redan i sin nationella lagstiftning och praxis har infört motsvarande bestämmelser. Utförningen av artikel 5 innebär att medlemsstaterna inte har åtagit sig att införa bestämmelser som genomför den gemensamma åtgärden utan enbart att lägga fram sådana förslag. För svensk del tillgodoses därför behovet av riksdagens medverkan i lagstiftningsarbetet till följd av bestämmelserna i 10 kap. regeringsformen.

5 Innebördens och konsekvenserna av den nya EG-förordningen och den gemensamma åtgärden

Den nya förordningen och den gemensamma åtgärden är ämnade att stärka och förenkla den nuvarande exportkontrollordningen inom EG. Det är ur flera synvinklar viktigt att exportkontrollreglerna inom EG ytterligare harmoniseras. Med hänsyn till den fria rörligheten på den inre marknaden krävs ur icke-spridningssynpunkt att samtliga länder har en likvärdig exportkontrollreglering gentemot tredje land. Harmoniserade exportkontrollregler är också viktiga för att inte snedvrیدا konkurrensen för industrier inom EU och för att förenkla förfarandet för industrin och för medlemsstaternas exportkontrollerande myndigheter.

Såväl den tidigare som den nya förordningen förutsätter kompletterande nationella regler. Detta gör att regleringen i viss utsträckning är komplicerad.

Genom den nya förordningen kan de kompletterande reglerna i den svenska lagstiftningen dock begränsas, vilket i sig innebär att regleringen på området blir mer lättillgänglig.

Inte minst för exporterande företag är det viktigt, både i konkurrenshänseende och med hänsyn till den administrativa börda exportkontrollregleringen innebär, att regleringen är så enkel och så

enhetlig som möjligt inom EG. Den nya förordningen innebär förbättringar i dessa hänseenden, utan att avkall har gjorts på de icke-spridningsaspekter som ligger till grund för exportkontrollregleringen.

Även den gemensamma åtgärden kräver vissa kompletterande bestämmelser som saknar motsvarighet i lagen om strategiska produkter. Dessa är begränsade till kontroll av visst tekniskt bistånd.

I avsnitt 5.1 redovisas skälen för att ersätta lagen om strategiska produkter med en ny lag. I avsnitt 5.2 skall därefter för varje kapitel i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 redovisas i vilken utsträckning förordningen kräver kompletterande svenska lagbestämmelser. På samma sätt redovisas i avsnitt 5.3 vilka kompletterande lagbestämmelser som den gemensamma åtgärden föranleder.

5.1 En ny lag om produkter med dubbla användningsområden

Regeringens förslag: Lagen om strategiska produkter ersätts med en ny lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Flera remissinstanser är positiva till eller har inte någon erinran mot förslaget. Statens kärnkraftinspektion har föreslagit att export eller exportkontroll tas med i namnet på den nya lagen.

Skälen för regeringens förslag: Rådets förordning (EG) nr 1334/2000 och rådets gemensamma åtgärd 2000/401/GUSP om tekniskt bistånd för med sig omfattande ändringar i den svenska lagstiftningen på området.

För att få en enhetlig numrering och disposition efter de ändringar som den nya förordningen ger upphov till bör lagen ersättas med en helt ny lag.

I den nya förordningen används begreppet produkter med dubbla användningsområden på produkter, inbegripet programvara och teknik, som kan användas för både civilt och militärt bruk. I svensk lagstiftning har man sedan år 1994 använt termen strategiska produkter.

Eftersom den svenska lagstiftningen nu ytterligare anpassas till den nya förordningen förefaller det lämpligt att också i den svenska lagen använda samma begrepp som i förordningen för de produkter som det är frågan om. Användningen av ett enhetligt begrepp klargör att den svenska lagen behandlar samma produkter som i den nya förordningen. Termen produkter med dubbla användningsområden beskriver dessutom på ett bra sätt vad det är för slags produkter lagen behandlar.

Eftersom den nya lagen föreslås omfatta bestämmelser både om utförsel och införsel delar regeringen inte Statens kärnkraftinspektionens uppfattning att export skall ingå i den nya lagens namn.

Sammanfattningsvis föreslås därför att lagen om strategiska produkter ersätts med en ny lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd. Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

Förslaget innebär att hänvisningar till den nuvarande lagen om strategiska produkter måste ändras i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen och strålskyddslagen (1988:220) och att ändringar görs i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut. Förslaget innebär vidare att en hänvisning till lagen görs i 1 § tredje stycket i den föreslagna lagen (2000:000) om straff för smuggling.

5.2 Den nya EG-förordningen

5.2.1 Tillämpningsområde och definitioner

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i kapitel I i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 kräver inte någon kompletterande svensk lagstiftning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet av remissinstanserna har inte givit uttryck för någon annan bedömning. Tullverket har dock föreslagit att begreppet ”de behöriga myndigheterna” som används i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 definieras i den nya lagen. Tullverket har anfört att begreppet definierades i artikel 2 i rådets förordning 3381/94 som ”de myndigheter i varje medlemsstat som ansvarar för tillämpningen av denna förordning” men att någon motsvarande definition inte återfinns i den nya förordningen.

Skälen för regeringens bedömning: Första kapitlet i förordningen innehåller bestämmelser om den nya förordningens tillämpningsområde samt definitioner.

Artikel 1

I artikel 1 anges liksom tidigare att en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden upprättas. Artikeln kräver inte några kompletterande nationella bestämmelser.

Artikel 2

Artikel 2 innehåller i likhet med artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 de definitioner som används i förordningen, nämligen produkter med dubbla användningsområden, export, exportör och exportdeklaration. Den nya artikel 2 innehåller dock, till skillnad från tidigare artikel 2, inte någon definition av vad som avses med behöriga myndigheter.

I den nya förordningen inbegriper definitionen av produkter med dubbla användningsområden även programvara och teknik.

Begreppet export utvidgas, som beskrivits i det föregående (avsnitt 4.2), till att även avse överföring av programvara eller teknik med hjälp av elektroniska medier, telefax och telefon.

I 3 § lagen om strategiska produkter definieras vissa begrepp som används i lagen. I den utsträckning begreppen är desamma som i rådets förordning (EG) nr 3381/94 hänvisas till denna. Detsamma bör ske med anledning av den nya förordningen.

Det är dock inte möjligt att genom nationell lag bestämma innebörden av uttryck som används i rådets förordningar, eftersom dessa i alla delar är bindande och direkt tillämpliga i varje medlemsstat.

Definitionerna i den nya förordningen får konsekvenser för den svenska lagstiftningen på området.

I den svenska lagstiftningen finns sedan tidigare bestämmelser som syftar till att förhindra att svensk teknik och svenskt tekniskt kunnande förs vidare från Sverige till olämpliga mottagarländer. Bestämmelserna finns i 10 och 11 §§ lagen om strategiska produkter och innebär att tillstånd krävs för att ingå avtal om upplåtelse av eller överlåtelse av tillverkningsrätt till exportkontrollerade produkter till någon i utlandet.

Upplåtelse eller överlåtelse av rätt att utom landet tillverka produkter med dubbla användningsområden innebär antingen att en rättighet inom det industriella rättsskyddets område eller att kunskap, mot eller utan vederlag, överförs till en utländsk mottagare. Objektet för avtalet kan exempelvis vara immaterialrättsligt skyddade rättigheter eller driftserfarenheter som saknar egentligt rättsskydd.

Med rätt att tillverka produkter avses det medgivande som lämnas en motpart att utnyttja viss rätt eller att i enlighet med av upplåtaren eller överlåtaren tillhandahållna tekniska underlag såsom ritningar, beskrivningar eller programvara tillverka viss produkt.

Dessa bestämmelser om upplåtelse och överlåtelse av tillverkningsrätt infördes just för att förhindra att svensk teknik och svenskt tekniskt kunnande skulle föras vidare från Sverige till länder till vilka vi inte skulle kunna tillåta export av den färdiga produkten (se prop. 1990/91:97 s. 26).

Bestämmelserna om tillverkningsrätt i 10 och 11 §§ i den nuvarande lagstiftningen är mycket svårtillgängliga och tillämpas i dag knappast alls i praktiken.

Med den nya definitionen av begreppet export innehåller den nya förordningen också ett krav på tillstånd till överföring eller export av teknik för utveckling och produktion av viss utrustning som i sin tur omfattas av krav på exporttillstånd eller tillstånd till överföring till andra medlemsländer. Något behov att därutöver reglera export eller överföring av teknik finns inte. Enligt regeringens bedömning bör de nuvarande bestämmelserna i 10 och 11 §§ lagen om strategiska produkter därför kunna utgå.

5.2.2 Räckvidden av tillståndsplikten

Regeringens förslag: Bestämmelserna om tillståndspliktens räckvidd i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 skall kompletteras på så sätt att

begreppet "militära produkter" i artikel 4.2 och 4.3 i förordningen definieras i den nya lagen.

Därutöver utnyttjas möjligheten i artikel 5 att under vissa förhållanden införa ett tillståndskrav för export av produkter som inte finns i bilaga I till förordningen.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft någon erinran mot förslaget. Tullverket har dock ifrågasatt om inte förkortningen OSSE bör definieras i den nya lagen eftersom förkortningen inte torde vara allmänt känd.

Skälen för regeringens förslag: Räckvidden av tillståndsplikten regleras i kapitel II i förordningen (artiklarna 3-5).

I den nya förordningen behålls tekniken att förteckna de produkter som omfattas av krav på exporttillstånd samtidigt som förordningen innehåller generalklausuler om tillståndsplikt för vissa produkter som inte låter sig definieras i förväg.

Artikel 3

Som huvudregel gäller enligt artikel 3.1 att tillstånd till export skall krävas för de produkter som finns förtecknade i bilaga I till förordningen. Artikeln motsvarar i huvudsak artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Till skillnad mot den tidigare gällande ordningen kommer dock produktförteckningen att finnas som en bilaga till förordningen och inte som en bilaga till GUSP-beslutet. Det innebär i sin tur att produktlistorna kommer att beslutas med stöd av artikel 133 i EG-fördraget inom ramen för gemenskapssamarbetet i första pelaren, i stället för som nu inom ramen för det gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet i andra pelaren.

De produkter som den nuvarande lagen om strategiska produkter tillämpas på anges idag i 2 §. Enligt 6 § får regeringen meddela föreskrifter om vilka produkter som skall omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 3 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

I den nya förordningen integreras listorna på de produkter som omfattas av krav på exporttillstånd i förordningen. Förordningen behöver därför inte kompletteras med nationella regler. Det innebär också att bestämmelserna i 2 § i den nuvarande lagen om strategiska produkter bör avskaffas, liksom regeringens rätt enligt 6 § första stycket att föreskriva vilka produkter med dubbla användningsområden som skall omfattas av krav på tillstånd till export.

Artikel 4

Generalklausulen i artikel 4 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 innehöll bestämmelser om tillståndskrav för produkter med dubbla användningsområden som inte finns i produktförteckningen i bilaga I till

GUSP-beslutet. Som redogjorts för ovan (avsnitt 4.2) har generalklausulen utvidgats betydligt i den nya förordningen.

Artikel 4.1 i den nya förordningen motsvarar samma artikel i rådets förordning (EG) nr 3381/94. Den behöver inte kompletteras med nationella regler.

Artikel 4.2 i den nya förordningen är ny och innehåller direktverkande bestämmelser om krav på tillstånd till export av produkter som inte omfattas av bilaga 1 till förordningen, om exportören har blivit informerad av den nationella myndigheten att produkten är eller kan vara avsedda för militär slutanvändning i ett land som omfattas av ett FN-, EU- eller OSSE-embargo. För att klargöra vad som menas med "militär slutanvändning" hänvisar man i artikel 4.2 a) och c) i den nya förordningen till militära produkter som ingår i respektive medlemsstats militära förteckning. Förordningen överlämnar till varje medlemsstat att bestämma den förteckning över militära produkter som skall gälla. För att det inte skall råda någon tvekan om vad som avses med detta, bör det i den svenska lagstiftningen klargöras att det är fråga om sådana produkter som enligt 1 § lagen om krigsmateriel utgör krigsmateriel.

Beträffande Tullverkets synpunkt hänvisar regeringen till vad som sagts i det föregående under artikel 2 (avsnitt 5.2.1) om möjligheterna att genom nationell lag definiera uttryck som finns i rådets förordning.

I den nuvarande lagen om strategiska produkter finns i 7 § ett krav på exporttillstånd för produkter som i det enskilda fallet är eller kan vara avsedda att användas som delar eller som komponenter till krigsmateriel som olovligen har förts ut ur landet eller som har vidareexporterats i strid mot ett lämnat tillstånd, om ISP informerat exportören om att produkterna är eller kan vara avsedda för ett sådant ändamål. Motsvarande regel finns på svenskt initiativ i den nya förordningen i artikel 4.3. Den är bindande och direkt tillämplig i samtliga EU-medlemsstater. Bestämmelserna i 7 § lagen om strategiska produkter kan därför undvaras. Liksom beträffande artikel 4.2 bör det klargöras i den svenska lagstiftningen att med militära produkter i artikel 4.3 avses sådana produkter som enligt 1 § lagen om krigsmateriel utgör krigsmateriel.

Artikel 4.4 i den nya förordningen innehåller som nämnts (avsnitt 4.2) en upplysningsskyldighet för en exportör som känner till att en produkt med dubbla användningsområden utanför bilaga I helt eller delvis är avsedda för sådan användning som regleras i artikel 4.1-3. I artikel 4.3 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 gavs medlemsstaterna möjlighet att i sin nationella lagstiftning föra in en motsvarande bestämmelse om en exportör hade skäl att misstänka att en produkt med dubbla användningsområden skulle användas i syfte som avsågs i punkt 1. Sverige har inte utnyttjat möjligheten att införa en sådan bestämmelse i svensk lagstiftning. Bestämmelsen i den nya förordningen är uttömmande och kräver inte någon kompletterande svensk lagstiftning.

Artikel 4.5 är en ny bestämmelse enligt vilken en medlemsstat får anta eller behålla nationell lagstiftning om tillståndskrav för export av produkter med dubbla användningsområden utanför bilaga I om exportören har anledning att misstänka att produkterna är eller kan vara avsedda för någon av de användningar som anges i artikel 4.1. I den

nuvarande lagen om strategiska produkter finns inte någon motsvarande bestämmelse. Regeringen anser inte heller att det finns skäl att införa en sådan bestämmelse. Artikel 4.6 föranleder därför inte några kompletterande nationella bestämmelser.

Artikel 4.6 innehåller bestämmelser om informationsutbyte mellan medlemsstaterna som delvis motsvarar artiklarna 4.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94. Enligt artikel 4.7 omfattar bestämmelserna i artikel 9.2 och 9.3 även fall som rör produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I. (Se vidare avsnitt 5.2.3). Bestämmelserna är direkt tillämpliga och behöver inte kompletteras på nationell nivå.

Artikel 5

Artikel 5 i den nya förordningen ger en medlemsstat möjlighet att förbjuda eller kräva tillstånd till export av produkter med dubbla användningsområden som inte finns i bilaga I av skäl som rör nationell säkerhet eller av hänsyn till mänskliga rättigheter. Tillämpningsområdet för bestämmelsen i den nya förordningen har begränsats betydligt i förhållande till motsvarande artikel i rådets förordning (EG) nr 3381/94, vilken utan begränsningar ger medlemsstaterna möjlighet att förbjuda eller kräva tillstånd till export av produkter som inte finns i bilaga I. I svensk lagstiftning har den nuvarande artikel 5 använts för att införa bestämmelserna om krav på exporttillstånd i 7 § lagen om strategiska produkter.

Exportkontrollen enligt den svenska lagstiftningen på området sker genom ett tillståndsförfarande. Huvudregeln är att tillstånd skall lämnas. Bara om exporten strider mot Sveriges utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitiska intressen skall tillstånd vägras. Om en export av produkter med dubbla användningsområden skulle äventyra den allmänna säkerheten eller kränka de mänskliga rättigheterna skulle exporten med all säkerhet också strida mot Sveriges utrikes-, säkerhets-, eller försvarspolitiska intressen. Om produkterna med dubbla användningsområden i ett sådant fall inte omfattades av bilaga I i den nya förordningen finns inte någon möjlighet att förhindra exporten. Det finns därför anledning att utnyttja den givna möjligheten i den nya förordningen att förbjuda eller kräva tillstånd till export av produkter med dubbla användningsområden utanför bilaga I med hänsyn till den allmänna säkerheten eller de mänskliga rättigheterna.

Enligt den ordning som hittills har tillämpats i Sverige sker exportkontrollen av produkter med dubbla användningsområden genom ett tillståndsförfarande. En ordning med direktverkande straffsanktionerade förbud skulle innebära ett nytt inslag i exportkontrollregleringen på området (se prop. 1997/98:68 s. 19f). Den svenska regeln som utnyttjar möjligheterna i artikel 5 i den nya förordningen bör utformas som ett krav på tillstånd.

Det går inte i dag att närmare bestämma vilka produkter som skulle kunna omfattas av ett tillståndskrav enligt artikel 5. Bestämmelsen bör därför utformas som ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden skall

omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 5.1 i den nya förordningen.

Prop. 2000/2001:9

5.2.3 Exporttillstånd

Regeringens bedömning: Kapitel III i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 kräver inte någon kompletterande reglering i den svenska lagstiftningen.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har givit uttryck för någon annan bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: I kapitel III i den nya förordningen finns bestämmelser om olika former av exporttillstånd, ett konsultationsförfarande vid beviljande av exporttillstånd, vad medlemsstaterna skall beakta vid tillståndsprövning m.m. (artiklarna 6-10).

Artikel 6

Genom artikel 6.1 inrättas ett generellt gemenskapstillstånd. Det generella gemenskapstillståndet avser export av vissa angivna produkter till vissa angivna länder. De anges i bilaga II. Det generella tillståndet är giltigt i hela EU. Bestämmelsen är direkt tillämplig och behöver inte kompletteras på nationell nivå

Liksom i rådets förordning (EG) nr 3381/94 har medlemsstaterna enligt artikel 6.2 möjligheter att förordna om nationella exporttillstånd, vilka skall vara individuella, globala eller generella. Tillstånden kan enligt samma artikel vid behov omfatta särskilda krav och villkor, till exempel skyldigheten att tillhandahålla ett slutanvändarintyg.

Enligt en ny bestämmelse i artikel 6.4 skall medlemsstaterna dessutom ange i de generella tillstånden att dessa inte får användas, om exportören har informerats av sina myndigheter eller om exportören känner till att produkterna i fråga helt eller delvis är eller kan vara avsedda för användning i samband med utveckling, bruk etc. av kemiska eller biologiska vapen, kärnvapen eller missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

I den nuvarande 14 § lagen om strategiska produkter föreskrivs att ett tillstånd enligt lagen får förenas med villkor samt med kontroll- och ordningsbestämmelser. Med hänsyn till regleringen i den nya rådsförordningen, vilken ju är bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna, finns inte skäl att behålla en bestämmelse om att tillstånd får förenas med villkor i den svenska lagstiftningen.

Enligt artikel 6.5. är det vidare obligatoriskt för medlemsstaterna att behålla eller införa möjligheten att utfärda nationella globala tillstånd. Föreskrifter om globala tillstånd finns i 8 § i förordningen om strategiska produkter. Artikel 6.5 i den nya förordningen innebär att dessa föreskrifter bör behållas i den svenska lagstiftningen.

Artikel 6.6 i den nya rådsförordningen, slutligen, motsvarar artikel 7.4 och 7.5 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 och kräver inte kompletterande svensk lagstiftning.

Artikel 7

Artikel 7 i den nya förordningen innehåller liksom tidigare ett samrådsförfarande mellan de exportkontrollerande myndigheterna i de olika medlemsstaterna vid export som inte är föremål för det generella gemenskapstillståndet.

Medlemsstaterna har genom förfarandet i artikel 7.1 och 7.2 i vissa fall möjlighet att förhindra export från en annan medlemsstat till tredje land. Detta sker genom ett samråd mellan myndigheten i den medlemsstat till vilken ansökan om tillstånd till export görs och myndigheten i den medlemsstat där produkten befinner sig eller kommer att finnas. Detta förfarande kan också användas för att återkalla eller ändra ett redan givet tillstånd.

Samrådsförfarandet innebär att en medlemsstat har en vetorätt mot export för en produkt som befinner sig i en annan medlemsstat eftersom den konsulterade medlemsstatens invändningar då är bindande för den andra medlemsstaten.

Bestämmelserna i artikel 7 är uttömmande och kräver inte någon kompletterande svensk lagstiftning.

Artikel 8

I artikel 8 definieras de kriterier som medlemsstaterna skall beakta vid beslut om beviljande av exporttillstånd, nämligen sina åtaganden enligt internationella överenskommelser om icke-spridning och kontroll av känsliga varor eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag, sina förpliktelser enligt de sanktioner som har införts av FN:s säkerhetsråd eller som överenskommit i andra internationella organ, nationella utrikes- och säkerhetspolitiska aspekter, i tillämpliga fall inbegripet de som täcks av EU:s uppförandekod för vapenexport, samt den avsedda slutanvändningen och risken för omdirigering.

Den nuvarande lagen om strategiska produkter föreskriver att tillstånd till utförsel av produkter med dubbla användningsområden skall lämnas, om det inte strider mot Sveriges utrikes-, säkerhets- eller försvarspolitiska intressen. Därvid har utgångspunkten varit att principerna som ligger till grund för prövningen av exporttillstånd av produkter med dubbla användningsområden skall utvecklas genom regeringens praxis och inte genom lagstiftning (se prop. 1995/96:31).

Eftersom den nya förordningen innebär ett försök att närmare harmonisera medlemsstaternas exportkontroll, har man som ett led i denna strävan i den nya förordningens artikel 8 lagt fast de kriterier medlemsstaterna skall beakta vid beslut om beviljande av tillstånd till export. De fastlagda kriterierna avviker inte från de kriterier som redan används i Sverige vid bedömningen av frågan om exporttillstånd skall ges. Bestämmelserna i artikel 8 i den nya förordningen kräver därför inte

någon kompletterande svensk lagstiftning. Det innebär i sin tur att bestämmelserna i 4 § lagen om strategiska produkter bör kunna avskaffas.

Regeringen återkommer till frågor om överklagande av beslut om exporttillstånd, liksom om beslut om återkallelse av sådana tillstånd, i avsnitt 5.2.7.

Artiklarna 9 och 10

Artiklarna 9 och 10 motsvarar delvis artiklarna 9 och 10 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Artikel 9.1 motsvarar artikel 9.1 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 och innehåller en bestämmelse om informationsplikt för exportörerna vid ansökan om exporttillstånd. Enligt artikel 9.2, som motsvarar artikel 9.2 i rådets förordning (EG) nr 3381/94, får en exportkontrollerande myndighet i enlighet med förordningen återkalla, tillfälligt upphäva eller ändra ett exporttillstånd som den en gång beviljat. Vid varje sådan åtgärd följer en informationsplikt gentemot andra medlemsstaters exportkontrollerande myndigheter samt kommissionen. I artikel 9.3 återfinns det nya samrådsförfarandet som innebär att innan en medlemsstat beviljar exporttillstånd till en i allt väsentligt identisk transaktion, som en annan medlemsstat under de tre föregående åren vägrat ge tillstånd till, skall medlemsstaten samråda med den medlemsstat som vägrat tillstånd. Om medlemsstaten efter samråd likväl beviljar ett tillstånd, skall medlemsstaten meddela de andra medlemsstaterna och kommissionen om sitt beslut samt även lämna information för att förklara beslutet.

I artikel 10 regleras formen för utfärdande av de olika tillstånden, liksom ett krav på publicering av de nationella generella tillstånden. I den nya förordningens bilagor IIIa och IIIb finns mallar på de formulär som skall användas vid utfärdandet av de olika tillstånden. Bestämmelserna kräver inte några kompletterande svenska lagregler.

5.2.4 Uppdatering av förteckningen över produkter med dubbla användningsområden

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i kapitel IV i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 föranleder inte någon kompletterande svensk lagstiftning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har givit uttryck för någon annan bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Vad som skall iakttas vid uppdatering av produktförteckningarna i bilaga I och IV regleras i kapitel IV (artikel 11).

Bilagorna kommer enligt artikel 11 att uppdateras av rådet i enlighet med de relevanta skyldigheter och åtaganden samt ändringar av dessa som varje medlemsstat godtagit som medlem i de internationella icke-spridningsarrangemangen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag.

Eftersom uppdateringen av produktförteckningen i sin helhet är reglerad i den nya förordningen föreligger inte något behov av kompletterande nationella regler.

5.2.5 Tullförfaranden, administrativt samarbete och kontrollåtgärder

Regeringens bedömning: Bestämmelserna i kapitlen V, VI och VII i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 föranleder inte några kompletteringar i svensk lagstiftning.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har givit uttryck för någon annan bedömning.

Skälen för regeringens bedömning: Kapitlen V, VI och VII (artiklarna 12-17) behandlar tullförfarandet, det administrativa samarbetet och kontrollåtgärder.

Artiklarna 12-17

Artiklarna överensstämmer i huvudsak med motsvarande artiklar i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Enligt artikel 15.2 i kapitlet om administrativt samarbete utvidgas medlemsstaternas skyldighet att samarbeta och utbyta information till att också avse känsliga slutanvändare i syfte att ge konsekvent vägledning till exportörerna.

Den nya förordningen föranleder inte några ändringar i den svenska lagstiftningen på detta område.

5.2.6 Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

Regeringens förslag: Bestämmelser om straff för olovlig utförsel av programvara eller teknik genom elektroniska överföringar införs.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till överföring som avses i artikel 21.2 a i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

Det införs bestämmelser om förverkande beträffande egendom som varit föremål för brott enligt denna lag, liksom för utbyte av brott och för föremål som använts som hjälpmedel vid brott.

I smugglingslagen införs en hänvisning till denna lag, för att möjliggöra för Tullverket att bedriva förundersökning och använda tvångsmedel enligt smugglingslagen vid överträdelser enligt denna lag.

Promemorians förslag överensstämmer i delar med regeringens förslag. Bestämmelsen om tillstånd till överföring som avses i artikel 21.2 i den nya förordningen har ändrats till ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att införa krav på tillstånd för sådana överföringar. Straffbestämmelserna har arbetats om för att överensstämma med straffbestämmelserna i den föreslagna smugglingslagen. I promemorians förslag fanns inte reglerna om förverkande och möjligheterna för Tullverket att bedriva förundersökningar och använda tvångsmedel.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft någon erinran mot förslaget. ISP har dock påpekat att det för att ge möjlighet till en mer nyanserad tillämpning vore önskvärt att bestämmelsen om tillståndskrav enligt artikel 21.2 i den nya förordningen inte utformades som ett absolut tillståndskrav.

Skälen för regeringens förslag: Kapitel IX (artiklarna 18-24) innehåller allmänna bestämmelser om säkerställandet av tillämpningen av den nya förordningen, bestämmelser om överföringar mellan medlemsstaterna samt övergångs- och ikraftträdandebestämmelser.

Artiklarna 18 och 20

Artiklarna 18 och 20 i den nya förordningen motsvarar i huvudsak artiklarna 16 och 18 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Enligt artikel 18 skall det även i fortsättningen upprättas en samordningsgrupp för frågor om tillämpningen av förordningen.

Artikel 20 behandlar medlemsstaternas skyldighet att informera kommissionen.

Bestämmelserna kräver inte någon kompletterande svensk lagstiftning.

Artikel 19

Enligt artikel 19 skall varje medlemsstat vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en korrekt tillämpning av den nya förordningen. Varje medlemsstat skall särskilt fastställa påföljder vid överträdelser av bestämmelser i förordningen eller av de bestämmelser som antas för förordningens tillämpning. Påföljderna skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Lagen (2000:000) om straff för smuggling (smugglingslagen), som avses träd i kraft den 1 januari 2001 (prop. 1999/2000:124) och ersätter lagen (1960:418) om straff för varusmuggling (varusmugglingslagen), innehåller straffbestämmelser för gärningar som rör otillåten införsel till eller utförsel från landet av varor. Med varor förstås i princip fysiska materiella ting. Smugglingslagen är, liksom varusmugglingslagen, en s.k.

blankettstrafflag med hänsyn till att den straffsanktionerar en rad olika in- och utförelsebestämmelser som finns i andra författningar.

I samband med den nya lagen om strategiska produkter (se prop. 1997/98:68 s. 28) konstaterade regeringen att varusmuggningslagen inte torde vara direkt tillämplig om tillståndskravet regleras i en av rådets förordningar. Vidare tillämpas varusmuggningslagen endast på gärningar som rör olovlig införelse till eller utförelse från Sverige. Enligt både rådets förordning (EG) nr 3381/94 och den nya förordningen kan dock export kontrolleras av tillsynsmyndigheter i Sverige även när exporten sker från en annan medlemsstat, eftersom exporttillstånden ges av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där exportören är etablerad. Eftersom tillämpningsområdet för smuggningslagen motsvarar tillämpningsområdet för varusmuggningslagen (se prop. 1999/2000:124 s. 66 f.) kommer smuggningslagen inte att innebära några skillnader i dessa hänseenden.

Enligt den nya förordningen skall som förut nämnts (avsnitt 4.2) även produkter som överförs på elektronisk väg kontrolleras. Denna form av export kommer inte att omfattas av smuggningslagens bestämmelser. Utvidgningen av begreppet export kräver därför att nya straffbestämmelser införs i den nya lagen om produkter med dubbla användningsområden.

Lagrådet har i sitt yttrande riktat kritik mot utformningen av de föreslagna straffbestämmelserna i lagrådsremissen. Lagrådet har bl.a. anfört att vid tillkomsten av den nuvarande lagen om strategiska produkter infördes i 22 § - i princip i strid mot varusmuggningslagens konstruktion - en föreskrift om att bestämmelserna om varusmuggling och försök till sådant brott i varusmuggningslagen skulle tillämpas beträffande överträdelser av exportförbud. Lagrådet har vidare anfört att det måste antas att avsikten med föreskriften var att varusmuggningslagens bestämmelser om förundersökning, tvångsmedel och förverkande blev tillämpliga vid otillåten utförelse av varor och att det nu när en ny lag tillkommer är viktigt att den får en tydlig reglering av frågorna om förundersökning, tvångsmedel och förverkande.

Regeringen ansluter sig till Lagrådets bedömning och baserar väsentligen de i propositionen föreslagna bestämmelserna på vad Lagrådet föreslagit i sitt yttrande.

Regeringen anser därför att det bör införas en särskild straffbestämmelse för uppsåtliga brott. Föreskriften i 22 § första stycket i den nuvarande lagregleringen kan tas bort eftersom smuggningslagen är tillämplig även utan en sådan hänvisning. Den föreslagna bestämmelsen föreslås omfatta både export av fysiska produkter och elektroniska överföringar. De nya straffbestämmelserna bör i huvudsak motsvara den reglering som finns i smuggningslagen för fysisk export av varor. Straffskalorna bör också vara desamma. Det skall alltså inte innebära någon skillnad ur straffrättslig synvinkel om en olovlig export sker genom en fysisk utförelse av exempelvis en teknisk beskrivning eller om personen i fråga på elektronisk väg för ut samma teknik till ett tredje land. En sådan utförelse är lika farlig ur ett icke-spridningsperspektiv. Svårigheterna att kontrollera överföringar på elektronisk väg bör också vägas in. Vid bedömningen av om brottet är grovt kan omständigheterna vid själva utförelsen dock inte, såsom är fallet vid en fysisk utförelse, vara

av sådan särskilt farlig art när en olovlig utförelse sker på elektronisk väg, att brottet bara av den anledningen bedöms som grovt. Eftersom bestämmelsen omfattar även produkter som inte är varor bör det inte göras någon hänvisning till smugglingslagen när det gäller brottsbeteckning och påföljd. Regeringen anser inte att det är motiverat att ha en bestämmelse angående uppsåtliga ringa brott.

Regeringen ansluter sig även till Lagrådets förslag att oaktsamma gärningar bör behandlas i en särskild paragraf.

Regeringen delar Lagrådets synpunkt att det är viktigt att få en tydlig reglering av frågorna om förundersökning, tvångsmedel och förverkande.

Det är klart att Tullverket skall ha möjligheter att få bedriva förundersökning och använda tvångsmedel enligt vad som föreskrivs i smugglingslagen. Vad beträffar teknik och programvara som överförs elektroniskt är det polismyndigheten som kommer att bedriva förundersökning. Regeringen ansluter sig till Lagrådets uppfattning att en samordning kan ske genom att denna lag inordnas i 1 § tredje stycket i den föreslagna smugglingslagen, för de fall som rör befattning med varor. Regeringen föreslår därför att lagen om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd förs in i 1 § tredje stycket i smugglingslagen.

Vad gäller förverkande har Lagrådet pekat på otydligheter i den nuvarande regleringen. Lagrådet har anvisat möjligheten att i lagen göra en hänvisning till bestämmelserna om förverkande i 16-18 §§ smugglingslagen. Enligt regeringens bedömning är det inte lämpligt att tillämpa smugglingslagens förverkandebestämmelser på brott enligt denna lag. Detta eftersom smugglingslagens förverkandebestämmelser omfattar begreppet ”varor”, vilket är ett snävare begrepp än uttrycket ”produkter”, vilket även omfattar programvara och teknik. Även sistnämnda produkter bör omfattas av förverkandebestämmelser. Det kan tilläggas att bestämmelser om förverkande inte blir aktuella beträffande brott mot förbudet att lämna visst tekniskt bistånd. Det bör införas särskilda förverkandebestämmelser i lagen. För att undvika skillnader i reglerna bör bestämmelserna om förverkande i denna lag överensstämja med de föreslagna bestämmelserna om förverkande i smugglingslagen. Överväganden liknande dem som låg till grund för den föreslagna smugglingslagen bör ligga till grund för utformningen av förverkandebestämmelserna i denna lag (se prop. 1999/2000:124, s. 74ff).

Regeringen föreslår därför att bestämmelser om förverkande överensstämmande med 16 och 17 §§ i den föreslagna smugglingslagen om förverkande införs i denna lag. Bestämmelserna skiljer sig åt från dem som föreslagits i smugglingslagen i två avseenden. I stället för ”vara” används uttrycket ”produkter”. Vidare finns det ingen reglering av hanteringen av förverkad egendom, eftersom lagen (1974:1066) om förfarandet med förverkad egendom och hittegoods m.m. ändå är tillämplig.

I lagen om strategiska produkter finns en bestämmelse om att det inte skall dömas till ansvar enligt lagen om gärningen är belagd med straff i brottsbalken. Lagrådet har i sitt yttrande anfört att en sådan bestämmelse utan olägenhet kan utgå och att vanliga straffrättsliga

konkurrensprinciper i stället kan tillämpas. Regeringen ansluter sig till Lagrådets bedömning även i denna del. Bestämmelsen i 26 § i den nuvarande lagen kan därför avskaffas.

Artikel 21

I artikel 21 regleras de fall där tillstånd krävs till överföringar av produkter med dubbla användningsområden inom gemenskapen. Artikeln motsvarar delvis artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Tillstånd krävs enligt artikel 21.1 endast för särskilt känsliga produkter som förtecknas i bilaga IV till den nya förordningen.

I likhet med artikel 19.3 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 innehåller artikel 21.2 dock en undantagsregel enligt vilken en medlemsstat får kräva tillstånd till överföring av produkter med dubbla användningsområden, om vissa förutsättningar är uppfyllda vid tidpunkten för överföringen. Det gäller fall då operatören vet att slutdestinationen för de berörda produkterna är belägen utanför gemenskapen och det krävs tillstånd enligt artikel 3, 4 eller 5 i den nya förordningen till export av produkterna till den destinationen samt att exporten inte har tillåtits genom ett generellt eller globalt tillstånd. Slutligen skall produkterna inte komma att bearbetas eller behandlas enligt artikel 24 i gemenskapens tullkodex i den medlemsstat till vilken de överförs.

Sverige har i lagen om strategiska produkter utnyttjat den givna möjligheten i artikel 19.3 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 att införa tillståndskrav vid överföringar inom EG för produkter med dubbla användningsområden, för att kunna förhindra utförsel som strider mot Sveriges utrikes-, säkerhets-, och försvarspolitiska intressen (se prop. 1997/98:68 s. 23). Sverige bör av samma skäl utnyttja den möjlighet att införa tillståndskrav som ges i artikel 21.2 i den nya förordningen. Regeringen delar ISP:s bedömning att det inte finns skäl att ha ett absolut krav på tillstånd i dessa fall. För att nå större flexibilitet beträffande i vilka fall tillstånd behövs bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få bemyndigande att införa krav på tillstånd för vissa överföringar enligt artikel 21.2 i den nya förordningen.

Några nationella krav på tillstånd vid överföringar mellan medlemsstaterna utöver det nämnda medges inte i den nya förordningen varför bemyndiganderegeln i 8 § tredje stycket lagen om strategiska produkter inte bör få någon motsvarighet i den nya lagen.

Artikel 21.3-5 och 21.7 motsvarar i sak artikel 19.2, 19.4 och 19.6 i rådets förordning (EG) nr 3381/94. Bestämmelserna kräver inte kompletterande svensk lagstiftning.

Enligt artikel 21.6 i den nya förordningen får en medlemsstat genom nationell lagstiftning kräva att ytterligare uppgifter skall tillhandahållas behöriga myndigheter vid överföringar inom gemenskapen av sådana kryptoprodukter som inte finns förtecknade i bilaga IV. Sverige har i arbetet med den nya förordningen verkat för att kryptoprodukterna i bilaga I skall kunna överföras fritt inom EG utan kontroll. Skälen för denna inställning är bland annat att exportkontrollen har givit svenska

företag konkurrensnackdelar gentemot företag med större hemmamarknader och dessutom givit upphov till en betungande administration för företagen. Det finns därför inte anledning att i svensk lagstiftning införa krav på information vid överföringar av kryptoprodukter inom EG.

Artiklarna 22-24

Artikel 22 motsvarar artikel 22 i rådets förordning (EG) nr 3381/94 och anger att den nya förordningen inte påverkar tillämpningen av artikel 296 i EG-fördraget och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen (Euratomfördraget). Artikel 22 föranleder inte någon nationell lagstiftning.

Kapitlet omfattar avslutningsvis ikraftträdandebestämmelser och en övergångsregel som säger att de ansökningar om exporttillstånd som lämnas in innan den nya förordningen träder i kraft, dvs. den 28 september 2000, skall fortsätta att omfattas av de relevanta bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Bestämmelserna kräver inte någon kompletterande svensk lagstiftning.

Regeringen delar Lagrådets bedömning att den föreslagna lagen inte behöver innehålla någon övergångsbestämmelse.

5.2.7 Överklagande m.m.

Regeringens förslag: Ett beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Även vissa andra beslut som inte har fattats av regeringen får överklagas. Ett regeringsbeslut får aldrig överklagas. Om regeringen har återkallat ett tillstånd kan det beslutet dock underkastas rättsprövning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens bedömning vad gäller bestämmelsen om möjligheten till överklagande. Frågan om rättsprövning av regeringens återkallelse har dock inte behandlats i promemorian.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har uttalat sig i frågan.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 29 § i lagen om strategiska produkter får beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en myndighets beslut om att genomföra kontroller och förelägga vite. Andra förvaltningsbeslut får dock inte överklagas. Detta innebär att beslut om att vägra exporttillstånd inte får överklagas.

Regeringen konstaterade i samband med den nya lagen om strategiska produkter (se prop. 1997/98:68 s. 26 f) att huvudregeln är att tillstånd till export skall ges och att den bedömning som görs vid prövningen av tillståndsärenden inskränker sig till om exporten strider mot Sveriges utrikes-, säkerhets-, eller försvarspolitiska intressen. Det skall alltså inte göras någon avvägning mellan dessa intressen och enskildas intressen att få bedriva ekonomisk verksamhet. I det ovan nämnda lagstiftningsarbetet (a. prop. s. 27 f) framhöll regeringen vidare att det inte fanns något

folkrättsligt bindande avgörande som slog fast att sådana beslut som det är fråga om, dvs. beslut att vägra exporttillstånd eller beslut som leder till krav på exporttillstånd, skulle anses beröra sådana civila rättigheter eller skyldigheter som enligt artikel 6 i Europakonventionen är av den karaktären att domstolsprövning krävs. Mot den bakgrunden fanns det inte någon anledning att införa en möjlighet att överklaga ett beslut att vägra exporttillstånd.

Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna har därefter i ett beslut den 27 juni 2000 avvisat ett klagomål mot att ett beslut av ISP enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel att vägra tillhandahållandetillstånd inte får överklagas till domstol (mål nr 35178/97). Enligt Europadomstolen innebär tillståndsprövningens karaktär, där i princip endast säkerhetspolitiska och utrikespolitiska faktorer beaktas och ingen hänsyn tas till omständigheter som rör den enskilde och dennes eventuella behov av tillstånd, att någon civil rättighet i den mening som avses i artikel 6 inte kan anses föreligga.

Lagrådet har i sitt yttrande diskuterat huruvida ett beslut om vägrat exporttillstånd skall kunna överprövas av domstol. Vid sin genomgång analyserar Lagrådet bland annat Europadomstolens nyss nämnda beslut. Lagrådet har uttryckt stöd för att beslut om vägrat tillstånd enligt den nu föreslagna lagen inte bör kunna överklagas.

Lagrådet har dock invänt mot att regeringens beslut om att återkalla tillstånd inte skall kunna prövas av domstol. Enligt Lagrådet tyder allt på att frågan om återkallelse av ett tillstånd enligt lagen angår en civil rättighet enligt artikel 6 i Europakonventionen. Lagrådet föreslår därför en ändring av rättsprövningslagen för att möjliggöra att regeringens återkallelsebeslut skall kunna klandras vid allmän förvaltningsdomstol.

Regeringen anser att övervägande skäl talar för att Lagrådets uppfattning är riktig och föreslår därför en ändring av rättsprövningslagen så att regeringens beslut om återkallelse av tillstånd skall kunna underkastas domstolsprövning. En sådan reglering överensstämmer med motsvarande regler för beslut enligt lagen om krigsmateriel.

5.3 Tekniskt bistånd

5.3.1 Tillämpningsområde och definitioner

Regeringens förslag: En definition av tekniskt bistånd i enlighet med artikel 1 a i den gemensamma åtgärden införs i den svenska lagen.

Promemorians förslag överensstämmer i allt väsentligt med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har gett uttryck för någon annan bedömning.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 1 i rådets gemensamma åtgärd 2000/401/GUSP om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med

viss slags militär slutanvändning innehåller i a) en definition av tekniskt bistånd, som omfattar olika förfaranden som kan utgöra tekniskt stöd för utveckling eller annan hantering av produkter eller teknik. Definitionen av tekniskt bistånd har betydelse för omfattningen av den kontroll som skall utövas. Begreppet tekniskt bistånd bör därför definieras i lag. Definitionen av tekniskt bistånd i a) bör införas i lagen. Definitionen i b), som anger att tekniskt bistånd innefattar muntliga former av bistånd, behöver däremot inte införas i lagen eftersom definitionen i a) enligt regeringens bedömning redan innefattar muntliga former av bistånd.

Lagrådet har påpekat att definitionen av tekniskt bistånd enbart omfattar tekniska tjänster som antar någon av formerna utbildning, överföring av praktiska kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster och att de tekniska tjänster som inte antar någon av dessa angivna former inte omfattas av lagens bestämmelser. Regeringen kan med anledning av Lagrådets påpekande i denna del konstatera att den i lagrådsremissen föreslagna definitionen överensstämmer med formuleringen i den gemensamma åtgärden i dess svenska version. Enligt regeringens uppfattning är det angeläget från ett icke spridningsperspektiv att definitionen av tekniskt bistånd blir så heltäckande som möjligt. Mot denna bakgrund bör definitionen utökas till att avse överföring av alla kunskaper och färdigheter, och inte begränsas till praktiska sådana. I övrigt finner regeringen inte anledning att avvika från den definition av tekniskt bistånd som anges i den gemensamma åtgärden.

5.3.2 Kontroll av tekniskt bistånd

Regeringens förslag: Tekniskt bistånd som lämnas utanför EG och som är avsett för användning i samband med massförstörelsevapen förbjuds.

Regeringen ges möjlighet att meddela föreskrifter om undantag från förbudet.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft någon erinran mot förslaget i sig. Amersham Pharmacia Biotech har påpekat att man är orolig för att regleringen av det tekniska biståndet skall omfatta situationer när en produkt som tillverkats med hjälp av tekniskt bistånd i civilt syfte i ett senare skede visar sig ha använts i produktionen av exempelvis biologiska massförstörelsevapen. Säkerhetspolisen har ifrågasatt vad som gäller för det fall det tekniska biståndet ges i Sverige i form av exempelvis utbildning och om avsikten är att ett sådant tillhandahållande av tekniskt bistånd skall vara tillåtet.

Skälen för regeringens förslag:

Artiklarna 2 och 4

Enligt artikel 2 i rådets gemensamma åtgärd skall tekniskt bistånd underkastas kontroll om det är avsett för, eller givaren är medveten om att det är avsett för, användning i samband med utveckling, produktion,

hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller andra massförstörelsevapen eller utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen. Kontrollen kan utövas genom antingen ett förbuds- eller ett tillståndsförfarande. Undantag från tillämpningsområdet följer av artikel 4 i rådets gemensamma åtgärd. Med anledning av den gemensamma åtgärden bör i svensk lagstiftning införas en särskild bestämmelse om kontroll när någon ger tekniskt bistånd som har samband med massförstörelsevapen på sådant sätt som anges i artikel 2 i den gemensamma åtgärden.

Lydelsen av artikel 2 lämnar huvudsakligen öppet hur ett nationellt kontrollförfarande skall utformas.

En förutsättning, enligt rådets gemensamma åtgärd, för att tekniskt bistånd skall kontrolleras är att det lämnas utanför EG. Enligt regeringens mening är det lämpligt att utforma den nationella bestämmelsen i enlighet med det. Detta innebär att ett tekniskt bistånd inom EG inte omfattas av förslaget.

Liksom i den gemensamma åtgärden bör den svenska bestämmelsen utformas så att det tekniska biståndet när det lämnas skall vara avsett för användning i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av massförstörelsevapen eller i samband med utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen. Detta innebär att bestämmelsen inte omfattar situationer när det i efterhand visar sig att en produkt, som exempelvis utvecklats i ett land utanför EG med hjälp av tekniskt bistånd, använts i produktionen av massförstörelsevapen.

Den fråga som inställer sig är om kontrollen bör utformas som en förbudsregel eller som en regel om krav på tillstånd. I valet mellan de båda möjligheterna bör följande omständigheter beaktas.

Beträffande den valmöjlighet som föreligger för medlemsstaterna enligt artikel 5 i den nya förordningen har regeringen i det föregående (avsnitt 5.2.2) redovisat skälen för att välja ett tillståndsförfarande i stället för direktverkande straffsanktionerade förbud. När det gäller det tekniska bistånd som omfattas av rådets gemensamma åtgärd gör sig, enligt regeringens mening, inte samma skäl gällande för att välja ett tillståndsförfarande. Den gemensamma åtgärden är nämligen avgränsad till massförstörelsevapen. Den kontroll som är aktuell är begränsad till tekniskt bistånd som har direkt samband med uppkomsten, hanteringen och spridningen av sådana vapen. Icke-spridning av massförstörelsevapen är ett viktigt utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiskt intresse för Sverige. Tekniskt bistånd som har samband med massförstörelsevapen skulle i de flesta fall motverka detta intresse varför sådant bistånd endast kan tillåtas i undantagsfall. Den gemensamma åtgärden har dock givits en sådan utformning att även forskning kring skydd och motmedel mot massförstörelsevapen omfattas. Det är ett svenskt intresse att delta i sådan forskning både inom och utanför EU.

Eftersom det finns skäl att i dessa fall frångå principen om ett tillståndsförfarande bör regleringen innebära ett direktverkande

straffsanktionerat förbud med möjligheter för regeringen att meddela undantag från detta förbud.

Det finns flera situationer när tekniskt bistånd inte skall kontrolleras enligt den gemensamma åtgärden. Den första är när det tekniska biståndet inte uppfyller de rekvisit som anges i artikel 2 i den gemensamma åtgärden. I artikel 4 beskrivs andra situationer när biståndet inte skall kontrolleras. Det första undantaget i artikel 4 gäller tillhandahållande av bistånd i länder som återfinns i bilaga II till rådets förordningen (EG) nr 1334/2000. Dessa länder är de som enligt artikel 6 i rådets förordning omfattas av det nya generella gemenskapstillståndet. Det andra undantaget anknyter till de undantag från exportkontroll som finns i internationella exportkontrollsystem, exportkontrollorgan eller traktater. Undantaget innebär att uppgifter som är ”allmänt tillgängliga” eller som utgör ”grundläggande vetenskaplig forskning” inte skall kontrolleras. Genom dessa undantag undviks inskränkningar i rätten att sprida allmänna uppgifter och i rätten till forskningens frihet. Slutligen undantas från kontrollen tekniskt bistånd som har muntlig form och som inte hänför sig till produkter som skall kontrolleras av ett eller flera internationella exportkontrollsystem, exportkontrollorgan eller traktater. Detta undantag grundar sig på att andra produkter än de som omfattas av exportkontrollregimerna inte utan anledning bör underkastas kontroll. Detsamma gäller för muntligt tekniskt bistånd som inte hänför sig till kontrollerade produkter.

Vidare måste, som ovan nämnts, Sverige ha möjlighet att delta i internationella samarbeten beträffande forskning om skydd och motmedel mot massförstörelsevapen. Det bedrivs också visst samarbete på försvarsmaterielområdet, som godkänts enligt lagen om krigsmateriel, rörande missiler som omfattas av den gemensamma åtgärden men som inte är avsedda att användas som bärare av massförstörelsevapen.

Det kan inte heller uteslutas att medlemsstaterna i EU senare kan komma att enas om ändringar av undantagen. För att nå flexibilitet bör det ankomma på regeringen att meddela föreskrifter om undantag från förbudet. Lagrådet har i sitt yttrande beskrivit förutsättningarna för och nödvändigheten av bemyndigande till regeringen i detta avseende.

Artikel 3

Artikel 3 i rådets gemensamma åtgärd gäller kontroll av tekniskt bistånd som har samband med militär slutanvändning av andra slag än de som avses i artikel 2. Det bistånd som avses är sådant som ges i bestämmelseländer som är föremål för ett vapenembargo, vilket anknyter till generalklausulen i artikel 4 i den nya förordningen. Artikel 3 innehåller en uppmaning till medlemsstaterna att överväga tillämpning av kontroll i dessa avseenden. Det finns inget åtagande för medlemsstaterna i den gemensamma åtgärden om att införa bestämmelser om sådan kontroll som avses i artikel 3. Det kan förväntas att ytterligare initiativ kommer att tas inom EU på detta område och att ny gemensam åtgärd senare kommer att föreslås och behandlas. Det går inte att bedöma innehållet i en framtida gemensam åtgärd om annat tekniskt bistånd än det som avses i artikel 2. Av denna anledning saknas det, enligt

regeringens bedömning, skäl att nu införa bestämmelser om kontroll av annat tekniskt bistånd än det som avser massförstörelsevapen.

5.3.3 Genomförandebestämmelser

Regeringens förslag: Bestämmelser om straff vid överträdelse av förbudet mot tekniskt bistånd införs.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian föreslås att även oaktsamhetsbrott skall vara straffbara.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte haft någon erinran mot förslaget. Säkerhetspolisen har dock påpekat att oaktsamhetsrekvisitet i straffbestämmelsen ger ett vidsträckt tillämpningsområde och är ologisk med hänsyn till utformningen av förslagets 9 §.

Skälen för regeringens förslag: *Artikel 5* i rådets gemensamma åtgärd innehåller medlemsstaternas egentliga åtaganden enligt den gemensamma åtgärden. Medlemsstaterna åtar sig enligt artikeln att lägga fram lämpliga förslag om att genomföra den gemensamma åtgärden genom att fastställa kontrollbestämmelser och om att fastställa de sanktioner som skall tillgripas på nationell nivå. I Sverige finns idag inte någon sådan lagstiftning. För svensk del innebär åtagandet i artikel 5 att regeringen skall lägga fram lämpliga förslag till riksdagen om att genomföra den gemensamma åtgärden. Ovan har regeringen redovisat skälen för att införa de kontrollbestämmelser som regleras genom den gemensamma åtgärden.

Tillämpningen av dessa kontrollbestämmelser skall säkerställas genom lämpliga nationella sanktioner. I svensk lag bör införas bestämmelser om straff för överträdelser av förbudet. Regeringen delar Säkerhetspolisens uppfattning att utformningen av bestämmelsen om tekniskt bistånd talar emot att ett oaktsamhetsrekvisit införs i straffbestämmelsen. Straffbestämmelserna bör därför endast omfatta uppsåtliga brott.

6 Vissa övriga frågor

Regeringens förslag: Kravet på tillstånd till införsel i landet av vissa kemiska och biologiska produkter i 13 § lagen om strategiska produkter avskaffas.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till införsel av kemiska prekursorer som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel.

Regeringen ges bemyndigande att till den myndighet regeringen bestämmer delegera frågan om närmare föreskrifter i de deklARATIONER som ska lämnas in av de som producerar, bereder, förbrukar, för in, för ut eller exporterar kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas

för tillverkning av kemiska stridsmedel, under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, fört ut eller exporterat sådana produkter, eller producerar diskreta organiska kemikalier.

Kravet på tillstånd till tillhandahållande i 12 § lagen om strategiska produkter avskaffas.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. I promemorian har inte föreslagits att regeringen skulle få bemyndiga myndighet att meddela närmare föreskrifter om de deklARATIONER som varje år skall lämnas in av den som har befattning med kemiska prekursorer m.m.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser har tillstyrkt eller inte haft någon erinran mot förslaget. ISP har tillstyrkt att bestämmelsen om krav på tillstånd till tillhandahållande tas bort ur den svenska lagstiftningen, eftersom den vållar tillämpningssvårigheter både för exportkontrollerande myndigheter och exporterande företag. Säkerhetspolisen har dock påpekat att även om den praktiska tillämpningen av bestämmelsen om krav på tillstånd till tillhandahållande är svår så kan det inte uteslutas att redan förekomsten av bestämmelsen har en preventiv verkan. Ett avskaffande av regeln kan komma att medföra ett icke önskvärt scenario där Sverige blir bas för förmedlingsveksamhet av produkter med dubbla användningsområden.

ISP har anfört att regeringen bör ges bemyndigande att till den myndighet regeringen bestämmer delegera frågan om närmare föreskrifter i deklARATIONER enligt 13 §.

Skälen för regeringens förslag:

FN:s konvention om kemiska vapen

Konventionen om biologiska vapen och toxinvapen från år 1972 förbjuder all utveckling, produktion och lagring av biologiska vapen och organiska gifter för militärt bruk. Till konventionen har omkring 130 länder anslutit sig, däribland Sverige.

FN:s konvention om kemiska vapen undertecknades av Sverige den 13 januari 1993 och ratificerades i juni samma år. Konventionen trädde i kraft den 29 april 1997. Konventionen förbjuder allt innehav samt all utveckling, produktion och användning av kemiska vapen och föreskriver att existerande lager av kemiska vapen skall förstöras. Anslutna stater är skyldiga att utöva kontroll också över kemiska utgångsämnen som inte utgör vapen och att verifiera efterlevnaden av konventionen. Samtliga EU:s medlemsstater är anslutna till konventionen.

De kemiska produkter som omfattas av FN-konventionen om kemiska vapen är i denna uppdelade på tre listor. Den första avser rent militära varor och täcks av krigsmateriellagstiftningen, medan de två övriga avser produkter med både civil och militär användning. Enligt konventionen får lista 2-ämnen endast överföras till eller erhållas från konventionsstater. Denna förpliktelse trädde i kraft tre år efter konventionens ikraftträdande, dvs. den 29 april 2000.

Konventionen kompletteras av ett samarbete, i vilken en mindre grupp länder (för närvarande 30) samordnar sin nationella kontroll över exporten av kemiska och biologiska produkter.

Gruppen, som bildades år 1985 och kallas Australiengruppen, har gjort upp en lista över produkter som bör kontrolleras. Listan omfattar idag 54 utgångsämnen (s.k. kemiska prekursorer) och biologiska ämnen som kan användas som stridsmedel samt viss kemisk och biologisk tillverkningsutrustning. Sverige anslöt sig till samarbetet inom Australiengruppen år 1991.

Krav på tillstånd till införsel

År 1994 infördes i den svenska lagstiftningen en bestämmelse rörande införsel av biologiska produkter och kemikalier enligt lista 2 i FN:s konvention om kemiska vapen. Enligt 13 § lagen om strategiska produkter får sådana produkter inte föras in i landet utan tillstånd. Bestämmelsen infördes med anledning av Sveriges tillträde till FN:s konvention om kemiska vapen och träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utförsel av produkter med dubbla användningsområden regleras i sin helhet av rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

Den nya förordningen föreskriver tillståndskrav vid överföringar mellan medlemsstater bara för sådana produkter med dubbla användningsområden som finns förtecknade i bilaga IV. Enligt artikel 28 i EG-fördraget är importrestriktioner i övrigt förbjudna mellan medlemsstaterna.

Den svenska bestämmelsen om införseltillstånd behöver anpassas till den nya förordningen. Samtidigt måste bestämmelsen utformas på ett sätt som gör att Sverige uppfyller de förpliktelser som följer av internationella överenskommelser. Det föreslås därför vissa förändringar i bestämmelsen.

För att även i fortsättningen kunna uppfylla den svenska förpliktelsen i FN:s konvention om kemiska vapen föreslås att regleringen om krav på importtillstånd för vissa kemiska produkter, så kallade lista 2-ämnen, utformas som ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på införseltillstånd från vissa länder som inte är anslutna till konventionen.

I enlighet med det bör regeringen ges bemyndigande att till den myndighet regeringen bestämmer delegera frågan om närmare föreskrifter i de deklARATIONER som skall lämnas in enligt konventionen.

Kravet på införselrestriktioner för biologiska produkter med dubbla användningsområden kan avskaffas i sin helhet, eftersom Sverige beträffande dessa produkter inte har ingått några internationella förpliktelser att kräva sådana tillstånd.

Tillhandahållande

I 12 § lagen om strategiska produkter finns bestämmelser om krav på tillstånd till tillhandahållande av strategiska produkter.

Med tillhandahållande förstås i lagen försäljning, upplåtelse, utbudande mot ersättning, lån, gåva eller förmedling. Genomgående gäller att förfarandena skall avse produkter som finns utanför Sverige. Så snart produkten finns i Sverige gäller reglerna om utförsel. Bestämmelsen är exempelvis tillämplig när en person avser att i Sverige förmedla tillverkningsutrustning från ett land utanför Sverige till ett annat.

Regeln, som korresponderar med den som återfinns i 4 och 5 §§ lagen om krigsmateriel, anger att vissa produkter med dubbla användningsområden som finns utom landet inte får här i landet och inte heller utom landet av svensk myndighet, svenskt företag eller den som är bosatt eller stadigvarande vistas här tillhandahållas utan tillstånd, om produkterna inte får föras ut från Sverige eller exporteras utan tillstånd enligt lagen om strategiska produkter eller rådets förordning (EG) nr 3381/94.

Bestämmelsen om tillhandahållande infördes i den svenska lagstiftningen för att förhindra att framställningen av kemiska stridsmedel främjas genom vissa andra förfaranden än utförsel av utrustning eller kemiska substanser från Sverige. För att ytterligare förhindra framställning och utvecklingen av kärnladdningar samt biologiska och kemiska vapen utvidgades den senare till att avse alla produkter som omfattas av lagen om strategiska produkter.

Den ursprungliga bestämmelsen tillkom innan Sverige blev medlem i EU och innan Sverige anslöt sig till FN:s konvention om kemiska vapen (se ovan).

Bestämmelsen om tillståndskrav till tillhandahållande av produkter med dubbla användningsområden är mycket svår att kontrollera och tillämpas inte alls i praktiken. Enligt regeringens bedömning kan det därför starkt ifrågasättas om den verkligen fyller någon praktisk funktion.

Med hänsyn till dessa omständigheter finns det enligt regeringens bedömning inte någon anledning att behålla bestämmelsen. Den bör därför avskaffas.

7 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens bedömning: Förslaget i sig leder inte till ökade kostnader för staten.

Promemorians bedömning: I promemorian har frågan inte berörts.

Remissinstanserna: ISP, Säkerhetspolisen och Tullverket har samtliga påtalat att om någon av dessa myndigheter utses till tillsynsmyndighet för elektroniska överföringar finns behov av resursförstärkningar i form av utrustning, utbildning och personal.

Skälen för regeringens bedömning: Det finns inte anledning att anta att förslagen i det föregående kommer att ge upphov till ett ökat antal ärenden om utförseltillstånd. Snarare kommer den nya lagen att underlätta för de exportkontrollerande myndigheterna.

I det föregående har beskrivits att begreppet export har utvidgats till att avse även elektroniska överföringar i rådets förordning (EG) nr

1334/2000 (avsnitt 4.2 och 5.2.1). Enligt svensk praxis krävs exporttillstånd även för elektroniska överföringar redan idag varför det inte finns anledning att anta att den nya förordningen kommer att leda till ett ökat antal ärenden om exporttillstånd. Uppgiften att utöva tillsyn över de elektroniska överföringarna som utförs är dock ny för svenska myndigheter och kan komma att ge upphov till behov av resursförstärkningar för den myndighet som skall utöva tillsyner.

8 Ikraftträdande m.m.

Den nya lagen om produkter med dubbla användningsområden liksom de följdändringar i annan lagstiftning som den nya lagen föranleder bör träda i kraft den 1 januari 2001.

Beträffande övergångsbestämmelser hänvisas till författningskommentaren (avsnitt 9).

9 Författningskommentar

9.1 Förslag till lag (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

Tillämpningsområde

1 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 1 § lagen (1998:397) om strategiska produkter. I bestämmelsen ersätts det nuvarande begreppet strategiska produkter med begreppet produkter med dubbla användningsområden. Någon skillnad i betydelse mellan de olika begreppen finns inte. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.1).

Definitioner

2 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 3 § andra stycket lagen om strategiska produkter.

3 §

Paragrafen innehåller en definition av vad som avses med militära produkter som ingår i medlemsstaternas militära förteckning i artikel 4.2 i den nya förordningen. Beträffande den närmare motiveringen till

förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.2.2).

Definitionen av tekniskt bistånd motsvarar i sak definitionen i artiklarna 1 a och 1 b i den gemensamma åtgärden. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.3.1).

Tillstånd

4 §

Paragrafen motsvarar i sak 5 § i lagen om strategiska produkter.

Export och överföring

5 §

Paragrafen saknar motsvarighet i lagen om strategiska produkter och innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden skall omfattas av krav på tillstånd till export. Artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 ger varje medlemsstat rätt att införa exportförbud eller krav på tillstånd till export av skäl som berör nationell säkerhet eller de mänskliga rättigheterna. Enligt den föreslagna bestämmelsen får regeringen meddela föreskrifter om krav på exporttillstånd i enlighet med artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna delen hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.2.2).

6 §

Paragrafen motsvarar 6 § andra stycket lagen om strategiska produkter.

7 §

Paragrafen motsvarar delvis 8 § första stycket lagen om strategiska produkter. Enligt den nya EG-förordningen om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden krävs tillstånd till överföring inom EU endast när det gäller produkter som finns förtecknade i bilaga IV till förordningen. En undantagsbestämmelse motsvarande den som finns i artikel 19.3 i den nuvarande förordningen bibehålls i den nya förordningen. Av icke-spridningsskäl finns det fortfarande anledning att i den svenska lagstiftningen använda möjligheten till en nationell undantagsregel. Bestämmelsen bör dock utformas som ett bemyndigande till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om krav på tillstånd till överföring som avses i artikel 21.2 a i rådets förordning (EG) nr 1334/2000. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.2.6).

8 §

Paragrafen motsvarar 9 § lagen om strategiska produkter.

Tekniskt bistånd

9 §

Paragrafen saknar motsvarighet i lagen om strategiska produkter och innehåller de kontrollbestämmelser som föranleds av den gemensamma åtgärden. Enligt den föreslagna bestämmelsen förbjuds tekniskt bistånd som är avsett för användning i samband med uppkomsten, hanteringen och spridningen av massförstörelsevapen. Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.3.2 och 5.3.3).

Införsel

10 §

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar delvis 13 § lagen om strategiska produkter. Möjligheten att föreskriva tillståndskrav för införsel av vissa kemiska produkter har sin bakgrund i de förpliktelser som följer av Förenta nationernas konvention om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen och deras förstöring. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 6).

Återkallelse

11 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 15 § lagen om strategiska produkter.

Årlig avgift och deklARATIONER

12 §

Paragrafen motsvarar 16 § lagen om strategiska produkter.

13 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 17 § lagen om strategiska produkter. Enligt förslaget får regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddela närmare föreskrifter om deklARATIONERNA. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 6).

Uppgiftskontroll

14 §

Paragrafen motsvarar i sak 18 § lagen om strategiska produkter.

Tillsyn och kontroll

15 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 19 § lagen om strategiska produkter.

16 §

Paragrafen motsvarar i huvudsak 20 § lagen om strategiska produkter. Tillsynsplikten omfattar dock även personer som tar befattning med produkter med dubbla användningsområden genom tekniskt bistånd. Som ett förtydligande har det tillagts att begreppet handling motsvarar definitionen i 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen.

17 §

Paragrafen motsvarar i sak 21 § lagen om strategiska produkter.

Straff m.m.

18 §

Paragrafen innehåller straffbestämmelser för brott som avser export och överföring av produkter, vilka i huvudsak motsvaras av 22 § lagen om strategiska produkter. Vidare innehåller paragrafen nya straffbestämmelser om export genom elektronisk överföring. Eftersom den nya smugglingslagen endast omfattar export av fysiska varor krävs nya straffbestämmelser för sådan elektronisk export som sker utan tillstånd. Paragrafen motsvarar smugglingslagens bestämmelser om fysisk export. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till avsnitt 5.2.6.

19 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om olovlig utförsel som sker av grov oaktsamhet. I andra stycket undantas gärningar som visserligen begåtts av grov oaktsamhet men som med hänsyn till omständigheterna ändå är att anse som ringa.

20 §

Paragrafen innehåller straffbestämmelser för överträdelse av förbudet mot att lämna tekniskt bistånd som är avsett för användning i samband med uppkomsten, hanteringen och spridningen av massförstörelsevapen. Straffbestämmelserna motsvarar smugglingslagens regler om straff för otillåten export av varor. Oaktsamhet är dock inte straffbart.

21 §

Paragrafen har inte någon motsvarighet i lagen om strategiska produkter och motsvarar straffregleringen i den nya smugglingslagen. Förslaget i denna del har närmare redovisats i avsnitt 5.2.6.

22 §

Paragrafen motsvarar i sak 25 § lagen om strategiska produkter.

23 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om förverkande. Förslaget i denna del har närmare redovisats i avsnitt 5.2.6.

24 §

Paragrafen motsvarar i sak 28 § lagen om strategiska produkter.

Överklagande

Paragrafen motsvarar i sak 29 § lagen om strategiska produkter. Beträffande tredje stycket hänvisas till vad som sagts i det föregående (avsnitt 5.2.7).

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Den nya lagen om kontroll av produkter med dubbla användningsområden liksom de följdändringar i annan lagstiftning som den nya lagen föranleder bör träda i kraft den 1 januari 2001.

Beträffande övergångsbestämmelser, se även artikel 23 i den nya förordningen och avsnitt 5.2.6.

9.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut

Förslaget innebär att den nuvarande hänvisningen till lagen (1998:397) om strategiska produkter ändras till den nya lagen. I lagen har det införts en möjlighet att låta regeringens beslut om återkallelse underkastas rättsprövning. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till avsnitt 5.2.3.

9.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Förslaget innebär att den nuvarande hänvisningen till lagen (1998:397) om strategiska produkter ändras till den nya lagen.

9.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Förslaget innebär att den nuvarande hänvisningen till lagen (1998:397) om strategiska produkter ändras till den nya lagen.

9.5 Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Förslaget innebär att den nuvarande hänvisningen till lagen (1998:397) om strategiska produkter ändras till den nya lagen.

9.6 Förslag till lag (2000:000) om straff för smuggling

I 1 § tredje stycket smugglingslagen införs en hänvisning till lagen om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd för att säkerställa Tullverkets möjligheter att bedriva förundersökning och använda tvångsmedel enligt den föreslagna smugglingslagen vid överträdelser av förevarande lag. Beträffande den närmare motiveringen till förslaget i denna del hänvisas till avsnitt 6.

Rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden

Prop. 2000/2001:9
Bilaga 1

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1334/2000

av den 22 juni 2000

om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 133 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Produkter med dubbla användningsområden (inbegripet programvara och teknik) bör omfattas av en effektiv kontroll vid export från gemenskapen.
- (2) Ett effektivt gemensamt system för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden är nödvändigt för att säkerställa att medlemsstaternas internationella förpliktelser och ansvar, särskilt vad gäller icke-spridning samt Europeiska unionens internationella förpliktelser och ansvar, uppfylls.
- (3) Ett gemensamt kontrollsystem och en harmoniserad politik för tillämpning och övervakning i alla medlemsstater är en förutsättning för att skapa fri rörlighet inom gemenskapen för produkter med dubbla användningsområden.
- (4) Den nuvarande ordningen för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden, som infördes genom förordning (EG) nr 3381/94⁽²⁾ och beslut 94/942/GUSP⁽³⁾, måste harmoniseras ytterligare i syfte att fortsätta att säkerställa effektiv tillämpning av kontroller.

- (5) Gemensamma förteckningar över produkter med dubbla användningsområden, destinationer och riktlinjer är väsentliga inslag i ett effektivt system för exportkontroll. Sådana förteckningar fastställdes genom beslut 94/942/GUSP och senare ändringar och bör införlivas med denna förordning.
- (6) Ansvaret för att fatta beslut om ansökningar om exporttillstånd ligger hos de nationella myndigheterna. Nationella bestämmelser och beslut som rör export av produkter med dubbla användningsområden måste antas inom ramen för den gemensamma handelspolitiken och i synnerhet rådets förordning (EEG) nr 2603/69 av den 20 december 1969 om upprättandet av gemensamma exportregler⁽⁴⁾.
- (7) Beslut om att uppdatera gemensamma förteckningar över produkter med dubbla användningsområden skall fullständigt stämma överens med de skyldigheter och åtaganden som varje medlemsstat har godtagit som medlem i de relevanta internationella icke-spridningssystemen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag.
- (8) Överföring av programvara och teknik med hjälp av elektroniska medier, telefax eller telefon till destinationer utanför gemenskapen bör också kontrolleras.
- (9) Särskild uppmärksamhet måste ägnas åt frågor som gäller återexport och slutanvändning.

⁽¹⁾ EGT C 399, 21.12.1998, s. 1.

⁽²⁾ EGT L 367, 31.12.1994, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 837/95 (EGT L 90, 21.4.1995, s. 1).

⁽³⁾ EGT L 367, 31.12.1994, s. 8. Beslutet senast ändrat genom beslut 2000/243/GUSP (EGT L 82, 1.4.2000, s. 1).

⁽⁴⁾ EGT L 324, 27.12.1969, s. 25. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 3918/91 (EGT L 372, 31.12.1999, s. 31).

(10) Den 22 september 1998 undertecknade företrädare för medlemsstaterna och Europeiska kommissionen tilläggsprotokoll till respektive avtal om säkerhetskontroll mellan medlemsstaterna, Europeiska atomenergigemenskapen och Internationella atomenergiorganet, vilka bland andra åtgärder ålägger medlemsstaterna att tillhandahålla uppgifter om särskild utrustning och icke-nukleärt material.

(11) Gemenskapen har antagit en samling tullbestämmelser som återfinns i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen⁽¹⁾, och i kommissionens förordning (EEG) nr 2454/93⁽²⁾, om genomförande av förordning (EEG) nr 2913/92 i vilka bland annat fastställs bestämmelser om export och återexport av varor. Ingenting i denna förordning inskränker eventuella bemyndiganden som har beviljats i kraft av och i enlighet med gemenskapens tullkodex och dess tillämpningsföreskrifter.

(12) I enlighet med och inom ramen för artikel 30 i fördraget och i avvaktan på en högre harmoniseringsgrad kommer medlemsstaterna att förbehålla sig rätten att genomföra kontroll av överföringar av vissa produkter med dubbla användningsområden inom Europeiska gemenskapen i syfte att skydda allmän ordning eller säkerhet. Om dessa kontroller har samband med effektiviteten i kontrollerna av export från gemenskapen, kommer de regelbundet att ses över av rådet.

(13) För att säkerställa en korrekt tillämpning av denna förordning bör varje medlemsstat vidta åtgärder som ger de behöriga myndigheterna nödvändiga befogenheter.

(14) Varje medlemsstat bör själv fastställa tillämpliga påföljder vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning.

(15) Europaparlamentet lämnade sina synpunkter i sin resolution av den 13 april 1999⁽³⁾.

(16) Med hänsyn till ovanstående bör förordning (EG) nr 3381/94 upphävas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Tillämpningsområde och definitioner

Artikel 1

Genom denna förordning upprättas en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden.

Artikel 2

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *produkter med dubbla användningsområden*: produkter, inbegripet programvara och teknik, som kan användas för både civila och militära ändamål, samt alla varor som kan användas både för icke-explosiva ändamål och för att på något sätt bidra vid tillverkning av kärnvapen eller andra kärnladdningar.
- b) *export* skall innebära
 - i) ett exportförfarande enligt artikel 161 i gemenskapens tullkodex,
 - ii) återexport enligt artikel 182 i gemenskapens tullkodex, och
 - iii) överföring av programvara eller teknik med hjälp av elektroniska medier, telefax eller telefon till en destination utanför gemenskapen; detta skall tillämpas på muntlig överföring av teknik per telefon endast när tekniken ingår i ett dokument vars relevanta del läses upp i telefon, eller beskrivs i telefon på ett sådant sätt att resultatet i allt väsentligt blir detsamma.
- c) *exportör*: varje fysisk eller juridisk person på vars vägnar en exportdeklaration upprättas, dvs. den person som vid tidpunkten för deklarationens godkännande har ett avtal med mottagaren i tredje land och som har befogenhet att besluta om att föra ut produkten ur gemenskapens tullområde. Om inget exportavtal har ingåtts eller om kontraktssinnehavaren inte agerar för egen räkning skall befogenheten att besluta om att föra ut produkten ur gemenskapens tullområde vara avgörande.

Varje fysisk eller juridisk person som beslutar att överföra programvara eller teknik med hjälp av elektroniska medier, telefax eller telefon till en destination utanför gemenskapen skall också anses vara exportör.

(1) EGT L 302, 19.10.1992, s. 1. Förordningen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 955/1999 (EGT L 119, 7.5.1999, s. 1).

(2) EGT L 253, 11.10.1993, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1662/1999 (EGT L 197, 29.7.1999, s. 25).

(3) EGT C 219, 30.7.1999, s. 34.

När förfoganderätten över produkterna med dubbla användningsområden innehas av en person som är etablerad utanför gemenskapen enligt det avtal på vilket exporten grundas, skall den avtalslutande part som är etablerad i gemenskapen anses vara exportör.

- d) *exportdeklaration*: den handling genom vilken en person i föreskriven form och på föreskrivet sätt begär att få hänföra produkter med dubbla användningsområden till ett exportförfarande.

KAPITEL II

Räckvidd

Artikel 3

1. Tillstånd skall krävas för export av de produkter med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga I.

2. I enlighet med artikel 4 eller 5 kan det även krävas tillstånd för export till alla eller vissa destinationer av vissa produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I.

3. Denna förordning är inte tillämplig på tillhandahållande av tjänster eller överföring av teknik om tillhandahållandet eller överföringen förutsätter att fysiska personer förflyttar sig över gränser mellan länder.

4. Denna förordning är inte tillämplig på produkter med dubbla användningsområden som endast passerar gemenskapens territorium, det vill säga produkter som inte hänförs till någon annan godkänd tullbehandling än förfarandet för extern transitering eller som endast placeras i en frizon eller ett frilager och för vilka inga uppgifter behöver noteras i en godkänd lagerbokföring.

Artikel 4

1. Tillstånd skall krävas för export av produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I om exportören har informerats av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där han är etablerad om att de ifrågasvarande produkterna helt eller delvis är eller kan vara avsedda för användning i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen eller andra kärnladdningar, eller utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

2. Tillstånd skall också krävas för export av produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I om landet som köper dem eller bestämmelslandet är föremål för ett vapenembargo som har beslutats i en gemensam ståndpunkt eller en gemensam åtgärd som har antagits av rådet eller genom ett beslut av OSSE eller ett vapenembargo som har beslutats i en bindande resolution från Förenta nationernas säkerhetsråd och om exportören har informerats av de myndigheter som avses i punkt 1 om att produkterna i fråga helt eller delvis är eller kan vara avsedda för militär slutanvändning. I denna punkt avses med militär slutanvändning

a) införlivande med militära produkter som ingår i medlemsstaternas militära förteckning,

b) användning av tillverknings-, provnings- eller analysutrustning och komponenter till sådan utrustning för att utveckla, tillverka eller underhålla militära produkter som ingår i ovan nämnda förteckning,

c) användning av icke-färdigtillverkade produkter i en anläggning för att tillverka militära produkter som ingår i ovan nämnda förteckning.

3. Tillstånd skall också krävas för export av produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I om exportören har underrättats av de myndigheter som avses i punkt 1 om att produkterna i fråga helt eller delvis är eller kan vara avsedda att användas som delar av eller komponenter till militära produkter som förtecknas i den nationella militära förteckningen och som har exporterats från medlemsstatens territorium utan tillstånd eller i strid med ett tillstånd enligt medlemsstatens nationella lagstiftning.

4. Om en exportör känner till att de produkter med dubbla användningsområden som han avser att exportera och som inte förtecknas i bilaga I, helt eller delvis är avsedda för någon av de användningar som avses i punkterna 1, 2 och 3 skall han underrätta de myndigheter som avses i punkt 1, som skall besluta om det är lämpligt att kräva tillstånd för exporten.

5. En medlemsstat får anta eller behålla nationell lagstiftning om tillståndskrav för export av produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I om exportören har anledning att misstänka att produkterna är eller kan tänkas vara, i sin helhet eller delvis, avsedda för någon av de användningar som anges i punkt 1.

6. En medlemsstat som enligt punkterna 1–5 beslutar att export av en produkt med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I skall omfattas av ett tillståndskrav skall vid behov informera de övriga medlemsstaterna och kommissionen. De övriga medlemsstaterna skall på vederbörligt sätt beakta denna information och skall i den omfattning det är möjligt informera sina tullkontor och andra relevanta nationella myndigheter.

7. Bestämmelserna i artikel 9.2 och 9.3 skall gälla för fall som rör produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I.

8. Denna förordning skall inte påverka medlemsstaternas rätt att vidta nationella åtgärder enligt artikel 11 i förordning (EEG) nr 2603/69.

Artikel 5

1. En medlemsstat får med hänsyn till den allmänna säkerheten eller till de mänskliga rättigheterna förbjuda eller kräva tillstånd för export av produkter med dubbla användningsområden som inte förtecknas i bilaga I.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla varje åtgärd som vidtagits enligt punkt 1 omedelbart efter det att den vidtagits och ange de exakta skälen till åtgärden.

3. Medlemsstaterna skall också till kommissionen omedelbart anmäla varje ändring av åtgärder som vidtagits enligt punkt 1.

4. Kommissionen skall offentliggöra de åtgärder som anmälts till den enligt punkterna 2 och 3 i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

KAPITEL III

Exporttillstånd

Artikel 6

1. Gemenskapens generella exporttillstånd för viss export enligt bilaga II inrättas genom denna förordning.

2. För all annan export som kräver tillstånd enligt denna förordning skall ett sådant tillstånd beviljas av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där exportören är etablerad. Med förbehåll för begränsningen i punkt 3 kan tillståndet vara ett individuellt, ett globalt eller ett generellt tillstånd.

Tillståndet skall vara giltigt i hela gemenskapen.

Tillståndet får vid behov omfattas av särskilda krav och villkor, till exempel skyldighet att tillhandahålla ett slutanvändarintyg.

3. Produkter som förtecknas i del 2 av bilaga II skall inte omfattas av generella tillstånd.

4. Medlemsstaterna skall i de generella tillstånden ange att dessa inte får användas om exportören har informerats av sina myndigheter att produkterna i fråga helt eller delvis är eller kan vara avsedda för sådan användning som avses i artikel 4.1–3 eller om exportören känner till att produkterna är avsedda för ovan nämnda användning.

5. Medlemsstaterna skall i sin respektive nationella lagstiftning behålla eller införa möjligheten att till en viss exportör bevilja ett globalt tillstånd som gäller en typ eller kategori av produkter med dubbla användningsområden och som kan vara giltigt för export till ett eller flera angivna länder.

6. Medlemsstaterna skall förse kommissionen med en förteckning över de myndigheter som har befogenhet att bevilja exporttillstånd för produkter med dubbla användningsområden.

Kommissionen skall offentliggöra en förteckning över dessa myndigheter i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 7

1. Om produkter med dubbla användningsområden, för vilka en ansökan om individuellt tillstånd har lämnats in för export till en destination som inte förtecknas i bilaga II eller till alla destinationer när det är fråga om de produkter med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga IV, befinner sig i eller kommer att befinna sig i en eller flera medlemsstater andra än den där ansökan har lämnats in, skall detta anges i ansökan. De behöriga myndigheterna i den medlemsstat där ansökan om tillstånd har lämnats in skall omedelbart samråda med de behöriga myndigheterna i den eller de berörda medlemsstaterna och förse dem med relevant information. Den eller de medlemsstater som konsulteras skall inom tio arbetsdagar framföra eventuella invändningar mot beviljandet av ett sådant tillstånd, vilka skall vara bindande för den medlemsstat där ansökan har lämnats in.

Om inga invändningar har tagits emot inom tio arbetsdagar skall den eller de konsulterade medlemsstaterna anses inte ha några invändningar.

I undantagsfall får varje konsulterad medlemsstat begära en förlängning av tiodagarsperioden. En sådan förlängning får emellertid inte överskrida 30 arbetsdagar.

2. Om en export kan strida mot en medlemsstats grundläggande säkerhetsintressen, får den staten begära att en annan medlemsstat inte beviljar ett exporttillstånd eller, om tillstånd redan har beviljats, att det återkallas, tillfälligt upphävs eller ändras. Den medlemsstat som tar emot en sådan begäran skall omedelbart inleda samråd av icke-bindande natur med den begärande medlemsstaten, vilket skall avslutas inom tio arbetsdagar.

Artikel 8

Vid beslut om beviljande av exporttillstånd enligt denna förordning skall medlemsstaterna beakta alla relevanta aspekter inbegripet

- a) de förpliktelser och åtaganden de har accepterat i egenskap av medlemmar i de relevanta internationella icke-spridningssystemen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificeringen av relevanta internationella fördrag,
- b) sina förpliktelser enligt de sanktioner som införts genom en gemensam ståndpunkt eller gemensam åtgärd som antagits av rådet eller genom ett beslut av OSSE eller genom en bindande resolution från FN:s säkerhetsråd,
- c) nationella utrikes- och säkerhetspolitiska aspekter, inbegripet de som täcks av Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport,
- d) den avsedda slutanvändningen och risken för omdirigering.

Artikel 9

1. Exportörerna skall förse de behöriga myndigheterna med all relevant information som krävs för ansökan om exporttillstånd.

2. De behöriga myndigheterna får i enlighet med denna förordning vägra att bevilja exporttillstånd och får återkalla, tillfälligt upphäva eller ändra ett exporttillstånd som de en gång har beviljat. När de vägrar, återkallar, tillfälligt upphäver eller avsevärt begränsar ett tillstånd skall de behöriga myndigheterna informera de övriga medlemsstaternas behöriga myndigheter och kommissionen om detta och utbyta relevant information med de övriga medlemsstaterna och kommissionen, under iakttagande av bestämmelserna i artikel 15.3 om informationens konfidentiella karaktär.

3. Innan någon medlemsstat beviljar exporttillstånd för en i allt väsentligt identisk transaktion, som en eller flera medlemsstater under de tre föregående åren vägrat bevilja, skall medlemsstaten samråda med den eller de medlemsstater som vägrade bevilja tillståndet. Om den förstnämnda medlemsstaten efter dessa samråd likväl beslutar att bevilja ett tillstånd skall den informera de övriga medlemsstaterna och kommissionen om sitt beslut och lämna all relevant information för att förklara sitt beslut.

Artikel 10

1. Alla individuella och globala exporttillstånd skall utfärdas på formulär som överensstämmer med förlagan i bilaga IIIa.

2. På exportörernas begäran skall globala exporttillstånd som innehåller kvantitativa begränsningar delas upp.

3. Generella exporttillstånd som beviljats enligt artikel 6.2 skall offentliggöras i enlighet med nationell rätt och praxis. De skall utfärdas i enlighet med vad som anges i bilaga IIIb.

KAPITEL IV

Uppdatering av förteckningen över produkter med dubbla användningsområden*Artikel 11*

Förteckningarna över produkter med dubbla användningsområden i bilagorna I och IV skall uppdateras i enlighet med de relevanta skyldigheter och åtaganden samt ändringar av dessa som varje medlemsstat har godtagit som medlem i de internationella icke-spridningssystemen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag.

KAPITEL V

Tullförfaranden*Artikel 12*

1. Vid fullgörandet av formaliteterna för export av produkter med dubbla användningsområden vid det tullkontor som ansvarar för handläggningen av exportdeklarationen skall exportören framlägga bevis för att nödvändigt exporttillstånd har erhållits.

2. Exportören får anmodas att av varje dokument som framläggs som bevis tillhandahålla en översättning till ett officiellt språk i den medlemsstat där exportdeklarationen uppvisas.

3. En medlemsstat får även, utan att det påverkar befogenheter som den tilldelats i kraft av och i enlighet med gemenskapens tullkodex, för en period som inte överstiger de perioder som avses i punkt 4 avbryta förfarandet för export från dess territorium eller, vid behov, på annat sätt förhindra att de produkter med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga I och som omfattas av ett giltigt exporttillstånd lämnar gemenskapen via dess territorium, om den har anledning att misstänka att

- a) relevant information inte beaktades när tillståndet beviljades, eller

b) omständigheterna har ändrats väsentligt sedan tillståndet beviljades.

4. I det fall som avses i punkt 3 skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat som beviljade exporttillståndet omedelbart konsulteras så att de kan vidta åtgärder enligt artikel 9.2. Om sådana behöriga myndigheter beslutar att låta tillståndet fortsätta att gälla skall de svara inom tio arbetsdagar, som på deras begäran kan förlängas till 30 arbetsdagar under särskilda omständigheter. I sådant fall eller om svar inte erhålls inom tio eller trettio dagar skall produkterna med dubbla användningsområden omedelbart frigöras. Den medlemsstat som beviljade tillståndet skall meddela de övriga medlemsstaterna och kommissionen.

Artikel 13

1. Medlemsstaterna får besluta att tullformalitetserna för export av produkter med dubbla användningsområden endast får fullgöras vid tullkontor som bemyndigats för detta ändamål.

2. De medlemsstater som utnyttjar den möjlighet som anges i punkt 1 skall informera kommissionen om de tullkontor som bemyndigats. Kommissionen skall offentliggöra dessa uppgifter i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 14

Bestämmelserna i artiklarna 463–470 samt 843 i förordning (EEG) nr 2454/93 skall tillämpas på de restriktioner som gäller för export, återexport och utförsel från tullområdet av produkter med dubbla användningsområden för vilka exporttillstånd krävs enligt denna förordning.

KAPITEL VI

Administrativt samarbete

Artikel 15

1. I samarbete med kommissionen skall medlemsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta ett direkt samarbete och informationsutbyte mellan de behöriga myndigheterna, särskilt för att undanröja risken för att eventuella skillnader vid tillämpningen av exportkontroller av produkter med dubbla användningsområden leder till omläggning av handeln, vilket skulle kunna skapa svårigheter för en eller flera medlemsstater.

2. Medlemsstaterna skall vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta ett direkt samarbete och informationsutbyte mellan de behöriga myndigheterna avseende känsliga slutanvändare, i syfte att ge en konsekvent vägledning för de exportörer som berörs av denna förordning.

3. Rådets förordning (EG) nr 515/97 av den 13 mars 1997 om ömsesidigt bistånd mellan medlemsstaternas administrativa myndigheter och om samarbete mellan dessa och kommissionen för att säkerställa en korrekt tillämpning av tull- och jordbrukslagstiftningen⁽¹⁾, särskilt bestämmelserna om uppgifters konfidentiella karaktär, skall gälla i tillämpliga delar utan att det påverkar tillämpningen av artikel 18 i den här förordningen.

KAPITEL VII

Kontrollåtgärder

Artikel 16

1. Exportörer skall föra detaljerade register eller förteckningar över sin export i enlighet med gällande praxis i respektive medlemsstat. Sådana register eller förteckningar skall särskilt innefatta kommersiella dokument såsom fakturor, godsspecifikationer och transportdokument och andra leveransdokument som är tillräckligt detaljerade för att man skall kunna utläsa

- a) beskrivningen av produkterna med dubbla användningsområden,
- b) kvantiteten produkter med dubbla användningsområden,
- c) exportörens respektive mottagarens namn och adress,
- d) slutanvändning och slutanvändare av produkterna med dubbla användningsområden, om detta är känt.

2. De register eller förteckningar och dokument som avses i punkt 1 skall bevaras i minst tre år från utgången av det kalenderår under vilket exporten ägde rum. De skall på begäran framläggas för de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där exportören är etablerad.

Artikel 17

För att säkerställa en korrekt tillämpning av denna förordning skall varje medlemsstat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att göra det möjligt för dess behöriga myndigheter att

- a) inhämta information om varje order eller transaktion som inbegriper produkter med dubbla användningsområden,

⁽¹⁾ EGT L 82, 22.3.1997, s. 1.

- b) fastställa att exportkontrollåtgärderna tillämpas korrekt, vilket särskilt får inbegripa rätt till tillträde till lokaler som tillhör personer som berörs av en exporttransaktion.

KAPITEL VIII

Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser

Artikel 18

1. En samordningsgrupp med en företrädare för kommissionen som ordförande skall upprättas. Varje medlemsstat skall utse en företrädare till samordningsgruppen.

Samordningsgruppen skall undersöka varje fråga som avser tillämpningen av denna förordning som kan tas upp antingen av ordföranden eller av en medlemsstats företrädare, däribland

- a) de åtgärder som medlemsstaterna bör vidta för att informera exportörerna om deras förpliktelser enligt denna förordning,
- b) riktlinjer för formulär för exporttillstånd.

2. Samordningsgruppen får, när den anser det nödvändigt, konsultera organisationer som företräder de exportörer som berörs av denna förordning.

Artikel 19

Varje medlemsstat skall vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa en korrekt tillämpning av samtliga bestämmelser i denna förordning. Den skall särskilt fastställa påföljder vid överträdelse av bestämmelserna i denna förordning eller av de bestämmelser som antas för dess tillämpning. Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Artikel 20

Varje medlemsstat skall informera kommissionen om de lagar och andra författningar som antas för genomförandet av denna förordning, inbegripet de åtgärder som avses i artikel 19. Kommissionen skall vidarebefordra dessa uppgifter till övriga medlemsstater. Vart tredje år skall kommissionen lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av denna förordning. Medlemsstaterna skall förse kommissionen med alla relevanta uppgifter som den behöver för att utarbeta denna rapport.

Artikel 21

1. Tillstånd skall krävas för överföring inom gemenskapen av de produkter med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga IV. Produkter som förtecknas i del 2 av bilaga IV får inte omfattas av ett generellt tillstånd.

2. a) En medlemsstat får föreskriva ett tillståndskrav för överföring av andra produkter med dubbla användningsområden från sitt territorium till en annan medlemsstat i sådana fall då vid tidpunkten för överföringen

— operatören vet att de berörda produkternas slutdestination är belägen utanför gemenskapen,

— det i den medlemsstat från vilken produkterna skall överföras krävs tillstånd i enlighet med artiklarna 3–5 för export av dessa produkter till den slutdestinationen och sådan export direkt från medlemsstatens territorium inte har tillåtits genom ett generellt tillstånd eller ett globalt tillstånd,

— produkterna inte skall genomgå någon behandling eller bearbetning enligt definitionen i artikel 24 i gemenskapens tullkodex i den medlemsstat till vilken de skall överföras.

- b) Ansökan om tillstånd för överföring skall lämnas in i den medlemsstat från vilken produkterna med dubbla användningsområden skall överföras.

- c) I sådana fall då den därpå följande exporten av produkter med dubbla användningsområden redan har godkänts av den medlemsstat från vilken produkterna skall överföras, genom de samrådsförfaranden som avses i artikel 7, skall tillstånd för överföring omedelbart utfärdas till aktören, om inte omständigheterna har förändrats väsentligt.

- d) En medlemsstat som antar en lagstiftning som föreskriver ett sådant krav skall informera kommissionen och de övriga medlemsstaterna om de åtgärder den har vidtagit. Kommissionen skall offentliggöra denna information i C-serien av *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

3. De åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 får inte innebära kontroller vid gemenskapens inre gränser, utan endast kontroller som utförs som en del av de normala kontrollförfaranden som tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt inom hela gemenskapens territorium.

4. Tillämpningen av de åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 får aldrig leda till att överföring från en medlemsstat till en annan underkastas mer restriktiva villkor än export av samma produkter till icke-medlemsstater.

5. Dokument och underlag rörande överföringar inom gemenskapen av de produkter med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga I skall arkiveras i minst tre år från utgången av det kalenderår då överföringen utfördes och skall på begäran uppvisas för de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vilken dessa produkter överfördes.

6. En medlemsstat får, för varje överföring inom gemenskapen från den medlemsstaten av produkter som förtecknas i bilaga I, kategori 5, del 2 men som inte finns förtecknade i bilaga IV, genom nationell lagstiftning kräva att ytterligare uppgifter om dessa produkter skall tillhandahållas behöriga myndigheter i den medlemsstaten.

7. I de relevanta kommersiella dokument som avser överföring inom gemenskapen av produkter med dubbla användningsområden som förtecknas i bilaga I skall det tydligt anges att produkterna omfattas av kontroll vid export från gemenskapen. Relevanta kommersiella dokument skall särskilt omfatta alla försäljningskontrakt, orderbekräftelser, fakturor eller leveransavier.

Artikel 22

Denna förordning påverkar inte tillämpningen av

- artikel 296 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,
- Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen.

Artikel 22

Förordning (EG) nr 3381/94 upphävs härmed.

De ansökningar om exporttillstånd som lämnas in innan den här förordningen träder i kraft skall dock fortsätta att omfattas av de relevanta bestämmelserna i förordning (EG) nr 3381/94.

Artikel 24

Denna förordning träder i kraft 90 dagar efter den dag då den offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Luxemburg den 22 juni 2000.

På rådets vägnar

J. SÓCRATES

Ordförande

BILAGA I**FÖRTECKNING ÖVER PRODUKTER MED DUBBLA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN****(enligt artikel 3)**

Med denna förteckning genomförs internationella överenskommelser om kontroll av produkter med dubbla användningsområden, bl.a. Wassenaar-arrangemanget, Missile Technology Control Regime (MTCR), gruppen av länder som levererar kärnmaterial (NSG), Australiengruppen och konventionen om kemiska vapen. Ingen hänsyn har tagits till produkter som medlemsstaterna önskar placera på en undantagslista. Ingen hänsyn har tagits till nationella kontroller (kontroller som inte härrör från någon av ordningarna) som eventuellt behålls av medlemsstaterna.

ALLMÄNNA ANMÄRKNINGAR TILL BILAGA I

1. För kontroll av varor som är konstruerade eller modifierade för militär användning, se relevant förteckning (relevanta förteckningar) för kontroll av militära varor som behålls av de enskilda medlemsstaterna. Hänvisningarna i denna bilaga med anmärkningen "SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN" är till samma förteckning.
2. Syftet med kontrollerna i denna bilaga skall inte omintetgöras genom export av varor som inte är underställda kontroll (inklusive anläggning) men som innehåller en eller flera beståndsdelar vilka är underställda kontroll, när den eller de beståndsdel(ar) som är underställd(a) kontroll utgör huvudbeståndsdel av varan och det är möjligt att avlägsna den och använda den för andra ändamål.
Anm.: Vid bedömning huruvida en eller flera beståndsdelar skall betraktas som huvudbeståndsdel skall hänsyn tas till kvantitet, värde, tekniskt kunnande samt andra omständigheter som är av betydelse för att bedöma huruvida en eller flera av de kontrollerade beståndsdelarna är en huvudbeståndsdel av de varor som anskaffas.
3. Varor som anges i denna bilaga inbegriper både nya och begagnade varor.

ANMÄRKNING RÖRANDE KÄRNTEKNIK (NTN)

(Denna anmärkning avser kategori 0, avsnitt E.)

"Teknik" som har direkt samband med varor som finns upptagna under kategori 0 i varulistan skall kontrolleras enligt bestämmelserna för kategori 0.

"Teknik" som erfordras för "utveckling", "produktion" och "användning" av varor som omfattas av varuförteckningen, omfattas av kontroll även om de skall tillämpas på varor som inte omfattas av varuförteckningen.

Godkännande av export av varor medger även export till samma slutanvändare av det minimum av "teknik" som erfordras för installation, drift, underhåll och reparation av varan.

Kontroll av överföring av "teknik" gäller inte "allmänt tillgänglig" information eller "vetenskaplig grundforskning".

ALLMÄN ANMÄRKNING RÖRANDE TEKNIK

(Denna anmärkning avser kategorierna 1–9 i avsnitt E)

Export av "teknik" som "erfordras" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor som finns upptagna i kategorierna 1–9 i varuförteckningen, omfattas i den ordning som föreskrivs i kategorierna 1–9 i varuförteckningen.

"Teknik" som "erfordras" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor som omfattas av varuförteckningen, omfattas av varuförteckningen även om de skall tillämpas på varor som inte omfattas av varuförteckningen.

Kontrollen gäller inte sådan "teknik" som utgör ett nödvändigt minimum för installation, drift, underhåll (kontroll) och reparation av varor som inte är underställda kontroll eller för vilka exporttillstånd har beviljats.

Anm.: Denna anmärkning medger inte export av "teknik" som omfattas av avsnitten 1E002.e, 1E002.f, 8E002.a och 8E002.b.

Kontroll av överföring av "teknik" gäller inte "allmänt tillgänglig" information, "grundforskning" eller det minimum av information som behövs för patentansökningar.

ALLMÄN ANMÄRKNING RÖRANDE PROGRAMVARA

(Denna anmärkning har företräde framför bestämmelserna i kategorierna 0–9 i avsnitt D.)

Den programvara som beskrivs i kategorierna 0–9 omfattas inte om "programvaran"

- a) är allmänt tillgänglig för allmänheten genom att
 1. den säljs från lager vid ett försäljningsställe i detaljistledet utan restriktioner
 - a) över disk,
 - b) via postorderförsäljning, eller
 - c) via telefonförsäljning, och
 2. den kan installeras av användaren utan väsentlig medverkan av försäljaren, eller

Anm.: a i Allmän anmärkning rörande programvara medger inte export av "programvara" som omfattas av kategori 5 – del 2 ("Informationssäkerhet").

- b) är "allmänt tillgänglig".

DEFINITION AV TERMER SOM ANVÄNDS I DENNA BILAGA

Hänvisningar till kategorier ges inom parentes efter den definierade termen.

"Adaptiv styrning" (2). Med adaptiv styrning avses ett styrsystem som justerar svaret med utgångspunkt i omständigheter som detekterats under drift (ref. ISO 2806 1980).

"Aktiva bildelement (pixel)" (6 8). Aktiva bildelement är det minsta (ensamma) element i en halvledarmatrix som har en fotoelektrisk överföringsfunktion när den utsätts för ljusstrålning (elektromagnetisk strålning).

"Aktiva flygstyrsystem" (7). Aktiva flygstyrsystem är system som verkar för att förhindra oönskade rörelser hos "flygplan" eller missiler genom att autonomt bearbeta utsignaler från flera sensorer och sedan åstadkomma nödvändiga förebyggande kommandon för att utöva automatisk styrning.

"Alla tillgängliga kompensationer" (2) innebär sedan hänsyn tagits till alla rimliga åtgärder som tillverkaren har till sitt förfogande för att minska alla systematiska felmarginaler för den särskilda modell av maskinverktyg som avses.

"Allmänt tillgänglig" (GTN NTN GSN). Här avses att en "teknik" eller "programvara" har gjorts allmänt tillgänglig utan restriktioner för dess vidare spridning. (Upphovsrättsliga inskränkningar innebär inte att "teknik" eller "programvara" inte är "allmänt tillgänglig".)

"Anpassad för användning i krig" (1). Härmed avses alla modifikationer eller urval (såsom en annan renhet, hållbarhetstid, virulens, spridningsegenskaper eller motståndskraft mot UV-strålning) som framtagits för att öka effektiviteten i fråga om att döda människor och djur, skada utrustningar, skördar eller miljön.

"Användning" (GTN NTN Alla) avser drift, installation (inklusive installation på plats), underhåll (kontroll), reparation, översyn och renovering.

"Användartillgänglig programmeringsmöjlighet" (4 5 6) avser möjligheten för en användare att sätta in, modifiera eller ersätta program på annat sätt än

- a) en fysisk förändring i kopplingar eller tråddragningar, eller
- b) inställning av funktionskontrollerna inklusive införandet av nya parametrar.

"Asymmetrisk algoritm" (5) är en krypteringsalgoritm där olika nycklar av matematisk typ används för kryptering och dekryptering.

Anm.: Ett vanligt användningsområde för "asymmetriska algoritmer" är nyckelhantering.

"Asynkron överföringsmod" ("ATM") (5) är ett överföringssätt där informationen är samlad i celler. Den är asynkron i den mening att uppreningen av celler beror på den erforderliga eller momentana överföringshastigheten.

"ATM" är detsamma som asynkron överföringsmod ("Asynchronous transfer mode").

"Automatisk målsökning" (6). Härmed avses en processteknik som automatiskt bestämmer och som utmatning lämnar ett extrapolerat värde av målets mest sannolika position i realtid.

"Avstämbär" (6) är en lasers förmåga att producera en kontinuerlig utgångssignal vid alla våglängder över ett område av flera laserövergångar. En linjevalbar laser kan producera diskreta våglängder inom en laserövergång och betraktas icke som "avstämbär".

"Bandspridningsteknik" (5). Med bandspridningsteknik avses teknik där innehållet i en relativt smal kommunikationskanal sprids ut över ett mycket bredare frekvensspektrum.

"Beräkningselement" ("CE") (Computing element) (4). Detta är den minsta beräkningsenhet som kan ge ett aritmetiskt eller logiskt resultat.

"Bildbehandling" (4) är bearbetning av externt upphämtade informationsbärande bilder med hjälp av algoritmer som tidskompression, filtrering, extraktion, urval, korrelation, byte eller transformering mellan områden (t.ex. Fast Fourier-transform eller Walsh-transform). Det innefattar inte algoritmer som endast innehåller linjär- eller rotationsändringar av en enkel bild som translation, utdrag, registrering eller falsk färgsättning.

"Blandad" (1). Härmed avses en blandning av termoplastiska fibrer och förstärkningsfibrer med avsikt att åstadkomma en fiberförstärkt matrisblandning i en total fiberblandning.

"Brusnivå" (6) avser en elektrisk signal angiven i termer av spektral effekttäthet. Förhållandet mellan "brusnivå" uttryckt från topp till topp erhålles genom $S_{pp}^2 = 8N_o(f_2 f_1)$ där S_{pp} är topp-till toppvärdet av signalen (t.ex. i nanotesla), N_o är den spektrala effekttätheten (t.ex. i nanotesla²/Hz) och $(f_2 f_1)$ är den aktuella bandbredden.

"CE" är detsamma som "beräkningselement".

"CEP" (Troligt cirkulärt fel) (7) är ett mått på noggrannhet, radien av den cirkel med centrum i målet i vilken på ett specificerat avstånd 50 % av angivelserna pekar.

"Cirkulationsstyrda, antivridmomentstyrda eller cirkulationsstyrda riktningssystem" (7) är system som använder luft som blåses över aerodynamiska ytor för att öka eller styra de krafter som genereras av ytorna.

"Civila flygplan" (1 7 9) är sådana "flygplan" som angivits i listor över flygduglighetscertifiering som utges av civila luftfartsmyndigheter för att civilt flyga på inrikes eller utrikes leder för civilt, privat eller affärsmässigt bruk.

Anm.: Se även "flygplan".

"CTP" är detsamma som "Sammansatt teoretisk prestanda" (composite theoretical performance).

"Datorstyrd" (2 3 5) är styrning med hjälp instruktioner som finns lagrade i ett elektroniskt minne och som en processor kan utföra för att styra egenskaperna av förbestämda funktioner.

Anm.: En utrustning kan vara datorstyrd vare sig det elektroniska minnet är inbyggt i eller finns utanför utrustningen.

"Deformerbara speglar" (6) (även kända som anpassningsbara optiska speglar)

Härmed avses speglar som har

- a) en enda kontinuerlig optisk reflekterande yta som kan deformeras dynamiskt genom att individuella vrid- eller tryckkrafter appliceras för att kompensera för distortioner i den optiska vågformen som infaller mot spegeln, eller
- b) flera optiska reflekterande element som individuellt och dynamiskt kan flyttas om genom påverkan av vrid- eller tryckkrafter för att kompensera för distortioner i den optiska vågform som infaller mot spegeln.

"Deltagande stat" (7 9). Med deltagande stat avses en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget.

"Detektormatriser" (6) är ett en- eller tvådimensionellt plant lager, eller en kombination av plana lager, av individuella detektorelement, med eller utan avläsningselektronik, som arbetar i det fokala planet.

Anm.: Avsikten är inte att inkludera en stack med enstaka detektorelement eller detektorer med två, tre eller fyra element, såvida inte tidsfördröjning och integration genomförs i elementet.

"Diffusionsbondning" (1 2 9) är en molekyllär förening i fast fas av minst två separata metaller i ett stycke som har en gemensam styrka som är lika med det svagaste materialets.

"Digital dator" (4 5) är utrustning som genom att anta en eller flera diskreta variabler, kan utföra allt det följande:

- a) Ta emot data.
- b) Lagra data eller instruktioner i fasta eller föränderliga (skrivbara) minnesenheter.
- c) Bearbeta data med hjälp av lagrade sekvenser av instruktioner som kan förändras, och
- d) Mata ut data.

Anm.: Förändring av en lagrad sekvens av instruktioner omfattar utbyte av en fast minnesenhet, men inte en fysisk förändring av tråddragning eller interna kopplingar.

"Digital överföringshastighet" (5) är bithastigheten av den information som överförs direkt på varje typ av medium.

Anm.: Se även "total digital överföringshastighet".

"Digitalt flygövervakningssystem för att optimera flygdata" (7) avser ett system som automatiskt styr flygplanets flygvariabler och bana för att uppnå uppdragets även om realtids förändringar uppstår beroende på omständigheter eller andra flygplan

"Direktverkande hydraulisk pressning" (2) är en formförändringsprocess som använder en vätskefylld flexibel blåsa i direkt kontakt med arbetsstycket.

"Drev" (1) är en bunt av enkelfibertrådar, vanligtvis nästan parallella.

"Driftvärde" (gyro) (7) är hastigheten av utsignalens avvikelse från önskvärt värde. Det består av slumpmässiga och systematiska värden och uttryckes som en ekvivalent insignalvinkelförskjutning per tidsenhet i förhållande till ett rymdfast koordinatsystem.

"Dynamic adaptive routing" (5) är ett system som automatiskt dirigerar om trafik baserat på avkänning och utvärdering av nätets kondition.

Anm.: Detta innefattar inte trafikdirigering enligt i förväg fastlagd information.

"Dynamiska signalanalyser" (3) är "signalanalyser" som använder digital samplings- och transformationsteknik för att ge ett Fourierspektrum av den givna vågformen inklusive amplitud- och fasinformation.

Anm.: Se även "signalanalyser".

"Effektbandbredd" (3 5 7). Effektbandbredd, ibland även benämnt 3-dB gränser, är den bandbredd inom vilken utgångseffekten förblir konstant, inom 3 dB, utan justering av andra påverkbara parametrar.

"Effektiva gram" (0 1) av "särskilt klyvbart material" är

- a) för plutoniumisotoper och uran-233, isotopvikten i gram,
- b) för uran som anrikats 1 % eller mer med avseende på isotopen uran-235, massan av uran i gram multiplicerad med kvadraten på dess anrikning uttryckt som ett decimalviktbråk,
- c) för uran anrikat under 1 % med avseende på isotopen uran-235, massan av uran i gram multiplicerad med 0,0001.

"Ekvivalent täthet" (6) är massan (vikten) hos en optisk enhet per enhet optisk yta projicerad på den optiska ytan.

"Elektronisk sammansättning" (3 4 5) är ett antal elektroniska komponenter (t.ex. "kretselement", "diskreta komponenter", integrerade kretsar, etc) som kopplats samman för att utföra en eller flera specificerade funktioner och är utbytbara i sin helhet och i allmänhet även kan tagas isär.

Anm. 1: "Kretselement" är en enkel aktiv eller passiv funktionsdel av en elektrisk krets såsom en diod, en transistor, ett motstånd, en kondensator osv.

Anm. 2: "Diskreta komponenter": Ett separat inkapslat kretselement med sina egna externa anslutningar.

"Enfibertrådar" (1) eller fibertrådar avses den minsta ökningen av en fiber, vanligtvis flera mikrometer i diameter.

"Erfordras" (GTN 1 till 9) avser när det används i samband med "teknik" eller "programvara" endast den del av "tekniken" eller "programvaran" som är särskilt ansvarig för att uppnå eller erbjuda den omfattade utförandenivån, karaktärstiken eller funktionen. Sådan "erforderlig" "teknik" eller "programvara" kan delas av olika varor.

"Expertsystem" (4 7) är system som kan lämna ett resultat när en datamängd får bearbetas av regler som lagrats oberoende av "programmet", och som kan utföra något av följande:

- a) Automatiskt förändra en "källkod" som användaren matar in;
- b) Lämna kunskap relaterad till en art av problem i ett skenbart naturligt språk; eller
- c) Samla kunskap som erfordras för dess utveckling (symbolisk träning).

"FADEC" (7 9) är detsamma som "full authority digital engine controls".

"Fast" (5) Med fast menas att kodnings- eller kompressionsalgoritmen inte kan ta emot externa parametrar (t.ex. krypto- eller nyckelvariabler) och inte kan ändras av användaren.

"Fasstyrda antensystem med elektronisk styrning" (5 6) är en antenn runt vilken strålning bildas (lob) med hjälp av fasstyrning, t.ex. kan strålningsriktningen styras av komplexa magnetiseringskoefficienter för de strålande elementen och strålningsriktningen kan förändras i såväl asimut som elevation, eller bådadera, genom att en elektrisk signal läggs på, både vid mottagning och sändning.

"Feltolerans" (4) Med feltoleranta datorer avses en dator eller ett datorsystem som efter ett hård- eller programvarufel, utan mänskligt ingripande kan fortsätta att arbeta, på en given servicenivå som ger: kontinuerlig verksamhet, integritet av data och återhämtning av arbetet vid en fastställd tid.

"Fibrer eller fiberliknande material" (0 1 8) omfattar

- a) kontinuerliga "enfibertrådar",
- b) kontinuerliga "garn" och "vävar",
- c) "tejp", duk, mattor och band,
- d) hackade fibrer, cellull, rayonull och sammanhängande fiberfilter,
- e) tunna trådar (whiskers), antingen mono- eller polykristallinska av valfri längd,
- f) aromatisk polyamidmassa.

"Finfördelning" (1) är en process där ett material sönderdelas till partiklar genom krossning eller malning.

"Flygplan" (1 7 9) är luftburna farkoster med fasta vingar, svängande vingar, roterande vingar (helikoptrar), tippande rotoror eller tippande vingar.

Anm.: Se även "civila flygplan".

"Frekvenssynthesutrustning" (3) är varje typ av frekvensgivare eller signalgenerator, oavsett vilken teknik som används, som kan avge ett flertal samtidiga eller alternativa utfrekvenser, från en eller flera utgångar, som styrs, kontrolleras och ordnas av ett färre antal standard- eller masterfrekvenser.

"Full Authority Digital Engine Control" ("FADEC") (7 9) är ett elektroniskt reglersystem för gasturbin- eller kombinationsmotor som utnyttjar en digital dator för att reglera de variabler som krävs för att reglera motorns utgående drivkraft eller axeleffekt under motorns hela driftområde från början av bränseldoseringen till bränslets fränkoppling.

"Förformade kolfibrer" (1). Härmed avses ett ordnat arrangemang av fibrer med eller utan ytbehandling som är avsedda att utgöra en delstruktur av en ram innan "matrisen" tillsätts för att bilda en "komposit".

"Garn" (1) är en bunt av tvinnade "kardeler".

Anm.: "Kardel" är en bunt av enfibertrådar (typiskt mer än 200) som arrangerats nästan parallellt.

"Gasfinfördelning" (1) är en process som reducerar en smält ström av metallegering till droppar med en diameter på 500 µm eller mindre genom att den utsätts för gasström med högt tryck.

"Geografiskt åtskilda" (6) innebär att varje avläsningsstation har ett avstånd av minst 1 500 m i alla riktningar till andra stationer. Mobila stationer betraktas alltid som "geografiskt åtskilda".

"Grundforskning" (GTN och NTN) är experimentellt eller teoretiskt arbete för inhämtande av ny kunskap om fenomenens fundamentala principer eller observerbara fakta och inte är direkt inriktad mot ett bestämt praktiskt syfte eller mål.

"Grundstabilitet" (accelerometer) (7) är den signal som en accelerometer avger när den inte utsätts för någon acceleration.

"Hastighet för dataöverföring" (5). Hastigheten enligt definitionen i ITU:s rekommendation 53–36, under hänsynstagande till att, vid icke-binär modulering, baud och bit per sekund inte är lika. Bits för kodning, kontroll och synkroniseringsfunktioner skall inbegripas.

Anm. 1: Vid bestämning av "hastighet för dataöverföring" skall kanaler för underhåll och administration inte medräknas.

Anm. 2: Det är fråga om maximihastigheten i ena riktningen, dvs. maximihastigheten vid antingen sändning eller mottagning.

"Hoppfrekvensteknik" (5) är en typ av "spritt spektrum" där sändningsfrekvensen för en enkel kommunikationskanal bringas att förändras genom en slumpmässig eller pseudo-slumpmässig sekvens av diskreta steg.

"Huvudbeståndsdel" (4) är när det tillämpas i kategori 4 en "huvudbeståndsdel" om dess ersättningskostnad utgör mer än 35 % av det totala värdet av det system där den utgör en beståndsdel. Beståndsdelens värde är det pris som tillverkaren, eller systemanpassaren, har betalat för beståndsdelens. Totalvärdet är det normala internationella försäljningspriset till oberoende parter vid platsen för tillverkning eller samlastning.

"Huvudminne" (4) är en dators primärminne för lagring av data eller instruktioner för snabb åtkomst av en centralprocessor. Det består av en digital dators internminne och varje till detta minne hierarkiskt anslutna minnen, såsom cache-minne eller icke-sekventiellt åtkomliga utvidgade minnen.

"Hybrid dator" (4) är en utrustning som kan utföra allt följande:

- a) Ta emot data.
- b) Bearbeta data som finns i såväl analog som digital form, och.
- c) Avge data.

"Immuntoxin" (1) är en konjugat av en cellspecifik monoklonal antikropp och ett "toxin" eller "toxinkomponent", som selektivt påverkar sjuka celler.

"Induktionsmagnetometer" (6) är en enda givare som känner av en enkel magnetfältgradient och tillhörande elektronik vars utsignal är ett mått på den magnetiska fältgradienten.

"Informationssäkerhet" (4 5) är alla organ och funktioner som säkerställer att information eller kommunikation hålls åtkomlig, konfidentiell eller bevarar sin integritet, med undantag för de organ och funktioner som är avsedda att skydda mot funktionsfel. Detta inkluderar "kryptografi", "kryptoanalys", skydd mot röjande strålning samt datorsäkerhet.

Anm.: Med "kryptoanalys" avses analys av ett kryptografiskt system eller dess in- eller utgångar för att utvinna konfidentiella variabler eller känsliga data, inklusive klartext.

"Inre foder" (9) är lämpat för limförbindelsen mellan det fasta bränslet och huset eller isoleringsinsatsen. Fodret är vanligen en vätskepolymerbaserad dispersion av svårsmält eller isolerande material, t.ex. kolfylld hydroxylterminerad polybutadien (HTPB) eller annan polymer med tillsatta härdare, som sprutas eller gjuts över insidan av huset.

"Instrumenterad räckvidd" (6) är det specificerade entydiga avbildningsområdet för en radar.

"Inställningstid" (3) är den tid som en utgångssignal behöver för att nå inom en halv bit av det slutliga värdet vid växling mellan två nivåer i en omvandlare.

"Integrerad hybridkrets" (3) är varje kombination av en eller flera integrerade kretsar, eller integrerad krets med kretselement eller diskreta komponenter som kopplats samman för att utföra (en) specifik(a) funktion(er) och som har alla följande egenskaper:

- a) Innehåller åtminstone en okapslad enhet;
- b) Är sammankopplad med en metod som är typisk för produktion av integrerade kretsar;
- c) Är utbytbar som en enhet.
- d) Kan normalt inte tagas isär.

Anm. 1: Kretselement är en ensam aktiv eller passiv funktionell del av en elektronisk krets, såsom en diod, en transistor, ett motstånd, en kondensator osv.

Anm. 2: Diskreta komponenter är separat kapslade kretselement med egna anslutningar.

"Integrerade kretsar av filmtyp" (3) är en grupp av kretselement med metalliska förbindelser som skapats genom utfällning av tjock- eller tunnfilm på ett isolerande "substrat".

Anm.: Kretselement är en ensam aktiv eller passiv funktionell del av en elektrisk krets, såsom en diod, en transistor, ett motstånd, en kondensator osv.

"Integrerade multikretsar" (3). Härmed avses två eller fler "monolitiska integrerade kretsar" som bondats till ett gemensamt substrat.

"Isolerade levande kulturer" (1) innefattar levande kulturer i vilande form och i torkade preparat.

"Isolering" (9) anbringas på komponenterna till en raketmotor, t.ex. huset, munstycke, inlopp, tillslutningar och omfattar härdade eller halvhärdade gummiduksblock innehållande ett isolerande eller eldfast material. Den kan också ingå som ett dämpningselement.

"Isostatiska pressar" (2) är utrustning, som har förmågan att genom olika medier (gasformigt, flytande eller fast) trycksätta ett slutet hålrum för att skapa likformigt tryck i alla riktningar mot ett arbetsstycke eller material i hålrummet.

"Kemisk laser" (6) är en laser i vilken de exciterade nivåerna alstras genom energin från en kemisk reaktion.

"Komposit" (1 2 6 8 9) är en "matris" och en eller flera tillsatsstrukturer som består av partiklar, tunna trådar, fibrer eller någon kombination av dessa, som ingår av ett eller flera specifika skäl.

"Konturstyrning" (2) innebär att två eller flera numeriskt styrda rörelser arbetar i enlighet med instruktioner som specificerar nästa erforderliga position och de erforderliga matningshastigheterna till den positionen. Dessa matningshastigheter varierar i förhållande till varandra så att den önskade konturen generas (ref. ISO/DIS 2806 1980).

"Kritisk temperatur" (1 3 6) (ibland kallad övergångstemperatur) för ett specifikt "supraleddande" material är den temperatur då materialet upphör att ha någon resistans mot elektrisk likström.

"Kryptografi" (5) är verksamhet som innefattar principer, medel och metoder för att transformera data så att dess informationsinnehåll kan döljas, förhindra oupptäckt förändring därav eller förhindra obehörig användning.

"Kryptografi", är begränsad till transformering av information genom att använda en eller flera "hemliga parametrar" (t.ex. kryptovariabler) eller tillhörande kryptonycklar.

Anm.: "Hemliga parametrar": en konstant eller nyckel som undanhålls utomstående eller endast delas inom en grupp.

"Källkod" (eller källspråk) (4 5 6 7 9) är ett lättillgängligt uttryck för en eller flera processer som kan omvandlas av ett programmeringssystem till en för utrustningen exekverbar form ("objektкод" (eller objektspråk)).

"Kärnreaktor" (0) är föremålen som är placerade i eller i direkt anslutning till reaktorkärlet, utrustningen som kontrollerar effektnivån i kärnan och de komponenter som normalt innesluts, kommer i direkt kontakt med eller styr primärkylmedlet i reaktorhärden.

"Laser" (0 2 3 5 6 7 8 9) En laser är en sammansättning av komponenter som producerar ett i såväl tiden som rummet koherent ljus som är förstärkt med hjälp av stimulerad strålningsemission.

*Anm.: Se också: "Kemiska lasrar"
"Q-switchade lasrar"
"Super-High-Power-Lasers"
"Transferlasrar".*

"Linjäritet" (2) (mäts vanligen i termer av icke-linjäritet) är den maximala avvikelsen för den faktiska karaktäristiken (medelvärdet av övre och undre avläsningar), positiva eller negativa, från en rät linje som placerats så att den utjämnar och minimerar de maximala avvikelserna.

"Lokalt nät" (4) är ett datakommunikationssystem som har alla följande egenskaper:

- a) Tillåter ett godtyckligt antal oberoende "dataenheter" att kommunicera direkt med varandra, och
- b) Är begränsade till en geografisk area av rimlig storlek (t.ex. en kontorsbyggnad, en fabrik, ett universitetsområde, ett förråd).

Anm.: "Dataenhet": En utrustning som kan sända eller ta emot sekvenser med digital information.

"Magnetiska gradiometrar" (6) är instrument som kan detektera variationen i rummet av magnetfält som härrör från källor utanför instrumentet. De består av flera "magnetometrar" och tillhörande elektronik vars utsignal ger ett mått på magnetfältsgradienten.

Anm.: Se även "Induktionsmagnetometrar".

"Magnetometrar" (6) är instrument som är avsedda att detektera magnetfält från källor utanför instrumentet.

Instrumentet består av ett enda element som känner av magnetfält samt tillhörande elektronik vars utsignal ger ett mått på magnetfältet.

"Manipulatorer" (2) är griparmar, "aktiva verktygsenheter" och andra verktyg som fästs i änden av en robots manipulatorarm.

Anm.: En "aktiv verktygsenhet" är en enhet som tillför rörelsekraft, processenergi eller avkänning till ett arbetsstycke.

"Material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆" (0) kan vara koppar, rostfritt stål, aluminium, aluminiumoxid, aluminiumlegeringar, nickel eller en legering innehållande 60 viktprocent eller mer nickel och UF₆-resistent fullständigt fluorerade polymerer, beroende på separationsprocessen.

"Matris" (1 2 8 9) är en huvudsakligen kontinuerlig struktur som till stor del fyller upp utrymmet mellan partiklar, kristalliska trådar eller fibrer.

"Mekanisk legering" (1) är en legeringsprocess som är resultatet av sammanfogning, sönderdelning och ny sammanfogning av grundämnen och metallpulver genom mekanisk stöt. Icke metalliska partiklar kan tillföras legeringen genom att lämpligt pulver tillsätts.

"Mikrodator-mikrokrets" (3) är en "monolitisk integrerad krets" eller "integrerad multikrets" som innehåller en aritmetisk logisk enhet (ALU) som kan utföra allmänna instruktioner från ett internt minne på data som är lagrade i det interna minnet.

Anm.: Det interna minnet kan utökas genom ett extern minne.

"Mikroprocessor-mikrokrets" (3) är en "monolitisk integrerad krets" eller en "integrerad multikrets" som innehåller en aritmetisk logisk enhet (ALU) som kan utföra en serie av allmänna instruktioner från ett externt minne.

Anm. 1: "Mikroprocessor-mikrokretsen" innehåller normalt inte något integrerat minne åtkomligt för användaren, även om minne som finns på chipet kan användas för att utföra dess logiska operationer.

Anm. 2: Detta omfattar även satsen av chip som är konstruerade för att arbeta tillsammans för att fungera som en "Mikroprocessor-mikrokrets".

"Mikroorganismer" (1 2) avser bakterier, virus, mycoplasma, rickettsier, chlamydia eller svampbildningar, utan avseende på om de är naturliga, förbättrade eller modifierade, antingen som isolerade levande kulturer eller som material som innehåller levande material som avsiktligt inympats eller kontaminerats med sådana kulturer.

"Missiler" (1 3 5 6 7 9) är kompletta raketsystem och obemannade luftfarkostsystem som kan bära en last på minst 500 kg nyttolast en sträcka av minst 300 km.

"Monolitisk integrerad krets" (3) är en kombination av passiva eller aktiva "kretselement" eller både och som

- a) har formats med hjälp av diffusionsprocesser, implantationsprocesser eller utfällningsprocesser i eller på ett enda stycke halvledande material, ett så kallat chip,
- b) kan betraktas som odelbart sammankopplade, och
- c) utför en kretsfunktion eller funktioner.

Anm.: "Kretselement" är en ensam aktiv eller passiv funktionell del av en elektronisk krets, såsom en diod, en transistor, ett motstånd, en kondensator osv.

"Monospektrala bildsensorer" (6) kan samla in bilddata från ett diskret spektralband.

"Multi-data-stream-processing" (4) innebär att det "mikroprogram" eller den utrustningsarkitekturteknik som medger samtidig bearbetning av två eller flera datasekvenser som styrs av en eller flera instruktionssekvenser med hjälp av exv.

- a) en arkitektur av enkla instruktioner av sammansatta datamängder (SIMD) t.ex. vektor- eller kedjeprocessorer,
- b) en arkitektur med flera instruktioner av sammansatta datamängder (MSIMD),
- c) en arkitektur med flera sammansatta instruktioner av sammansatta datamängder (MIMD) inklusive dem som är tätt kopplade, nära kopplade eller löst kopplade, eller
- d) strukturerade kedjor av bearbetningselement inklusive systoliska kedjor.

Anm.: Med "mikroprogram" avses en sekvens av elementära instruktioner som finns i ett särskilt minne vars exekvering initieras genom att dess referensinstruktion förs i ett introduktionsregister.

"Multispektrala bildsensorer" (6) kan samtidigt eller i serie ta emot bilddata från två eller flera diskreta spektralband. Sensorer som har mer än 20 spektralband kallas ibland för hyperspektrala bildsensorer.

"Målindikering" (6) är bearbetad och korrigerad (förening av radarmåldata med flygplansposition) och uppdaterad flygplanspositionsrapport till flygtrafikövervakningscentrets controllers.

"Mätosäkerhet" (2). Mätosäkerhet är den karaktäristiska parameter som anger inom vilket område runt utgångsvärdet, som det korrekta värdet av den mätbara variabeln ligger med en konfidensnivå på 95 %. Det innefattar de okorrigerade systemavvikelse, den okorrigerade dödgången och de slumpvisa avvikelserna. (Referens ISO-10360-2 eller VDI/VDE 2617).

"Naturligt uran" (0) är uran som innehåller samma blandning av isotoper som förekommer i naturen.

"Neural dator" (4) är en dataenhet som är konstruerad eller modifierad för att efterlikna en neurons eller neuronsamlings beteende, dvs. en beräkningsanordning som kännetecknas av förmågan hos dess maskinvara att modulera vikten och antalet förbindelser till ett flertal beräkningskomponenter baserat på tidigare data.

"Noggrannhet" (2 6) som vanligen mäts som onoggrannhet är ett angivet värdes största avvikelse, positiv eller negativ, från en godtagen standard eller sant värde.

"Numerisk styrning" (2). Automatisk styrning av en process som utförs av en enhet som använder numeriska data, som normalt införs efterhand som operationen fortskrider (Ref.: ISO 2382).

"Objektкод" (9) är en maskinexekverbar form av ett praktiskt uttryck för en eller flera processer ("källkod" (källspråk)) som har omvandlats av ett programmeringssystem.

"Optimering av flygbanan" (7) är en procedur som minimerar avvikelser från en fyrdimensionell (rum och tid) önskad bana på grundval av maximering av prestanda eller effektivitet med avseende på uppdragsuppgifter.

"Optisk avkännargrupp för flygplansstyrning" (Flight control optical sensor array) (7) är ett nät av fördelade optiska sensorer med "laser"-strålar som skall åstadkomma realtidflygplansstyrningsdata för bearbetning ombord.

"Optisk förstärkning" (5) är i optisk kommunikation en förstärkningsteknik som för in en förstärkning av optiska signaler som har alstrats av en separat optisk källa utan omvandling till elektriska signaler, dvs. genom att använda optiska halvledarförstärkare eller ljusalstrande ljusledarförstärkare.

"Optisk dator" (4) är en dator som är konstruerad eller modifierad för att använda ljus för att representera data och vars beräknande logikelement är baserade på direkt kopplade optiska enheter.

"Optisk integrerad krets" (3) är en "monolitisk integrerad krets" eller en "integrerad hybrid krets" som innehåller en eller flera delar som är avsedda att fungera som en fotosensor eller fotoemitter eller att utföra en eller flera optiska eller elektrooptiska funktioner.

"Optisk koppling" (5) är dirigerig eller omkoppling av signaler i optisk form utan omvandling till elektriska signaler.

"Personligt smartkort" (5) är ett smartkort som innehåller en mikrokrets som har programmerats för en särskild användning och inte av användaren kan programmeras om för någon annan användning.

"Plaskavkylning" (1) är en process för "snabb stelning" av en smält metallström som träffar ett nedkylt block som bildar en flingliknande produkt.

Anm.: "Snabb stelning": stelning av smält material vid nedkylningshastigheter över 1 000 K/s.

"Primär flygplansstyrning" (7) är en stabilitets- eller manövreringsstyrning för "flyg" som använder kraft/moment-generatorer, dvs. aerodynamiska styrytor eller dragkraftsvektorisering.

"Produktion" (GTN,NTN alla) är alla produktionskedan, exv. konstruktion, produktionsutveckling, tillverkning, integrering, sammansättning (montering), inspektion, provning och kvalitetssäkring.

"Produktionsutrustning" (1 9) avser verktygsuppsättningar, mallar, jigggar, dornar, formar, gängskärningsverktyg, fixturer, uppriktningsanordningar, testutrustning, annat maskineri och därtill hörande komponenter och begränsat till att omfatta sådant som är speciellt konstruerat eller modifierat för "utveckling" eller för en eller flera "produktions"-faser.

"Produktionshjälpmedel" (9) är utrustning och särskilt utvecklad programvara för denna som integrerats i installationer eller för en eller flera "produktions"-faser.

"Program" (2 6) är en sekvens av instruktioner avsedd för utförande av en process i eller omvandlad till sådan form som är exekverbar för en elektronisk dator.

"Programvara" (GSN alla) är en samling av ett eller flera "program" eller "mikroprogram" som är lagrade i ett konkret uttrycksmedium.

Anm.: "Mikroprogram" är en sekvens elementära instruktioner som är lagrade i ett särskilt minne och vars exekvering initieras när dess referensinstruktion införs i ett instruktionsregister.

"Pulskompression" (6) är kodning och behandling av en radarsignalspuls av lång varaktighet till kort varaktighet under bevarande av fördelarna med hög pulsenergi.

"Q-switchade lasrar" (6) är en "laser" i vilken energin lagras i populationsinversionen eller i den optiska resonatorm och därefter emitteras i en puls.

"Radarhoppfrekvensteknik" (6) är en teknik som slumpmässigt ändrar bärfrekvensen i en pulserad radarsändare mellan pulser eller grupper av pulser med ett värde som är lika med eller större än pulsens bandbredd.

"Realtidsbandbredd" (3) för "dynamiska signalanalyser" är det bredaste frekvensområde som analysatorn kan avge till display eller massminne utan att förorsaka diskontinuitet i analysen av indata. Vid analysatorer med mer än en kanal skall den kanalkonfiguration som ger den bredaste "realtidsbandbredden" användas till beräkningen.

"Realtidsbearbetning" (2 4 6 7) är ett datorsystems bearbetning av data som åstadkommer en erforderlig servicenivå som en funktion av de disponibla resurserna inom en garanterad svarstid oberoende av belastningen av systemet då det stimuleras av en yttre händelse.

"Robot" (2 8) är en manipuleringsmekanism som kan vara av banstyrnings- eller punktstyrningstypen, som eventuellt brukar sensorer och som har alla följande egenskaper:

- a) Den är multifunktionell.
- b) Den är kapabel att placera eller orientera material, delar, verktyg eller speciella komponenter med variabla rörelser i tredimensionellt rum.
- c) Den omfattar tre eller flera servoanordningar med öppen eller sluten slinga som kan omfatta stegmotorer.
- d) Den har även "användartillgänglig programmerbarhet" med hjälp av lär/utför-metoden eller med hjälp av en elektronisk dator som kan vara en programmerbar logikcontroller, dvs. utan mekanisk förmedling.

Anm.: Ovanstående definition omfattar inte följande anordningar:

1. *Manipulationsmekanismer som bara kan styras manuellt eller med fjärrstyrning.*
2. *Mekanismer med fast-sekvens-manipulering som är automatiserade rörelse anordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är mekaniskt begränsat av fasta stoppanordningar, t.ex. stift eller kammar. Rörelsernas sekvensföljd och valet av banor eller vinklar är inte variabla eller utbytbara på mekaniskt elektroniskt eller elektriskt sätt.*
3. *Mekaniskt styrda manipuleringsmekanismer med variabel sekvens som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är mekaniskt begränsat av fasta men justerbara stoppanordningar, t.ex. stift eller kammar. Rörelsernas sekvensföljd och valet av banor eller vinklar är variabla inom det fasta programmönstret. Variationer eller modifikationer av programmönstret (t.ex. ändringar av stift eller utbyte av kammar) längs en eller flera rörelseaxlar kan endast göras genom mekaniska operationer.*
4. *Icke servostyrda manipuleringsmekanismer med variabel sekvens som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är variabelt, men sekvensen genomförs endast vid binära signaler från mekanisk fixerade elektriska binära anordningar eller justerbara stoppanordningar.*
5. *Staplingskranar som är definierade som kartesiska koordinatmanipuleringsystem som är tillverkade som en integrerad del av ett lodrätt system av lagringsbehållare och konstruerade för att komma åt innehållet i dessa behållare för lagring eller hämtning.*

"Rotationsfinfördelning" (1). En process för reducering av en ström eller en behållare av smält metall till droppar med en diameter av högst 500 µm med hjälp av centrifugalkraft.

"Rymdfarkost" (7 9) är aktiva och passiva satelliter och rymdsonder.

"Rymdkvalificerade" (3 6) är produkter som är konstruerade, tillverkade och provade i syfte att motsvara de speciella elektriska, mekaniska eller miljömässiga kraven vid uppsändande och placering på höga höjder av satelliter eller farkoster som arbetar på en höjd av minst 100 km.

"Sammankopplade radarsensorer" (6) är två eller flera radarsensorer som är sammankopplade när de ömsesidigt utbyter data i realtid.

"Sammansatt teoretisk prestanda" ("CTP") (3 4) är ett måttetal som anger beräkningskapaciteten i miljoner teoretiska operationer per sekund (Mtops), beräknad genom aggregeringen av "beräkningselementen" ("CE").

Anm.: Se kategori 4, teknisk anm.

"SHPL". SHPL är detsamma som "super high power laser".

"Signalanalyser" (3) är anordningar som kan mäta och visa grundläggande egenskaper hos signalkomponenter för enskilda frekvenser i flerfrekvenssignaler.

"Signalbehandling" (3 4 5 6). Härmed avses den bearbetning av externt erhållna informationsbärande signaler med hjälp av algoritmer såsom tidskompression, filtrering, extraktion, selektering, korrelation, konvolution eller transformationer mellan områden (t.ex. Fast Fourier Transform eller Walsh transform).

"Signalering på en gemensam kanal" (Common channel signalling) (5) är en signaleringsmetod där en enda kanal mellan växlarna med hjälp av etiketterade meddelanden förmedlar signalinformation, som avser ett flertal kretsar eller anrop och annan information, t.ex. för nätadministration.

"Skalfaktor" (gyro eller accelerometer) (7) är kvoten mellan en ändring i utgången och en ändring i ingången som är avsedd att mätas. Skalfaktorn uttrycks vanligen som lutningen på en rät linje som kan anpassas enligt metoden om minsta kvadraten på ingångs-utgångsdata genom att variera insignalen cykliskt över hela ingångsområdet.

"Skivor" ("substrate blanks") (6) är monolitiska föreningar med dimensioner lämpliga för framställning av optiska element såsom speglar eller optiska fönster.

"Smältspinning" (1) är en process för "snabb stelning" av en smält ström av metall som får rinna ut över ett kylt roterande block så att en fling-, band- eller stavliknande produkt bildas.

Anm.: "Snabb stelning": Stelning av smält material vid nedkylningshastigheter över 1 000 K/s.

"Smältutdragning" (1) är en process för "snabb stelning" och dra ut en bandliknande legeringsprodukt genom att ett kort segment av ett roterande kylt block förs ner i det smälta metallegeringsbadet.

Anm.: "Snabb stelning": Stelning av smält material vid nedkylningshastigheter över 1 000 K/s.

"Specifika modulen" (0 1) är Youngs modul i pascal, som är lika med N/m^2 dividerat med specifika vikten i N/m^3 mätt vid (296 ± 2) K ((23 ± 2) °C) och en relativ fuktighet av (50 ± 5) %.

"Specifika draghållfastheten" (0 1) är draghållfastheten i N/m^2 (Pa) dividerat med specifika vikten i N/m^3 mätt vid (296 ± 2) K ((23 ± 2) °C) och en relativ fuktighet av (50 ± 5) %.

"Spridning av frekvensspektrumet" (6) är varje modulationsteknik för spridning av energi som härrör från en signal med relativt smalt frekvensband över ett mycket större frekvensband genom användning av slumpmässig eller pseudo-slumpmässig kodning.

"Stabilitet" (7). Stabilitet är standardavvikelse (1 sigma) av variationen av en bestämd parameter från dess kalibrerade värde mätt under stabila temperaturförhållanden. Den kan uttryckas som en funktion av tiden.

"Styrenhet för kommunikationskanal" (4). Härmed avses det fysiska gränssnitt som styr flödet av synkron eller asynkron digital information. Den är sammansatt av komponenter som kan vara integrerade i en dator eller telekommunikationsutrustning för att medge kommunikationsaccess.

"Styrenhet för åtkomst till nätverk" (4) är ett fysiskt gränssnitt till en distribuerande nätverksväxel. Det använder ett vanligt medium som genomgående arbetar med samma "digitala överföringshastighet" och använder någon form av avgränsning (t.ex. staffet [token] eller bärvågsavkänning [carrier sense]) för överföringen. Oberoende av andra kan den välja ut ett datapaket eller en datagrupp (exv. IEEE 802) som är adresserat till den. Den är en sammansättning som kan integreras i en dator eller telekommunikationsutrustning för att möjliggöra åtkomst till nätet.

"Styrssystem" (7) är system som integrerar processen av mätning och beräkning av en farkosts position och hastighet (dvs. navigation) med att beräkna och överföra order till farkostens flygkontrollsystem för att korrigera banan.

"Substrat" (3) är en tunn platta av basmaterialet med eller utan anslutningsmönster och på vilket eller i vilket "diskreta komponenter" eller integrerade kretsar eller både och kan vara placerade.

Anm. 1: "Diskret komponent": Ett separat inkapslat "kretselement" med sin egna externa anslutningar.

Anm. 2: "Kretselement" är en enkel aktiv eller passiv funktionsdel av en elektronisk krets såsom en diod, en transistor, ett motstånd, en kondensator etc.

"Superlegeringar" (2 9) är nickel-, kobolt- eller järnbaserade legeringar som har en hållfasthet överlägsen alla legeringar i serien AISI 300 vid temperaturer över 922 K (649 °C) under svåra omgivnings- och arbetsförhållanden.

"Supraledande" (1 3 6 8). Supraledare är material, t.ex. metaller, legeringar eller blandningar som kan förlora all elektrisk resistens. Detta innebär att de kan uppnå oändlig elektrisk ledningsförmåga och överföra mycket stora strömmar utan joulsk upphettning.

Anm.: Den "supraledande" effekten hos ett material karaktäriseras individuellt av en "kritisk temperatur", ett kritiskt magnetfält som är en funktion av temperaturen, samt av en kritisk strömtäthet som emellertid är beroende av både det magnetiska fältet och temperaturen.

"Super-High-Power Laser" (6). Med Super-High-Power Laser (SHPL) avses en "laser" som kan leverera (totalt eller någon del av) en utgångsenergi som överstiger 1 kJ inom 50 ms, eller har en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 20 kW.

"Superplastisk bearbetning" (1 2). Superplastisk bearbetning är en deformationsprocess där värme tillsätts vid bearbetningen av metaller som normalt karaktäriseras av låga töjningsvärden (mindre än 20 %) i förhållande till brottgränsen vid rumstemperatur, som den bestäms med konventionella töjningstester. Genom uppvärmningen vid deformationsprocessen får materialet en töjningsförmåga som ökar till minst det dubbla.

"Symmetrisk algoritm" (5) är en krypteringsalgoritm där identiskt samma nyckel används för både kryptering och dekryptering.

Anm.: Ett vanligt användningsområde för "symmetriska algoritmer" är datasekretess.

"Systoliska kedjor, datorer för" (4). Dator för systoliska kedjor är en dator där flödet och förändring av data är dynamiskt styrbara av användaren.

"Säkerhet i flera nivåer" (5). Härmed avses en klass av system som innehåller information av olika känslighetsgrad och som samtidigt medger tillträde för användare med olika säkerhetsnivåer och behov men förhindrar användare tillträde till information till vilken de saknar behörighet.

Anm.: Med säkerhet i flera nivåer avses skydd för uppgifter på datorn och har ingenting med en dators driftssäkerhet att göra.

"Särskilt klyvbart material" (0) är plutonium-239, uran-233, "uran anrikat med avseende på isotoperna 235 eller 233", samt varje material som innehåller de föregående.

"Tejp" (1) är ett material konstruerat av flätade eller i samma riktning lagda "enfibertrådar", "kardel", "vävar", "drev" eller "garn" men vanligtvis förimpregnerat med harts.

Anm.: 'Kardel' är en bunt av enfibertrådar (typiskt mer än 200), som har arrangerats nästan parallellt.

"Teknik" (GTN NTN Alla) avser specifik information som är nödvändig för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor. Informationen kan ha formen "teknisk assistans" eller "tekniska uppgifter".

Anm. 1: *"Teknisk assistans" kan avse instruktioner, färdigheter, träning, arbetsmetoder och konsulttjänster och kan innebära överförande av "tekniska uppgifter".*

Anm. 2: *"Tekniska uppgifter" kan avse ritningskopior, planer, diagram, modeller, formler, tabeller, ritningar, manualer och instruktioner, skrivna eller inspelade på andra medier eller enheter såsom disketter, band eller ROM-minnen.*

"Tid för att byta frekvens" (3 5). Med tiden för att byta frekvens avses den maximala tid (dvs. fördröjning) som det tar för en signal när den skiftas från en frekvens till en annan, att nå:

- a) En frekvens som ligger inom 100 Hz från den nya frekvensen, eller
- b) En utgångseffekt som ligger inom 1 dB från den nya nivån.

"Tidigare separerade" (0 1) avser användningen av varje process vars avsikt är att öka koncentrationen av en kontrollerad isotop.

"Tidskonstant" (6) är den tid det tar från det en sammansättning nås av ett ljus till dess strömökningen når värdet $(1-1/e)$ gånger slutvärdet (dvs. 63 % av det slutliga värdet).

"Tipp- och vridbara arbetsbord" (Compound rotary tables) (2). Arbetsbord vars yta kan tippas och vridas runt två icke-parallella axlar som kan styras samtidigt och därmed medge kurvlinjestyrning.

"Tippbara spindlar" (2) är verktygshållande spindlar som under bearbetningsprocessen ändrar sin centrumlinje i förhållande till andra axlar.

"Toppeffekt" (6) är energin i en puls mätt i joule, dividerat med pulslängden i sekunder.

"Total latent avbrottsid" (4) är den tid det tar för ett datorsystem att känna igen ett avbrott på grund av någon händelse, hantera avbrottet och utföra en lämplig överflyttning av pågående arbete till en minnesresistent plats och avvakta avbrottet.

"Total digital överföringshastighet" (5). Med total digital överföringshastighet avses det antal bitar, inklusive adress- och övervakningsbitar, som per tidsenhet passerar mellan korresponderande delar i ett digitalt transmissionssystem.

Anm.: *Se även "digital överföringshastighet".*

"Totala strömtätheten" (3) är det totala antalet amperevarv i en spole (t.ex. summan av antalet varv multiplicerat med maximala strömmen som går genom varje varv) dividerat med spolens tvärsnitt (inbegripet de supraledande trådarna, metallmatrisen i vilken de supraledande trådarna är inbäddade, kapslingsmaterial, alla kylkanaler osv.).

"Toxiner" (1 2). Härmed avses toxiner i form av avsiktligt isolerade preparat eller blandningar, oavsett hur de producerats, andra än toxiner som är närvarande i andra material såsom patologiska preparat, råvaror, livsmedel eller frökapslar av "mikroorganismer".

"Toxinkomponent" (1) är en strukturellt och funktionsmässigt diskret komponent av hela "toxinet".

"Transferlasrar" (6) Med transferlasrar avses "lasrar" i vilka de exciterande aktiva ämnena exciteras genom att energi överförs vid kollisionen mellan exciterade och icke exciterade atomer eller molekyler.

"Tredimensionell vektorhastighet" (4). Härmed avses antalet vektorer som skapas per sekund som har 10 bildelement (pixels) flerlinjevektorer. Provningsen skall ske dynamiskt, med valfritt orienterade vektorer, med antingen heltals- eller flyttalsangivna X-Y-Z-koordinater (beroende på vilketdera som ger högst hastighet).

"Tryckgivare" (2) är givare som omvandlar tryckmätningar till en elektrisk signal.

"Typisk grindfördröjningstid" (3). Härmed avses den tidsfördröjning som motsvarar den tidsfördröjning som uppstår i en grind som har typisk uppbyggnad och används i en "monolitisk integrerad krets". För en "familj" av "monolitiska integrerade kretsar" kan detta specificeras antingen som tidsfördröjningen för en typisk grind inom den givna "familjen" eller som typisk fördröjningstid per grind inom den givna "familjen".

Anm. 1: *"Typisk grindfördröjningstid" får inte förväxlas med fördröjningstiden mellan in- och utgång hos en komplex "monolitisk integrerad krets".*

Anm. 2: *En "familj" utgörs av alla integrerade kretsar för vilka följande tillämpas till fullo när det gäller tillverkningsmetod och specifikationer, utom deras respektive funktioner:*

a) *Gemensam utformning av maskin- och programvara.*

b) *Gemensam ritning och processteknik.*

c) *Gemensamma typiska egenskaper.*

"Upplösning" (2). Härmed avses det minsta tillägget i en mätenhet, i digitala instrument avses den minst signifikanta biten (ref. ANSI B-89.1.12).

"Uran anrikat i isotoperna 235 eller 233" (0). Härmed avses uran som innehåller isotoperna 235 eller 233, eller båda, i en sådan mängd att förhållandet mellan summan av dessa isotoper jämfört med summan av isotop 238 är större än det förhållande mellan isotop 235 till isotop 238 som förekommer i naturen (isotopförhållandet 0,72 %).

"Utarmat uran" (0) är sådant uran som utarmats med avseende på isotop 235 under de värden som uppträder i naturen.

"Uteffektsanpassning" (7). Härmed avses ett system där man genom att styra effekten alltid kan använda minsta möjliga signal för att från en luftfarkost bestämma höjdläget.

"Utveckling" (GTN NTN alla) är alla faser före serieproduktion såsom: konstruktion, konstruktionsforskning, konstruktionsanalys, konstruktionskoncept, sammansättning och provning av prototyper, pilottillverkningsplaner, konstruktionsuppgifter, datadesign, processen då konstruktionsuppgifterna förvandlas till en produkt, fastställande av design och integrering, layouter.

"Vaccin" (1). Härmed avses en medicinsk produkt vars ändamål är att hos människor eller djur stimulera ett immunologiskt skydd mot sjukdomar.

"Vakuumfördelning" (1). En process som reducerar en smält ström av metall till droppar med en diameter på 500 µm eller mindre genom hastig sönderdelning av en gas som utsätts för vakuum.

"Varaktighet hos pulsen" (6). Varaktigheten hos en laserpuls är varaktigheten mätt under den tid som pulsen ligger över halva intensiteten ["Full Width Half Intensity"].

"Variabel geometri med hjälp av luftfolier" (7). Härmed avses klaffar på bakkanten, eller lister på framkanten eller upphöjda framkanter som kan styras under flygning.

"Varm isostatisk förtätning" (2). Härmed avses en process där man trycksätter ett gjutgods vid temperaturer som överskrider 375 K (102 °C) i ett slutet hålrum med hjälp av olika media (gas, vätska, massiva partiklar osv.) för att skapa lika tryck i alla riktningar i avsikt att reducera eller eliminera antalet håligheter i gjutgodset.

"Vinkelavvikelse från en position" (2). Med vinkelavvikelse från en position menas den maximala differensen mellan den aktuella positionen och den ursprungliga positionen som ett arbetsstycke har efter att det förflyttats från sin ursprungliga position och sedan återförts. (Referens VDI/VDE 2617 Draft: "Rotary tables on coordinate measuring machines".)

"Väv" (1). I kapitel 1 avses härmed en bunt (typiskt 12 120) av nästan parallella kardeler

Anm.: Kardel är en bunt av enfibertrådar (vanligen fler än 200) som arrangerats nästan parallellt.

AKRONYMER OCH FÖRKORTNINGAR SOM HAR ANVÄNTS I DENNA BILAGA

En akronym eller en förkortning, när den används som ett definierat begrepp, återfinns under "Definitioner av begrepp som används i denna bilaga".

AKRONYM ELLER FÖRKORTNING	BETYDELSE
ABEC	Annular Bearing Engineers Committee
AGMA	American Gear Manufacturers' Association
AHRS	Attitude and Heading Reference Systems
AISI	American Iron and Steel Institute
ALU	aritmetisk logikenhet
ANSI	American National Standards Institute
ASTM	American Society for Testing and Materials
ATC	flygtrafikledning
AVLIS	Atomic vapour laser isotope separation (isotopseparation med "laser" och atomär ånga)
CAD	computer-aided-design (datorstödd konstruktion)
CAS	Chemical Abstracts Service
CCITT	Comité Consultatif International Télégraphique et Téléphonique (Internationella rådgivande telegraf- och telefonkommittén)
CDU	control and display unit (kontroll- och indikatorerhet)
CEP	circular error probable
CNTD	controlled nucleation thermal deposition
CRISLA	Chemical reaction by isotope selective laser activation (kemisk reaktion genom isotopselektiv laseraktivering)
CVD	kemisk förångningsdeposition
CW	kemisk krigföring
CW (för laser)	continuous wave
DME	Distance Measuring Equipment (avståndsmätningsradar)
DS	directionally solidified
EB-PVD	electron beam physical vapour deposition (fysisk förångningsdeposition med elektronstråle)
EBU	European Broadcasting Union (Europeiska radio- och TV-företagens samarbetsorganisation)
ECM	electro-chemical machining (elektrokemisk bearbetning)
ECR	electron cyclotron resonance (elektroncyklotronresonans)
EDM	electrical discharge machines (elektriska urladdningsmaskiner)
EEPROMS	electrically erasable programmable read only memory (elektriskt raderbart programmerbart read-only minne)
EIA	Electronic Industries Association
EMC	electromagnetic compatibility (elektromagnetisk kompatibilitet)
FFT	Fast Fourier Transform (Fast Fourier-Transformation)
GLONASS	global navigation satellite system
GPS	global positioning system (GPS-lokaliseringsystemet)
HBT	hetero-bipolar transistors
HDDR	high density digital recording ("high density" digital inspelning)
HEMT	high electron mobility transistors (transistorer med hög elektronmobilitet)
ICAO	International Civil Aviation Organisation (Internationella civila luftfartsorganisationen)
IEC	International Electro-technical Commission (Internationella elektrotekniska kommissionen)
IEEE	Institute of Electrical and Electronic Engineers
IFOV	instantaneous-field-of-view
ILS	instrument landing system (instrumentlandningssystem)
IRIG	inter-range instrumentation group
ISAR	inverse synthetic aperture radar

AKRONYM ELLER FÖRKORTNING	BETYDELSE
ISO	International Organization for Standardization (Internationella standardiseringsorganisationen)
ITU	International Telecommunication Union (Internationella teleunionen)
JIS	japansk industristandard
JT	Joule-Thomson
LIDAR	light detection and ranging
LRU	line replaceable unit
MAC	message authentication code
Mach	förhållandet mellan ett föremåls och ljudets hastighet (efter Ernst Mach)
MLIS	Molecular laser isotopic separation (isotopseparation med "laser" och gasmolekyler)
MLS	mikrovågslandningssystem
MOCVD	metal organic chemical vapour deposition (metall-organisk kemisk förångningsdeposition)
MRI	magnetic resonance imaging
MTBF	mean-time-between-failures
Mtops	million theoretical operations per second (miljoner teoretiska operationer per sekund)
MTTF	mean-time-to-failure
NBC	Nuclear, Biological and Chemical (nukleära, biologiska och kemiska)
NDT	non-destructive test (icke-förstörande prov)
PAR	precision approach radar (precisionsinflygningsradar)
PIN	personal identification number (personidentifikationsnummer)
ppm	parts per million (delar per miljon)
PSD	power spectral density
QAM	quadrature-amplitude-modulation (kvadraturamplitudemodulering)
RF	radiofrekvens
SACMA	Suppliers of Advanced Composite Materials Association
SAR	synthetic aperture radar
SC	single crystal (enkelkrystal)
SLAR	sidelooking airborne radar
SMPTE	Society of Motion Picture and Television Engineers
SRA	shop replaceable assembly
SRAM	static random-access memory
SRM	SACMA Recommended Methods (av SACMA rekommenderade metoder)
SSB	single sideband (enkelt sidband)
SSR	secondary surveillance radar (sekundär övervakningsradar)
TCSEC	trusted computer system evaluation criteria
TIR	total indicated reading (totalt indikatorutslag)
UV	ultraviolet
UTS	ultimate tensile strength (brottgräns)
VOR	very high frequency omni-directional range
YAG	yttrium/aluminium garnet (yttrium/aluminium-granat)

KATEGORI 0 – KÄRNMATERIAL, ANLÄGGNINGAR OCH UTRUSTNING**0A System, utrustning och komponenter**

0A001 "Kärnreaktor" och utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för sådan enligt följande:

- a) "Kärnreaktor" som kan underhålla och reglera en självunderhållande kedjereaktion av kärnklyvning.
- b) Metallkärl eller större fabriksstillverkade delar till sådana, som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att innesluta härden hos en "kärnreaktor", inklusive reaktortankens lock i fallet reaktortryckkärl.
- c) Hanteringsutrustning som är särskilt konstruerad eller iordningställd för att föra in eller avlägsna bränsle i en "kärnreaktor".
- d) Styrstavar som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att reglera klyvningsprocessen i en "kärnreaktor" med tillhörande stöd- och upphängningsanordningar samt drivdon och styrrör för stavarna.
- e) Tryckrör som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att innesluta bränsleelement och primärkylmedel i en "kärnreaktor" vid ett drifttryck som överstiger 5,1 MPa.
- f) Zirkoniummetall och -legeringar, i form av rör eller hopsättningar av rör, i vilka andelen hafnium i förhållande till zirkonium är mindre än 1:500 per viktighet och som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att användas i en "kärnreaktor".
- g) Kylmedelpumpar som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att pumpa runt primärkylmedel i en "kärnreaktor".
- h) 'Kärnreaktors interna delar' som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att användas i en "kärnreaktor", inklusive bottenplatta för härden, bränslekanaler (bränsleboxar), termiska skärmar, bafflar, härdgaller samt diffusorplåtar.
Anm: I avsnitt 0A001.h betyder 'kärnreaktors interna delar' varje större konstruktion inuti ett reaktorkärl som fyller en eller flera funktioner, som att bära upp härden, upprätthålla härdens geometri, rikta primärkylmedlets flöde, utgöra strålskärmar för reaktorkärlet och leda härdinstrumentering på plats.
- i) Värmeväxlare (ånggeneratorer) som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att användas i primärkylkretsen i en "kärnreaktor".
- j) Instrument för detektering och mätning av neutroner, särskilt konstruerade och iordningställda för att bestämma neutronflödesnivåerna inuti härden i en "kärnreaktor".

0B Test-, inspektions- och produktionsutrustningar

0B001 Anläggning för separation av isotoper ur "naturligt uran", "utarmat uran" och "särskilt klyvbart material" och utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda härför enligt följande:

- a) Anläggning, särskilt konstruerad, för separation av isotoper ur "naturligt uran", "utarmat uran" och "särskilt klyvbart material" enligt följande:
1. Anläggning för separation med gascentrifug.
 2. Anläggning för separation med gasdiffusion.
 3. Anläggning för separation med aerodynamisk process.
 4. Anläggning för separation med kemisk utbytesprocess.
 5. Anläggning för separation med jonbytesprocess.
 6. Anläggning för separation med "laser" och atomär ånga (AVLIS).
 7. Anläggning för separation med "laser" och gasmolekyler (MLIS).
 8. Anläggning för separation med plasmprocess.
 9. Anläggning för separation med elektromagnetisk process.
- b) Gascentrifuger, hopsatta delar och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med gascentrifuger enligt följande:

Anm.: I avsnitt 0B001.b betyder 'material med hög hållfasthet i förhållande till sin densitet' något av följande:

- a) *Maråldrat stål som kan ges en brottgräns på 2 050 MPa eller mer.*
- b) *Aluminiumlegeringar som kan ges en brottgräns på 460 MPa eller mer.*
- c) *"Fibrer eller fiberliknande material" med en "specifik modul" större än $3,18 \times 10^6$ m och en "specifik draghållfasthet" större än $76,2 \times 10^3$ m.*

1. Gascentrifuger.
2. Kompletta rotorenheter.
3. Rotorrör med en väggjocklek av 12 mm eller mindre med en diameter mellan 75 mm och 400 mm tillverkade av 'material som har hög hållfasthet i förhållande till sin densitet'.
4. Ringar eller bälgar med en väggjocklek som är 3 mm eller mindre och en diameter mellan 75 mm och 400 mm som är avsedda att lokalt förstärka rotorröret eller för att förena ett antal sådana rör och är tillverkade av 'material som har hög hållfasthet i förhållande till sin densitet'.
5. Mellanväggar (bafflar), med en diameter mellan 75 mm och 400 mm avsedda att monteras inne i centrifugens rotorrör, tillverkade av 'material som har hög hållfasthet i förhållande till sin densitet'.
6. Topp- eller bottenplattor med en diameter mellan 75 mm och 400 mm avsedda att passa till ändarna av rotorröret och tillverkade av 'material som har hög hållfasthet i förhållande till sin densitet'.
7. Magnetiska, upphängda lager bestående av en ringformig magnet som är upphängd i ett lagerhus tillverkat eller skyddat av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆", och som innehåller ett dämpande medium där magneten är kopplad till en polkärna eller en annan magnet som är monterad på rotorns toppplatta.

- 0B001 b) forts.
8. Särskilt iordningställda lager som består av en lagertapp/lagerskålenhet monterad på en dämpare.
 9. Molekylarpumpar bestående av cylindrar med invändigt maskinbearbetade eller utpressade spiralformade spår och maskinbearbetade innerytor.
 10. Ringformade statorer för elektriska motorer till flerfasiga växelströmshysteres-(eller reluktans-)motorer för synkron drift i vakuum i frekvensområdet 600 till 2 000 Hz och i effektområdet 50 till 1 000 VA (Voltampere).
 11. Centrifugbehållare som skall innesluta gascentrifugens rotor och som består av en styv cylinder med vägg tjockleken upp till 30 mm och med precisionsbearbetade ändar. Cylindern skall vara tillverkad eller skyddad av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆".
 12. Uttagsrör med upp till 12 mm innerdiameter, för avtappning av UF₆-gas från centrifugens rotor enligt pitotrörprincipen, tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆".
 13. Frekvensomvandlare som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att mata motorstatorn vid anrikning med gascentrifuger och som har alla följande egenskaper samt därför särskilt konstruerade komponenter:
 - a) Flerfasig utgång inom frekvensområdet 600 Hz till 2 000 Hz.
 - b) Frekvenskontroll bättre än 0,1 %.
 - c) Harmonisk distorsion mindre än 2 %.
 - d) Verkningsgrad bättre än 80 %.
- c) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med gasdiffusion, enligt följande:
1. Membran för gasdiffusion, tillverkade av porösa metalliska, polymera eller keramiska "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆" med en porstorlek mellan 10 och 100 nm, en tjocklek på 5 mm eller mindre och, om i form av rör, med en diameter som är 25 mm eller mindre.
 2. Behållare för gasdiffusorer tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆".
 3. Kompressorer (axial-, centrifugal- och displacementkompressorer) eller blåsmaskiner med en sugkapacitet för UF₆ på 1 m³/min eller mer, och ett utloppstryck upp till 666,7 kPa, tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆".
 4. Axeltätningar för kompressorer eller blåsmaskiner som omfattas av avsnitt 0B001.c.3 och som är konstruerade så att inläckningen av buffertgas är mindre än 1 000 cm³/min.
 5. Värmeväxlare tillverkade av aluminium, koppar, nickel eller legeringar som innehåller mer än 60 procent nickel, eller kombinationer av dessa metaller i form av pläterade rör och konstruerade för att arbeta vid ett tryck lägre än det atmosfäriska med en läckhastighet som begränsar tryckhöjningen till mindre än 10 Pa/h när tryckskillnaden uppgår till 100 kPa.
 6. Bälghäventiler, med en diameter mellan 40 och 1 500 mm, tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆".

0B001 forts.

- d) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med aerodynamisk process, enligt följande:
1. Separationsmunstycken, dysor, som består av slitsformade böjda kanaler vars krökningsradie är mindre än 1 mm, och som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 , och som i munstycket har en knivsegg som delar gasflödet genom munstycket i två strömmar.
 2. Strömingsdrivna cylindriska eller koniska rör med tangentiellt inlopp (vortexrör) vilka är tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 ", med en diameter mellan 0,5 cm och 4 cm och ett förhållande mellan längd och diameter på 20:1 eller mindre och, med ett eller flera tangentiella inlopp.
 3. Kompressorer (axial-, centrifugal- eller displacementkompressorer) eller blåsmaskiner med en sugkapacitet av 2 m³/min eller mer, tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 ", och till kompressorerna hörande axeltätningar.
 4. Värmeväxlare tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 ".
 5. Behållare, avsedda att innesluta vortexrör eller separationsmunstycken, tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 ".
 6. Bälgventiler, med en diameter mellan 40 och 1 500 mm, som är tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 ".
 7. Processsystem för att separera UF_6 (uranhexafluorid) från bärgasen (väte eller helium) så att innehållet av UF_6 blir 1 ppm eller mindre, innefattande:
 - a) Kryogena värmeväxlare och kryogena separatorer som kan arbeta vid temperaturen 153 K (-120°C) eller lägre.
 - b) Kryogena kylutrustningar som kan arbeta vid temperaturen 153 K (-120°C) eller lägre.
 - c) Separationsmunstycken eller vortexrör för separation av UF_6 (uranhexafluorid) från bärgasen.
 - d) Kylfällor för UF_6 (uranhexafluorid) som kan arbeta vid temperaturen 253 K (-20°C) eller lägre.
- e) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med kemisk utbytesprocess, enligt följande:
1. Vätske-vätskepulsolonner med snabbt utbyte där uppehållstiden i varje steg är 30 sek. eller mindre och som är resistent mot koncentrerad saltsyra (t.ex. tillverkade av eller skyddade med lämpliga plastmaterial såsom fluorkarbonpolymerer eller glas).
 2. Vätske-vätskecentrifugalkontakter med snabbt utbyte där uppehållstiden i varje steg är 30 sek. eller mindre och som är resistent mot koncentrerad saltsyra (t.ex. tillverkade av eller skyddade med lämpliga plastmaterial såsom fluorkarbonpolymerer eller glas).
 3. Elektrokemiska reduktionsceller som är resistent mot koncentrerade saltsyrelösningar, för reduktion av uran från ett valenstal till ett annat valenstal.

0B001 e) forts.

4. Matningsutrustning för elektrokemiska reduktionsceller, avsedd att överföra U^{+4} från det organiska flödet och för vilken de delar som kommer i kontakt med flödet är tillverkade av eller skyddade med lämpligt material (t.ex. glas, fluorkarbonpolymerer, polyfenylsulfat, polyetersulfon och hartsimpregnerad grafit).
5. System för att producera lösningar av uranklorid med hög renhet, bestående av utrustning för upplösning, vätskeextraktion och/eller jonbyte för rening och elektrolytiska celler för att reducera U^{+6} eller U^{+4} till U^{+3} .
6. Uranoxidationssystem för oxidation av U^{+3} till U^{+4} .

f) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med jonbytesprocess, enligt följande:

1. Snabbreagerande jonbytarmassor, som film eller porösa makronätverk, i vilka de aktiva kemiska utbytesgrupperna är begränsade till ytbeläggningen på en inaktiv porös bärarkropp, samt andra kompositstrukturer i lämplig form, inklusive partiklar och fibrer, med en diameter som är 0,2 mm eller mindre, resistenta mot koncentrerad saltsyra och gjorda för att ha en utbytshalveringstid som är mindre än 10 sek. och som kan arbeta i temperaturområdet 373 K (100°C) till 473 K (200°C).
2. Jonbyteskolonner (cylindriska) med en diameter som är större än 1 000 mm, tillverkade av eller skyddade med material som är resistenta mot koncentrerad saltsyra (t.ex. titan eller fluorkarbonplaster) och som kan arbeta i temperaturområdet 373 K (100°C) till 473 K (200°C) och vid tryck över 0,7 MPa.
3. Återströmningssystem för jonbyte (kemiska eller elektrokemiska oxidations- eller reduktionssystem) för regenerering av kemiska reducerande eller oxiderande ämnen som använts i anrikningskaskader som utnyttjar jonbyte.

g) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med "laser" och atomär ånga (AVLIS), enligt följande:

1. Högeffektselektronstrålekanoner som arbetar i band eller med svep och som kan leverera mer effekt än 2,5 kW/cm och som är avsedda att användas för att förånga uran.
2. System för hantering av flytande metall avsedda för uran eller uranlegeringar i smält form, bestående av deglar som är tillverkade av eller skyddade med lämpligt korrosions- och värmebeständigt material (t.ex. tantal, yttriumoxidbelagd grafit, grafit belagd med oxider av andra sällsynta jordartsmetaller eller blandningar av sådana) samt kylutrustning för deglarna.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2A225.

3. System för att uppsamla slutprodukt och restfraktion tillverkade av eller fodrade med material som är resistent mot värmen och korrosionen från förångad uranmetall eller flytande uran, t.ex. yttriumoxidbelagd grafit eller tantal.
4. Behållare för separatormodul (cylindriska eller rektangulära behållare) som skall användas för att innesluta källan som producerar uranmetallånga, elektronstrålekanonen och uppsamlare av slutprodukt och restfraktion.

0B001 g) forts.

5. "Lasrar" eller "laser"-system för separation av uranisotoper som är frekvensstabiliserade för drift över långa tidsperioder.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A005 OCH 6A205.

h) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med "laser" och gasmolekyler (MLIS) eller kemisk reaktion genom isotopselektiv laseraktivering (CRISLA), enligt följande:

1. Expansionsmunstycken för överljudshastighet som är avsedda att kyla blandningen av UF_6 och bärgasen till 150 K (-123°C) eller lägre och är tillverkade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 ".

2. Uppsamlare för uranpentafluorid (UF_5) bestående av filter, uppsamlare av impakt- (anslags-) eller cyklontyp, eller kombinationer av dessa typer, och som är tillverkade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_5/UF_6 ".

3. Kompressorer som är tillverkade eller skyddade av "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF_6 " samt axeltätningar för sådana kompressorer.

4. Utrustning för att fluorera UF_5 (fast) till UF_6 (gas).

5. Processystem för att separera UF_6 från bärgasen (t.ex. kväve eller argon), innefattande:

a) Kryogena värmeväxlare och kryogena separatorer som kan arbeta vid temperaturer på 153 K (-120°C) eller lägre.

b) Kryogena kylenheter som kan arbeta vid temperaturer på 153 K (-120°C) eller lägre.

c) Kylfällor för UF_6 som kan arbeta vid temperaturer på 253 K (-20°C) eller lägre.

6. "Lasrar" eller "laser"-system för att separera uranisotoper som är frekvensstabiliserade för drift över långa tidsperioder.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A005 OCH 6A205.

i) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med plasmprocess, enligt följande:

1. Mikrovågskällor och antenner som kan producera eller accelerera joner och som har en utgångsfrekvens som är högre än 30 GHz, och en utgångseffekt (medeleffekt) som är större än 50 kW.

2. Jonexcitationsspolar för radiofrekvenser över 100 kHz och som kan arbeta med mer än 40 kW medeleffekt.

3. System för att generera uranplasma.

4. System för hantering av flytande metall avsedda för uran eller uranlegeringar i smält form, bestående av deglar som är tillverkade eller skyddade av lämpligt korrosions- och värmebeständigt material (t.ex. tantal, yttriumoxidbelagd grafit, grafit belagd med oxider av andra sällsynta jordartsmetaller eller blandningar av sådana), samt kylutrustning för deglarna.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2A225.

- 0B001
- i) forts.
5. Uppsamlare för slutprodukt och restfraktion tillverkade av eller skyddade med material som är resistent mot värmen och korrosionen från uranånga. Skyddande material kan vara yttriumoxidbelagd grafit eller tantal.
 6. Cylindriska behållare för separatormodul avsedda att innesluta uranplasmakällan, radiofrekvensdrivspolen samt uppsamlare för slutprodukt och restfraktion tillverkade av lämpligt icke-magnetiskt material (t.ex. rostfritt stål).
- j) Utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda för separation med elektromagnetisk process, enligt följande:
1. Jonkällor, enkla eller multipla, som består av en förångningskälla, joniserare och strålaccelerator vilka är tillverkade av lämpligt icke-magnetiskt material (t.ex. grafit, rostfritt stål eller koppar) och som kan leverera en jonstråleström som är 50 mA eller mer.
 2. Jonkollektorer för uppsamling av anrikade eller utarmade uranjonstrålar och som består av två eller flera slitsar och fickor och är gjorda av lämpligt icke-magnetiskt material (t.ex. grafit eller rostfritt stål).
 3. Vakuumbehållare för elektromagnetiska uranseparatorer tillverkade av icke-magnetiskt material (t.ex. rostfritt stål) och konstruerade för att arbeta vid ett tryck som är 0,1 Pa eller lägre.
 4. Magnetpolskor med en diameter större än 2 m.
 5. Högspanningsaggregat för jonkällor som har alla följande egenskaper:
 - a) Gjorda för kontinuerlig drift.
 - b) Utspänning 20 kV eller högre.
 - c) Utström 1 A eller mer.
 - d) Spänningsreglering bättre än 0,01 % över en tidsperiod på 8 h.**ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 3A227.**
 6. Kraftaggregat för magneter (högeffekt, likström) som har alla följande egenskaper:
 - a) Möjlighet att kontinuerligt lämna en utström som är 500 A eller mer samtidigt som utspänningen är 100 V eller högre.
 - b) Ström- eller spänningsreglering bättre än 0,01 % över en tidsperiod på 8 h.**ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 3A226.**
- 0B002
- Särskilt konstruerade eller iordningställda hjälpsystem, utrustning och komponenter, enligt följande, för isotopseparationsanläggningar som omfattas av avsnitt 0B001 och som är tillverkade av eller skyddade med "material som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆".
- a) Matningsautoklaver, ugnar eller system som används för att överföra UF₆ till anrikningsprocessen.
 - b) Desublimeringsutrustning eller kylfällor som används för att bortföra UF₆ från anrikningsprocessen och för vidaretransport efter upphettning.

0B002 forts.

- c) Stationer för slutprodukt och restfraktion vilka används för att överföra UF_6 till behållare.
- d) Kondenserings- eller solidifieringsstationer som används för att avlägsna UF_6 från anrikningsprocessen genom att komprimera, kyla och överföra UF_6 till flytande eller fast form.
- e) Rörssystem och grenrör som är särskilt avsedda för transport av UF_6 inom kaskader som utnyttjar gasdiffusion, centrifuger eller aerodynamiska processer.
- f)
 - 1. Samlings- och förgreningsrör för vakuum som tillåter en sugkapacitet på 5 m³/min, eller
 - 2. vakuumpumpar som är speciellt konstruerade för användning i UF_6 -haltig atmosfär.
- g) UF_6 -masspektrometrar/jonkällor som är särskilt konstruerade eller iordningställda för on-line-prover på matarflöde, slutprodukt eller restfraktion och som har alla följande egenskaper:
 - 1. Upplösning lika med en massenhet för massor större än 320 amu.
 - 2. Jonkälla tillverkad av eller fodrad med kromnickellegering (NiCr) eller monel eller som är nickelpläterad.
 - 3. Jonkälla med elektronbombardemang.
 - 4. Uppsamlingsystem lämpligt för isotopanalys.

0B003 Anläggning för konvertering av uran och utrustning som är särskilt konstruerad eller iordningställd för detta, enligt följande:

- a) System för konvertering av uranmalmkoncentrat till UO_3 .
- b) System för konvertering av UO_3 till UF_6 .
- c) System för konvertering av UO_3 till UO_2 .
- d) System för konvertering av UO_2 till UF_4 .
- e) System för konvertering av UF_4 till UF_6 .
- f) System för konvertering av UF_4 till uranmetall.
- g) System för konvertering av UF_6 till UO_2 .
- h) System för konvertering av UF_6 till UF_4 .
- i) System för konvertering av UO_2 till UCl_4 .

0B004 Anläggning för produktion eller koncentrerings av tungt vatten, deuterium eller deuteriumföreningar och utrustning och komponenter som är särskilt konstruerade eller iordningställda härför, enligt följande:

- a) Anläggning för produktion av tungt vatten, deuterium eller deuteriumföreningar enligt följande:
 - 1. Anläggning för vatten-vätesulfidutbyte.
 - 2. Anläggning för ammoniak-väteutbyte.

0B004 forts.

b) Utrustning och komponenter enligt följande:

1. Kolonner för vatten-vätesulfidutbyte som är tillverkade av finkornstål (t.ex. ASTM A516) med en diameter mellan 6 och 9 m och som kan arbeta vid tryck som är lika med eller högre än 2 MPa och med en korrosionsmån på 6 mm eller mer.
2. Enstegs centrifugalfläktar eller -kompressorer med låg tryckhöjd (dvs. 0,2 MPa) för cirkulation av vätesulfidgas (dvs. gas som innehåller mer än 70 % H₂S) med en drivningskapacitet lika med eller större än 56 m³/sekund vid tryck lika med eller högre än 1,8 MPa insugningstryck och utrustade med tätningar som är konstruerade för att användas i våt H₂S-miljö.
3. Kolonner för ammoniak-väteutbyte vars höjd är lika med eller mer än 35 m och med en diameter mellan 1,5–2,5 m och som kan arbeta vid tryck högre än 15 MPa.
4. Inre delar till utbyteskolonnerna, inklusive stegkontakter, och stegpumpar, inklusive sådana som är dränkbara, som används för produktion av tungt vatten med ammoniak-väteutbytesprocessen.
5. Ammoniackrackers med ett driftryck lika med eller högre än 3 MPa för produktion av tungt vatten med ammoniak-väteutbytesprocessen.
6. Analysatorer för absorption i det infraröda området som under drift kan analysera förhållandet mellan väte och deuterium när deuteriumkoncentrationen är lika med eller högre än 90 %.
7. Katalytiska brännare för omvandling av anrikad deuteriumgas till tungt vatten med ammoniak-väteutbytesprocessen.
8. Kompletta uppgraderingssystem för tungt vatten eller kolonner för detta, avsedda för uppgradering av tungt vatten till en deuteriumkoncentration motsvarande reaktorkvalitet.

0B005 Anläggning som är särskilt konstruerad för tillverkning av bränsleelement för "kärnreaktorer" och utrustning särskilt konstruerad eller iordningställd härför.

Anm.: En anläggning för tillverkning av bränsleelement för "kärnreaktorer" omfattar utrustning som

- a) i produktionsprocessen normalt kommer i direkt kontakt med eller direkt behandlar eller styr flödet av kärnämnen,*
- b) förseglar kapslingen av kärnämnen,*
- c) kontrollerar att kapsling eller försegling är oskadd, eller*
- d) kontrollerar ytbehandlingen av det förseglade bränslet.*

0B006 Anläggning för upparbetning av bestrålade bränsleelement för "kärnreaktor" och utrustning och komponenter särskilt konstruerade eller iordningställda härför.

Anm.: 0B006 innefattar följande:

- a) *Anläggning för upparbetning av bestrålade bränsleelement från "kärnreaktor" samt utrustning och komponenter som normalt kommer i direkt kontakt med och direkt kontrollerar det bestrålade bränslet och huvudflödena av kärnämne och klyvningsprodukter.*
- b) *Maskiner för att hugga, klippa eller skära bränsleelement, dvs. fjärrmanövrerad utrustning för att skära, hugga, riva eller klippa bestrålade bränsleelement, knippen eller stavar för "kärnreaktor".*
- c) *Upplösningskar, kriticitetssäkra behållare (t.ex. med liten diameter, ringformade eller skivformade) som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att användas för upplösning av bestrålat "kärnreaktorbränsle", och kan tåla varm, starkt korrosiv vätska och fyllas och hanteras genom fjärrmanövrering.*
- d) *Utrustning för motströms vätskeextraktion och jonbytesutrustning som är särskilt konstruerade eller iordningställda för att användas i en anläggning för upparbetning av bestrålat "naturligt uran", "utarmat uran" eller "särskilt klyvbart material".*
- e) *Lagringstankar som är särskilt konstruerade för att vara kriticitetssäkra och resistenta mot salpetersyras korrosiva verkan.*

Anm.: En lagringstank kan ha följande egenskaper:

 1. *Väggar eller en inre uppbyggnad med en borekvivalent (beräknad för alla beståndsdelar enligt definition i anmärkningen till 0C004) på minst 2 %.*
 2. *En maximal diameter på 175 mm för ett cylindriskt kärl, eller*
 3. *en maximal bredd på 75 mm för antingen en skiv- eller ringformad behållare.*
- f) *Processövervakningsutrustning som är särskilt konstruerad eller iordningställd för att övervaka eller styra upparbetningen av bestrålat "naturligt uran", "utarmat uran" eller "särskilt klyvbart material".*

0B007 Anläggning för konvertering av plutonium och utrustning särskilt konstruerad eller iordningställd härför, enligt följande:

- a) System för konvertering av plutoniumnitrat till plutoniumoxid.
- b) System för produktion av plutoniummetall.

0C Material

0C001 "Naturligt uran" eller "utarmat uran" eller torium i form av metall, legeringar, kemiska föreningar eller koncentrat och varje annat material som innehåller ett eller flera av de ovan nämnda materialen.

Anm.: 0C001 omfattar inte följande:

- a) Fyra gram eller mindre av "naturligt uran" eller "utarmat uran", när det ingår i sensorkomponenter, i instrument.
- b) "Utarmat uran" speciellt framställt för följande civila icke-nukleära tillämpningar:
 1. Skärmning.
 2. Emballering.
 3. Ballast med en massa som inte är större än 100 kg.
 4. Motvikter med en massa som inte är större än 100 kg.
- c) Legeringar innehållande mindre än 5 % torium.
- d) Keramiska produkter innehållande torium vilka har framställts för icke-nukleär användning.

0C002 "Särskilt klyvbart material".

Anm.: 0C002 omfattar inte mängder om fyra "effektiva gram" eller mindre när materialet ingår i sensorkomponenter i instrument.

0C003 Deuterium, tungt vatten (deuteriumoxid) och andra deuteriumföreningar och blandningar och lösningar som innehåller deuterium i vilka isotopförhållandet deuterium-väte överstiger 1:5 000.

0C004 Grafit, kärnteknisk kvalitet, som har en renhetsgrad som är bättre än 5 delar per miljon "borekvivalenter" och en densitet som är större än 1,5 g/cm³.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1C107.

Anm. 1: 0C004 omfattar inte följande:

- a) Grafitprodukter med en massa som är mindre än 1 kg, förutom de som är särskilt avsedda eller preparerade för användning i en kärnreaktor.
- b) Grafitpulver.

Anm. 2: I 0C004 definieras "borekvivalent" (BE) som summan av BE_z för föreningar (förutom BE_{kol} eftersom kol inte betraktas som en förening) inklusive bor, där

0C004 Anm. 2 forts.

BE_z (ppm) = CF x Koncentrationen av element Z i ppm

där CF är omvandlingsfaktorn = $\frac{\sigma_z A_B}{\sigma_B A_z}$

och σ_B och σ_z är de termiska neutroninfångningstvårsnitten (i barn) för naturligt förekommande bor respektive element Z, och A_B och A_z är atommassan hos naturligt förekommande bor respektive element Z.

0C005 Speciellt förberedda föreningar eller pulver avsedda för tillverkning av gasdiffusionsmembran som är resistent mot korrosion orsakad av UF₆ (t.ex. nickel eller legering innehållande 60 viktprocent eller mer nickel, aluminiumoxid och fullständigt fluorerade polymerer) och som har en renhet på 99,9 viktprocent eller bättre och en genomsnittlig partikelstorlek som är mindre än 10 µm mätt enligt "American Society for Testing and Materials (ASTM) B 330 standard" och en hög grad av likformighet i partikelstorleken.

0D Programvara

0D001 "Programvara" som är särskilt konstruerad eller modifierad för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor som omfattas av denna kategori.

0E Teknik

0E001 "Teknik" enligt Teknisk Not för Kärnteknik för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor som omfattas av denna kategori."

KATEGORI 1 – VISSA MATERIAL, KEMIKALIER, "MIKROORGANISMER" OCH "GIFTER"**1A System, utrustningar och komponenter**

1A001 Komponenter tillverkade av fluorerade blandningar

- a) Packningar, tätningar, tätningsmaterial eller bränsletankar speciellt konstruerade för "flygplan" eller rymdfarkoster och som är tillverkade till mer än 50 % av något material som omfattas av avsnitt 1C009.b eller 1C009.c.
- b) Piezoelektriska polymerer och sampolymerer gjorda av vinylidenfluorid specificerat i avsnitt 1C009.a i form av
1. blad eller film, och
 2. med en tjocklek på över 200 µm.
- c) Packningar, tätningar, ventilsåten, tankar eller membran tillverkade av fluorelastomerer som innehåller åtminstone en vinylater-grupp och som är speciellt konstruerade för användning i "flygplan", rymdfarkoster eller "missiler".
Anm.: Med "missil" avses i detta avsnitt 1A001.c kompletta raketsystem och obemannade luftfarkoster.

1A002 "Kompositer" eller laminat med något av följande:

ANM.: SE ÄVEN 1A202, 9A010 OCH 9A110.

- a) En organisk "matris" och som tillverkats av material som omfattas av avsnitten 1C010.c, 1C010.d eller 1C010.e, eller
- b) En metall- eller kol-"matris" och som är tillverkad av
1. "Fibrer eller fiberliknande material" av kol med
 - a) en "specifik modul" överstigande $10,15 \times 10^6$ m, och
 - b) en "specifik draghållfasthet" som överstiger $17,7 \times 10^4$ m, eller
 2. Material som anges i 1C010.c.

Anm. 1: 1A002 omfattar inte kompositstrukturer eller laminat tillverkade av epoxyhartsimpregnerade "fibrer eller fiberliknande material" av kol, som skall användas för reparation av flygplanskroppar förutsatt att storleken inte överskrider 1 m².

Anm. 2: Avsnitt 1A002 omfattar inte färdiga detaljer eller halvfabrikat till dem som är konstruerade för följande helt civila applikationer

- a) Sportutrustning
- b) Bilindustrin
- c) Verktygsmaskinbyggnad
- d) Medicinska tillämpningar

1A003 Föremål av icke fluorhaltiga polymeriska substanser, som omfattas av avsnitt 1C008.a.3, i form av film, blad eller band med någon av följande egenskaper:

- a) Med en tjocklek som överstiger 0,254 mm, eller
- b) som är belagd eller laminerad med kol, grafit, metall eller magnetiskt material.

Anm.: Avsnitt 1A003 omfattar inte produktion av kopparbelagda eller -laminerade filmer avsedda för produktion av elektroniska mönsterkort.

- 1A004 Utrustning och komponenter för skydd och detektering, som inte omfattas av den militära förteckningen, enligt följande förteckning:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B351 OCH 2B352.
- Gasmasker, filterbehållare och saneringsutrustning till dessa konstruerade eller modifierade för försvar mot biologiska agenser eller radioaktiva material som är "anpassade för användning i krig" eller kemiska vapen. Även speciellt konstruerade delar till ovanstående omfattas.
 - Skyddsdräkter, handskar och skor speciellt konstruerade eller modifierade för att skydda mot biologiska agenser och radioaktiva material som är "anpassade för användning i krig" eller kemiska vapen.
 - Nukleära, biologiska och kemiska (ABC-)detekteringssystem speciellt konstruerade eller modifierade för att upptäcka eller identifiera biologiska eller radioaktiva material som är "anpassade för användning i krig" eller kemiska vapen. Även speciellt konstruerade delar till dessa system omfattas.
- Anm.: Avsnitt 1A004 omfattar inte följande:*
- Personliga dosimetrar för mätning av strålning.
 - Utrustning som genom konstruktion eller funktion är begränsade till att skydda för olyckor inom civil industri såsom gruvor, stenbrott, jordbruk, läke- och livsmedelsindustri, miljö- och avfallsindustri samt för medicinskt och veterinärt bruk.
- 1A005 Skyddsvästar och därtill speciellt konstruerade delar, andra än sådana som tillverkats enligt militära standarder och specifikationer eller ekvivalenter till dessa vad avser prestationsförmåga.
ANM.: SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN.
- Anm. 1: Avsnitt 1A005 omfattar inte individuella skyddsvästar eller skyddskläder när de används eller medföres för användarens eget bruk.*
- Anm. 2: Avsnitt 1A005 omfattar inte skyddsvästar som är konstruerade för frontalskydd från splitter och tryckvågor från icke militära explosiva produkter.*
- 1A102 Återmättade pyrolyserade kol-kol-komponenter konstruerade för rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- 1A202 Kompositmaterial, andra än de som omfattas av avsnitt 1A002, i form av rör och som har båda följande egenskaper:
ANM.: SE ÄVEN 9A010 OCH 9A110.
- En inre diameter mellan 75 mm och 400 mm och
 - tillverkade av "fibrer eller fiberliknande material" som omfattas av avsnitten 1C010.a, b. eller 1C210.a eller med förimpregnerade mattor med kol som omfattas av avsnitt 1C210.c.
- 1A225 Platinerade katalysatorer som är särskilt utformade eller iordningställda för att befämja väteisotoputbyte mellan väte och vatten för att utvinna tritium ur tungt vatten eller för produktion av tungt vatten.

1A226 Fyllkroppar, som kan användas för separation av tungt vatten från vanligt vatten, och som har båda följande egenskaper:

- a) Tillverkade av fosforbronsnät (kemiskt behandlade för att förbättra vätbarheten) och
- b) utformade för att användas i kolonner för vakuumdestillation.

1A227 Strålningsskyddande fönster med hög densitet (blyglas eller annat glas) som har alla följande egenskaper och särskilt utformade ramar för sådana fönster:

- a) En inaktiv area större än 0,09 m².
- b) En densitet större än 3 g/cm³ eller mer.
- c) En tjocklek av 100 mm eller mer.

Teknisk anm.:

I 1A227 avses med begreppet "inaktiv area" den genomsiktliga area av fönstret som utsätts för den lägsta strålningsnivån vid tillämpningen.

1B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

1B001 Utrustning för produktion av fibrer, impregnerade mattor för formar eller "kompositer" som omfattas av avsnitten 1A002 eller 1C010, enligt följande, samt speciellt konstruerade komponenter och tillbehör till sådan utrustning.

ANM.: SE ÄVEN 1B101 OCH 1B201.

- a) Lindningsmaskiner i vilka rörelserna för positionering, omslag och lindning av fibrerna är koordinerade och programmerbara i minst tre axlar och speciellt konstruerade för tillverkning av "kompositer" eller laminat som består av "fibrer eller fiberliknande" material.
- b) Maskiner för påläggning av band eller blånor i vilka påläggning av band, blånor eller väv kan styras och programmeras i minst 2 axlar och som är speciellt konstruerade för framtagning av kroppar för luftfarkoster eller "missiler" i "komposit"-material.
Anm.: Med "missil" avses i avsnitt 1B001.b kompletta raketsystem och obemannade luftfarkoster.
- c) Vävstolar, som kan väva i flera riktningar och med flera dimensioner, inbegripet adapters och modifieringsutrustning där fibrer kan vävas, flätas eller tvinnas tillsammans till "kompositer", som har samma användningsområde som slutprodukterna i avsnitt 1B001.b.
Anm.: Avsnitt 1B001.c omfattar inte vävstolar som inte har modifierats för ovan nämnda typer av slutanvändning.

1B001 forts.

- d) Utrustning speciellt konstruerad eller anpassad för produktion av armeringsfibrer enligt följande:
1. Utrustning för omvandling av polymeriska fibrer (t.ex. polyakrylonitril, rayon, beck eller polykarbosilan) till kol- eller kiselkarbidfibrer, innefattande specialutrustning för att töja fibrerna under upphettning.
 2. Utrustning för kemisk förångningsdeposition av grundämnen eller blandningar på upphettade trådformade substrat för att tillverka kiselkarbidfibrer.
 3. Utrustning för våtspinning av eldfast keramik (t.ex. aluminiumoxid).
 4. Utrustning för omvandling av aluminium som innehåller fiberämnen till aluminiumfibrer genom värmebehandling.
- e) Utrustning för att producera förimpregnerade mattor som omfattas av avsnitt 1C010.e genom varmsmältning.
- f) Ickeförstörande inspektionsutrustning som kan upptäcka fel 3-dimensionellt i "komposit"-material genom att använda ultraljuds- eller röntgentomografi.

1B002 System och komponenter speciellt konstruerade för att undvika föroreningar och speciellt konstruerade för att producera metallegeringar, metallegeringar i pulverform eller legeringar som omfattas av avsnitten 1C002.a.2, 1C002.b eller 1C002.c.

ANM.: SE ÄVEN 1B101.

1B003 Verktyg, formar, kokiller eller fixturer för "superplastisk bearbetning" eller "diffusionsbondning" av titan, aluminium eller legeringar av dessa, speciellt konstruerade för tillverkning av följande produkter:

- a) Kroppar för flygplan eller rymdfarkoster.
- b) Motorer för "flygplan" eller rymdfarkoster.
- c) Speciellt konstruerade detaljer för dessa kroppar eller motorer.

1B101 Utrustning, annan än sådan som omfattas av avsnitt 1B001, för produktion av strukturella kompositmaterial enligt följande, liksom särskilt utformade komponenter och tillbehör härför.

ANM.: SE ÄVEN 1B201.

Anm.: Exempel på delar och tillbehör till de maskiner som omfattas av avsnitt 1B101 är: Formar, gjutkärnor, matriser, fixturer och verktyg för pressning, härdning, gjutning, sintring eller bindning av förformar till kompositstrukturer, laminat och produkter därav.

- a) Maskiner för trådlindning vilka är utformade för att fabricera kompositstrukturer eller laminat från fiber- eller trådmaterial där rörelserna för att placera, vira och linda fibrer samordnas och programmeras i tre eller flera axlar, samt samordnings- och programstyrning härför.

- 1B101 forts.
- b) Bandläggningsmaskiner, utformade för tillverkning av flygplansskrov och "missil"-konstruktioner i kompositmaterial, där rörelserna för att placera och lägga band och ark är koordinerade och programmerade i två eller flera axlar.
- c) Utrustning som konstruerats eller modifierats för "produktion" av "fibrer eller fiberliknande material" enligt följande:
1. Utrustning för omformning av polymerfibrer (som polyakrylnitril, rayon eller polykarbosilan) inklusive speciella åtgärder för att sträcka fibrerna under upphettning.
 2. Utrustning för ångutfällning av ämnen eller föreningar på upphettat fibersubstrat.
 3. Utrustning för våtspinning av eldfasta keramer (typ aluminiumoxid).
- d) Utrustning utformad eller modifierad för särskild fiberytbehandling eller för produktion av förimpregnerade mattor och förformer som specificeras i avsnitt 9C110.
Anm.: Avsnitt 1B101.d innehåller bl.a. rullar, sträckare, ytbeläggningsutrustningar, skärmaskiner och stansar.
- 1B102 Utrustning för "produktion" av metallpulver, annan än den som omfattas av avsnitt 1B002, som kan användas för att i en kontrollerad omgivning "producera" sfäriska eller finfördelade material som omfattas av avsnitten 1C011.a, 1C011.b, 1C111.a.1, 1C111.a.2 eller militära förteckningen.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1B115.b.
- Anm.: Avsnitt 1B102 omfattar följande:*
- a) *Plasmageneratorer (bågstråle med hög frekvens) som kan användas för att framställa finfördelat eller sfäriskt metallpulver där processen sker i en argon-vatten-omgivning.*
 - b) *Electroburst-utrustning som kan användas för att framställa finfördelat eller sfäriskt metallpulver där processen sker i en argon-vatten-omgivning.*
 - c) *Utrustning som kan användas för att "producera" sfäriskt aluminiumpulver genom att pulvrисera en smälta i ett inert medium (t.ex. kväve).*
- 1B115 Utrustning, annan än den som omfattas av avsnitten 1B002 eller 1B102, för produktion av drivmedel eller beståndsdelar i dessa, enligt följande, samt tillhörande särskilt konstruerade komponenter:
- a) "Produktionsutrustning" för "produktion", hantering eller acceptanstest av flytande drivmedel eller beståndsdelar i dessa som omfattas av avsnitten 1C011.a, 1C011.b, 1C111 eller militära förteckningen.
 - b) "Produktionsutrustning" för "produktion", hantering, blandning, härdning, gjutning, pressning, maskinbehandling, strängpressning

- 1B115 b) forts.
- eller acceptanstest av fasta drivmedel eller beståndsdelar i dessa som omfattas av avsnitten 1C011.a, 1C011.b, 1C111 eller militära förteckningen.
- Anm.:* Avsnitt 1B115.b omfattar inte satsblandare, kontinuerliga blandare och luftstrålekvarnar. Dessa omfattas av avsnitten 1B117, 1B118 och 1B119.
- Anm. 1:* För utrustning speciellt konstruerad för produktion av militära artiklar se militära förteckningen.
- Anm. 2:* Avsnitt 1B115 omfattar inte kontrollutrustning för "produktion", hantering och acceptanstest av borkarbid.
- 1B116 Speciellt konstruerade munstycken för att producera pyrolytiskt erhållet material på en form, dorn eller annat underlag från gaser vilka sönderdelas vid temperaturer från 1 573 K (1 300 °C) till 3 173 K (2 900 °C) vid ett tryck av 130 Pa till 20 kPa.
- 1B117 Satsblandare som ger möjlighet till såväl blandning under vakuum vid undertryck från 0 till 13,326 kPa som till temperaturstyrning av blandningsrummet och som har
- a) en total volymmässig kapacitet av minst 110 liter och
- b) åtminstone en blandande/knådande axel excentriskt monterad.
- 1B118 Kontinuerliga blandare som ger möjlighet till såväl blandning under vakuum vid undertryck från 0 till 13,326 kPa som till temperaturstyrning av blandningsrummet och som har
- a) två eller flera blandande/knådande axlar och
- b) möjlighet att öppna blandningskammaren.
- 1B119 Luftstrålekvarnar som kan användas för att krossa eller mala ämnen som omfattas av avsnitten 1C011.a, 1C011.b, 1C111 eller militära förteckningen.
- 1B201 Lindningsmaskiner för fibrer, andra än de som omfattas av avsnitt 1B001 eller 1B101, och tillhörande utrustning, enligt följande:
- a) Lindningsmaskiner för fibrer som har samtliga följande egenskaper:
1. Koordinerade och programmerade för positionering, omslagning och lindning av fibrer i två eller flera axlar.
 2. Speciellt utformade för tillverkning av kompositmaterial och laminat utgående från "fibrer och fiberliknande material" och
 3. i stånd att linda cylindriska rotoror med en diameter mellan 75 mm och 400 mm och med en längd av 600 mm eller mer.
- b) Styrutrustning för koordinering och programmering för de lindningsmaskiner för fibrer som omfattas av avsnitt 1B201.a.
- c) Precisionsdom för de lindningsmaskiner för fibrer som omfattas av avsnitt 1B201.a.

1B225 Elektrolytiska celler för produktion av fluor med en produktionskapacitet större än 250 g fluor per timme.

1B226 Elektromagnetiska isotopseparatorer, utformade för, eller utrustade med, en enkel eller med multipel jonkälla, som kan producera en total jonström av 50 mA eller mer.

Anm.: Avsnitt 1B226 omfattar separatorer som

- a) *kan anrika stabila isotoper,*
- b) *har både jonkälla och kollektor inom samma magnetfält och sådana konfigurationer i vilka de ligger utanför magnetfältet.*

1B227 Konverteringsutrustning för ammoniaksyntes i vilka syntesgaserna (kväve och väte) avlägsnas från en högtryckskolonn för utbyte av ammoniak/väte och där den syntetiserade ammoniaken återförs till kolonnen.

1B228 Kolonner för kryogenisk destillation av väte, som har samtliga följande egenskaper:

- a) Utformade för drift vid en inre temperatur av 35 K (-238 °C) eller lägre.
- b) Utformade för drift vid ett inre tryck mellan 0,5 och 5 MPa.
- c) Tillverkade av antingen
 1. rostfritt stål ur 300-serien med låg svavelhalt och med en austenitisk ASTM-kornstorlek nummer 5 eller mer (eller motsvarande standard), eller
 2. likvärdiga material som är både temperaturlåga och väte-kompatibla, och
- d) Har en inre diameter av 1 m eller mer och en effektiv längd av 5 m eller mer.

1B229 Utbyteskolonner för vatten-vätesulfid och inre kontaktnordningar enligt följande:

ANM.: För kolonner som är utformade eller förberedda för produktion av tungt vatten, se 0B004.

- a) Utbyteskolonner för vatten-vätesulfid som har samtliga följande egenskaper:
 1. Ett arbetstryck på 2 MPa eller högre.
 2. Tillverkade av kolstål med en austenitisk ASTM-kornstorlek nummer 5 eller mer (eller motsvarande standard).
 3. En diameter av 1,8 m eller mer.
- b) Sådana inre kontaktnordningar för utbyteskolonnerna för vatten-vätesulfid som anges i 1B229 a.
Teknisk anm.:
De inre kontaktnordningarna i kolonnerna består av segmenterade bottnar med en effektiv diameter av 1,8 m eller mer efter montering, är utformade för att underlätta motströmskontakt och tillverkade av rostfritt stål med en kolhalt av mindre än eller lika med 0,03 %. De kan utgöras av silbottnar, ventilbottnar, klockbottnar eller turbogrid-bottnar.

- 1B230 Pumpar som kan cirkulera koncentrerad eller utspädd kaliumamidkatalysator i flytande ammoniak (KNH_2/NH_3) som har alla följande egenskaper:
- Lufttäta (t.ex. hermetiskt tillslutna).
 - En pumpkapacitet större än $8,5 \text{ m}^3/\text{h}$, och
 - någon av följande egenskaper:
 - avsedda för koncentrerade kaliumamidlösningar (1 % eller mer) med ett arbetstryck mellan 1,5 och 60 MPa, eller
 - avsedda för utspädda lösningar av kaliumamid (mindre än 1 %) med ett arbetstryck mellan 20 och 60 MPa.
- 1B231 Tritiumanläggningar och utrustning för dessa enligt följande:
- Anläggningar för produktion, återvinning, utvinning, koncentrerings eller hantering av tritium,
 - Utrustning för tritiumanläggningar enligt följande:
 - Frysaggregat för väte eller helium med kapacitet att kyla ned till 23 K (-250 °C) eller lägre, och med en kapacitet att leda bort värme, 150 W eller mer.
 - Lagrings- eller reningssystem för väteisotoper som använder metallhydrider som medium för lagring eller rening.
- 1B232 Expansionsturbiner eller expansionsturbindrivna kompressorer med båda följande egenskaper:
- Konstruerade för drift med en utgående temperatur lika med eller lägre än 35 K (-238 °C).
 - Utförade för en vätegasgenomströmning lika med 1 000 kg/h eller mer.
- 1B233 Anläggningar för separation av litiumisotoper och utrustning för dessa enligt följande:
- Anläggningar för separation av litiumisotoper.
 - Utrustning för separation av litiumisotoper enligt följande:
 - Packade vätske-vätske utbyteskolumner speciellt konstruerade för litiumamalgam.
 - Kvicksilver- eller litiumamalgampumpar.
 - Elektrolysceller för litiumamalgam.
 - Förångare för koncentrerad litiumhydroxidlösning.

1C Material*Teknisk anm.:**Metaller och legeringar:*

Om inte annat uttryckligen anges avses med orden "metaller" och "legeringar" i avsnitten 1C001 till 1C012 råmaterial och halvfabrikat enligt följande:

Råmaterial:

Anoder, kulor, stavar (inkl. stavar med nockar och trådartade stavar), billetter, block, valsämnen, bricketter, kakor, katoder, kristaller, kuber, tärningar, korn, granulat, tackor, klumpar, pellets, tackjärn, pulver, rondeller, hagel, plattor, stångbitar, svamp, stänger.

Halvfabrikat (vare sig de är belagda, pläterade, borrade eller stansade eller ej):

- a) *Förarbetade eller bearbetade material som tillverkats genom valsning, dragning, strängpressning, smidning, stötsträngpressning, pressning, ådring, finfördelning, slipning, t.ex. vinklar, kanaler, cirkclar, skivor, stoft, flingor, folier och löv, smiden, plattor, pulver, pressningar och stansningar, ribbor, ringar, stavar (inklusive släta svetsstrådar, vridna trådar) sektioner, modeller, ark, strimlor, tuber och rör (inkl. runda och fyrkantiga rör och rör med håligheter), dragen eller strängsprutad tråd.*
- b) *Gjutet material som tillverkats genom gjutning i sand, dynor, metall, gips eller andra gjutformar, inklusive högtrycksgjutning, sintrade formar och formar tillverkade genom pulvermetallografi.*

Kontrollen skall inte omintetgöras genom export av former som inte är upptagna i listan som påstås vara färdiga produkter men som i verkligheten är ett råmaterial eller halvfabrikat.

1C001 Material speciellt konstruerat för att kunna absorbera elektromagnetiska vågor samt elektriskt ledande polymerer:**ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1C101.**

- a) **Material som kan absorbera frekvenser överstigande 2×10^8 men mindre än 3×10^{12} Hz,**
Anm. 1: Avsnitt 1C001.a omfattar inte följande:
- a) *Hårabsorbenter som konstruerats av naturliga eller syntetiska fibrer och som belagts med icke-magnetiskt material för att absorbera strålning.*
- b) *Absorbenter som inte har några magnetiska förluster och vars infallsyta inte är plan i formen, innefattande pyramider, koner, kilformade eller i utförande med vindlingar på ytan.*
- c) *Plana absorbenter som*
1. *är tillverkade av,*
- a) *skumplastmaterial (böjligt eller fast) med kolinnehåll eller organiska material, inbegripet föreningar så att materialets reflektionsförmåga uppgår till mer än 5 % av motsvarande för metall, över en bandbredd som överstiger ± 15 % av mittfrekvensen av den infallande energin, vidare får materialet inte motstå högre temperaturer än 450 K (177 °C), eller*

- 1C001. a) Anm. 1 c. 1. forts.
- b) *keramiska material som ger mer än 20 % eko jämfört med metall över en bandbredd som är ± 15 av mittfrekvensen av den infallande energin och som dessutom inte kan motstå temperaturer som överstiger 800 K (527 °C).*
- Teknisk anm.:*
Testplattor för att mäta absorptionen enligt avsnitt 1C001.a.3.a. skall vara en kvadrat med minst 5 våglängders sida (våglängden för mittfrekvensen) som placerats i ett från det strålände elementet avlägset fält.
2. *har en brottgräns som är mindre än $7 \cdot 10^6$ N/m², och*
 3. *en kompressionsstyrka som är mindre än $14 \cdot 10^6$ N/m².*
- d) *Plana absorberer tillverkade av sintrad ferrit, med*
1. *en specifik vikt som överstiger 4,4, och*
 2. *en högsta arbetstemperatur på 548 K (275 °C).*
- Anm. 2: Ingenting i anmärkning 1 till avsnitt 1C001.a friger magnetiska material som förorsakar absorption när de blandas i färg.*

b) Material som kan absorbera frekvenser som överstiger $1,5 \cdot 10^{14}$ Hz men mindre än $3,7 \cdot 10^{14}$ Hz och som inte är genomsläppliga för synligt ljus.

c) Verkligt ledande polymeriska material med en "elektrisk ledningsförmåga" som överstiger 10 000 S/m (Siemens per meter) eller en "ytresistivitet" på mindre än 100 ohm/fyrkant som är baserade på någon av följande polymerer:

1. Polyanilin.
2. Polypyrol.
3. Polytiofen.
4. Polyfenylenvinylen.
5. Polytienylenvinylen.

Teknisk anm.:

"Ledningsförmåga" och "ytresistivitet" skall mätas enligt ASTM D-257 eller nationella motsvarigheter.

1C002 Metallegeringar, pulver av metallegeringar samt legerat material enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1C202.

Anm.: Avsnitt 1C002 omfattar inte metallegeringar, pulver av metallegeringar eller legerade material för beläggning av substrat.

a) Metallegeringar enligt följande:

1. Nickel- eller titanbaserade legeringar i form av aluminider, enligt följande, som råmaterial eller i halvfabrikat:
 - a) Nickelaluminid som innehåller 15 viktprocent eller mer aluminium, högst 38 viktprocent aluminium och åtminstone en tillsatslegering.
 - b) Titanaluminid som innehåller 10 viktprocent eller mer aluminium och åtminstone en tillsatslegering.

1C002 a) forts.

2. Metallegeringar, enligt följande, tillverkade av metallpulverlegeringar eller speciella material som omfattas av avsnitt 1C002.b.
 - a) Nickellegeringar med
 1. en spänningsbrottslivslängd på 10 000 timmar eller längre vid 923 K (650 °C) och 676 MPa tryck, eller
 2. en lågcyklisk utmattningslivslängd på 10 000 timmar eller mer vid 823 K (550 °C) och 1 096 MPa tryck.
 - b) Nioblegeringar med
 1. en spänningsbrottslivslängd på 10 000 timmar eller längre vid 1 073 K (800 °C) och 400 MPa tryck, eller
 2. en lågcyklisk utmattningslivslängd på 10 000 timmar eller mer vid 973 K (700 °C) och 700 MPa tryck.
 - c) Titanlegeringar med
 1. en spänningsbrottslivslängd på 10 000 timmar eller längre vid 723 K (450 °C) och 200 MPa tryck, eller
 2. en lågcyklisk utmattningslivslängd på 10 000 timmar eller mer vid 723 K (450 °C) och 400 MPa tryck.
 - d) Aluminiumlegeringar med en draghållfasthet på
 1. 240 MPa eller mer vid 473 K (200 °C), eller
 2. 415 MPa eller mer vid 298 K (25 °C).
 - e) Magnesiumlegeringar med en draghållfasthet på 345 MPa eller mer och med en korrosionshastighet som är mindre än 1 mm/år i 3 % natriumkloridlösning. Mätningen skall ske enligt ASTM standard G-31 eller motsvarande nationell standard.

Tekniska anm.:

1. *Metallegeringar i avsnitt 1C002.a. är sådana som innehåller ett högre viktprocenttal av den angivna metallen än av något annat grundämne.*
2. *Spänningsbrottslivslängden skall mätas i enlighet med ASTM standard E-139 eller motsvarande nationell standard.*
3. *Den lågcykliska utmattningslivslängden skall mätas i enlighet med ASTM standard E-606 "Recommended Practice for Constant-Amplitude Low-Cycle Fatigue Testing" eller motsvarande nationell standard. Testningen skall ske axiellt med ett genomsnittligt tryckförhållande = 1 och en tryckkoncentrationsfaktor (K_t) lika med 1. Det genomsnittliga trycket definieras som maximalt tryck minus minimalt tryck dividerat med maximalt tryck.*

1C002 forts.

b) Metallpulverlegeringar eller speciella material för material som omfattas av avsnitt 1C002.a. som är

1. tillverkade av någon av följande sammansättningar:

Teknisk anm.:

$X =$ ett eller flera legeringsgrundämnen.

- a) Nickellegeringar (Ni-Al-X, Ni-X-Al) godkända för tillverkning av delar till turbinmotorer d.v.s. med mindre än tre icke metalliska partiklar (som tillförts under tillverkningsprocessen) med en storlek större än $100 \mu\text{m}$ per 10^9 legeringspartiklar.
- b) Nioblegeringar (Nb-Al-X eller Nb-X-Al, Nb-Si-X eller Nb-X-Si, Nb-Ti-X eller Nb-X-Ti).
- c) Titanlegeringar (Ti-Al-X eller Ti-X-Al).
- d) Aluminiumlegeringar (Al-Mg-X eller Al-X-Mg, Al-Zn-X eller Al-X-Zn, Al-Fe-X eller Al-X-Fe), eller
- e) Magnesiumlegeringar (Mg-Al-X eller Mg-X-Al), och

2. tillverkade i en kontrollerad omgivning med någon av följande processer:

- a) "Vakuuminfördelning".
 - b) "Gasinfördelning".
 - c) "Potationsinfördelning".
 - d) "Plaskavkylning".
 - e) "Smältspinning" och "finfördelning".
 - f) "Smältutdragning" och "finfördelning".
 - g) "Mekanisk legering".
- c) Legerade material, i form av icke finfördelade flingor, band eller tunna stavar, som tillverkats i kontrollerad miljö genom "plaskavkylning", "smältspinning" eller "smältutdragning" för att användas till framställning av metallpulverlegeringar eller speciella material som omfattas av avsnitt 1C002.b.

1C003 Magnetiska metaller av alla typer och former som har någon av följande egenskaper:

a) Den relativa begynnelsepermeabiliteten är 120 000 eller mer och tjockleken 0,05 mm eller mindre.

Teknisk anm.:

Mätning av den relativa begynnelsepermeabiliteten skall ske på helt utglödgat material.

b) Magnetostriktiva legeringar med

1. en mättad magnetostraktion som är mer än 5×10^{-4} , eller
2. en magnetomekanisk kopplingsfaktor (k) som är mer än 0,8, eller

1C003 forts.

- c) Amorfa eller "nanokristallinska" legeringar i remsor med alla följande egenskaper:
1. Legeringar som innehåller minst 75 viktprocent av järn, nickel eller kobolt.
 2. Legeringar som har en mättad magnetisk induktion (B_s) som är minst 1,6 Tesla, och
 3. något av följande
 - a) remsor med tjocklek är 0,02 mm eller mindre, eller
 - b) där den elektriska resistiviteten är minst 2×10^{-4} ohm cm.

Teknisk anm.:

"Nanokristallinska" materiel i avsnitt 1C003.c är sådana material som har en kristallkornsstorlek som är 50 nm eller mindre när de bestäms med hjälp av röntgen-diffraktion.

1C004 Urantitanlegeringar eller volframlegeringar med en "matris" av järn, koppar eller nickel som bas, och med alla följande egenskaper:

- a) Tätheten överstiger $17,5 \text{ g/cm}^3$.
- b) Elasticitetsgränsen överstiger 880 MPa.
- c) Brottgränsen överstiger 1 270 MPa.
- d) Töjningen överstiger 8 %.

1C005 "Supraledande" ledare i "komposit"-material i längder på mer än 100 m eller med en vikt som överstiger 100 g:

- a) En flertrådig "supraledande" "komposit"-ledare som innehåller minst en fibertråd av niob-titan,
 1. inlagd i en "matris" av annat material än koppar eller kopparbaserad "matris", eller
 2. med en tvärsnittsarea som är mindre än $0,28 \times 10^{-4} \text{ mm}^2$ (6 μm i diameter för en cirkulär tråd).
- b) "Supraledande" "komposit"-ledare som består av en eller flera "supraledande" trådar av annat material än niob-titan och med alla följande egenskaper:
 1. En "kritisk temperatur" utan magnetfält som är högre än 9,85 K (-263,31°C) men lägre än 24 K (-249,16 °C).
 2. En tvärsnittsarea som är mindre än $0,28 \times 10^{-4} \text{ mm}^2$.
 3. Kvarstår i sitt "supraledande" tillstånd vid temperaturen 4,2 K, (-268,96 °C) då den utsätts för ett magnetfält på 12 Tesla.

1C006 Vätskor och smörjmedel enligt följande:

- a) Hydrauloljor som innehåller som huvudkomponent någon av följande blandningar eller material:
1. Syntetiska kiselkolväteoljor med alla följande egenskaper:
Teknisk anm.:
Med kiselkolväteolja avses i avsnitt 1C006.a.1 en olja som uteslutande innehåller kisel, väte och kol.
 - a) En flampunkt som överstiger 477 K (204 °C),
 - b) en flytpunkt vid 239 K (-34 °C) eller lägre,
 - c) ett viskositetsindex på minst 75, och
 - d) en termisk stabilitet vid 616 K (343 °C).
 2. Klor-fluor-kolföreningar (CFC) som har alla följande egenskaper:
Teknisk anm.:
Med "CFC" avses i avsnitt 1C006.a.2 en olja som uteslutande innehåller klor, fluor och kol.
 - a) Saknar flampunkt,
 - b) en gasantändningstemperatur som överstiger 977 K (704 °C),
 - c) en flytpunkt på 219 K (-54 °C) eller lägre,
 - d) ett viskositetsindex på minst 80, och
 - e) en kokpunkt vid 473 K (200 °C) eller högre.
- b) Smörjmedel vars huvudkomponentdel är någon av följande föreningar eller material:
1. Fenylen- eller alkylfenylenetrar eller tioetrar eller blandningar därav, som innehåller mer än två etrar eller tioeterfunktioner eller blandningar härav.
 2. Fluorinerad kiselvätska med kinematisk viskositet som är mindre än 5 000 mm²/s (5 000 centistoke) mätt vid 298 K (25 °C).
- c) Dämpnings- eller flotationsvätskor vars renhet är bättre än 99,8 % och som innehåller mindre än 25 partiklar som är 200 µm eller större per 100 ml. Vätskan skall till minst 85 % bestå av något av följande material:
1. Dibromtetrafluoretan.
 2. Polyklortrifluoretylen (endast oljiga och vaxiga varianter).
 3. Polybromtrifluoretylen.
- d) Kylvätskor för elektronik tillverkat av fluorkarboner som har alla följande egenskaper:
1. Till minst 85 viktprocent består av något av följande ämnen eller blandningar därav:
 - a) Monomera former av perfluorpolyalkyletertriasiner eller perfluoralifatiketrar.
 - b) Perfluoralkylaminer.
 - c) Perfluorcykloalkaner.
 - d) Perfluoralkaner.
 2. Tätheten vid 298 K (25 °C) är 1,5 g/ml eller mer.
 3. Är i flytande form vid 273 K (0 °C).
 4. Innehåller 60 viktprocent eller mer av fluorin.

1C006 forts.

Teknisk anm.:

För avsnitt 1C006 gäller följande:

- a) Flampunkten skall bestämmas med hjälp av "Cleveland Open Cup Method" som finns beskriven i ASTM D-92 eller motsvarande nationell standard.
- b) Flytpunkten skall bestämmas enligt ASTM D-97 eller motsvarande nationell standard.
- c) Viskositetsindex skall bestämmas enligt en metod som finns beskriven i ASTM D-2270 eller motsvarande nationell standard.
- d) Termisk stabilitet bestäms genom följande testprocedur eller motsvarande nationell standard:
20 ml av vätskan som skall testas placeras i en 46 ml rostfri kammare typ 317 som innehåller en kula med 12,5 mm diameter tillverkad av verktygsstål M-10, 52 100 stål samt marinbrons (60 % Cu, 39 % Zn och 0,75 % Sn).
Kammaren fylls sedan med kvävgas, förseglas vid rumstemperatur och temperaturen ökas sedan till $644 \pm 6 \text{ K}$ [$371 \pm 6 \text{ °C}$] och behålls vid denna temperatur i 6 timmar. Provet skall betraktas som termiskt stabilt om efter ovanstående behandling alla följande villkor är uppfyllda:
 1. Viktförlusten hos varje kula är mindre än 10 mg/mm^2 av kulans yta.
 2. Förändringen i viskositeten i förhållande till den ursprungliga, bestämd vid 311 K (38 °C), är mindre än 25 %.
 3. Det totala syra- eller bastalet är mindre än 0,40.
- e) Gasantändningstemperaturen skall mätas enligt en metod beskriven i ASTM E-659 eller motsvarande nationell standard.

1C007 Keramiska basmaterial, keramiska material som inte är "kompositer", keramiska "matris"- "komposit"-material och utgångsmaterial.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1C107.

- a) Basmaterial av enkla eller komplexa titanborider där den metalliska föroreningen (exklusive avsiktliga tillsatser) är mindre än 5 000 ppm, och den genomsnittliga partikelstorleken är lika med eller mindre än 5 µm och max 10 % av partiklarna är större 10 µm.
- b) Keramiska material som inte är "kompositer," i form av råmaterial eller halvfabrikat, och som är sammansatta av titanborider med en täthet som är 98 % eller mer av den teoretiska tätheten
Anm.: Avsnitt 1C007.b omfattar inte slipmedel.
- c) Keramik-keramik-"komposit"-material med en glas- eller oxid-"matris" som är förstärkt med fibrer från någon av följande sammansättningar:
 1. Si-N,
 2. Si-C,
 3. Si-Al-O-N eller
 4. Si-O-N,som har en specifik draghållfasthet som överstiger $12,7 \times 10^3 \text{ m}$.
- d) Keramik-keramik-"komposit"-material, med eller utan en kontinuerlig metallstruktur, som innehåller partiklar eller strukturer av något fibröst eller kristalltrådsliknande material när "matrisen" bildas av kiselkarbider eller -nitrider, zirkonium eller bor.

1C007 forts.

- e) Utgångsmaterial (dvs. speciella polymeriska eller metallorganiska material) för att producera material som omfattas av avsnitt 1C007.c enligt följande:
1. Polydiorganosilaner (för att producera kiselkarbid).
 2. Polysilazaner (för att producera kiselnitrid).
 3. Polykarbosilazaner (för att tillverka keramer som innehåller kisel, kol och kvävekomponenter).

- f) Keramik-keramik-"komposit"-material med en "matris" av glas eller oxid förstärkt med kontinuerliga fibrer av någon av följande sammansättningar:

1. Al_2O_3 eller
2. Si-C-N.

Anm.: Avsnitt 1C007.f omfattar inte "kompositer" som innehåller fibrer med sammansättningar vars draghållfasthet är mindre än 700 MPa vid 1 273 K (1 000 °C) eller vars dragkryphållfasthet är större än 1 % krypning vid en belastning av 100 MPa vid 1 273 K (1 000 °C) i 100 timmar.

1C008 Icke fluorhaltiga polymerer enligt följande:

- a)
1. Bismaleimider.
 2. Aromatiska polyamidimider.
 3. Aromatiska polyimider.
 4. Aromatiska polyeterimider som har en glasningstemperatur (T_g) som är högre än 513 K (240 °C) mätt med våtmetoden beskriven i ASTM D 3418.

Anm.: Avsnitt 1C008.a omfattar inte icke smältbara pulver för tryckgjutning eller gjutna formar.

- b) Termoplastiska flytande kristallpolymerer som har en värmebeständighetstemperatur som är högre än 523 K (250 °C), mätt enligt ASTM D-648 metod A eller motsvarande nationella standard, med en belastning av 1,82 N/mm² och som är sammansatt av

1. något av följande:
 - a) fenylen, bifenylen eller naftalen, eller
 - b) metyl, tertiär butyl eller fenylsubstituerad bifenylen eller naftalen, och
2. någon av följande syror:
 - a) terftalsyra,
 - b) 6-hydroxy-2-naftoesyra eller
 - c) 4-hydroxybensoesyra.

- c) Polyaryleneterketoner enligt följande:

1. Polyeter-eter-keton (PEEK).
2. Polyeter-keton-keton (PEKK).
3. Polyeter-keton (PEK).
4. Polyeter-keton-eter-keton-keton (PEKEKK).

- d) Polyarylenketoner.

- e) Polyarylensulfider, där arylengruppen är bifenylen, trifenylen eller kombinationer av dessa.

1C008 forts.

f) Polybifenylenersulfon.

Teknisk anm.:

Glasningstemperaturen (T_g) skall i avsnitt 1C008 bestämmas med en metod som finns beskriven i ASTM D 3418 med användning av den torra metoden.

1C009 Icke bearbetade fluorföreningar enligt följande:

- a) Sampolymerer av vinylidenfluorid som har 75 % eller mer av betakristallinsk struktur utan att det är utdraget.
- b) Fluorinerade polyimider som innehåller 10 % eller mer av bundet fluor.
- c) Fluorinerade fosfazenelastomerer som innehåller mer än 30 % bundet fluor.

1C010 "Fibrer eller fiberliknande material" som kan användas i organiska "matriser", metall-"matriser" eller kol-"matriser", "komposit" eller laminat.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1C210.

a) Organiska "fibrer eller fiberliknande material" med alla följande egenskaper:

1. en "specifik modul" som överstiger $12,7 \times 10^6$ m, och
2. en "specifik draghållfasthet" som överstiger $23,5 \times 10^4$ m.

Anm.: Avsnitt 1C010.a. omfattar inte polyetylen.

b) "Fibrer eller fiberliknande material" av kolföreningar med

1. en "specifik modul" som överstiger $12,7 \times 10^6$ m, och
2. en "specifik draghållfasthet" som överstiger $23,5 \times 10^4$ m.

Anm.: Avsnitt 1C010.b omfattar inte stoff tillverkat av "fibrer eller fiberliknande material", som skall användas för reparation av flygplansroppar eller laminat där storleken på de enskilda skivorna inte överskrider 50 cm x 90 cm.

Teknisk anm.:

Egenskaperna hos material, som beskrivs i avsnitt 1C010.b, skall fastställas med hjälp av de rekommenderade metoderna (SACMA) rekommendation SRM 12 till 17, eller motsvarande nationella tester, såsom Japanese Industrial Standard JIS R 7601, § 6.6.2, och baseras på genomsnittet i ett parti.

1C010 forts.

- c) Oorganiska "fibrer eller fiberliknande material" med samtliga följande egenskaper:
1. en "specifik modul" som överstiger $2,54 \times 10^6$ m, och
 2. en smält-, mjuknings-, sönderdelnings- eller förångningstemperatur som överstiger 1 922 K (1 649 °C) i en inert miljö.

Anm.: Avsnitt 1C010.c omfattar inte följande:

1. *Icke kontinuerliga flerfasiga polykristallinska aluminiumfibrer i form av avhuggna fibrer eller oregelbundna mattor som innehåller 3 viktprocent eller mer av kvarts och som har en specifik modul som är mindre än 10×10^6 m.*
2. *Fibrer av molybden eller molybdenlegeringar.*
3. *Fibrer av bor.*
4. *Icke kontinuerliga keramiska fibrer med en smält-, mjuknings-, sönderdelnings- eller förångningstemperatur som är lägre än 2 043 K (1 770 °C) i en inert miljö.*

- d) "Fibrer eller fiberliknande material"
1. sammansatta av något av följande ämnen:
 - a) polyeterimider som omfattas av avsnitt 1C008.a eller
 - b) material som omfattas av något av avsnitten 1C008.b-1C008.f eller
 2. sammansatta av material som omfattas av avsnitten 1C010.d.1.a eller 1C010d.1.b och "blandad" med andra fibrer som omfattas av avsnitten 1C010.a, 1C010.b. eller 1C010.c.

- e) Harts- eller beckimpregnerade fibrer, metall eller kolbelagda fibrer eller "förformade kolfibrer" som

1. är tillverkade av "fibrer eller fiberliknande material" som omfattas av avsnitten 1C010.a, 1C010.b eller 1C010.c,
2. är tillverkade av organiska eller av kol-"fibrer eller fiberliknande material"
 - a) med en "specifik draghållfasthet" som överstiger $17,7 \times 10^4$ m,
 - b) med en "specifik modul" som överstiger $10,15 \times 10^6$ m,
 - c) inte omfattas av avsnitten 1C010.a eller 1C010.b, och där
 - d) materialet är impregnerat med material som omfattas av avsnitten 1C008 eller 1C009.b, som har en glasningstemperatur (T_g) som överstiger 383 K (110 °C) eller med fenol- eller epoxyhartser som har en glasningstemperatur (T_g) som överstiger 418 K (145 °C).

Anm.: Avsnitt 1C010.e omfattar inte följande:

- a) *Epoxyhartsimpregnerade "fibrer eller fiberliknande material" av kol (förimpregnerade) som skall användas för reparation av flygplanskroppar eller laminat där storleken på de enskilda skivorna inte överskrider 50 cm x 90 cm.*
- b) *Förimpregnerade mattor som är impregnerade med fenol- eller epoxyharts som har en glasningstemperatur som är lägre än 433 K (160 °C) och en härdningstemperatur som är lägre än glasningstemperaturen.*

Teknisk anm.:

Glasningstemperaturen (T_g) skall i avsnitt 1C010.e bestämmas med en metod som finns beskriven i ASTM D 3418 med användning av den torra metoden. Glasningstemperaturen för fenol- och epoxyhartserna skall bestämmas genom att använda en metod som finns beskriven i ASTM D 4065 vid en frekvens av 1 Hz och en upphettningshastighet på 2 K (°C) per minut och med användande av den torra metoden.

- 1C011 Metaller och föreningar enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN SAMT AVSNITT 1C111.
- a) Metaller som har en partikelstorlek som är mindre än 60 µm, oberoende av om de är sfäriska, finfördelade, sfäroida, i form av flagor eller pulver, och som är tillverkade av material som består till 99 % eller mer av zirkonium, magnesium eller blandningar därav.
Teknisk anm.:
Det hafnium som naturligt ingår i zirkonium (vanligen 2-7 %) inräknas i mängden zirkonium.
Anm.: Metallerna eller legeringarna som anges i avsnitt 1C011.a omfattas antingen metallerna eller legeringarna är inkapslade i aluminium, magnesium, zirkonium, beryllium eller ej.
- b) Bor eller borkarbid som har en renhet som är 85 % eller bättre och som har en partikelstorlek som är 60 µm eller mindre.
Anm.: Metallerna eller legeringarna som anges i avsnitt 1C011.b omfattas antingen metallerna eller blandningarna är inkapslade i aluminium, magnesium, zirkonium, beryllium eller ej.
- c) Guanidinnitrat.
- d) Nitroguanidin (NQ) (CAS 556-88-7).
- 1C012 Material enligt följande:
Teknisk anm.:
Dessa material används framför allt för nukleära värmekällor.
- a) Plutonium i alla former som är isotopprovade till att innehålla mer än 50 viktprocent plutonium-238.
Anm.: Avsnitt 1C012.a omfattar inte följande:
a) Skeppningar som innehåller 1 g plutonium eller mindre.
b) Skeppningar med "3 effektiva gram" eller mindre när den är innesluten i en avkännande kropp i ett instrument.
- b) "Tidigare separerad" neptunium-237 i alla former.
Anm.: Avsnitt 1C012.b omfattar inte skeppningar som innehåller 1 g neptunium-237 eller mindre.
- 1C101 Material och apparater för att minska sannolikheten för upptäckt genom radarreflexion, ultravioletta/infraröda och akustiska signaturer, andra än som omfattas av avsnitt 1C001, och som är användbara för "missiler" eller deras delsystem.
Anm. 1: Avsnitt 1C101 omfattar följande:
a) Strukturella material och beläggningar särskilt utformade för att minska radarreflexionen.
b) Beläggningar, inklusive färger, särskilt utformade för att minska eller väl avpassa reflexion eller utstrålning i mikrovågs-, infraröds- eller ultravioletta området av det elektromagnetiska spektrumet.
Anm. 2: Avsnitt 1C101 omfattar inte beläggningar när de används för värmereglering av satelliter.

- 1C102 Återmättade pyrolyserade kol-kol-material konstruerade för rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- 1C107 Grafit och keramiska material andra än de som omfattas av avsnitt 1C007 enligt följande:
- Finkorniga rekristalliserade bulkgrafiter (med en bulkthet av åtminstone $1,72 \text{ g/cm}^3$ uppmätt vid 288 K (15 °C) med en partikelstorlek av $100 \text{ }\mu\text{m}$ eller mindre som kan användas för "missil"dysor och för nosspetsar till farkoster för återinträde i jordatmosfären.
Anm.: Se även avsnitt 0C004.
 - Pyrolytiska eller trådförstärkta grafiter som kan användas för "missil"dysor och för nosspetsar till farkoster för återinträde i jordatmosfären.
Anm.: Se även avsnitt 0C004.
 - Keramiska kompositmaterial (dielektricitetskonstant mindre än 6 vid frekvenser från 100 Hz till $10\,000 \text{ MHz}$) som kan användas i "missil"radomer.
 - Bulkbearbetbar förstärkt obränd kiselkarbidkeram som kan användas för "missil"nosspetsar.
- 1C111 Drivmedel och kemikalier som ingår i dessa, andra än de som omfattas av avsnitt 1C011, enligt följande:
- Framdrivningssubstanser:
 - Sfäriskt aluminiumpulver, andra än de som anges i militära förteckningen, med partiklar av enhetligt tvärsnitt på mindre än $200 \text{ }\mu\text{m}$ och ett aluminiuminnehåll av 97 viktprocent eller mer, om minst 10 % av den totala vikten består av partiklar som är mindre än $63 \text{ }\mu\text{m}$ enligt ISO 2591:1988 eller motsvarande nationell standard.
Teknisk anm.:
En partikelstorlek av $63 \text{ }\mu\text{m}$ (ISO R-565) motsvarar 250 mesh (Tyler) eller 230 mesh (ASTM standard E-11).
 - Metalliska bränslen andra än de som anges i militära förteckningen, med partikelstorlekar mindre än $60 \text{ }\mu\text{m}$ antingen sfäriska, finfördelade, sfäroida, flingade eller malda, innehållande 97 viktprocent eller mer av något av följande ämnen:
 - zirkonium,
 - beryllium,
 - magnesium, eller
 - legeringar av metaller specificerade i punkterna a-c ovan.
Teknisk anm.:
Det hafnium som naturligt ingår i zirkonium (vanligen 2-7 %) inräknas i mängden zirkonium.
 - Flytande oxidatorer enligt följande:
 - Dikvävetrioxid.
 - Kvävedioxid/dikvävetetroxid.
 - Dikvävepentoxid.

1C111 forts.

- b) Polymeriska substanser:
1. Karboxyterminerad polybutadien (CTPB).
 2. Hydroxylterminerad polybutadien (HTPB), andra än de som specificeras i militära förteckningen.
 3. Polybutadienakrylsyra (PBAA).
 4. Polybutadienakrylnitril (PBAN).
- c) Andra drivmedelstillsatser och agenser:
1. **SE MILITÄRA FÖRTECKNINGEN FÖR Butacen.**
 2. Trietylenglykolnitrat (TEGDN).
 3. 2-nitrodifenylamin.
 4. Trimetyletantrinitrat (TMETN).
 5. Dietylenglykoldinitrat (DEGDN).
 6. Ferrocenderivater andra än de som omfattas av militära förteckningen.

Anm.: För drivmedel och kemikalier som ingår i dessa och som inte omfattas av avsnitt 1C111, se militära förteckningen.

1C116 Maråldrade stål (stål vanligen bestående av hög nickelhalt och mycket låg kolhalt jämte användning av ersättande ämnen eller kondensat för att uppnå åldringshärdning) med en brottgräns av 1 500 MPa eller högre mätt vid 293 K (20°C), i form av ark, skivor eller rör med en rör- eller plattjocklek som är lika med eller mindre än 5 mm.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1C216.

1C117 Wolfram, molybden och legeringar av dessa metaller i form av enhetliga sfäriska eller finfördelade partiklar med 500 µm diameter eller mindre med en renhet av 97 % eller högre för tillverkning av komponenter till "missil"motorer; dvs. värmesköldar, dyssubstrat, dyshalsar, och ytor på strålstyrningskomponenter.

1C118 Titanstabiliserat duplex rostfritt stål (Ti-DSS) enligt följande:

- a) Med samtliga följande egenskaper:
1. Innehåller 17,0-23,0 viktprocent krom och 4,5-7,0 viktprocent nickel.
 2. Innehåller mer än 0,10 viktprocent titan.
 3. Har en ferritisk-austenitisk mikrostruktur (också kallad tvåfasig mikrostruktur) där minst 10 volymprocent är austenit (enligt ASTM E-1181-87 eller motsvarande nationell standard).
- b) Med någon av följande former:
1. Tackor eller stavar med en storlek av minst 100 mm i varje dimension.
 2. Plåtar med en bredd av minst 600 mm och en tjocklek av högst 3 mm.
 3. Rör med en ytterdiameter av minst 600 mm och en godstjocklek av högst 3 mm.

1C202 Legeringar, andra än de som omfattas av avsnitten 1C002.a.2.c eller 1C002.a.2.d, enligt följande:

- a) Aluminiumlegeringar med båda följande egenskaper:
1. I stånd till en draghållfasthet av 460 MPa eller mer vid 293 K (20°C), och
 2. föreligger som rör eller som cylindrar i massiv form (även smidesämnen) med en yttre diameter av mer än 75 mm.
- b) Titanlegeringar med båda följande egenskaper:
1. I stånd till en draghållfasthet av 900 MPa eller mer vid 293 K (20°C), och
 2. föreligger som rör eller som cylindrar i massiv form (även smidesämnen) med en yttre diameter av mer än 75 mm.

Teknisk anm.:

Uttrycket legeringar i stånd till omfattar legeringar före eller efter värmebehandling.

1C210 Fibrer eller fiberliknande material eller förimpregnerade mattor, andra än sådana som omfattas av avsnitten 1C010.a, b eller e enligt följande:

- a) Fibrer eller fiberliknande material med någon av följande egenskaper:
1. Har en "specifik modul" av $12,7 \times 10^6$ m eller större, eller
 2. en "specifik draghållfasthet" av 235×10^3 eller större.
- Anm.: 1C210.a omfattar inte fibrer eller fiberliknande material av aramid som har 0,25 viktprocent eller mer av en esterbaserad ytmodifierare för fibrer.*
- b) Fibrer eller fiberliknande material av glas som har båda följande egenskaper:
1. En "specifik modul" av $3,18 \times 10^6$ eller större och
 2. en "specifik draghållfasthet" av $76,2 \times 10^3$ m eller större.
- c) Härdade hartsimpregnerade kontinuerliga "garner", "väv", "drev" eller "band" med en bredd som inte överstiger 15 mm (prepregs) tillverkad av fibrer eller fiberliknande material av kol eller glas och som omfattas av avsnitt 1C210.a eller b.

Teknisk anm.:

Hartsen bildar kompositens matris.

Anm.: Fibrer eller fiberliknande material i avsnitt 1C210. är begränsade till kontinuerliga "enfibrertrådar", "garn", "väv", "drev" och "band".

- 1C216 Maråldrat stål, som inte omfattas av avsnitt 1C116, och i stånd till en draghållfasthet av 2 050 MPa eller mer vid 293 K (20°C),
- Anm.:* Avsnitt 1C216 omfattar inte former i vilka inga linjära dimensioner överstiger 75 mm.
Teknisk anm.:
Uttrycket maråldrat stål i stånd till omfattar maråldrat stål både före och efter värmebehandling.
- 1C225 Bor, som anrikats med avseende på bor-10-isotopen (^{10}B) till större halt än den naturliga halten av denna isotop enligt följande: Ren bor, föreningar, blandningar som innehåller bor, produkter som innehåller dessa samt avfall och skrot av något av föregående.
- Anm.:* I avsnitt 1C225 inbegrips även boranrikade material i blandningar som innehåller bor.
Teknisk anm.:
Den naturliga isotophalten för bor-10 är ungefär 18,5 viktprocent (20 atomprocent).
- 1C226 Volfram, volframkarbid och legeringar som innehåller mer än 90 % viktprocent volfram och som har båda följande egenskaper:
- I former med ihålig cylindrisk symmetri (inklusive cylindriska segment) med en inre diameter mellan 100 mm och 300 mm, och
 - en massa större än 20 kg.
- Anm.:* Avsnitt 1C226 omfattar inte delar som särskilt utformats som vikter eller som kollimatorer för gammastrålning.
- 1C227 Kalcium med båda följande egenskaper:
- Innehåller mindre än 1 000 viktdelar per miljon (ppm) metalliska orenheter andra än magnesium, och
 - innehåller mindre än 10 ppm i vikt räknat bor.
- 1C228 Magnesium med båda följande egenskaper:
- Innehåller både mindre än 200 viktdelar per miljon (ppm) metalliska orenheter andra än kalcium, och
 - innehåller mindre än 10 ppm i vikt räknat av bor.
- 1C229 Vismut med båda följande egenskaper:
- En renhetsgrad av 99,99 viktprocent eller högre, och
 - innehåller mindre än 10 viktdelar per miljon (ppm) silver.

- 1C230 Berylliummetall, legeringar som innehåller mer än 50 viktprocent beryllium, föreningar innehållande beryllium, produkter därav, samt avfall och skrot av något av föregående
- Anm.: Avsnitt 1C230 omfattar inte följande:*
- Metallfönster för röntgenapparater eller för apparater för borrhålsloggning.*
 - Oxidprodukter, färdigtillverkade eller halvfabrikat särskilt utformade för elektroniska komponentdelar eller som bärarmaterial för elektroniska kretsar.*
 - Beryl (berylliumsilikat och aluminiumsilikat) i form av smaragder eller akvamariner.*
- 1C231 Hafniummetall, legeringar som innehåller mer än 60 viktprocent hafnium, hafniumföreningar som innehåller mer än 60 viktprocent hafnium, produkter därav, samt avfall och skrot av något av föregående.
- 1C232 Helium-3 (^3He), blandningar som innehåller helium-3 och produkter eller apparatur som innehåller något av föregående.
- Anm.: Avsnitt 1C232 omfattar inte en produkt eller apparatur som innehåller mindre än 1 g helium-3.*
- 1C233 Litium anrikad med avseende på isotopen litium-6 (^6Li) till en halt som överskrider den naturliga isotophalten och produkter eller apparatur som innehåller anrikad litium enligt följande: elementärt litium, legeringar, föreningar, blandningar som innehåller litium, produkter därav, avfall eller skrot av något av föregående.
- Anm.: Avsnitt 1C233 omfattar inte dosimetrar baserade på termoluminiscens.*
Teknisk anm.:
Den naturliga isotophalten av litium-6 är ungefär 6,5 viktprocent (7,5 atomprocent).
- 1C234 Zirkonium med ett hafniuminnehåll på mindre än 1 viktandel hafnium på 500 viktdelar zirkonium enligt följande: metall, legeringar innehållande mer än 50 viktprocent zirkonium, föreningar, produkter därav, avfall eller skrot av något av föregående.
- Anm.: Avsnitt 1C234 omfattar inte zirkonium i form av folier med en tjocklek som inte överstiger 0,10 mm.*
- 1C235 Tritium, tritiumföreningar och blandningar som innehåller tritium i vilka förhållandet tritiumatomer/väteatomer överstiger 1/1 000, samt produkter eller apparatur som innehåller något av föregående.
- Anm.: Avsnitt 1C235 omfattar inte produkter eller apparatur som innehåller mindre än $1,48 \times 10^3$ GBq (40 Ci) tritium.*

1C236 Alfastrålände radionuklider med en halveringstid för alfasönderfall lika med eller längre än 10 dagar men kortare än 200 år i följande former:

- a) Grundform.
- b) Föreningar med en total alfaaktivitet av 37 GBq/kg (1 Ci/kg) eller mer.
- c) Blandningar med en total alfaaktivitet av 37 GBq/kg (1 Ci/kg) eller mer.
- d) Produkter eller apparatur som innehåller något av det föregående.

Anm.: Avsnitt 1C236 omfattar inte produkter eller apparatur som innehåller mindre än 3,7 GBq/kg (100 mCi) alfaaktivitet.

1C237 Radium-226 (²²⁶Ra), radium-226-legeringar, radium-226-föreningar, blandningar innehållande radium-226, produkter av dessa och produkter eller apparatur som innehåller något av föregående.

Anm.: Avsnitt 1C237 omfattar inte följande:

- a) Radium ingående i medicinska applikatorer.
- b) Produkt eller apparatur som innehåller mindre än 0,37 GBq (10 mCi) av radium-226.

1C238 Klortrifluorid (ClF₃).

1C239 Sprängämnen, andra än de som omfattas av militära förteckningen eller ämnen eller blandningar av ämnen som innehåller mer än 2 viktprocent av sådana sprängämnen, med en kristalltätthet större än 1,8 g/cm³ och som har en detonationshastighet högre än 8 000 m/s.

1C240 Nickelpulver och porös nickelmetall som inte omfattas av avsnitt 0C005, enligt följande:

- a) Pulver med båda följande egenskaper:
 1. En nickelrenhet på 99,0 viktprocent eller bättre, och
 2. en partikelstorlek som i medeltal är mindre än 10 µm mätt enligt ASTM B330 standard.
- b) Porös nickelmetall som framställts av material som omfattas av avsnitt 1C240.a.

Anm.: Avsnitt 1C240 omfattar inte följande:

- a) Fiberliknande nickelpulver.
- b) Enkla porösa nickelskivor med en yta på 1 000 cm² per skiva eller mindre.

Teknisk anm.:

Avsnitt 1C240.b avser porösa metaller som formats genom komprimering och sintring av materialen i 1C240.a för att skapa ett metallmaterial med fina porer som är internt förbundna genom hela strukturen.

1C350 Kemikalier som kan användas som prekursorer för giftiga kemiska agenser, enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN OCH AVSNITT 1C450.

1. Tiodiglykol (111-48-8)
2. Fosforoxiklorid (10025-87-3)
3. Dimetylmetylfosfonat (756-79-6)
4. **SE MILITÄRA FÖRTECKNINGEN FÖR Metylfosfonyldifluorid (676-99-3)**
5. Metylfosfonyldiklorid (676-97-1)
6. Dimetylfosfit (868-85-9)
7. Fosfortriklorid (7719-12-2)
8. Trimetylfosfit (121-45-9)
9. Tionylklorid (7719-09-7)
10. 3-Hydroxi-1-metylpiperidin (3554-74-3)
11. N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetylklorid (96-79-7)
12. N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetantiol (5842-07-9)
13. 3-Kinuklidinol (1619-34-7)
14. Kaliumfluorid (7789-23-3)
15. 2-Kloretanol (107-07-3)
16. Dimetylamin (124-40-3)
17. Dietylmetylfosfonat (78-38-6)
18. Dietyl-N,N-dimetylfosforamidat (2404-03-7)
19. Dietylfosfit (762-04-9)
20. Dimetylaminhydroklorid (506-59-2)
21. Etyldiklorfosfin (1498-40-4)
22. Etylfosfonyldiklorid (1066-50-8)
23. **SE MILITÄRA FÖRTECKNINGEN FÖR Etylfosfonyldifluorid (753-98-0)**
24. Fluorväte (7664-39-3)
25. Metylbensilat (76-89-1)
26. Metyldiklorfosfin (676-83-5)
27. N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetanol (96-80-0)
28. Pinakolylalkohol (464-07-3)
29. **SE MILITÄRA FÖRTECKNINGEN FÖR o-etyl 0-2-diisopropylaminoetyl-metylfosfonit (57856-11-8)**
30. Trietylfosfit (122-52-1)
31. Arseniktriklorid (7784-34-1)
32. Bensilsyra (76-93-7)
33. Dietylmetylfosfonit (15715-41-0)
34. Dimetylmetylfosfonat (6163-75-3)
35. Etyldifluorfosfin (430-78-4)
36. Metyldifluorfosfin (753-59-3)
37. 3-Kinuklidinon (3731-38-2)
38. Fosforpentaklorid (10026-13-8)
39. Pinakolon (75-97-8)
40. Kaliumcyanid (151-50-8)
41. Kaliumvätefluorid (7789-29-9)
42. Ammoniumvätefluorid (1341-49-7)
43. Natriumfluorid (7681-49-4)
44. Natriumvätefluorid (1333-83-1)
45. Natriumcyanid (143-33-9)
46. Trietanolamin (102-71-6)
47. Fosforpentasulfid (1314-80-3)

1C350 forts.

48. Diisopropylamin (108-18-9)
49. Dietylamoetanol (100-37-8)
50. Natriumsulfid (1313-82-2)
51. Svavelmonoklorid (10025-67-9)
52. Svaveldiklorid (10545-99-0)
53. Trietanolaminhydroklorid (637-39-8)
54. N,N-Diisopropyl-(Beta)-aminoetylkloridhydroklorid (4261-68-1)

1C351 Humana patogener, parasiter och "toxiner", enligt följande:

- a) Virus, såväl naturliga som förstärkta eller modifierade, både som "isolerade levande kulturer" eller som materiel som innehåller levande materiel som avsiktligt har blivit inympat eller förorenat med sådana kulturer.
 1. Chikungunya virus
 2. Kongo-Krim hemorragisk febvirus
 3. Denguefebvirus
 4. Östlig hästencefalitvirus
 5. Ebolavirus
 6. Hantaan-virus
 7. Junin-virus
 8. Lassa-febvirus
 9. Lymfocitär koriomengit-virus
 10. Machupo-virus
 11. Marburg-virus
 12. Monkey pox-virus
 13. Rift Valley febvirus
 14. Fästingburen encefalitvirus (TBE) (Rysk sommar-vår-encefalitvirus)
 15. Smittkoppsvirus
 16. Venezuelansk hästencefalit-virus
 17. Västlig hästencefalit-virus
 18. White pox
 19. Gula febern-virus
 20. Japansk encefalitvirus
- b) Rickettsier, såväl naturliga som förstärkta eller modifierade, både som "isolerade levande kulturer" eller som materiel som innehåller levande materiel som avsiktligt har blivit inympat eller förorenat med sådana kulturer.
 1. Coxiella burnetii
 2. Bartonella quintana (Rochalimaea quintana, Rickettsia quintana)
 3. Rickettsia prowasecki
 4. Rickettsia rickettsii
- c) Bakterier, såväl naturliga som förstärkta eller modifierade, både som "isolerade levande kulturer" eller som materiel som innehåller levande materiel som avsiktligt har blivit inympat eller förorenat med sådana kulturer.
 1. Bacillus anthracis
 2. Brucella abortus
 3. Brucella melitensis
 4. Brucella suis
 5. Chlamydia psittaci
 6. Clostridium botulinum

1C351. c) forts.

7. Francisella tularensis
8. Burkholderia mallei (Pseudomonas mallei)
9. Burkholderia pseudomallei (Pseudomonas pseudomallei)
10. Salmonella typhi
11. Shigella dysenteriae
12. Vibrio cholerae
13. Yersinia pestis

d) "Toxiner" och "underavdelning av toxiner", enligt följande:

1. Botulinus-toxiner

Anm.: Avsnitt 1C351.d.1 omfattar inte botulinus-toxiner i form av produkter som uppfyller samtliga följande kriterier:

1. *Är farmaceutiska formuleringar avsedda för behandling av sjukdomar hos människor.*
2. *Är förpackade för distribution som läkemedel.*
3. *Har godkänts av en statlig myndighet för att släppas ut på marknaden som läkemedel.*

2. Clostridium perfringens-toxiner
3. Conotoxin
4. Ricin
5. Saxitoxin
6. Shiga-toxin
7. Staphylococcus aureus-toxiner
8. Tetrodotoxin
9. Verotoxin
10. Mikrocystin (Cyanginosin)
11. Aflatoxiner

Anm.: Avsnitt 1C351 omfattar inte "vaccin" eller "immuntoxiner".

1C352 Animala patogener enligt följande:

a) Virus, såväl naturliga som förstärkta eller modifierade, både som "isolerade levande kulturer" eller som materiel som innehåller levande materiel som avsiktligt har blivit inympat eller förorenat med sådana kulturer.

1. Afrikansk svinpest-virus
2. Fågelinfluensavirus
 - a) Okaraktäriserade, eller
 - b) sådana med hög sjukdomsalstrande förmåga enligt definitionen i direktiv 92/40/EEG (EGT L 16, 23.1.1992, s. 19).
 1. Typ A virus med ett IVPI (intravenöst sjukdomsalstrande index) på 6 veckor gamla kycklingar vilket är större än 1,2, eller
 2. typ A virus med undergrupp H5 eller H7 för vilka nukleotidsekvensering har visat att hemaglutinets klyvningsställe utgörs av basiska aminosyror.
3. Bluetongue virus
4. Mul-och klövsjukevirus
5. Getkoppsvirus

- 1C352 a) forts.
6. Svinherpesvirus (Aujeszky's disease)
 7. Klassiskt svinpestvirus
 8. Rabiesvirus
 9. Newcastlejukesvirus
 10. Peste des petits ruminants-virus
 11. Svinenterovirus typ 9 (swine vesicular disease virus)
 12. Boskapspestvirus
 13. Fårkoppsvirus
 14. Teschensjukevirus
 15. Vesikulär stomatitvirus
- b) Bakterier, såväl naturliga som förstärkta eller modifierade, både som "isolerade levande kulturer" eller som materiel som innehåller levande materiel som avsiktligt har blivit inympat eller förorenat med sådana mycoplasma mycoides.

Anm.: Avsnitt 1C352 omfattar inte "vacciner".

1C353 Genetiskt modifierade "mikroorganismer" enligt följande:

- a) Genetiskt modifierade "mikroorganismer" eller genetiska beståndsdelar som innehåller nukleinsyresekvenser förknippade med sjukdomsalstrande förmåga som har sitt ursprung i organismer som omfattas av avsnitten 1C351.a till c eller 1C352 eller 1C354.
- b) Genetiskt modifierade "mikroorganismer" eller genetiska beståndsdelar som innehåller nukleinsyresekvenser kodade för någon av "toxiner" som omfattas av avsnitt 1C351.d eller "underavdelningarna av toxiner" i detta.

1C354 Växtpatogener, enligt följande:

- a) Bakterier, vare sig naturliga, förstärkta eller modifierade, antingen i form av "isolerade levande kulturer" eller som material som har blivit med avsikt inympade eller smittade med sådana kulturer, enligt följande:
 1. Xanthomonas albilineans.
 2. Xanthomonas campestris pv. citri inklusive stammar som refereras till som Xanthomonas campestris pv. citri typ A, B, C, D, E eller på annat sätt klassifierade som Xanthomonas citri, Xanthomonas campestris pv. aurantifolia eller Xanthomonas campestris pv. citrumelo.
- b) Svampar, naturliga, förstärkta eller modifierade, antingen i form av "isolerade levande kulturer" eller som material som med avsikt har blivit inympade eller smittade med sådana kulturer, enligt följande:
 1. Colletotrichum coffeanum var. virulans (Colletotrichum kahawae).
 2. Cochliobolus miyabeanus (Helminthosporium oryzae).
 3. Microcyclus ulei (syn. Dothidella ulei).
 4. Puccinia graminis (syn. Puccinia graminis f. sp. tritici).
 5. Puccinia striiformis (syn. Puccinia glumarum).
 6. Magnaporthe grisea (Pyricularia grisea/Pyricularia oryzae).

1C450

Giftiga kemikalier och prekursorer för giftiga kemikalier enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 1C350, 1C351.d OCH MILITÄRA FÖRTECKNINGEN.

a) Giftiga kemikalier enligt följande:

1. Amiton: O,O-dietyl S-[2-(dietylamino)etyl] fosforotiolat (78-53-5) och motsvarande alkylerade eller protonerade salter.
2. PFIB: 1,1,3,3,3-pentafluor-2-(trifluormetyl)-1-propen (382-21-8).
3. **SE MILITÄRA FÖRTECKNINGEN FÖR BZ: 3-kinuklidinylbensilat (6581-06-2).**
4. Fosgen: karbonyldiklorid (75-44-5).
5. Cyanklorid (506-77-4).
6. Vätecyanid (74-90-8).
7. Klorpikrin: triklornitrometan (76-06-2).

b) Giftiga kemiska prekursorer enligt följande:

1. Kemikalier, utom de som anges i militära förteckningen eller i avsnitt 1C350, som innehåller en fosforatom till vilken är bunden en metyl-, etyl- eller propyl-(normal eller iso) grupp men inga ytterligare kolatomer.
Anm.: Avsnitt 1C450.b.1 omfattar inte Fonofos: O-etyl-S-fenyletylfosfonotiolotionat, (944-22-9).
2. N,N-dialkyl [metyl, etyl eller propyl (normal eller iso)] fosforamidodihalider.
3. Dialkyl [metyl, etyl eller propyl (normal eller iso)] N,N-dialkyl [metyl, etyl eller propyl (normal eller iso)]-fosforamidater, utom dietyl-N,N-dimetylfosforamidat, som anges i 1C350.
4. N,N-dialkyl [metyl, etyl eller propyl (normal eller iso)] aminoetyl-2-klorider och motsvarande protonerade salter, utom N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetylklorid eller N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetylkloridhydroklorid, som anges i 1C350.
5. N,N-dialkyl [metyl, etyl eller propyl (normal eller iso)] aminoetan-2-oler och motsvarande protonerade salter, utom N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetan-2-ol (96-80-0) och N,N-dietylaminoetan-2-ol (100-37-8), som anges i 1C350.
Anm.: Avsnitt 1C450.b.5 omfattar inte följande:
 - a) N,N-dimetylaminoetan-2-ol (108-01-0) och motsvarande protonerade salter.
 - b) Protonerade salter av N,N-dietylaminoetan-2-ol (100-37-8).
6. N,N-dialkyl [metyl, etyl eller propyl (normal eller iso)] aminoetan-2-tioler och motsvarande protonerade salter, utom N,N-diisopropyl-(beta)-aminoetantiol, som anges i 1C350.
7. Etyldietanolamin (139-87-7).
8. Metyldietanolamin (105-59-9).

1D Programvara

- 1D001 "Programvara" som är speciellt framtagen för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 1B001–1B003.
- 1D002 "Programvara" som är speciellt framtagen för "utveckling" av organiska "matriser", metall-"matriser", kol-"matris"-laminat eller "kompositer".
- 1D101 "Programvara" speciellt framtagen eller modifierad för "användning" av artiklar m.m. som omfattas av avsnitt 1B101, 1B102, 1B115, 1B117, 1B118 eller 1B119.
- 1D103 Särskilt utformad "programvara" för analys av "reduced observables" såsom radarreflektioner, ultravioletta/infraröda signaturer och akustiska signaturer.
- 1D201 "Programvara" speciellt framtagen för "användning" av artiklar m.m. som omfattas av avsnitt 1B201.

1E Teknik

- 1E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" eller "produktion" av varor som omfattas av avsnitten 1A001.b, 1A001.c, 1A002–1A005, 1B eller 1C.
- 1E002 Annan "teknik" enligt följande:
- a) "Teknik" för "utveckling" eller "produktion" av polybensotiazoler eller polybensooxazol.
 - b) "Teknik" för "utveckling" eller "produktion" av föreningar med fluorelastomer som innehåller åtminstone en vinyleter-monomer.

1E002 forts.

- c) "Teknik" för "konstruktion" eller "produktion" av följande basmaterial eller icke sammansatta keramiska material:
1. Basmaterial som har alla följande egenskaper:
 - a) Någon av följande sammansättningar
 1. enkla eller komplexa oxider av zirkonium och komplexa oxider av kisel eller aluminium,
 2. enkla bornitrider (kubisk kristallinsk form),
 3. enkla eller komplexa kisel- eller borkarbider, eller
 4. enkla eller komplexa kiselnitrider.
 - b) Den totala metalliska föroreningen, exklusive avsiktliga tillsatser, som är mindre än,
 1. 1 000 ppm för enkla oxider eller karbider, eller
 2. 5 000 ppm för komplexa blandningar eller enkla nitrider.
 - c) Som är något av följande:
 1. Zirkonium där den genomsnittliga partikelstorleken är högst 1 µm och högst 10 % av partiklarna är större än 5 µm.
 2. Andra basmaterial där den genomsnittliga partikelstorleken är högst 5 µm och högst 10 % av partiklarna är större än 10 µm.
 3. Har samtliga följande egenskaper:
 - a) Partiklar med förhållandet mellan längd och tjocklek som är större än 5,
 - b) trådar med förhållandet mellan längd och diameter som är större än 10 för diametrar som är mindre än 2 µm, och
 - c) kontinuerliga eller avskurna fibrer som har en diameter som är mindre än 10 µm.
 2. Keramiska material som inte är "kompositer" sammansatta av material som beskrivs i avsnitt 1E002.c.1.
Anm.: Avsnitt 1E002.c.2. omfattar inte "teknik" för att konstruera eller producera slipmedel.
- d) "Teknik" för "produktion" av fibrer gjorda av aromatiska polyamider.
- e) "Teknik" för installation, underhåll eller reparation av material som omfattas av avsnitt 1C001.
- f) "Teknik" för reparation av "komposit"-strukturer, laminat eller material som omfattas av avsnitten 1A002, 1C007.c eller 1C007.d.
Anm.: Avsnitt 1E002.f omfattar inte "teknik" för reparation av "civila flygplanskroppar" med hjälp av material som innehåller kol-"fibrer eller fiberliknande material" samt epoxiharts, och som beskrivs i flygplantillverkarens manualer.
- 1E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av varor som omfattas av avsnitten 1A102, 1B001, 1B101, 1B115, 1B116, 1C001, 1C101, 1C107, 1C111–1C117, 1D101 eller 1D103.
- 1E102 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" av "programvara" som omfattas av avsnitt 1D001, 1D101 eller 1D103.

- 1E103 "Teknik" för reglering av temperatur, tryck eller atmosfär i autoklaver eller hydroklaver när dessa används för "produktion" av "kompositer" eller delvis bearbetade "kompositer".
- 1E104 "Teknik" för "produktion" av pyrolytiskt erhållet material på en form, dorn eller annat underlag från ursprungsgaser som bryts ner inom temperaturintervallet 1 573 K (1 300 °C) till 3 173 K (2 900 °C) och ett tryck mellan 130 Pa och 20 kPa.
Anm.: Avsnitt 1E104 inbegriper "teknik" för bildandet av utgångsgaser, bestämning av flöde hastigheter och processkontrollskeman och parametrar.
- 1E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av varor som omfattas av avsnitten 1A002, 1A202, 1A225–1A227, 1B201, 1B225–1B233, 1C002.a.2.c eller d, 1C010.b, 1C202, 1C210, 1C216, 1C225–1C240 eller 1D201.
- 1E202 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" eller "produktion" av varor som omfattas av avsnitten 1A202 eller 1A225–1A227.
- 1E203 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" av "programvara" som omfattas av avsnitt 1D201.

KATEGORI 2 – BEARBETNINGSUTRUSTNING**2A Utrustningar, apparater och komponenter**

Anm.: För tystgående lager se militära förteckningen.

2A001 Lager med låg friktion och lagersystem enligt följande, samt komponenter härtill:

Anm.: Avsnitt 2A001 omfattar inte kulor som har toleranser specificerade av tillverkaren i enlighet med ISO 3290 som grad 5 eller sämre.

- a) Kullager eller massiva rullager som har toleranser specificerade av tillverkaren i enlighet med ABEC 7, ABEC 7P, ABEC 7T eller ISO Standard klass 4 eller bättre (eller nationella motsvarigheter), och har ringar, kulor eller rullar som är tillverkade av monel eller beryllium.
Anm.: Avsnitt 2A001.a omfattar inte koniska rullager.
- b) Andra kullager och massiva rullager som har toleranser specificerade av tillverkaren i enlighet med ABEC 9, ABEC 9P eller ISO Standard klass 2 eller bättre (eller nationella motsvarigheter).
Anm.: Avsnitt 2A001.b omfattar inte koniska rullager.
- c) Aktiva magnetiska lagersystem som använder något av följande:
 1. Material med en flödestäthet 2,0 T eller mer och en flytgräns större än 414 MPa.
 2. Helt elektromagnetisk tredimensionell likpolig manövrering av förspänningen.
 3. Högtemperatursensorer för positionering [450 K (177 °C) eller högre].

2A225 Smältdeglar tillverkade av material som är resistent mot flytande aktinidmetaller, enligt följande:

- a) Smältdeglar som har följande två egenskaper:
 1. En volym mellan 150 cm³ och 8 000 cm³, och
 2. tillverkade av eller belagda med något av följande material med en renhet av 98 viktprocent eller högre:
 - a) Kalciumfluorid (CaF₂).
 - b) Kalciumzirkonat (metazirkonat) (CaZrO₃).
 - c) Ceriumsulfid (Ce₂S₃).
 - d) Erbiumoxid (erbia) (Er₂O₃).
 - e) Hafniumoxid (hafnia) (HfO₂).
 - f) Magnesiumoxid (MgO).
 - g) Nittrade niob-titan-volframlegeringar (ca 50 % Nb, 30 % Ti, 20 % W).
 - h) Yttriumoxid (Y₂O₃). eller
 - i) Zirkoniumoxid (ZrO₂).
- b) Smältdeglar som har följande två egenskaper:
 1. En volym mellan 50 cm³ och 2 000 cm³, och
 2. tillverkade av eller fodrade med tantal som har en renhet av 99,9 viktprocent eller högre.

2A225 forts.

- c) Smältdeglar som har alla följande egenskaper:
1. En volym mellan 50 cm³ och 2 000 cm³,
 2. tillverkade av eller fodrade med tantal som har en renhet av 98 viktprocent eller högre, och
 3. belagda med tantalkarbid, nitrid eller borid (eller någon kombination därav).

2A226 Ventiler som har alla följande egenskaper:

- a) En 'nominell storlek' av 5 mm eller mer,
- b) med bälg tätning, och
- c) helt tillverkade av eller fodrade med aluminium, aluminiumlegering, nickel eller nickellegering som innehåller över 60 viktprocent nickel.

Teknisk anm.:

För ventiler med olika in- och utloppsdiamentrar avser den 'nominella storleken' i 2A226 den minsta diametern.

2B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

Tekniska anm.:

1. Sekundära parallella konturskapande axlar, (t.ex. w-axeln i en horisontell arbormaskin eller en sekundär roterande axel vars centrumlinje är parallell med den primära roterande axeln), skall inte räknas in i det totala antalet konturskapande axlar. Roterande axlar behöver inte kunna vridas 360°. En roterande axel kan drivas av en linjär axel (t.ex. en skruv eller en kuggstångsväxel).
2. Nomenklaturen för axlarna skall vara i överensstämmelse med Internationell Standard ISO 841, "Numerical Control Machines – Axis and Motion Nomenclature".
3. I avsnitten 2B001–2B009 skall en "tippbar spindel" räknas som en roterande axel.
4. Angivna positioneringsnoggrannhetsnivåer som härrör från mätningar enligt ISO 230/2 (1988)¹ eller nationella motsvarigheter får användas för varje verktygsmaskinmodell i stället för individuella maskintester. Angiven positioneringsnoggrannhet är det noggrannhetsvärde som lämnas till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där exportören är etablerad som representativt för maskinmodellens noggrannhet.

Bestämning av angivna värden:

- a) Välj ut fem maskiner av en modell som skall få ett värde.
- b) Mät linjära axelns noggrannhet enligt ISO 230/2 (1988)¹.

¹

De tillverkare som beräknar positioneringsnoggrannheten enligt ISO 230/2 (1997) bör rådfråga behöriga myndigheter i den medlemsstat där de är etablerade.

2B Bestämmande av angivna värden forts.

- c) Bestäm A-värdena för varje axel på varje maskin. Hur A-värdet räknas ut beskrivs i ISO-standarderna.
- d) Bestäm A-värdenas medelvärde för varje axel. Detta medelvärde \bar{A} blir det angivna värdet för varje axel på denna modell (\bar{A}_x, \bar{A}_y , osv.).
- e) Eftersom kategori 2-förteckningen hänför sig till varje linjär axel kommer det att finnas lika många angivna värden som linjära axlar.
- f) Om någon axel på en maskinmodell som inte kontrollerats enligt avsnitten 2B001.a–2B001.c eller 2B201 har en angiven noggrannhet \hat{A} på 6 mikroner för slipmaskiner och 8 mikroner för fräsmaskiner och svarvar eller bättre, bör man kräva att tillverkaren bekräftar noggrannhetsnivån en gång var 18:e månad.

2B001 Maskinverktyg, enligt följande, och alla kombinationer av dessa, för avverkning av metaller, keramer eller "kompositer", som, i enlighet med tillverkarens tekniska specifikation, kan utrustas med elektronisk utrustning för "numerisk styrning".

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B201.

- a) Verktymsmaskiner för svarvning som uppfyller alla följande krav:
 - 1. Positioneringsnoggrannheten "med alla kompensationsmöjligheter inkopplade" är lika med eller mindre (bättre) än $6 \mu\text{m}$ enligt ISO 230/2 (1988)¹ eller nationella motsvarigheter längs med någon linjär axel, och
 - 2. två eller flera axlar kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning".

Anm.: Avsnitt 2B001.a omfattar inte svarvar speciellt konstruerade för att framställa kontaktlinser.
- b) Verktymsmaskiner för fräsning som uppfyller något av följande krav:
 - 1. a) Positioneringsnoggrannheten "med alla kompensationsmöjligheter inkopplade" är lika med eller mindre (bättre) än $6 \mu\text{m}$ enligt ISO 230/2 (1988)² eller nationella motsvarigheter längs med någon linjär axel, och
 - b) tre linjära axlar plus en roterande axel kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning".
 - 2. Fem eller flera axlar kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning".
 - 3. Positioneringsnoggrannheten för jiggborrmaskiner "med alla kompensationsmöjligheter inkopplade" är lika med eller mindre (bättre) än $4 \mu\text{m}$ enligt ISO 230/2 (1988)² eller nationella motsvarigheter längs med någon linjär axel.

2B001 forts.

- c) Verktygsmaskiner för slipning som uppfyller något av följande krav:
1. a) Positioneringsnoggrannheten "med alla kompensationsmöjligheter inkopplade" är lika med eller mindre (bättre) än 4 µm enligt ISO 230/2 (1988)¹ eller nationella motsvarigheter längs med någon linjär axel, och
 - b) tre eller flera axlar kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning".
 2. Fem eller flera axlar kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning".
- Anm.: Avsnitt 2B001.c omfattar inte följande slipmaskiner:*
1. Rundslipmaskiner för invändig, utvändig eller kombinerad invändig och utvändig slipning som uppfyller alla följande krav:
 - a) Begränsade till cylindrisk slipning och
 - b) begränsade till ett arbetsstycke som är högst 150 mm i ytterdiameter eller längd.
 2. Maskiner speciellt konstruerade som jiggslipmaskiner och som uppfyller något av följande krav:
 - a) C-axeln används för att hålla slipskivan vinkelrätt mot arbetsstycket, eller
 - b) a-axeln är utförd för att slipa cylindriska kammar.
 3. Verktygs- eller frässlipmaskin begränsade till produktion av verktyg eller fräsar.
 4. Slipmaskiner för kam- eller vevaxlar
 5. Planslipmaskiner.
- d) Trådlös elektrisk gnistbearbetningsmaskin (EDM) som har två eller flera roterande axlar som kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning".
- e) Verktygsmaskiner för borttagning av metaller, keramer eller "kompositer"
1. med hjälp av
 - a) vatten eller andra sprutade vätskor, inklusive sådana som innehåller slipmedelstillsatser,
 - b) elektronstrålar, eller
 - c) "laser"-stråle, och
 2. som har två eller flera roterande axlar som
 - a) kan styras samtidigt för att uppnå "konturstyrning", och
 - b) som har en positioneringsnoggrannhet som är mindre (bättre) än 0,003°.
- f) Långhålsbormaskiner och svarvar som är modifierade för långhålsbormning, som har en borkapacitet som är större än 5 000 mm och till dessa speciellt konstruerade komponenter.

2B003

Manuellt eller "numeriskt styrda" verktygsmaskiner, och speciellt konstruerade komponenter, styrutrustningar och tillbehör för dem, speciellt konstruerade för skärning, finslipning, polering eller hening av härdade (Rockwell=40 eller mer) spår, spiralskurna och dubbelspiralskurna kuggjul med en delningsdiameter som är större än 1 250 mm och med en kuggbredd som är minst 15 % av delningsdiametern och som har bearbetats till en kvalitet av AGMA 14 eller bättre (motsvarande ISO 1328 klass 3).

2B004 Varma "isostatiska pressar" som har alla följande egenskaper samt till dessa speciellt konstruerade komponenter och tillbehör:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 2B104 OCH 2B204.

- a) En kontrollerad termisk omgivning i slutet utrymme och ett kammarutrymme med en innerdiameter på minst 406 mm, och
- b) som har antingen
 1. ett maximalt arbetstryck som överstiger 207 MPa,
 2. en kontrollerad termisk omgivning som överstiger 1 773 K (1 500 °C), eller
 3. en anordning för kolväteimpregnering och för bortforsling av uppkomna restgaser.

Teknisk anm.:

Med kammarens inre diameter avses den del av arbetskammaren där arbetstemperatur och -tryck kan hållas. I diametern skall inte inräknas utrymme för lasthållare. Innerdiametern är den mindre av tryckkammarens eller den isolerade ugnskammarens, beroende på vilken av de två som är placerad i den andra.

ANM.: För speciellt konstruerade kapslar, former och verktyg, se avsnitten 1B003, 9B009 och militära förteckningen.

2B005 Utrustning speciellt konstruerad för utfällning, utfällningsprocessen och styrning av tillverkningsprocessen vid utfällningar av oorganiska ytbeläggningar och vid ytförändringar enligt följande. För icke elektroniska substrat med de processer som beskrivs i tabell med tillhörande noter som följer efter avsnitt 2E003.f. I samtliga fall omfattas även till dessa speciellt konstruerad utrustning för automatisk hantering, positionering, manövrering och styrning.

- a) "Datorstyrd" utrustning för produktion med kemisk förångnings-deponering (CVD) som har alla följande angivna egenskaper:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B105.

 1. Processen är modifierad till en av följande typer:
 - a) Pulserande kemisk förångning.
 - b) Styrd termisk kätmbildande nedbrytningsprocess (CNTD 'Controlled nucleation thermal deposition').
 - c) Plasmaförstärkt eller plasmaassisterad kemisk förångning.
 2. Något av följande:
 - a) Fast monterade roterande högvakuümätningar (tryck lika med eller mindre än 0,01 Pa), eller
 - b) fast monterad utrustning för mätning eller styrning av tjockleken av pålagt skikt.
- b) "Datorstyrd" produktionsutrustning för jonimplantation som kan leverera 5 mA eller mera i jonstrålen.
- c) Produktionsutrustning för "datorstyrd" fysisk elektronstråleförångning (EB-PVD) med en systemeffekt specificerad till att överstiga 80 kW, som innefattar något av följande:
 1. Vätskenivåkontroll med hjälp av ett "laser"-assisterat mätsystem som med precision kan styra inmatningen av götet, eller
 2. en datorkontrollerad matningshastighet som övervakas med bildskärmar som arbetar med principen att genom luminiscens från de joniserade atomerna i förångningsstrålen mäta beläggningshastigheten för beläggningar som innehåller två eller flera beståndsdelar.

2B005 forts.

- d) "Datorstyrd" produktionsutrustning för plasmasprutning som har någon av följande egenskaper:
1. Arbetar med styrd och reducerad atmosfär (lika med eller mindre än 10 kPa mätt ovanför och inom ett avstånd av 300 mm från strålkäns munstycke) i en vakuumkammare, där trycket före plasmasprutningen kan sänkas ner till 0,01 Pa, eller
 2. innehåller fast monterad utrustning för mätning eller styrning av tjockleken av pålagt skikt.
- e) Produktionsutrustning för "datorstyrd" sputtering som kan avge strömtätheter på minst 0,1 mA/mm² vid en förångningshastighet på minst 15 µm/tim.
- f) "Datorstyrd" produktionsutrustning för katodstrålebeläggning med hjälp av en utrustning som innehåller ett galler bestående av elektromagneter för att styra strålningspunkten på katoden.
- g) "Datorstyrd" produktionsutrustning för jonplätning som tillåter fast monterad mätning av någon av följande parametrar:
1. Tjocklek på substratet och matningshastighet, eller
 2. optiska egenskaper.

Anm.: Avsnitt 2B005 omfattar inte utrustning avseende kemisk förångningsdeponering, katodstråle, sputtering, jonplätning eller joninplantation speciellt utformad för skärande och bearbetande verktyg.

2B006 Mät- och inspektionsutrustning och system enligt följande:

- a) Avsyningsmaskiner som kontrolleras av datorer, är "numeriskt styrda" eller "datorstyrda" och som har en tredimensionell längd (volyimetrisk) "mätosäkerhet" som är lika med eller mindre (bättre) än (1,7 x L/1 000) µm. (L är den uppmätta längden i mm) testad enligt ISO 10360-2.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B206.

- b) Mätinstrument för mätning av linjär- och vinkelförskjutning enligt följande:
1. Instrument för linjär mätning som har någon av följande egenskaper:
 - a) System som mäter utan kontakt med en "upplösning" som är lika med eller mindre (bättre) än 0,2 µm inom ett mätområde upp till 0,2 mm.
 - b) System med linjära differentialtransformatorer som har alla följande egenskaper:
 1. "Linjäriteten" är lika med eller mindre (bättre) än 0,1 % inom ett mätområde på upp till 5 mm, och
 2. avdrift lika med eller mindre (bättre) än 0,1 % per dag i normal testrumstemperatur ±1 K.
 - c) Mätssystem som har alla följande egenskaper:
 1. Innehåller "laser" och

- 2B006 b. 1. c) forts.
2. upprätthåller under minst 12 timmar inom ett temperaturintervall av ± 1 K runt standardtemperaturen och vid standardtryck alla följande egenskaper:
- a) En "upplösning" över hela skalområdet som är lika med eller mindre (bättre) än $0,1 \mu\text{m}$ och
- b) en "mätosäkerhet" lika med eller mindre (bättre) än $(0,2 + L/2\ 000) \mu\text{m}$ (L är den uppmätta längden i mm).

Anm.: Avsnitt 2B006.b.1 omfattar inte interferometersystem för mätning utan öppna eller slutna återkopplingsystem men som innehåller en "laser" för att mäta slidens rörelsefel på verktygsmaskiner, mätmaskiner eller liknande utrustning.

2. Vinkelmättningsinstrument som har en "vinkelavvikelse från en position" som är lika med eller mindre (bättre) än $0,00025^\circ$.

Anm.: Avsnitt 2B006.b.2 omfattar inte optiska instrument såsom autokollimatorer som använder parallellt ljus för att upptäcka vinkelfel hos en spegel.

- c) Utrustning för mätning av ojämnheter i en yta genom att mäta den optiska spridningen som en funktion av vinkeln med en känslighet som är $0,5 \text{ nm}$ eller mindre (bättre).

Anm. 1: Verktygsmaskiner som kan användas som mät- eller avsyningsmaskiner skall kontrolleras om de uppfyller eller överskrider bestämmelserna för verktygsmaskiner eller mät- och avsyningsmaskiner.

Anm. 2: En maskin beskriven i avsnitt 2B006 omfattas om den överstiger angivna parametrar någonstans inom sitt arbetsområde.

2B007 "Robotar" som har någon av följande egenskaper samt därtill hörande särskilt konstruerade styrsystem och "manipulatorer".

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B207.

- a) Robotar som i realtid kan utföra en fullständig 3-dimensionell bildbehandling eller 'analys av en bild' för att generera eller modifiera "program" eller data för ett numeriskt program.

Teknisk anm.:

Begränsning i 'analys av en bild' innefattar inte approximation av den tredje dimensionen genom att man betraktar föremålen med en given vinkel eller genom att man med begränsad gråskatolkning får en djup- eller mönsterförnimmelse av det analyserade föremålet (2,5-D).

- b) Robotar som är speciellt konstruerade för att tillåtas arbeta i explosiv omgivning enligt nationella säkerhetsbestämmelser.

- c) Robotar som är speciellt konstruerade för eller specificerade som strålningsstålga att motstå en total strålningsdos i en miljö som är större än $5 \times 10^3 \text{ Gy}$ (kisel) utan degradering av prestanda.

Teknisk anm.:

Uttrycket Gy(kisel) avser den energi uttryckt i joule per kg som ett oavskärmat kiselprov absorberar när den utsätts för joniserande strålning.

- d) Specialkonstruerade för att kunna arbeta på höjder över $30\ 000 \text{ m}$.

- 2B008 Sammansättningar, enheter eller insatser för verktygsmaskiner eller utrustning som omfattas av avsnitten 2B006 eller 2B007 enligt följande:
- Linjära återkopplade positioneringssystem (t.ex. induktiva enheter, graderade skalor, infraröda system eller lasermätssystem) som har en "noggrannhet" som är mindre (bättre) än $[800 + (600 \times L \times 10^{-3})]$ nm, (L är den effektiva längden i mm).
Anm.: För lasersystem se även anmärkningen till avsnitt 2B006.b.1.
 - Roterande återkopplade positionssystem (t.ex. induktiva enheter, graderade skalor, infraröda system eller "laser"-mätssystem) som har en "noggrannhet" som är mindre (bättre) än 0,00025°. *Anm.: För lasersystem se även anmärkningen till avsnitt 2B006.b.1.*
 - "Tipp- och vridbara arbetsbord" och "tippbara spindlar" som enligt tillverkarens specifikationer kan förbättra prestanda hos verktygsmaskiner till eller över prestandanivåer angivna i avsnitt 2B.
- 2B009 Spinnformande och flödesformande maskiner vilka enligt tillverkarens tekniska specifikation kan utrustas med "numeriska styrenheter" eller en dator kontroll och som uppfyller alla följande villkor:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 2B109 och 2B209.
- Har mer än två styrda axlar vilka minst två kan samordnas samtidigt för "kurvlinjestyrning", och
 - kraften från pressrullen är större än 60 kN.
- Teknisk anm.:*
Maskiner som kombinerar flödesformande och rotationsformande skall i avsnitt 2B009 betraktas som flödesformande maskiner.
- 2B104 "Isostatiska pressar", andra än de som omfattas av avsnitt 2B004, med samtliga följande egenskaper:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B204.
- Maximalt arbetstryck av 69 MPa eller högre.
 - Utformade för att uppnå och bibehålla en termiskt reglerad miljö av 873 K (600 °C) eller mer.
 - Kammarutrymme med en inre diameter av 254 mm eller större.
- 2B105 Ugnar för kemisk ångbeläggning, andra än de som omfattas av avsnitt 2B005.a, som är konstruerade eller modifierade för förtätning av kol-kolkompositer.

2B109 Flödesformande maskiner, andra än de som omfattas av avsnitt 2B009, och särskilt konstruerade komponenter enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B209.

- a) Flödesformande maskiner med samtliga följande egenskaper:
 1. Maskinerna kan enligt tillverkarens tekniska specifikation utrustas med "numeriska styrenheter" eller en datorkontroll, även om de inte är försedda med sådan styrning, och
 2. de har mer än två axlar som kan koordineras simultant för att uppnå "konturstyrning".
- b) Särskilt konstruerade komponenter för flödesformande maskiner som omfattas av avsnitten 2B009 eller 2B109.a.

Anm.: Avsnitt 2B109 omfattar inte maskiner som inte kan användas för produktion av framdrivningskomponenter och utrustning (t.ex. motorhus) i de system som anges i avsnitten 9A005, 9A007.a eller 9A105.a.

Teknisk anm.:

Maskiner som kombinerar rotationsformande och flödesformande skall i avsnitt 2B109 betraktas som flödesformande maskiner.

2B116 Vibrationsprovutrustningar med därtill hörande komponenter enligt följande:

- a) Vibrationsprovsystem med digital styrteknik samt med återkopplade slutna slingor, i stånd att vibrera ett system vid 10 g rms eller mera i hela intervallet mellan 20 Hz och 2 000 Hz och överföra krafter av 50 kN, mätta vid 'obelastat bord', eller större.
- b) Digital styrutrustning, tillsammans med särskilt utformad programvara för vibrationsprovning, med en "realtidsbandbredd" större än 5 kHz och utformad för vibrationsprovsystem som omfattas av avsnitt 2B116.a.
- c) Vibrationstrustor (skakutrustningar, med eller utan tillhörande förstärkningsutrustningar, som kan åstadkomma en kraft av 50 kN eller större, mätt vid 'obelastat bord', och användbara i provningssystem som omfattas av avsnitt 2B116.a.
- d) Stödkonstruktioner och elektroniska enheter utformade för att kombinera flera skakutrustningar till ett komplett skakbordsystem som kan åstadkomma en sammansatt effektiv kraft av 50 kN eller större, mätt vid 'obelastat bord' och användbart i vibrationssystem som omfattas av avsnitt 2B116.a.

Teknisk anm.:

Med 'obelastat bord' avses i avsnitt 2B116 ett arbetsbord eller yta utan fixtur eller fastspänningsanordningar.

2B117 Utrustning och processregleringssystem, andra än de som omfattas av avsnitt 2B004, 2B005.a., 2B104 eller 2B105, som konstruerats eller modifierats för förtätning och pyrolys av raketdysor och nospetsar på farkoster för återinträde i jordatmosfären.

2B119 Balanseringsmaskiner och tillhörande utrustning enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 2B219.

- a) Balanseringsmaskiner som har samtliga följande egenskaper:
1. Kan inte balansera rotor/er/enheter som har en massa som överstiger 3 kg.
 2. Kan balansera rotor/er/enheter vid hastigheter som överstiger 12 500 varv/min.
 3. Kan korrigera obalans i minst två plan.
 4. Kan balansera till en specifik återstående obalans av 0,2 g/mm per kg rotormassa.
- Anm.: Avsnitt 2B119.a omfattar inte balanseringsmaskiner som är konstruerade eller modifierade för tandläkarutrustning eller annan medicinsk utrustning.*
- b) Avläsningsenheter som är konstruerade eller modifierade för att användas i maskiner som omfattas av avsnitt 2B119.a.
- Teknisk anm.:
Avläsningsenheter betecknas ibland som balanseringsinstrument.*

2B120 Rörelsesimulatorer eller vridbara bord med alla följande egenskaper:

- a) Minst två axlar.
- b) Släpringar som kan överföra elkraft och/eller signalinformation.
- c) Har någon av följande egenskaper:
1. Alla följande egenskaper hos varje enskild axel:
 - a. Kan vridas minst 400 grader/s eller högst 30 grader/s.
 - b. En vridningsupplösning på högst 6 grader/s och en noggrannhet på lika med eller mindre än 0,6 grader/s.
 2. Har en vridningsstabilitet som i sämsta fall är lika med eller bättre (mindre) än +/- 0,05 % som ett genomsnitt över 10 grader eller mer.
 3. En positioneringsnoggrannhet som är lika med eller bättre än 5 bågsekunder.

Anm.: Avsnitt 2B120 omfattar inte vridbara bord som är konstruerade eller modifierade för maskinverktyg eller för medicinsk utrustning. Vridbara bord för maskinverktyg omfattas av avsnitt 2B008.

2B121 Positioneringsbord (utrustning med möjlighet till exakt rotationspositionering i var och en av axlarna), andra än de som omfattas av avsnitt 2B120, med båda följande egenskaper:

- a) Minst två axlar.
- b) En positioneringsnoggrannhet som är lika med eller bättre än 5 bågsekunder.

Anm.: Avsnitt 2B121 omfattar inte vridbara bord som är konstruerade eller modifierade för maskinverktyg eller för medicinsk utrustning. Vridbara bord för maskinverktyg omfattas av avsnitt 2B008.

2B122 Centrifuger som kan överföra accelerationer på mer än 100 g och som har släpringar som kan överföra elkraft och signalinformation.

- 2B201 Verktygsmaskiner, andra än de som omfattas av avsnitt 2B001, enligt följande, för avverkning eller fräsning av metaller, keramer eller "kompositer" som enligt tillverkarens specifikationer kan utrustas med elektronisk styrning för simultan styrning av minst två axlar för att uppnå "konturstyrning":
- a) Verktygsmaskiner för fräsning som uppfyller något av följande krav:
1. Positioneringsnoggrannheten med "alla kompensationsmöjligheter inkopplade" är lika med eller mindre (bättre) än $6\ \mu\text{m}$ enligt ISO 230/2 (1988)¹ eller nationella motsvarigheter längs med någon linjär axel, eller
 2. minst två roterande axlar som kan utföra konturfräsning.
- Anm.:* Avsnitt 2B201.a omfattar inte fräsmaskiner som har följande egenskaper:
- a) *X-axelns förflyttning större än 2 m, och*
 - b) *totala positioneringsnoggrannheten hos x-axeln är mer (sämre) än $30\ \mu\text{m}$.*
- b) Verktygsmaskiner för slipning som uppfyller något av följande krav:
1. Positioneringsnoggrannheten med "alla kompensationsmöjligheter inkopplade" är lika med eller mindre (bättre) än $4\ \mu\text{m}$ enligt ISO 230/2 (1988)⁴ eller nationella motsvarigheter längs med någon linjär axel, eller
 2. Minst två roterande axlar som kan utföra konturfräsning.
- Anm.:* Avsnitt 2B201.b omfattar inte följande slipmaskiner:
- a) *Rundslipmaskiner för invändig, utvändig eller kombinerad invändig och utvändig slipning som uppfyller alla följande krav:*
 1. *Begränsade till cylindrisk slipning.*
 2. *Begränsade till ett arbetsstycke som är högst 150 mm i ytterdiameter eller längd.*
 3. *Högst två axlar kan styras simultant för att uppnå "konturstyrning".*
 4. *Ingen konturstyrning med c-axeln.*
 - b) *Jiggslipmaskiner begränsade till att ha x-, y-, c- och a-axlar och där c-axeln används för att hålla sliptrissan vinkelrätt mot arbetsstycket och a-axeln används för att slipa cylindriska kammar.*
 - c) *Verktogs- eller frässlipmaskin med "programvara" och som är speciellt konstruerade för produktion av verktyg eller fräsar.*
 - d) *Slipmaskiner för kam- eller vevaxlar.*

2B204 "Isostatiska pressar", andra än de som omfattas av avsnitt 2B004 eller 2B104, och tillhörande utrustning enligt följande:

- a) "Isostatiska pressar" som har följande två egenskaper:
 1. Kan uppnå ett maximalt arbetsstryck av 69 MPa eller högre och
 2. har ett kammarutrymme med en innerdiameter över 152 mm.
- b) Matriser, formar och styrutrustning, speciellt konstruerade för "isostatiska pressar" som specificeras i avsnitt 2B204.a.

Teknisk anm.:

I avsnitt 2B204 avses med innerdiameter den del av arbetskammaren där arbetstemperatur och -tryck kan hållas. I diametern skall inte inräknas utrymme för lasthållare. Innerdiametern är den mindre av tryckkammarens eller den isolerade ugnskammarens, beroende på vilken av de två som är placerad i den andra.

2B206 Mät- och inspektionsutrustning, andra än de som omfattas av avsnitt 2B006, enligt följande:

- a) Avsyningsmaskiner som styrs av datorer, "numerisk styrning" eller annan datautrustning och som har båda följande egenskaper:
 1. Två eller fler axlar, och
 2. en endimensionell längd-"mätosäkerhet" som är lika med eller mindre (bättre) än $(1,25 \times L/1\ 000)$ μm mätt med en testkropp vars "noggrannhet" är mindre (bättre) än $0,2 \mu\text{m}$ (L är den uppmätta längden i mm). (Referens: VDI/VDE 2617 Del 1 och 2.)
- b) System för samtidig linjär mätning och vinkelmätning av ett halvskal som har båda följande egenskaper:
 1. "Mätosäkerheten" längs med någon linjär axel är lika med eller mindre (bättre) än $3,5 \mu\text{m}$ per 5 mm, och
 2. "vinkelavvikelsen från en position" är lika med eller mindre (bättre) än $0,02^\circ$.

Anm. 1: Verktygsmaskiner som kan användas som mät- eller avsyningsmaskiner skall kontrolleras om de motsvarar eller överskrider kriterierna för verktygsmaskiner eller mät- och avsyningsmaskiner.

Anm. 2: En maskin som beskrivs i avsnitt 2B206 omfattas om den överstiger angivna parametrar någonstans inom sitt arbetsområde.

Teknisk anm.:

1. Testkroppen som används för bestämning av mätosäkerheten för en mätmaskin finns beskriven i VDI/VDE 2617 del 2, 3 och 4.
2. Alla parametrar för mätvärden enligt avsnitt 2B206 motsvarar plus/minus, dvs. inte hela bandet.

2B207 "Robotar", "manipulatorer" och styrsystem som inte omfattas av avsnitt 2B007, enligt följande:

- a) "Robotar" eller "manipulatorer" som är speciellt konstruerade för att uppfylla nationella säkerhetsbestämmelser för hantering av högexplosiva ämnen (t.ex. uppfyller elektriska märkdata för högexplosiva ämnen).

2B207 forts.

- b) Styrssystem speciellt konstruerade för de "robotar" och "manipulatorer" som anges i avsnitt 2B207.

2B209 Rotationsformande maskiner, flödesformande maskiner, som kan skapa andra flödesformande funktioner än de som anges i avsnitten 2B009 eller 2B109, och mandreller enligt följande:

- a) Maskiner som har följande två egenskaper:
1. Tre eller fler rullar (aktiva eller styrings-), och
 2. som enligt tillverkarens specifikation kan utrustas med "numerisk styrning" eller datorkontroll.
- b) Rotorskapande mandreller konstruerade för att bilda rotorerna med en inre diameter på mellan 75 mm och 400 mm.

Anm.: Avsnitt 2B209.a omfattar maskiner som endast har en rulle för att deformera metallen plus två extra rullar som understöder mandrellen men som inte direkt deltar i processen.

2B219 Maskiner för centrifugalbalansering i flera plan, stationära eller portabla, horisontella eller vertikala, enligt följande:

- a) Maskiner för centrifugalbalansering av böjliga rotorerna med en längd av 600 mm eller mer och som uppfyller samtliga följande villkor:
1. Axeltappdiameter större än 75 mm.
 2. Balanserar vikter från 0,9 kg till 23 kg.
 3. Kan balansera med en rotationshastighet större än 5 000 varv/min.
- b) Maskiner för centrifugalbalansering av ihåliga cylindriska rotorkomponenter, som uppfyller samtliga följande villkor:
1. Axeltappdiameter större än 75 mm.
 2. Balanserar vikter från 0,9 kg till 23 kg.
 3. Balanserar till en återstående obalans lika med eller mindre än 0,01 kg x mm/kg per plan.
 4. Använder remdrift.

2B225 Fjärrstyrda manipulatorer som överför fjärrstyrd mekanisk rörelse vid radiokemisk separation eller i s.k. hot cells, som har någon av följande egenskaper:

- a) Kan arbeta genom en vägg med en tjocklek av 0,6 m eller mer, eller
- b) kan överbrygga en skiljevägg med en tjocklek av 0,6 m eller mer.

Teknisk anm.:

Fjärrstyrda manipulatorer överför en mänsklig operatörs handlande till en fjärrstyrd arbetande arm med ett avslutande verktyg. Överföringen kan vara av "master-slave-typ" eller styrd av styrpinne ("joystick") eller knappsats.

2B226 Induktionsugnar med kontrollerad atmosfär (genom vakuum eller inert gas) och kraftförsörjning till dessa enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 3B.

- a) Ugnar med alla följande egenskaper:
1. Kan arbeta vid temperaturer över 1 123 K (850 °C),
 2. har induktionsspolar med 600 mm i diameter eller mindre, och
 3. är konstruerade för en ingångseffekt på minst 5 kW.
- b) Kraftförsörjning med en specificerad utgångseffekt på minst 5 kW, särskilt konstruerade för ugnar specificerade i 2B.226.a.

Anm.: Avsnitt 2B226.a omfattar inte ugnar konstruerade för behandling av halvledarwafers.

2B227 Vakuumkontrollerade eller andra ugnar med kontrollerad atmosfär för smältning och gjutning av metall och därtill hörande utrustning enligt följande:

- a) Omsmältningsugnar (ljusbåge) och gjutugnar med följande två egenskaper:
1. Elektrodåtgång mellan 1 000 cm³ och 20 000 cm³, och
 2. som kan arbeta med smälttemperaturer över 1 973 K (1 700°C).
- b) Ugnar med elektronstrålesmältning samt plasmaatomisering och smältning med följande två egenskaper:
1. En effekt på minst 50 kW och
 2. som kan arbeta med smälttemperaturer över 1 473 K (1 200 °C).
- c) Datorstyrning och datorövervakning speciellt utformade för någon av ugnarna i avsnitt 2B227.a eller 2B227.b.

2B228 Utrustning för tillverkning, sammansättning och upplinjerig av rotorerna för gascentrifuger, bälgformande dorn och formar enligt följande:

- a) Utrustning för hopsättning av rotorsektioner för gascentrifuger, mellanväggar och ändstycken.
Anm.: Avsnitt 2B228.a omfattar precisionsdorn, inspänningsanordningar och maskiner för krymppassning.
- b) Utrustning för upplinjerig av rotorsektioner längs en gemensam axel.
Teknisk anm.:
I avsnitt 2B228.b består sådan utrustning vanligen av precisionsmätprobar kopplade till en dator som kontrollerar exempelvis pneumatiska kolvar som används för att rikta rörsektionerna.
- c) Bälgformande dorn och formar för produktion av bälgar med en enkel utbuktning.
Teknisk anm.:
I avsnitt 2B228.c skall bälgarna ha alla följande egenskaper:
1. Innerdiameter mellan 75 mm och 400 mm.
 2. Längd 12,7 mm eller mer.
 3. Utbuktningdjup större än 2 mm.
 4. Tillverkade av höghållfasta aluminium-legeringar, maråldrat stål eller höghållfasta "fibrer eller fiberliknande material".

2B230 "Tryckgivare" som kan mäta absolut tryck i området 0 till 13 kPa och som har följande två egenskaper:

- a) Tryckkännande element tillverkat av eller skyddat av aluminium eller aluminiumlegering, nickel eller nickellegering med mer än 60 viktprocent nickel, och
- b) någon av följande egenskaper:
 1. Fullt skalutslag är mindre än 13 kPa och 'noggrannheten' bättre än ± 1 % av fullt skalutslag, eller
 2. fullt skalutslag är 13 kPa eller mer och 'noggrannheten' är bättre än ± 130 Pa.

Teknisk anm.:

Med 'noggrannhet' avses i avsnitt 2B230 ett värde som innefattar icke-linjäritet, hysteres och repeterbarhet vid omgivningstemperaturen.

2B231 Vakuumpumpar som har alla följande egenskaper:

- a) Insugningsrör med en diameter 380 mm eller mer,
- b) pumphastighet av 15 m³/s eller högre, och
- c) kan åstadkomma ett slutvakuum bättre än 13 mPa.

Teknisk anm.:

1. *Pumphastigheten bestäms vid mätpunkten med kväve eller luft.*
2. *Slutvakuomet bestäms i pumpens ingång med pumpens inlopp blockerat.*

2B232 Flerstegs lättgaskanoner eller andra höghastighetskanonsystem ('coil-gun', elektromagnetiska och elektrotermiska typer och andra avancerade system) som kan accelerera projektiler till 2 km/s eller mer.

2B350 Hjälpmedel och utrustning för kemisk tillverkning enligt följande:

- a) Reaktorkärl eller reaktorer, med eller utan omrörare, med en total inre (geometrisk) volym större än 0,1 m³ (100 liter) och mindre än 20 m³ (20 000 liter), där alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas eller innesluts är gjorda av något av följande material:
 1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasinfodring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeklädnad).
 4. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 5. Tantal eller tantallegeringar.
 6. Titan eller titanlegeringar.
 7. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- b) Omrörare för användning i reaktionskärl eller reaktorer där alla omrörarens ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas eller innesluts är gjorda av något av följande material:
 1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.

- 2B350 b) forts.
2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasin fodring (inklusive keramiskt bundna eller emaljerade beläggningar eller glasbeklädning).
 4. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 5. Tantal eller tantallegeringar.
 6. Titan eller titanlegeringar.
 7. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- c) Lagertankar, reservoarer eller behållare med en total inre (geometrisk) volym större än 0,1 m³ (100 liter) där alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas eller innesluts är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasin fodring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeklädning).
 4. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 5. Tantal eller tantallegeringar.
 6. Titan eller titanlegeringar.
 7. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- d) Värmeväxlare eller kondensorer med en värmeöverföringsyta mindre än 20 m², där alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som behandlas är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasin fodring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeklädning).
 4. Grafit.
 5. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 6. Tantal eller tantallegeringar.
 7. Titan eller titanlegeringar.
 8. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
 9. Kiselkarbid.
 10. Titankarbid.
- e) Destillations- eller absorptionskolonner med en innerdiameter större än 0,1 m där alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasin fodring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeklädning).
 4. Grafit.
 5. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 6. Tantal eller tantallegeringar.
 7. Titan eller titanlegeringar.
 8. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- f) Fjärrstyrda doseringsutrustningar där alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som behandlas är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.

2B350

forts.

- g) Ventiler med dubbla tätningar försedda med en öppning för läckindikering, såsom bälgätade ventiler, backventiler eller membranventiler, i vilka alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas eller innesluts, är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasinfordring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeklädnad).
 4. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 5. Tantal eller tantallegeringar.
 6. Titan eller titanlegeringar.
 7. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- h) Flerväggiga rör försedda med en öppning för läckindikering, i vilka alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas eller innesluts, är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Fluorpolymerer.
 3. Glas eller glasinfordring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeklädnad).
 4. Grafit.
 5. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 6. Tantal eller tantalbeläggningar.
 7. Titan eller titanlegeringar.
 8. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- i) Våtmotordrivna och magnetdrivna pumpar eller diafragmapumpar som är multipeltätade och har en av tillverkaren specificerad flödes hastighet som är större än $0,6 \text{ m}^3/\text{timme}$, eller vakuumpumpar med en av tillverkaren specificerad flödes hastighet större än $5 \text{ m}^3/\text{timme}$ (vid standardtemperatur (273 K ($0 \text{ }^\circ\text{C}$))) och tryck ($101,3 \text{ kPa}$), i vilka alla ytor som kommer i direkt kontakt med den kemikalie som bearbetas eller innesluts, är gjorda av något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Keramik.
 3. Ferrosilikon.
 4. Fluorpolymerer.
 5. Glas eller glasinfordring (inklusive keramiskt bunden eller emaljerad beläggning eller glasbeläggning).
 6. Grafit.
 7. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.
 8. Tantal eller tantallegeringar.
 9. Titan eller titanlegeringar.
 10. Zirkonium eller zirkoniumlegeringar.
- j) Förbränningsugnar utformade för att förstöra kemikalier som omfattas av avsnitt 1C350 vilka har särskilt utformade hanteringssystem för förbränningsprodukterna, särskilda hanteringshjälpmedel och en medeltemperatur i förbränningskammaren över $1\,273 \text{ K}$ ($1\,000 \text{ }^\circ\text{C}$), i vilka alla ytor som kommer direkt i kontakt med förbränningsprodukterna är gjorda av eller infodrade med något av följande material:
1. Legeringar med mer än 25 viktprocent nickel och 20 viktprocent krom.
 2. Keramik.
 3. Nickel eller legeringar med mer än 40 viktprocent nickel.

- 2B351 Övervakningssystem för giftig gas med följande egenskaper samt till dem avsedda detektorer:
- Som är utformade för kontinuerlig drift och i stånd att upptäcka kemiska stridsmedel eller kemikalier som omfattas av avsnitt 1C350 vid en koncentration på mindre än $0,3 \text{ mg/m}^3$, eller
 - som är i stånd att upptäcka kemiska föreningar med en antikolinesteras-funktion.
- 2B352 Utrustning som kan användas vid hantering av biologiska material, enligt följande:
- Kompleta biologiska hjälpmedel i form av inneslutningskärl med P3, P4 inneslutningskärlklass.
Teknisk anm.:
P3 eller P4 (BL3, BL4, L3, L4) inneslutningskärlklass finns specificerad i WHO Laboratory Biosafety manual (Genève, 1983).
 - Fermentorer som kan odla patogena (sjukdomsalstrande) "mikroorganismer", virus eller som kan producera toxiner utan spridning av aerosoler, och som har en kapacitet av 100 liter eller mer.
Teknisk anm.:
Undergrupper av fermentorer omfattar bioreaktorer, kemostater och system med kontinuerligt flöde.
 - Centrifugalseparatorer användbara för kontinuerlig avskiljning, utan spridning av aerosoler, och som har samtliga följande egenskaper:
 - En flödes hastighet högre än 100 liter per timme.
 - Beståndsdelar av polerat rostfritt stål eller titan.
 - En avtätning mot läckage genom dubbla eller flerdubbla tätningar mellan vilka upprätthålls ett kontinuerligt ångtryck.
 - En utformning så att de kan steriliseras i slutet tillstånd på plats.
Teknisk anm.:
Centrifugalseparatorer omfattar också dekanteringsutrustning.
 - Genomströmningsfilterutrustning (tangentiell) utformad för fortlöpande avskiljning, utan spridning av aerosoler, som har både:
 - 5 m^2 eller större filteryta, och
 - en utformning så att de kan steriliseras på plats.
 - Ångsteriliserbar frystorkningsutrustning med en kylkapacitet av 50 kg is eller mer per dygn och mindre än 1 000 kg is per dygn.
 - Utrustning som införlivar eller är innesluten i inneslutningskärl klass P3 eller P4 enligt följande:
 - Separat ventilerade hel- eller halvdräkter.
 - Biologiska säkerhetsskåp eller isolatorer från klass III med liknande prestandanormer.
Anm.: *Med isolatorer avses i avsnitt 2B352.f.2 flyttbara isolatorer, torkskåp, anaerobiska kammare, lädor med manövrering via handskar och laminarflowhuvar.*
 - Kammare vilka utformats för aerosoltestning (aerosolinhalationskammare) med patogena "mikroorganismer" eller "toxiner" och som har en volym av 1 m^3 eller mer.

2C Material

Inga.

2D Programvara

2D001 Annan "programvara" än den i 2D002 och som är speciellt framtagen för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 2A001 eller 2B001–2B009.

2D002 "Programvara" för elektriska enheter, även om den finns i en elektronisk utrustning eller i ett system, som möjliggör för denna utrustning eller detta system att fungera som en utrustning för "numerisk styrning" som kan utföra något av följande:

- a) Simultant koordinera mer än fyra axlar för "konturstyrning", eller
- b) i "realtidsbearbetning" modifiera verktygsvägen, matningshastigheten och spindelinställningen under pågående arbete med
 1. automatisk beräkning och modifiering av delprogram för bearbetning i minst två axlar med hjälp av mätcykler och tillgång till källdata, eller
 2. "adaptiv styrning" med mer än en fysisk variabel, mätt och bearbetad med hjälp av en datormodell (strategi) för att förändra en eller flera av maskininstruktionerna för att optimera processen.

Anm.: Avsnitt 2D002 omfattar inte "programvara" speciellt utformad eller modifierad för drift av verktygsmaskiner som inte omfattas av kategori 2.

2D101 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "användning" av utrustningar som omfattas av avsnitten 2B104, 2B105, 2B109, 2B116, 2B117 eller 2B119–2B122.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9D004.

2D201 "Programvara" speciellt utformad för "användning" av utrustningar som omfattas av avsnitten 2B204, 2B206, 2B207, 2B209, 2B219 eller 2B227.

2D202 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning som omfattas av avsnitt 2B201.

2E Teknik

- 2E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 2A, 2B eller 2D.
- 2E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "produktion" utrustning som omfattas av avsnitten 2A eller 2B.
- 2E003 Annan "teknik" enligt följande:
- a) "Teknik" för "utveckling" av interaktiv grafik som en integrerad del i enheter för "numerisk styrning" för förberedelser eller ändringar av delprogram.
 - b) "Teknik" för metallbearbetningsprocesser enligt följande:
 - 1. "Teknik" för konstruktion av verktyg, formar eller fixturer speciellt utformade för någon av följande processer:
 - a) "superplastisk bearbetning",
 - b) "diffusionsbondning", eller
 - c) "direktverkande hydraulisk pressning".
 - 2. Tekniska data som består av följande processmetoder eller parametrar och som används för att styra följande:
 - a) "Superplastisk bearbetning" av aluminium-, titan- eller "superlegeringar" genom
 - 1. ytpreparering,
 - 2. sträckhastighet,
 - 3. temperatur,
 - 4. tryck.
 - b) "Diffusionsbondning" av "superlegeringar" eller titanlegeringar genom
 - 1. ytpreparering,
 - 2. temperatur,
 - 3. tryck.
 - c) "Direktverkande hydraulisk pressning" av aluminium- eller titanlegeringar genom
 - 1. tryck,
 - 2. cyklingstid.
 - d) "Varm isostatisk förtätning" av titanlegeringar, aluminiumlegeringar eller "superlegeringar" genom
 - 1. temperatur,
 - 2. tryck,
 - 3. cyklingstid.

- 2E003 forts.
- c) "Teknik" för "utveckling" eller "produktion" av hydrauliska sträckbearbetningsmaskiner, inklusive formar härför, för tillverkning av flygplansskrov.
 - d) "Teknik" för "utveckling" av generatorer för verktygsmaskiners instruktioner (t.ex. delprogram) från konstruktionsdata som finns inlagda i enheter för "numerisk styrning".
 - e) "Teknik" för "utveckling" av integrerad "programvara" för inkorporering av expertsystem i enheter för "numerisk styrning" för att understödja avancerade beslut i s.k. shop floor operations.
 - f) "Teknik" för applicering av oorganiska ytbeläggningar eller oorganisk ytförändringsbeläggning (specificerade i kolumn 3 i följande tabell) till icke elektroniskt ledande substrat (specificerade i kolumn 2 i följande tabell) med en process som anges i kolumn 1 i följande tabell och som definieras i de tekniska anmärkningarna efter tabellen.
Anm.: Tabell och teknisk anmärkning återfinns efter avsnitt 2E301.
- 2E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 2B004, 2B009, 2B104, 2B109, 2B116 eller 2D101.
- 2E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 2A225, 2A226, 2B001, 2B006, 2B007.b, 2B007.c, 2B008, 2B009, 2B201, 2B204, 2B206, 2B207, 2B209, 2B225–2B232, 2D201 eller 2D202.
- 2E301 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av varor som omfattas av avsnitten 2B350–2B352.

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggingsprocess (1)*</u>	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
A. Kemisk förångnings-deposition (CVD)	"Superlegering"	Aluminider för interna genomgångar
	Keramik (19) och glas med låg expansion (14)	Silicider Karbider Dielektriska lager (15) Diamant Diamantlikt kol (17)
	Kol-kol, keramik och metall-"matris"- "kompositer"	Silicider Karbider Svårsmälta metaller Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15) Aluminider Legerade aluminider (2) Bornitrid
	Hårdmetall innehållande volfram (16) Kiselkarbid (18)	Karbider Volfram Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15)
	Molybden och molybdenlegeringar	Dielektriska lager (15)
	Beryllium och berylliumlegeringar	Dielektriska lager (15) Diamant Diamantlikt kol (17)
	Detektorfönster-material (9)	Dielektriska lager (15) Diamant Diamantlikt kol (17)

* Numren inom parentes hänvisar till anmärkningarna som finns efter tabellen.

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggningsprocess</u> (1)	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
B. Termisk förångning Fysisk förångnings- deposition (TE-PVD)		
B.1 Fysisk förångnings- deposition (PVD): Elektronstrålar (EB-PVD)	"Superlegeringar"	Kisellegeringar Legerade aluminider (2) MCrAlX (5) Modifierat zirkonium (12) Silicider Aluminider Blandningar därav (4)
	Keramik (19) och glas med låg expansion (14)	Dielektriska lager (15)
	Korrosionsbeständigt stål (7)	MCrAlX (5) Modifierat zirkonium (12) Blandningar därav (4)
	Kol-kol, keramik och metall-"matris"- "kompositer"	Silicider Karbider Svårsmälta metaller Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15) Bornitrid
	Hårdmetall innehållande volfram (16) Kiselkarbid (18)	Karbider Volfram Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15)
	Molybden och molybdenlegeringar	Dielektriska lager (15)
	Beryllium och berylliumlegeringar	Dielektriska lager (15) Borider Beryllium
	Detektorfönster- material (9)	Dielektriska lager (15)
	Titanlegeringar (13)	Borider Nitrider

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggingsprocess</u> (1)	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
B.2 Jonassisterad resistivt upphettad fysisk förångningsdeposition (PVD) (Jonplättering)	Keramik (19) och glas med låg expansion(14)	Dielektriska lager (15) Diamantlikt kol (17)
	Kol-kol, keramik och metall-"matris"- "kompositer"	Dielektriska lager (15)
	Hårdmetall innehållande volfram (16) Kiselkarbid	Dielektriska lager (15)
	Molybden och molybdenlegeringar	Dielektriska lager (15)
	Beryllium och berylliumlegeringar	Dielektriska lager (15)
	Detektorfönstermaterial (9)	Dielektriska lager (15) Diamantlikt kol (17)
B.3 Fysisk förångningsdeposition (PVD): Laserförångning	Keramik (19) och glas med låg expansion (14)	Silicider Dielektriska lager (15) Diamantlikt kol (17)
	Kol-kol, keramik och metall-"matris"- "kompositer"	Dielektriska lager (15)
	Hårdmetall innehållande volfram (16) Kiselkarbid	Dielektriska lager (15)
	Molybden och	Dielektriska lager (15)
	Beryllium och berylliumlegeringar	Dielektriska lager (15)
	Detektorfönstermaterial (9)	Dielektriska lager (15) Diamantlikt kol

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggningsprocess</u> (1)	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
B.4 Fysisk förångnings-deposition (PVD): katodstråleurladdning	"Superlegeringar"	Legerade silicider Legerade aluminider (2) MCrAlX (5)
	Polymerer (11) och organiska "matris"- "kompositer"	Borider Karbider Nitrider Diamantlikt kol (17)
C. "Pack cementation" (se A ovan för "out-of-pack cementation") (10)	Kol-kol keramik och metall-"matris"- "kompositer"	Silicider Karbider Blandningar därav (4)
	Titanlegeringar (13)	Silicider Aluminider Legerade aluminider (2)
	Svårsmälta metaller och legeringar (8)	Silicider Oxider
D. Plasmasprutning	"Superlegeringar"	MCrAlX (5) Modifierat zirkonium (12) Blandningar därav (4) Slipbar nickel-grafit Slipbara material som innehåller Ni-Cr-Al Slipbar Al-Si-polyester Legerade aluminider (2)
	Aluminiumlegeringar (6)	MCrAlX (5) Modifierat zirkonium (12) Silicider Blandningar därav (4)
	Svårsmälta metaller och legeringar (8)	Aluminider Silicider Karbider

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggningsprocess</u> (1)	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
D. (forts.)	Korrosionsbeständigt stål (7)	MCrAlX (5) Modifierat zirkonium (12) Blandningar därav (4)
	Titanlegeringar (13)	Karbider Aluminider Silicider Legerade aluminider (2) Slipbar nickel-grafit Slipbara material som innehåller Ni-Cr-Al Slipbar Al-Si-polyester
E. Målningsbeläggning	Svårsmälta metaller och legeringar (8)	Brända silicider Brända aluminider utom för resistiva värmelement
	Kol-kol, keramiska och metall-"matris"- "kompositer"	Silicider Karbider Blandningar därav (4)
F. Sputteringbeläggning	"Superlegeringar"	Legerade silicider Legerade aluminider (2) Ädelmetall-modifierade aluminider (3) MCrAlX (5) Modifierat zirkonium (12) Platina Blandningar därav (4)
	Keramik och glas med låg expansion (14)	Silicider Platina Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15) Diamantlikt kol (17)

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggingsprocess</u> (1)	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
F. (forts.)	Titanlegeringar (13)	Borider Nitrider Oxider Silicider Aluminider Legerade aluminider (2) Karbider
	Kol-kol, keramiska och metall-"matris"- "kompositer"	Silicider Karbider Svårsmälta metaller Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15) Bornitrid
	Hårdmetall innehållande volfram (16) Kiselkarbid (18)	Karbider Volfram Blandningar därav (4) Dielektriska lager (15) Bornitrid
	Molybden och molybdenlegeringar	Dielektriska lager (15)
	Beryllium och berylliumlegeringar	Borider Dielektriska lager (15) Beryllium
	Detektorfönster- material (9)	Dielektriska lager (15) Diamantlikt kol (17)
	Svårsmälta metaller och legeringar (8)	Aluminider Silicider Oxider Karbider

TABELL – YTBELÄGGNINGSTEKNIKER

1. <u>Beläggingsprocess (1)</u>	2. <u>Substrat</u>	3. <u>Resultat av ytbeläggning</u>
G. Jonimplantation	Lagerstål för höga temperaturer	Tillsatser av krom, tantal eller niobium (columbium)
	Titanlegeringar (13)	Borider Nitrider
	Beryllium och berylliumlegeringar	Borider
	Hårdmetall innehållande volfram (16)	Karbider Nitrider

TABELL – BELÄGGNINGSTEKNIK – ANMÄRKNINGAR

1. Termen *beläggingsprocess* omfattar såväl reparation och förbättring av ytbehandlingen som den ursprungliga ytbehandlingen.
2. Termen *legerade aluminidbeläggningar* omfattar enkel- eller flerstegsbeläggningar varvid ett eller flera ämnen överförs före eller samtidigt med aluminidbeläggningen även om dessa ämnen överförs med en annan ytbehandlingsmetod. Däremot omfattas inte upprepad användning av s.k. enkelstegs "pack cementation"-processer för att uppnå legerade aluminider.
3. Termen *ädelmetallmodifierade aluminider* omfattar flerstegsbeläggningar varvid ädelmetallen eller ädelmetallerna påläggs med någon annan beläggingsprocess före påläggningen av aluminidbeläggningen.
4. Termen *blandningar därav* omfattar infiltrerade material, sorterade blandningar, hjälpbeläggningar och multilagerbeläggningar och erhålls genom en eller flera av de beläggingsprocesser som anges i tabellen.
5. *MCrAlX* avser till en legerad beläggning där M står för kobolt, järn, nickel eller blandningar därav och X står för hafnium, yttrium, kisel, tantal oberoende av mängd eller andra avsiktliga tillsatser som är större än 0,01 viktprocent, i olika proportioner och kombinationer, utom
 - a) CoCrAlY-beläggningar som innehåller mindre än 22 viktprocent krom, mindre än 7 viktprocent aluminium och mindre än 2 viktprocent yttrium,
 - b) CoCrAlY-beläggningar som innehåller 22-24 viktprocent krom, 10-12 viktprocent aluminium och 0,5-0,7 viktprocent yttrium, eller
 - c) NiCrAlY-beläggningar som innehåller 21-23 viktprocent krom, 10-12 viktprocent aluminium och 0,9-1,1 viktprocent yttrium.
6. Med termen *aluminiumlegeringar* avses legeringar som har en slutlig draghållfasthet på minst 190 MPa mätt vid 293 K (20° C).
7. Med termen *korrosionsbeständigt stål* avses AISI (American Iron and Steel Institute)-serien 300 eller motsvarande nationella standard för stål.
8. *Svårsmälta metaller och legeringar* omfattar följande metaller och deras legeringar: niobium (columbium), molybden, volfram och tantal.
9. *Detektorfönstermaterial* enligt följande: aluminiumoxid, kisel, germanium, zinksulfid, zinkselenid, galliumarsenid, diamant, galliumfosfid, safir och följande metallhalogenider: detektorfönstermaterial som har en diameter som är större än 40 mm för zirkoniumfluorid och hafniumfluorid.
10. Tekniken för s.k. enstegs pack-cementation av massiva luftfolier omfattas inte av kategori 2.

TABELL - BELÄGGNINGSTEKNIK - ANMÄRKNINGAR

11. *Polymerer* enligt följande: Polyimid, polyester, polysulfid, polykarbonater och polyuretaner.
12. Med *modifierat zirkonium* avses tillsatser av andra metalloxider (t.ex. kalciumoxid, magnesiumoxid, yttriumoxid, hafniumoxid, oxider till sällsynta jordmetaller) till zirkonium för att stabilisera speciella kristallografiska faser och faskompositioner. Termisk barriärbeläggning som görs av zirkonium modifierad med kalciumoxid eller magnesiumoxid genom blandning eller fusion omfattas inte.
13. Med *titanlegeringar* avses endast rymdlegeringar som har en spänningshållfasthet som är minst 900 MPa mätt vid 293 K (20° C).
14. Med *glas med låg expansion* avses glas med en termisk expansionskoefficient på högst $1 \times 10^{-7} \text{ K}^{-1}$ mätt vid 293 K (20° C).
15. *Dielektriska lager* är beläggningar som är uppbyggda av flera lager isolationsmaterial i vilka interferensegenskaperna hos en konstruktion som är sammansatt av material med olika brytningsindex används så att reflexion, genomsläpplighet eller absorption erhålls vid olika våglängder. Med dielektriska lager avses minst fyra dielektriska lager eller dielektriska/metall-"komposit"-lager.
16. *Hårdmetall innehållande volframkarbid* omfattar inte skärande och bearbetande verktygsmaterial som består av volframkarbid/(kobolt, nickel), titankarbid/(kobolt, nickel), kromkarbid/nickel-krom och kromkarbid/nickel.
17. Teknik som är särskilt avsedd för beläggning av diamantlikt kol på något av följande omfattas inte: Diskettstationer samt läs- och skrivhuvuden, glasögon av polykarbonat, utrustning för tillverkning av engångsmaterial, bageriutrustning, ventiler för kranar, akustiska membran för högtalare, motordelar till bilar, skärverktyg, stans- och pressmatriser, högkvalitetslinser för kameror och teleskop, kontorsmaskiner, mikrofoner och medicintekniska produkter.
18. *Kiselkarbid* omfattar inte skärande och bearbetande verktygsmaterial.
19. Keramiska substrat i denna punkt omfattar inte keramiska material som innehåller minst 5 viktprocent lera eller cement, antingen som separata beståndsdelar eller i kombination.

TABELL – BELÄGGNINGSTEKNIK – TEKNISKA ANMÄRKNINGAR

De processer som anges i kolumn 1 i tabellen definieras enligt följande:

- a) Kemisk förångningsdeposition (CVD) är en ytbehandlings- eller ytförändringsprocess varvid metall, legering, "komposit", ett dielektrikum eller en keram deponeras på ett upphettat substrat. Reaktansgaserna sönderdelas eller kombineras i närheten av substratet, varvid en beläggning sker på substratet av det önskade grundämnet, den önskade legeringen eller kompositmaterialet. Energi för denna sönderdelning eller kemiska reaktionsprocess kan erhållas från värmen i substratet, en glimurladdningsplasma eller från upphettning med "laser"-strålning.

Anm. 1: CVD omfattar följande processer: beläggning med ett gasflöde out-of-pack-beläggning, pulserande CVD, styrd termisk kärnbildande nedbrytningsprocess (CNTD), plasmaförstärkta eller plasmaassisterade CVD-processer.

Anm. 2: Med *pack* menas ett substrat som är inbakat i en pulverblandning.

Anm. 3: De reaktansgaser som används i en out-of-pack-process produceras med hjälp av samma basreaktioner och parametrar som pack cementation-processen, med undantag av att substratet som skall beläggas inte är i kontakt med pulverblandningen.

- b) Termisk förångning – fysisk förångningsdeposition (TE-PVD) är en ytbeläggningsprocess som sker i vakuum vid ett tryck som är lägre än 0,1 Pa varvid en termisk energikälla används för att förånga beläggningsmaterialet. Denna process resulterar i en kondensation eller en beläggning av det förångade materialet på lämpligt placerade substrat.

Tillsatsen av gaser i vakuumkammaren under beläggningsprocessen för att skapa blandad beläggning är en vanlig modifiering av denna process.

Användningen av jon- eller elektronstrålar eller plasma för att aktivera eller assistera vid beläggningsprocessen är också en vanlig modifiering av denna teknik. Användningen av monitorer för att under processen mäta beläggningsens optiska egenskaper och tjocklek kan utgöra en del av dessa processer.

Specifika TE-PVD processer är följande:

1. Elektronstråle-PVD använder en elektronstråle för att upphetta och förånga det material som skall bilda beläggningsmaterialet.
2. Jonassisterad resistiv upphettad PVD arbetar med elektroresistiva värmekällor i kombination med direkt inverkan från jonstrålar för att producera ett kontrollerat och likformigt flöde av de förångade beläggningsmaterialen.
3. Laserförångning använder antingen pulserade eller kontinuerliga laservågor för att förånga det material som skall bilda beläggning.

TABELL- BELÄGGNINGSTEKNIK - TEKNISKA ANMÄRKNINGAR

Processer som anges i kolumn 1 i tabellen – forts.:

- b) 4. Katodstrålebeläggning arbetar med en katod av det material som skall bilda beläggning, varvid katoden förbrukas, och vid katoden uppstår en gnisturladdning på ytan genom en kortvarig jordkontakt med hjälp av en trigger. En styrd rörelse av gnistan urholkar katodytan och skapar ett kraftigt joniserat plasma. Anoden kan antingen vara en kon fastsatt till katodens periferi, med hjälp av isolatorer, eller till kammaren. Substratet förspänns så att icke-synlig beläggning kan ske.
Anm.: Denna definition omfattar inte slumpmässig katodstrålebeläggning utan förspänt substrat.
5. Jonplättering är en speciell modifikation av den vanliga TE-PVD-processen, varvid ett plasma eller en jonkälla används för att jonisera de ämnen som skall användas för beläggning, och en negativ förspänning läggs på substratet för att underlätta extraktionen av de ämnen som skall deponeras från plasman. Införandet av reaktiva ämnen, förångning av fasta material i kammaren samt användning av monitorer för att under processen mäta beläggningens optiska egenskaper och tjocklek är vanliga modifieringar av denna process.
- c) "Pack Cementation" är en ytförändringsprocess eller en överlagringsbeläggningsprocess varvid substratet packas in i en pulverblandning ("pack") som består av
1. metallpulver som skall utgöra beläggningen (vanligtvis aluminium, krom, kisel eller kombinationer av dessa),
 2. en aktivator (vanligtvis ett halogent salt), och
 3. ett ballastpulver, oftast aluminium.

Substratet och pulverblandningen placeras i en retort som upphettas till en temperatur mellan 1 030 K (757° C) och 1 375 K (1 102° C) i tillräckligt lång tid för att beläggningen skall ske.

- d) Plasmasprutning är en ytbehandlingsprocess i vilken en kanon ("blåslampa"), som producerar och styr ett plasma tar emot pulver eller tråd av beläggningsmaterialet, smälter det och skjuter det mot ett substrat, varpå en integrerad sammanfogning sker. Plasmasprutning kan antingen ske som lågtryckssprutning eller höghastighetssprutning.

Anm. 1: Med lågtryck avses lägre tryck än omgivande atmosfärtryck.

Anm. 2: Med höghastighet avses en gashastighet vid sprutmunstycket som överskrider 750 m/s beräknat vid 293 K (20° C) och 0,1 MPa.

- e) Målningsbeläggning är en ytförändringsprocess eller en överlagringsbeläggningsprocess i vilken ett metalliskt eller keramiskt pulver med ett organiskt bindemedel uppslammas i en vätska och appliceras på ett substrat genom antingen sprutning, doppning eller målning, med påföljande luft- eller ugnstorkning, samt värmebehandling för att uppnå önskad beläggning.

TABELL - BELÄGGNINGSTEKNIK - TEKNISKA ANMÄRKNINGAR

Processer som anges i kolumn 1 i tabellen - forts.:

- f) Sputteringbeläggning är en överlagringsbeläggingsprocess som baseras på impulsöverföringsfenomen, varvid positiva joner accelereras av ett elektriskt fält mot ytan av ett mål (beläggingsmaterialet). Den kinetiska energin hos de laddade jonerna är tillräcklig för att atomer från ytan skall frigöras och beläggas på det lämpligt placerade substratet.

Anm. 1: Tabellen hänvisar endast till triod-, magnetron- eller reaktiv sputteringbeläggning som används för att öka vidhäftningen av beläggningen samt radiofrekvent (RF)-förstärkt sputteringbeläggning som används för att tillåta förångning i icke metalliska beläggingsmaterial.

Anm. 2: Lågenergijonstrålar (mindre än 5 keV) kan användas för att aktivera beläggningen.

- g) Jonimplantation är en ytförändringsbeläggingsprocess i vilken det ämne som skall legeras joniseras, accelereras genom en potentialgradient och förs in till ytregionen för substratet. Detta inbegriper processer där jonimplantationen sker samtidigt med fysisk förångningsdeposition med elektronstråle eller sputteringbeläggning.

KATEGORI 3 – ELEKTRONIK**3A System, utrustningar och komponenter**

Anm. 1: Kontrollstatusen för den utrustning och de komponenter som beskrivs i avsnitten 3A001 eller 3A002, förutom för de som beskrivs i avsnitten 3A001.a.3–3A001.a.10 eller 3A001.a.12, och som är speciellt konstruerade för eller som har samma funktionella egenskaper som annan utrustning, bestäms av den andra utrustningens kontrollstatus.

Anm. 2: Kontrollstatusen för de integrerade kretsar som beskrivs i avsnitten 3A001.a.3–3A001.a.9 eller 3A001.a.12, och som är icke föränderligt programmerade till eller konstruerade för en speciell funktion för en annan utrustning bestäms av den andra utrustningens kontrollstatus.

ANM.: Om en tillverkare eller sökanden inte kan avgöra den andra utrustningens kontrollstatus, bestäms de integrerade kretsarnas kontrollstatus av avsnitten 3A001.a.3–3A001.a.9 och 3A001.a.12.

Om den integrerade kretsen är en kiselbaserad "mikrodator-mikrokrets" eller en mikrokrets för mikrostyrsystem som beskrivs i avsnitten 3A001.a.3 med en operand (data) ordlängd på 8 bitar eller mindre, bestäms den integrerade kretsens kontrollstatus av avsnitt 3A001.a.3.

3A001 Elektroniska komponenter, enligt följande:**a) Integrerade kretsar för allmänna ändamål, enligt följande:**

Anm. 1: Kontrollstatusen för wafers (färdigbearbetade eller obearbetade), vars funktion har fastställts, skall bedömas efter parametrarna i avsnitt 3A001.a.

Anm. 2: Integrerade kretsar omfattar följande typer:
"Monolitiska integrerade kretsar".
"Integrerade hybridkretsar".
"Integrerade multikretsar".
"Integrerade kretsar av filmtyp" inklusive integrerade kretsar av typ kisel på safir.
"Optiska integrerade kretsar".

1. Integrerade kretsar som har konstruerats eller specificerats för att vara motståndskraftiga mot en total strålning enligt någon av följande parametrar:
 - a) En total dos om minst 5×10^3 Gy (kisel), eller
 - b) en dosratsändring genom störning om minst 5×10^6 Gy (kisel)/s.
2. "Mikroprocessor-mikrokretsar", "mikrodator-mikrokretsar", mikrocontroller-mikrokretsar, integrerade minneskretsar tillverkade av blandade halvledare, analog-till-digital-omvandlare, digital-till-analog-omvandlare, elektro-optiska eller "optiska integrerade kretsar" för "signalbehandling", fältprogrammerbara logiska komponenter, integrerade kretsar för neurala nätverk, kundanpassade integrerade kretsar för vilka antingen funktionen är okänd eller kontrollstatusen hos den utrustning i vilken kretsarna skall användas är

3A001 a) 2. forts.

okänd, processorer för Fast Fourier Transform (FFT), elektriskt raderbara PROM-minnen (EEPROM), flash-minnen eller statiska Ram (SRAM) med någon av följande egenskaper:

- a) Specificerade för drift i det omgivande temperaturområdet över 398 K (125 °C).
- b) Specificerade för drift i det omgivande temperaturområdet under 218 K (-55 °C).
- c) Specificerade för drift i hela det omgivande temperaturområdet från 218 K (-55 °C) till och med 398 K (125 °C).

Anm.: Avsnitt 3A001.a.2 gäller inte integrerade kretsar som konstruerats för civila bil- eller tågapplikationer.

3. "Mikroprocessor-mikrokretsar", "mikrodator-mikrokretsar", mikrocontroller-mikrokretsar med någon av följande egenskaper:

Anm.: Avsnitt 3A001.a.3 omfattar digitala signalprocessorer, digitala matrisprocessorer (array processors) och digitala hjälpprocessorer (coprocessors).

- a) En "sammansatt teoretisk prestanda" ("CTP") på 3 500 miljoner teoretiska operationer per sekund (Mtops) eller mer och en aritmetisk logisk enhet (ALU) som kan hantera 32 bitar eller mer,
- b) tillverkade av en halvledare med blandade material och som har en klockfrekvens som överstiger 40 MHz, eller
- c) mer än en data- eller instruktionsbuss eller seriekommunikationsport för extern sammankoppling med en parallellarbetande processor och där överföringshastigheten överstiger 2,5 Mbyte/s.

4. Integrerade minneskretsar som tillverkats av en sammansatt halvledare.

5. Integrerade kretsar för analog-till-digital- och digital-till-analogomvandlare enligt följande:

a) Analog-till-digital-omvandlare som har någon av följande egenskaper:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 3A101.

1. En upplösning på 8 bitar eller mer, men mindre än 12 bitar, med en "total omvandlingstid" som är kortare än 10 ns,
2. en upplösning på 12 bitar med en "total omvandlingstid" som är kortare än 200 ns, eller
3. en upplösning på mer än 12 bitar med en "total omvandlingstid" som är kortare än 2 µs.

b) Digital-till-analog-omvandlare med en upplösning på 12 bitar eller mer och en "inställningstid" som är kortare än 10 ns.

Tekniska anm.:

1. En upplösning på n bitar motsvarar en kvantisering av 2^n nivåer.
2. "Total omvandlingstid" är inversen av *samplingshastigheten*.

6. Elektro-optiska eller "optiska integrerade kretsar" för "signalbehandling" som innehåller alla följande egenskaper:

- a) En eller flera interna "laser"-dioder,
- b) en eller flera interna ljusdetekterande element, och
- c) optiska vågledare.

7. Fältprogrammerbara logiska komponenter med något av följande:

- a) Antalet grindekvivalenter är mer än 30 000 (grindar med 2 ingångar),
- b) den "typiska grindfördröjningstiden" är mindre än 0,4 ns, eller
- c) den maximala vippfrekvensen överstiger 133 MHz.

3A001 a) 7. forts.

Anm.: Avsnitt 3A001.a.7 omfattar följande:

- Enkla programmerbara logiska komponenter (SPLD)
- Komplexa programmerbara logiska komponenter (CPLD)
- Fältprogrammerbara grindmatriser (FPGA)
- Fältprogrammerbara logiska matriser (FPLA)
- Fältprogrammerbara kopplingar (FPIC)

ANM.: Fältprogrammerbara logiska komponenter betecknas även fältprogrammerbara grindmatriser eller fältprogrammerbara logiska matriser.

8. Används inte.

9. Integrerade kretsar för neurala nätverk.

10. Kundenpassade integrerade kretsar för vilka antingen funktionen är okänd eller kretstillverkaren saknar uppgift om kontrollstatusen hos den utrustning där kretsarna skall ingå och där något av följande villkor är uppfyllt:

- a) Fler än 208 anslutningar,
- b) den "typiska grindfördröjningstiden" är kortare än 0,35 ns, eller
- c) arbetsfrekvensen överstiger 3 GHz.

11. Andra digitala kretsar än de som beskrivits i avsnitten 3A001.a.3–3A001.a.10 och 3A001.a.12 och som baseras på en blandning av halvledarmaterial, med något av följande:

- a) Ett antal grindekvivalenter som är större än 3000 (grindar med 2 ingångar), eller
- b) en vippfrekvens som överstiger 1,2 GHz.

12. Processorer för Fast Fourier Transform (FFT) och som har någon av följande egenskaper:

- a) En specificerad verkställighetstid som är mindre än 1 ms för en 1 024-punkters komplex FFT,
- b) en specificerad verkställighetstid som är mindre än $N \log_2 N / 10$ 240 ms för en N-punkters komplex FFT, annan än 1 024-punkter, där N är antalet punkter, eller
- c) en butterfly kapacitet med högre hastighet än 5,12 MHz.

b) Mikrovåg- eller millimetervågutrustning, enligt följande:

1. Elektroniska vakuumrör och katoder enligt följande:

Anm.: Avsnitt 3A001.b.1 gäller inte sådana rör som är tillverkade eller specificerade för civila telekommunikationsband som understiger 31 GHz.

a) Vandringsvågrör, för pulsad eller kontinuerlig drift, enligt följande:

1. De kan arbeta vid frekvenser som överstiger 31 GHz,
2. de har en katodupphettning som möjliggör full högfrekvensdrift på kortare tid än 3 s efter tillslag,
3. de har kopplade kaviteter eller är utvecklingar av sådana rör med en "effektbandbredd" som är större än 7 % eller en toppeffekt som överskrider 2,5 kW,

- 3A001 b) 1. a) forts.
4. de utgör Helix-rör, eller utvecklingar av dessa, med någon av följande egenskaper:
- a) De har en "effektbandbredd" som är mer än en oktav och produkten av den specificerade genomsnittliga uteffekten (uttryckt i kW) och den högsta arbetsfrekvensen (uttryckt i GHz) överstiger mätetalet 0,5,
 - b) de har en "effektbandbredd" som är en oktav eller mindre, och produkten av den specificerade uteffekten (uttryckt i kW) och den maximala specificerade arbetsfrekvensen (uttryckt i GHz) överstiger mätetalet 1, eller
 - c) de är "rymdkvalificerade".
- b) Korsfältsförstärkarrör med en förstärkning på mer än 17 dB.
- c) Impregnerade katoder till elektronrör som producerar en kontinuerlig emissionsströmtäthet på mer än 5 A/cm².
2. Integrerade kretsar eller moduler som arbetar inom mikrovågsområdet som uppfyller samtliga följande villkor:
- a) innehåller "monolitiska integrerade kretsar", och
 - b) arbetar vid frekvenser överstigande 3 GHz.
- Anm.: Avsnitt 3A001.b.2 omfattar inte kretsar eller moduler som är konstruerade eller specificerade för att arbeta i standardiserade civila telekommunikationsband som inte överstiger 31 GHz.*
3. Mikrovågstransistorer specificerade för frekvenser som överstiger 31 GHz.
4. Halvledarbestyckade mikrovågsförstärkare med någon av följande egenskaper:
- a) Som arbetar vid frekvenser som överstiger 10,5 GHz och som har en "effektbandbredd" på mer än en halv oktav, eller
 - b) som arbetar vid frekvenser som överstiger 31 GHz.
5. Elektroniskt eller magnetiskt avstämbara bandpass- eller bandstopppfilter, som har mer än 5 avstämbara resonatorer och som kan avstämmas inom ett frekvensband $f_{\max}/f_{\min} = 1,5:1$ på mindre än 10 μ s, och som har något av följande:
- a) En bandbredd på mer än 0,5 % av mittfrekvensen för bandpassfiltret, eller
 - b) en bandbredd på mindre än 0,5 % av mittfrekvensen för bandstopppfiltret.
6. Mikrovågsutrustningar som kan arbeta vid frekvenser som överstiger 31 GHz.
7. Blandare och omvandlare som är konstruerade för att utöka frekvensområdet för utrustning som beskrivs i avsnitten 3A002.c, 3A002.e eller 3A002.f utanför vad som stadgas i dessa avsnitt.
8. Effektförstärkare för mikrovåg som innehåller rör som omfattas av avsnitt 3A001.b och som har alla följande egenskaper:
- a) Arbetsfrekvensen är över 3 GHz,
 - b) en genomsnittlig effekttäthet som överstiger 80 W/kg, och
 - c) en volym som är mindre än 400 cm³.
- Anm.: Avsnitt 3A001.b.8 omfattar inte utrustning som är konstruerad eller specificerad för att arbeta i standardiserade civila telekommunikationsband.*

3A001 forts.

- c) Anordningar för akustiska vågor, enligt följande, och därtill särskilt avsedda komponenter.
1. Anordningar för akustiska ytvågor samt för akustiska vågor nära ytan (shallow bulk) (t.ex. anordningar för "signalbehandling" som använder sig av elastiska vågor i materialet) och som har någon av följande egenskaper:
 - a) Bärfrekvensen överstiger 2,5 GHz,
 - b) bärfrekvensen överstiger 1 GHz, men inte 2,5 GHz, och de har någon av följande egenskaper:
 1. Frekvensundertryckningen av sidloben överstiger 55 dB,
 2. produkten av maximala fördröjningstiden och bandbredden (tid i μs och bandbredd i MHz) överstiger 100,
 3. bandbredden överstiger 250 MHz, eller
 4. dispersionsfördröjningen är mer än 10 μs , eller
 - c) bärfrekvensen är 1 GHz eller lägre och den har någon av följande egenskaper:
 1. Produkten av maximala fördröjningstiden och bandbredden (tid i μs och bandbredd i MHz) överstiger 100,
 2. dispersionsfördröjningen är mer än 10 μs , eller
 3. frekvensundertryckningen av sidloben överstiger 55 dB och bandbredden är större än 50 MHz,
 2. Anordningar för s.k. bulk-vågor (dvs. anordningar för "signalbehandling" som använder elastiska vågor) som direkt kan behandla signaler med frekvenser som överstiger 1 GHz.
 3. Akustisk-optiska anordningar för "signalbehandling" som medger ömsesidig påverkan mellan akustiska vågor (s.k. bulk-vågor eller ytvågor) och ljusvågor och som tillåter direkt signal- eller bildbehandling, inklusive spektralanalys, korrelation och convolution.
- d) Elektroniska enheter och kretsar som innehåller komponenter tillverkade av "supraleddande" material speciellt konstruerade för drift vid temperaturer under den "kritiska temperaturen" för åtminstone en av dess "supraleddande" beståndsdelar, försedda med något av följande:
1. Strömomkoppling i digitala kretsar med användning av "supraleddande" grindar och där produkten av grindfördröjningstiden per grind (i sekunder) och effektförlusten per grind (i watt) är mindre än 10^{-14} J, eller
 2. frekvensval för alla frekvenser med användning av resonanskretsar med Q-värden som överstiger 10 000.
- e) Högenergienheter enligt följande:
1. Batterier och sammansättningar av fotoelektromotoriska celler, enligt följande:

Anm.: Avsnitt 3A001.e.1 omfattar inte batterier och ackumulatörer med volymer lika med eller mindre än 27 cm^3 (t.ex. standard C-celler eller R14-batterier).

 - a) Primärceller och batterier som har en "energitäthet" som överstiger 480 Wh/kg och som är specificerade för att arbeta i temperaturområdet från under 243 K (-30°C) till över 343 K (70°C).
 - b) Laddningsbara celler och batterier som har en "energitäthet" som överstiger 150 Wh/kg efter 75 laddnings/urladdningscykler med en urladdningsström som är lika med C/5 timmar (C är den nominella kapaciteten i amperetimmar) när

3A001 e) 1. b) forts.

batteriet arbetar i temperaturområdet från under 253 K (-20°C) till över 333 K (60°C).

Teknisk anm.:

"Energitätheten" erhålls genom att multiplicera den genomsnittliga effekten i watt (genomsnittsspänning i volt gånger genomsnittsström i ampere) med varaktigheten i urladdningen i timmar till dess batteriet har nått 75 % av den ursprungliga tomgångsspänningen dividerat med cellens (eller batteriets) totala massa i kg.

c) "Rymdkvalificerade" och strålningshårdiga fotoelektromotoriska celler med en specifik effekt som överstiger 160 W/m² vid en arbetstemperatur på 301 K (28°C) när de belyses i volframljus med 1 kW/m² vid 2 800 K (2 527°C).

2. Högenergikondensatorer enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 3A201.a.

a) Kondensatorer med en repetitionsfrekvens som understiger 10 Hz (enkelpulskondensatorer) med samtliga följande egenskaper:

1. En specificerad spänning lika med eller överstigande 5 kV,
2. en energitäthet lika med eller högre än 250 J/kg, och
3. en total energi lika med eller större än 25 kJ.

b) Kondensatorer med en repetitionsfrekvens som är lika med eller överstiger 10 Hz (repetitionsspecificerade kondensatorer) med samtliga följande egenskaper:

1. En specificerad spänning lika med eller överstigande 5 kV,
2. en energitäthet lika med eller högre än 50 J/kg,
3. en total energi lika med eller större än 100 J, och
4. en laddnings/urladdnings-livslängd som är lika med eller överstiger 10 000 cykler.

3. "Supraledande" elektromagneter eller solenoider speciellt konstruerade för att kunna helt laddas eller urladdas på mindre än 1 sekund med samtliga följande egenskaper:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 3A201.b.

Anm.: Avsnitt 3A001.e.3 omfattar inte "supraledande" elektromagneter och solenoider som är speciellt konstruerade för att användas i medicinsk utrustning till magnetisk resonans bildbehandling (MRI).

- a) Energin som levereras vid urladdning överstiger 10 kJ under den första sekunden,
- b) innerdiametern på den strömförande lindningen är större än 250 mm, och
- c) är specificerad för en magnetisk induktion som är större än 8 T eller en "total strömtäthet" i lindningen som är större än 300 A/mm².

f) Roterande avkodare som anger positionens absolutvärde med någon av följande egenskaper:

1. En upplösning som är bättre än 1 del på 265 000 (18 bitars upplösning) av fullt skalutslag, eller
2. en noggrannhet som är bättre än ±2,5 bågsekunder.

3A002 Elektronisk utrustning med allmän användning, enligt följande:

a) Följande inspelningsutrustning samt till dessa utrustningar speciellt konstruerade testband:

1. Analoga magnetiska instrumentbandspelare, inklusive sådana som tillåter inspelning av digitala signaler (t.ex. genom att använda digitala moduler (HDDR) för hög

- 3A002 a) 1. forts.
- packningstäthet) som har någon av följande egenskaper:
- En bandbredd som överstiger 4 MHz per elektronisk kanal eller spår,
 - en bandbredd som överstiger 2 MHz per elektronisk kanal eller spår om utrustningen har mer än 42 spår, eller
 - ett tidsförskjutnings(bas)-fel, mätt enligt tillämpliga IRIG- eller EIA-dokument, som är mindre än $\pm 0,1 \mu\text{s}$.
- Anm.:* *Analoga magnetiska bandspelare speciellt konstruerade för civilt bruk skall inte betraktas som instrumentbandspelare.*
2. Digitala magnetiska videobandspelare som har en maximal digital överföringshastighet som överstiger 360 Mbit/s.
- Anm.:* *Avsnitt 3A002.a.2 omfattar inte sådana digitala magnetiska videobandspelare som är speciellt konstruerade för TV-inspelningar i signalformat, som kan omfatta ett komprimerat signalformat enligt standarder eller rekommendationer från ITU, IEC, SMPTE, EBU eller IEEE för civila TV-tillämpningar.*
3. Digitala magnetiska instrumentdatabandspelare som har fast eller roterande huvud och som har någon av följande egenskaper:
- En maximal digital interfaceöverföringshastighet som överstiger 175 Mbit/s, eller
 - som är "rymdkvalificerade".
- Anm.:* *Avsnitt 3A002.a.3 omfattar inte analoga magnetiska bandspelare som är utrustade med HDDR omvandlingselektronik och utformade för att endast spela in digitala data.*
4. Utrustning, med en maximal digital interfaceöverföringshastighet som överstiger 175 Mbit/s, och som är konstruerad för att omvandla digitala magnetiska videobandspelare till digitala instrumentdatabandspelare.
5. Utrustning för digitalisering av vågformer samt utrustning för registrering av transienter (transient recorders), båda med följande egenskaper:
- Digitaliseringshastigheten är lika med eller bättre än 200 miljoner samplingsar per sekund och en upplösning på 10 bitar eller mer, och
 - en kontinuerlig kapacitet på 2 Gbit/s eller mer.
- Teknisk anm.:*
För sådana instrument, som är uppbyggda med en parallell bussarkitektur, är den kontinuerliga kapaciteten lika med högsta ordhastigheten multiplicerat med antalet bitar i ordet. Kontinuerlig kapacitet är den högsta datahastigheten som instrumentet kontinuerligt kan förse ett massminne med information utan att någon information går förlorad med bibehållen samplingsfrekvens och analog-till-digital konvertering.
- b) "Frekvenssyntesutrustningar" "elektroniska sammansättningar" som har en "tid för att byta frekvens" från en vald frekvens till en annan som understiger 1 ms.
- c) "Signalanalyser" enligt följande:
- "Signalanalyser" som kan analysera frekvenser överstigande 31 GHz.
 - "Dynamiska signalanalyser" med en "realtidsbandbredd" som överstiger 25,6 kHz.
- Anm.:* *Avsnitt 3A002.c.2 omfattar inte de "dynamiska signalanalyser" som endast använder filter som har en konstant procentuell bandbredd (kallas även oktavfilter eller filter för del av en oktav).*

3A002 forts.

- d) Signalgeneratorer där utgångssignalen genereras genom frekvenssyntes, där noggrannheten, kort- och långtidsstabiliteten kontrolleras från, avleda från eller korrigeras av en intern masterfrekvens, samt med:
1. En syntetiskt erhållen frekvens som överstiger 31 GHz,
 2. en "tid för att byta frekvens" från en vald frekvens till en annan som understiger 1 ms, eller
 3. ett fasbrus i enkelt sidbandsläge (SSB) som är bättre än $-(126 + 20\log_{10}F - 20\log_{10}f)$ uttryckt i dBc/Hz, där F är frekvensförskjutningen från arbetsfrekvensen i Hz och f är arbetsfrekvensen i MHz.
- Anm.:* Avsnitt 3A002.d omfattar inte utrustningar där utgångsfrekvensen produceras antingen genom addition eller subtraktion av två eller flera frekvenser från kristallosillatorer eller av en addition eller subtraktion följd av en multiplikation av resultatet.
- e) Nätverksanalysatorer med en maximal arbetsfrekvens som överstiger 40 GHz.
- f) Testmottagare för mikrovåg som har alla följande egenskaper:
1. En maximal arbetsfrekvens som överstiger 40 GHz, och
 2. kan mäta amplitud och fas simultant.
- g) Atomfrekvensstandarder som har någon av följande egenskaper:
1. En långtidsstabilitet (åldring) som är mindre (bättre) än 1×10^{-11} /månad, eller
 2. är "rymdkvalificerade".
- Anm.:* Avsnitt 3A002.g.1 omfattar inte icke-"rymdkvalificerade" rubidium-standarder.

3A101 Elektroniska utrustningar, enheter och komponenter, andra än de som omfattas av avsnitt 3A001, enligt följande:

- a) Analog-till-digitalomvandlare, användbara i "missiler", konstruerade för att uppfylla militära krav för miljötålig utrustning.
- b) Radiografisk utrustning (accelerators) i stånd att alstra elektromagnetisk strålning framkallad av bromsstrålning från accelererade elektroner på 2 MeV eller mer, samt system som innehåller denna radiografiska utrustning (accelerators).
- Anm.:* Avsnitt 3A101.b omfattar inte utrustning som är specifikt utformad för medicinska ändamål.

3A201 Elektroniska komponenter som inte omfattas av avsnitt 3A001, enligt följande:

- a) Kondensatorer som har någon av följande uppsättning egenskaper:
1. a) Märkspänning större än 1,4 kV,
b) energiinnehåll större än 10 J,
c) kapacitans större än 0,5 μ F, och
d) serieinduktans mindre än 50 nH, eller
 2. a) märkspänning större än 750 V,
b) kapacitans större än 0,25 μ F, och
c) serieinduktans mindre än 10 nH.

3A201 forts.

b) Elektromagneter med supraledande solenoider och som uppfyller samtliga följande krav:

1. Kan producera magnetfält kraftigare än 2 T.
2. Längdens förhållande till innerdiametern är större än 2.
3. En inre diameter större än 300 mm, och
4. ett magnetfält som är homogent, bättre än 1 % över de centrala 50 % av den inre volymen.

Anm.: Avsnitt 3A201.b omfattar inte magneter som är särskilt utformade för och exporterade som delar av medicinska kärnsresonanssystem (NMR) bildsystem. Frasen 'som del av' avser inte nödvändigtvis fysisk del av samma skeppning; separata skeppningar från olika källor är tillåtna, under förutsättning att ifrågavarande exportdokument tydligt anger att skeppningarna används 'som del av' bildsystemen.

c) Röntgenblixtaggregat eller pulsade elektronacceleratorer som har någon av följande uppsättning egenskaper:

1. a) En toppenergi för de accelererade elektronerna om 500 keV eller mer men mindre än 25 MeV, och
b) ett 'godhetstal' (K) lika med 0,25 eller mer, eller
2. a) en toppenergi för de accelererade elektronerna om 25 MeV eller mer, och
b) en 'toppeffekt' större än 50 MW.

Anm.: Avsnitt 3A201.c omfattar inte acceleratorer som ingår som delar i apparatur utformade för annat än användning av elektronstråle eller röntgenstrålning (t.ex. elektronmikroskop) och sådana som utformats för medicinska ändamål:

Tekniska anm.:

1. 'Godhetstalet' (K) definieras som

$$K = 1,7 \times 10^3 V^{2,65} Q,$$

V är elektronernas toppenergi i millioner elektronvolt.

Om pulslängden i acceleratorstrålen är kortare än eller lika med 1 μ s, då är Q den totala accelererade laddningen i Coulomb. Om strålens pulslängd är längre än 1 μ s då är Q den maximala accelererade laddningen på 1 μ s.

Q är lika med integralen av i med avseende på t, över den tidslängd som är kortast 1 μ s eller tidslängden av pulsen ($Q = \int i dt$) där i är strålströmmen i ampere och t tiden i sekunder.

2. Toppeffekt = (toppspänning i volt) x (toppström i ampere).
3. I maskiner baserade på accelerations-kaviteter för mikrovågor är pulsens tidsutsträckning det mindre av 1 μ s och längden av det klungade vågpaketets varaktighet genererad av en modulatorpuls.
4. I maskiner baserade på accelerationskaviteter för mikrovågor är strålens toppström lika med medelströmmen under det klungade vågpaketets varaktighet.

3A225 Frekvensomvandlare eller generatorer andra än de som omfattas av 0B001.b.13, som uppfyller samtliga följande villkor:

- a) Flerfasig utgång och som kan producera en effekt av 40 W eller mer.
- b) Kan arbeta inom frekvensområdet 600 till 2 000 Hz.
- c) Total harmonisk distorsion bättre (mindre) än 10 %.
- d) Frekvensstyrning bättre (lägre) än 0,1 %.

Teknisk anm.:

Frekvensomvandlarna i avsnitt 3A225 kallas även konverters eller inverters.

3A226 Likströmsaggregat med hög effekt, bortsett från dem som anges i avsnitt 0B001.j.6, och som uppfyller följande båda villkor:

- a) Kan kontinuerligt producera, över en tidsperiod om 8 timmar, 100 V eller mer, med en utgångsström av 500 A eller mer, och
- b) en ström- eller spänningsstabilitet som är bättre än 0,1 % över en tidsperiod om 8 timmar.

3A227 Högspänning-likströmsaggregat, bortsett från dem som anges i avsnitt 0B001.j.5, och som uppfyller följande båda villkor:

- a) Kan kontinuerligt producera, över en tidsperiod om 8 timmar, 20 kV eller mer med en utgångsström av 1 A eller mer, och
- b) en ström- eller spänningsstabilitet som är bättre än 0,1 % över en tidsperiod om 8 timmar.

3A228 Brytarenheter enligt följande:

- a) Kallkatodrör, oavsett om de är gasfyllda eller ej, vilka fungerar på liknande sätt som gnistgap, och uppfyller samtliga följande krav:
 1. Har tre eller flera elektroder.
 2. Anodens märkta toppspänning är minst 2,5kV.
 3. Anodens märkta toppspänning är minst 100 A.
 4. Anodens fördröjning är högst 10 μ s.

Anm.: Avsnitt 3A228 omfattar krytroner och sprytroner.

- b) Triggade gnistgap som uppfyller följande båda villkor:
 1. En anodfördröjning om 15 μ s eller mindre, och
 2. en märkt toppström om minst 500 A.
- c) Moduler eller delsystem med en snabb 'switch'-funktion som uppfyller samtliga följande krav:
 1. Anodens märkta toppspänning är större än 2 kV,
 2. anodens märkta toppström minst 500 A, och
 3. tillslagstiden är 1 μ s eller mindre.

- 3A229 Tändaggregat och motsvarande pulsgeneratorer för starka strömmar enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN.
- a) Tändaggregat avsedda att initiera flerpunktständning av sprängkapslar specificerade i avsnitt 3A232.
- b) Moduluppbyggda elektriska pulsgeneratorer som har alla följande egenskaper:
1. Portabla, mobila eller avsedda för svåra förhållanden.
 2. Inneslutna i en dammtät behållare.
 3. Kapabla att leverera sin energi på mindre än 15 μ s.
 4. Kapabla att leverera en strömstyrka överstigande 100 A.
 5. Har en 'stigtid' som är kortare än 10 μ s vid lägre belastning än 40 Ω .
 6. Ingen dimension är större än 254 mm.
 7. Väger mindre än 25 kg.
 8. Specificerad för användning i ett brett temperaturområde 223 K (-50°C) till 373 K (100°C) eller specificerad som lämplig för rymdanvändning.
- Anm.: Avsnitt 3A229.b omfattar drivaggregat till xenonblixlar.*
Teknisk anm.:
I avsnitt 3A229.b definieras 'stigtid' som tidsintervallet mellan 10 % och 90 % av strömamplituden när generatoren driver en resistiv last.
- 3A230 Snabba pulsgeneratorer som har följande två egenskaper:
- a) Utgående spänning högre än 6 V vid en resistiv belastning av mindre än 55 Ω , och
- b) 'en stigtid för pulsen' som är kortare än 500 ps.
- Teknisk anm.:*
I avsnitt 3A230 definieras 'stigtid för pulsen' som tidsintervallet mellan 10 % och 90 % av spänningsamplituden.
- 3A231 Neutrongeneratorsystem, även rör, som har följande två egenskaper:
- a) Utformade för drift utan yttre vakuumsystem, och
- b) som använder elektrostatisk acceleration för att inducera en reaktion mellan tritium och deuterium.
- 3A232 Sprängkapslar (tändare) och tändsystem för flerpunktständning, enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN.
- a) Elektriskt initierade sprängkapslar enligt följande:
1. Exploderande brygga (EB).
 2. Exploderande tråd (EBW).
 3. "Slapper".
 4. Exploderande folie (EFI).
- b) Anordningar som, utlösta av en enda puls, använder en eller flera sprängkapslar i syfte att nästan samtidigt initiera detonation i en sprängämnesyta över en area större än 5 000 mm² med en spridning i tändtid över hela ytan som är mindre än 2,5 μ s.

3A232 forts.

Anm.: Avsnitt 3A232 omfattar inte enkla detonatorer som endast använder primära explosiver såsom blyazid ($Pb(N_3)_2$).

Teknisk anm.:

De sprängkapslar som avses i avsnitt 3A232 utnyttjar alla en liten elektriskt ledare (brygga, tråd, film/folie) som förångas explosivt när en kortvarig elektrisk puls med hög strömstyrka passerar genom denna. I sprängkapslar som inte är av typ "slapper" startar den exploderande ledaren en kemisk detonation i ett anslutande högexplosivt sprängämne, exempelvis pentyl (pentaerytritoltetranitrat). I en "slapper"-tändare får den explosivt förångade ledaren driva en tunn skiva eller folie över ett luftgap mot ett sprängämne som vid foliens anslag initierar en kemisk detonation. "Slapper"-tändaren kan i vissa konstruktioner även drivas av en magnetisk kraft. Termen exploderande foliedetonator refererar antingen till en EB eller en detonator av slapper-typ. Ordet tändare används ibland istället för detonator.

3A233 Masspektrometrar, andra än de som omfattas av avsnitt 0B002.g, som kan mäta joner med en massa av 230 amu (amu = atommassenhet) eller mer och som har en upplösning bättre än 2/230, samt jonkällor till sådana, enligt följande:

- a) Masspektrometrar med induktivt kopplad plasmajonkälla (ICP/MS).
- b) Masspektrometrar med glimurladdningsjonkälla (GDMS).
- c) Masspektrometrar med jonkälla som bygger på termisk jonisation (TIMS).
- d) Masspektrometrar med jonkälla som använder indirekt upphettning ("electron bombardment") och med en jonisationskammare tillverkad av, fodrad eller klädd med material som är resistent mot UF_6 (uranhexafluorid).
- e) Masspektrometer av molekylstråletyp, antingen
 1. med en jonisationskammare gjord av, fodrad eller klädd med rostfritt stål eller molybden och som är försedd med en kylfälla för 193 K (-80 °C) eller lägre, eller
 2. med en jonisationskammare gjord av, fodrad eller klädd med material som är resistent mot UF_6 .
- f) Masspektrometrar utrustade med jonkälla med mikrofluorering konstruerad för att användas med aktinider eller aktinidfluorider.

3B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

3B001 Utrustning för tillverkning av halvledarenheter eller material, enligt följande, och för dessa utrustningar speciellt konstruerade komponenter och tillbehör:

- a) "Datorstyrd" utrustning för epitaxiell tillväxt enligt följande:
 1. Utrustning som kan producera ett lager med en jämnhetsavvikelse mindre än $\pm 2,5$ % över en sträcka av minst 75 mm.
 2. Metallorganiska kemiska förångningsreaktorer (MOCVD) speciellt konstruerade för att ge kristalltillväxt av halvledarblandningar genom kemisk reaktion mellan material enligt avsnitten 3C003 eller 3C004.
 3. Utrustning för epitaxiell tillväxt med hjälp av molekylärstrålar och gaskällor.

3B001

forts.

- b) "Datorstyrd" utrustning för jonimplantation som har någon av följande egenskaper:
1. En strålenergi (accelerationsspänning) som överstiger 1 MeV,
 2. är speciellt konstruerad för att optimalt kunna arbeta vid en strålenergi (accelerationsspänning) som är mindre än 2 keV,
 3. har direkt skrivmöjlighet, eller
 4. har möjlighet att med hög energi införa syre i det upphettade halvledar-"substratet".
- c) "Datorstyrd" utrustning för torr anisotropisk plasmaetsning där:
1. Utrustningen arbetar med kassett-till-kassettmatning och slussöppning, och har
 - a) magnetisk inneslutning av plasmat, eller
 - b) ECR.
 2. Utrustningen är speciellt konstruerad för utrustning enligt avsnitt 3B001.e, och har
 - a) magnetisk inneslutning av plasmat, eller
 - b) ECR.
- d) "Datorstyrd" utrustning för plasmaförstärkt CVD där:
1. Utrustningen arbetar med kassett-till-kassettmatning och slussöppning, och har
 - a) magnetisk inneslutning av plasmat, eller
 - b) ECR.
 2. Utrustningen är speciellt konstruerad för utrustning enligt avsnitt 3B001.e, och har
 - a) magnetisk inneslutning av plasmat, eller
 - b) ECR.
- e) "Datorstyrt" automatiskt laddningssystem för flera kammare för tillverkning av halvledare med alla följande egenskaper:
1. Systemet skall ha gränssnitt för såväl in- som utgång för wafers och utrustningen skall vara sådan att minst två processteg är anslutna i ett integrerat system, och
 2. vara konstruerade för att bilda ett integrerat system i vakuumomgivning där processerna med flera processteg är kopplade i serie.
- Anm.: Avsnitt 3B001.e omfattar inte automatisk robothantering av wafers som inte är konstruerade för att arbeta i vakuum.*
- f) "Datorstyrd" litografiutrustning med egenskaper enligt följande:
1. Utrustning för uppriktning samt exponering med repetermöjlighet ("step and repeat", direkt "step on wafer") eller scanner ("step and scan") som använder röntgen eller foto-optiska metoder, och som har någon av följande egenskaper:
 - a) Ljuskällans våglängd är kortare än 350 nm, eller

3B001 f) 1. forts.

b) kan producera ett mönster med en 'minsta upplösning för systemdimensionen' på 0,5 µm eller mindre.

Teknisk anm.:

Den 'minsta upplösningen' för styrdimensioner beräknas med följande formel:

$$MRF = \frac{(\text{ljuskällans våglängd i } \mu\text{m}) \times (\text{Skalfaktorn } K)}{\text{numeriskabländarvärdet}}$$

där K är en skalfaktor = 0,7

MRF är minsta upplösningen för systemdimensionen.

2. Utrustning som är speciellt konstruerad för att tillverka masker eller halvledarenheter med hjälp av avlänkade fokuserade elektron-, jon- eller "laser"-strålar med någon av följande egenskaper:

- a) En strålpunkt som är mindre än 0,2 µm,
- b) den kan producera mönster med en karaktäristisk ledningsbredd som är mindre än 1 µm, eller
- c) har en passningsnoggrannhet som är bättre än ±0,20 µm (3 sigma).

g) Masker eller mastermasker som är avsedda för tillverkning av integrerade kretsar enligt avsnitt 3A001.

h) Flerlagermasker som är försedda med ett fasskiftlager.

3B002 "Datorstyrd" provutrustning för provning av färdiga halvledarenheter eller halvfabrikat enligt följande, samt tillhörande komponenter och tillbehör:

a) Utrustning för provning av transistorers S-parametrar vid frekvenser som överstiger 31 GHz.

b) Utrustning för provning av integrerade kretsar som kan utföra ett sanningstabellprov så att mönstret provas med en repetitions hastighet på mer än 333 MHz.

Anm.: Avsnitt 3B002.b omfattar inte provutrustning som är speciellt konstruerad för att prova följande:

1. "Elektroniska apparater" eller en klass av "elektroniska apparater" som skall användas för hem- eller underhållningselektronik.
2. Okontrollerade elektroniska komponenter, "elektroniska apparater" eller integrerade kretsar.

Teknisk anm.:

I detta avsnitt definieras "mönstrets repetitions hastighet" som den maximala frekvensen för provutrustningens digitala operationer. Den är därför lika med den högsta datahastighet som en provutrustning kan ge vid icke-multiplexering. Den betecknas även provningshastighet, maximal digital frekvens eller maximal digital hastighet.

c) Utrustning som kan prova integrerade mikrovågskretsar som omfattas av avsnitt 3A001.b.2.

3C Material

3C001 Hetero-epitaxiella material som består av ett "substrat" med ovanpå varandra liggande epitaxiellt tillvuxna multipelskikt av något av följande, nämligen

- a) kisel,
- b) germanium, eller
- c) III/V-blandningar av gallium eller indium.

Teknisk anm.:

III/V-blandningar är polykristallinska, binära eller komplexa monokristallinska produkter som består av beståndsdelar ur grupperna IIIA och VA i Mendelejev's periodiska system (t.ex. galliumarsenid, galliumaluminiumarsenid, indiumfosfid).

3C002 Resister enligt följande, och "substrat" belagda med kontrollerad resist:

- a) Positiv resister vars spektrala känslighet ("halvlederlitografi") är speciellt justerad (optimerad) för våglängder under 350 nm.
- b) Alla resister, som är avsedda att användas tillsammans med elektron- eller jonstrålar, och vars känslighet är 0,01 $\mu\text{C}/\text{mm}^2$ eller bättre.
- c) Alla resister som är avsedda att användas tillsammans med röntgenstrålar och som har en känslighet som är 2,5 mJ/mm^2 eller bättre.
- d) Alla resister som optimerats för ytbildstekniker inklusive "silylated resists".

Teknisk anm.:

Med 'silylated resists' avses en teknik som innebär att resisten oxideras på ytan för att förstärka effekten av såväl torr som våt framkallning.

3C003 Organiska-oorganiska blandningar enligt följande:

- a) Metallorganiska blandningar av aluminium, gallium eller indium, med en renhetsgrad (på metallbasen) som är bättre än 99,999 %.
- b) Organiska blandningar med antimon, arsenik eller fosfor som har en renhet (baserat på det organiska elementet) som är bättre än 99,999 %.

Anm.: Avsnitt 3C003 omfattar endast blandningar vars metalliska, delvis metalliska eller icke metalliska element är direkt bundna till kolet i den organiska delen av molekylerna.

3C004 Hydrider av fosfor, arsenik eller antimon som har en renhet som är bättre än 99,999 %, även utspädd i ädelgaser eller väte.

Anm.: Avsnitt 3C004 omfattar inte hydrider som innehåller 20 % molar eller mer av ädelgaser eller väte.

3D Programvara

3D001 "Programvara" som är speciellt utformad för "utveckling" eller "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 3A001.b–3A002.g eller 3B.

3D002 "Programvara" som är speciellt utformad för "användning" av "datorstyrda" utrustningar som omfattas av avsnitt 3B.

3D003 "Programvara" för datorstödd konstruktion (CAD) av halvledarenheter eller integrerade kretsar, med någon av följande egenskaper, nämligen

- a) konstruktions- eller kretsverifieringsregler,
- b) simulering av det fysiskt utlagda mönstret, eller
- c) 'konstruktionssimulering av den litografiska processen'.

Teknisk anm.:

'Simulering av den litografiska processen' innebär användning av en "programvara" vid konstruktionsfasen för att definiera sekvenserna för litografiska, etsnings- och uppbyggnads (depositions) -processen så att maskvärdena omvandlas till specifika typografiska mönster i de olika ledar-, dielektriska eller halvledarlagren.

Anm. 1: Avsnitt 3D003 omfattar inte "programvara" som är särskilt framtagen för schemaritning, logisk simulering, utläggning och routing, layout-verifiering eller pattern generation-band.

Anm. 2: Bibliotek, konstruktionsanvisningar eller liknande data för konstruktion av halvledarenheter eller integrerade kretsar skall betraktas som "teknik".

3D101 "Programvara" som är speciellt utformad eller modifierad för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitt 3A101.b.

3E Teknik

3E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" eller "produktion" av utrustning eller material som omfattas av avsnitten 3A, 3B eller 3C.

Anm.: Avsnitt 3E001 omfattar inte "teknik" för "utveckling" eller "produktion" av följande:

- a) Mikrovägstransistorer avsedda för frekvenser lägre än 31 GHz.
- b) Integrerade kretsar som omfattas av avsnitten 3A001.a.3-3A001.a.12 som har alla följande egenskaper:
 1. Som använder en "teknik" för 0,7 µm eller mer, och
 2. som inte har 'flerlagerteknik'.

Teknisk anm.:

Begreppet 'flerlagerteknik' i Anm. b.2 till avsnitt 3E001 omfattar inte utrustningar med högst två metallager och två polykisellager.

- 3E002 Annan "teknik" för "utveckling" eller "produktion" av följande:
- a) Vakuumenheter för mikroelektronik.
 - b) Halvledarelement med ovanlig uppbyggnad ("hetero-structure") såsom transistorer med hög elektronrörlighet (HEMT), hetero-bipolära transistorer (HBT), quantum well och super lattice element.
 - c) "Supraleedande" elektroniska element.
 - d) Filmsubstrat av diamanter för elektroniska kretsar.
 - e) Substrat av kisel på insulator (SOI) för integrerade kretsar i vilka insulatorn är kiseldioxid.
 - f) Substrat av kiselkarbid för elektroniska komponenter.
 - g) "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik, som inte omfattas av avsnitt 3E001, för "utveckling" eller "produktion" av "mikroprocessor-mikrokretsar", "mikrodator-mikrokretsar" och mikrokretsar för mikrostyrsystem med en "sammansatt teoretisk prestanda" ("CTP") på minst 530 miljoner teoretiska operationer per sekund (Mtops) och en aritmetisk logisk enhet som kan hantera minst 32 bitar.
Anm.: Anmärkningen om vad som inte omfattas av avsnitt 3E001 gäller också för avsnitt 3E002.g.
- 3E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av utrustning eller "programvara", vilken omfattas av avsnitten 3A001.a.1 eller 3A0001.a.2, 3A101 eller 3D101.
- 3E102 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" av "programvara" som omfattas av avsnitt 3D101.
- 3E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 3A001.e.2, 3A001.e.3, 3A201, 3A225 till 3A233.

KATEGORI 4 – DATORER

Anm. 1: Datorer, kringutrustning och "programvara" som utför telekommunikations- eller "lokala nät"-funktioner skall också utvärderas i förhållande till prestandaegenskaper i kategori 5, del 1 (telekommunikation).

Anm. 2: Styrenheter som direkt kopplar samman bussar eller kanaler i datorers centralenheter, styrenheter för "huvudminne" eller skivminne skall inte betraktas som telekommunikationsutrustning enligt kategori 5, del 1 (telekommunikation).
ANM.: När det gäller kontrollstatus för "programvara", särskilt konstruerad för paketväxlar, se avsnitt 5D001.

Anm. 3: För datorer, kringutrustning eller "programvara" som utför kryptografi, kryptoanalys, certifierbar säkerhet i flera nivåer eller certifierbar användarisolering, eller som begränsar den elektromagnetiska kompatibiliteten (EMC), skall också utvärderas i förhållande till prestandakarakteristika i kategori 5, del 2 ("informationssäkerhet").

4A System, utrustningar och komponenter

4A001 Elektroniska datorer och därmed sammanhörande utrustning, enligt följande, och "elektroniska sammansättningar", och därtill särskilt konstruerade komponenter:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 4A101.

- a) Speciellt konstruerade för att ha någon av följande egenskaper:
1. Specificerade för att arbeta vid omgivande temperaturer under 228 K (-45 °C) eller över 358 K (85 °C).
Anm.: Avsnitt 4A001.a.1 gäller inte för datorer som konstruerats särskilt för att användas i civila bil- och tågillämpningar.
 2. Strålningståliga så att de överträffar någon av följande specifikationer:

a)	Total strålningsdos	5 x 10 ³ Gy (Si),
b)	absorberad dosrat	5 x 10 ⁶ Gy (Si)/s, eller
c)	enstaka fel på grund av strålning ej överstigande	1 x 10 ⁻⁷ fel/bit/dag.
- b) Har egenskaper eller kan utföra funktioner som överträffar specifikationerna i kategori 5, del 2 ("informationssäkerhet").
Anm.: Avsnitt 4A001.b omfattar inte datorer och kringutrustning till dessa som åtföljer användaren för dennes personliga bruk.

4A002 "Hybrid datorer", enligt följande, och "elektroniska sammansättningar" samt specialkonstruerade komponenter därtill som

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 4A102.

- a) Innehåller "digitala datorer" enligt avsnitt 4A003.
- b) Innehåller analog-till-digital-omvandlare som har samtliga följande egenskaper:
1. 32 kanaler eller mer, och
 2. en upplösning om 14 bitar (plus polaritetstecken) eller mer, med en omvandlingshastighet på 200 000 omvandlingar/s eller mer.

4A003 "Digitala datorer", "elektroniska sammansättningar" och därmed sammanhörande utrustning, enligt följande, och specialkonstruerade komponenter därtill.

Anm. 1: Avsnitt 4A003 omfattar följande:

- a) Vektorprocessorer.
- b) Grupp- (array-) processorer.
- c) Digitala signalprocessorer.
- d) Logikprocessorer.
- e) Utrustning för "bildbehandling".
- f) Utrustning för "signalbehandling".

Anm. 2: Kontrollstatus för "digitala datorer" och därmed sammanhörande utrustning enligt beskrivningen i avsnitt 4A003 bestäms av kontrollstatus för annan utrustning eller andra system, under förutsättning att

- a) de "digitala datorerna" eller den därmed sammanhörande utrustningen är väsentliga för den andra utrustningens eller de andra systemens funktion,
- b) de "digitala datorerna" eller den därmed sammanhörande utrustningen inte är en "huvudbeståndsdel" i den andra utrustningen eller de andra systemen, och
ANM. 1: Kontrollstatus för "signalbehandlings"- eller "bildbehandlings"-utrustning särskilt konstruerad för en annan utrustning med funktioner, som är begränsade till dem, som krävs för den andra utrustningen, skall bestämmas av kontrollstatus för den andra utrustningen även om den överskrider värdena för "huvudbeståndsdel".
ANM. 2: När det gäller kontrollstatus för "digitala datorer" eller därmed tillhörande utrustning för telekommunikation, se kategori 5, del 1 (telekommunikation).
- c) "teknik" för "digitala datorer" och tillhörande utrustning bestäms av avsnitt 4E.

a) Konstruerade eller modifierade för "feltolerans".

Anm.: När det gäller avsnitt 4A003.a betraktas inte "digitala datorer" och tillhörande utrustning som konstruerade eller modifierade för "feltolerans", om de använder något av följande:

1. Fel-detektering eller korrektionsalgoritmer i "huvudminnet",
2. Hopkoppling av två "digitala datorer" på ett sådant sätt att om den aktiva centralenheten faller ur, den andra, ej arbetande centralenheten som speglar den första, kan ta över systemets funktioner,
3. Hopkoppling av två centralenheter med datakanaler eller genom användning av delat minne så att de kan arbeta på ett sådant sätt att en central enhet utför annat arbete fram till dess att den andra centralenheten får fel, varvid den första centralenheten tar över så att systemet kan fortsätta att fungera, eller
4. Synkronisering av två datorer med hjälp av "programvara" så att en centralenhet upptäcker om det uppstår fel på den andra och i så fall tar över arbetet från denna.

b) "Digitala datorer" som har ett teoretiskt mätetal "sammansatt teoretisk prestanda" (CTP) på mer än 6 500 miljoner teoretiska operationer per sekund (Mtops).

4A003 forts.

- c) "Elektroniska sammansättningar" som är särskilt konstruerade eller modifierade för att förbättra egenskaperna genom sammankoppling av "beräknande element" ("CE:s") så att aggregatets "CTP" överskrider gränsen i avsnitt 4A003.b.

Anm. 1: Avsnitt 4A003.c är tillämpligt enbart på "elektroniska sammansättningar" och programmerbara anslutningar som inte överskrider begränsningen i avsnitt 4A003.b när de levereras som icke inmonterade "elektroniska sammansättningar". Det är inte tillämpligt på "elektroniska sammansättningar" som på grund av sin konstruktion har begränsad användning som sammanhörande utrustning enligt avsnitten 4A003.d eller 4A003.e.

Anm. 2: Avsnitt 4A003.c omfattar inte "elektroniska sammansättningar" som är specialkonstruerade för en produkt eller familj av produkter vars maximala konfiguration inte överskrider begränsningen i avsnitt 4A003.b.

- d) Grafikacceleratorer eller grafiska hjälpprocessorer med en "tredimensionell vektor-hastighet" överstigande 3 000 000.
- e) Utrustning som kan utföra analog-till-digital-omvandling som överskrider begränsningarna i avsnitt 3A001.a.5.
- f) Används inte.
- g) Utrustning som är specialkonstruerad för att möjliggöra extern sammankoppling av "digitala datorer" eller därmed sammanhörande utrustning, som tillåter kommunikation med en datahastighet som överskrider 80 Mbyte/s.

Anm.: Avsnitt 4A.003.g omfattar inte intern utrustning för sammankoppling (t.ex. backplan, bussar), passiva kopplingselement, "styrenheter för åtkomst till nätverk" eller "styrenheter för kommunikationskanaler".

4A004 Datorer, enligt följande, och specialkonstruerad därmed sammanhörande utrustning, "elektroniska sammansättningar", och komponenter därtill:

- a) "Datorer för systoliska kedjor".
- b) "Neurala datorer".
- c) "Optiska datorer".

4A101 Analoga datorer, "digitala datorer" eller digitala differentialanalysatorer andra än dem som beskrivs i avsnitt 4A001.a.1, och som är motståndskraftigt utformade eller modifierade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.

4A102 "Hybridatorer" som är särskilt konstruerade för modellering, simulering eller konstruktionsintegrering av rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.

Anm.: Denna kontroll skall endast tillämpas om utrustningen levereras med programvara som omfattas av avsnitten 7D103 eller 9D103.

4B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

Ingen.

4C Material

Inga.

4D Programvara

Anm.: Exportkontrollstatus för "programvara" för "utveckling", "produktion", eller "användning" av utrustning som beskrivs i andra kategorier skall behandlas enligt tillhörande kategori. Exportkontrollstatus för "programvaran" för utrustning som omfattas av den här kategorin skall behandlas här.

4D001 "Programvara" som är särskilt konstruerad eller modifierad för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning eller "programvara" enligt något av avsnitten 4A001-4A004 eller 4D.

4D002 "Programvara" som är specialkonstruerad eller modifierad för att understödja "teknik" som omfattas av avsnitt 4E.

4D003 Specifik "programvara" enligt följande:

- a) "Programvara" för operativsystem, verktyg för utveckling av "programvara" och kompilatorer som är speciellt konstruerade för "multi-data-stream-processing", i "källkod".
- b) Inferensmotor för "expertsystem" eller "programvara" för "expertsystem" som medger både
 1. tidsberoende samband, och
 2. primitiver för att hantera tidsberoende hos samband och data.
- c) "Programvara" som har egenskaper eller möjliga funktioner som överskrider begränsningarna i kategori 5, del 2 ("informationssäkerhet").
Anm.: 4D003.c omfattar inte "programvara" som åtföljer användaren för dennes personliga bruk.
- d) Operativsystem som är särskilt konstruerade för realtidsbearbetande utrustning, som garanterar en "total latent avbrottstid" som är kortare än 20 µs.

4E Teknik

4E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 4A eller 4D."

TEKNISK NOT FÖR SAMMANSATT TEKNISK PRESTANDA "CTP"Förkortningar som används i denna tekniska not

"CE"	"Beräknande element" t.ex. en aritmetisk logisk enhet
FP	Flyttal, decimaltal
XP	Heltal
t	Verkställighetstid
XOR	Logiska uttrycket (endast . . eller)
CPU	Central beräkningsenhet
TP	Teoretisk prestanda för ett CE
"CTP"	"Sammansatt teoretisk prestanda,"(flera "CE")
R	Effektiv beräkningshastighet
WL	Ordlängd
L	Ordlängdsjustering
*	Multiplitera

Verkställighetstiden 't' är uttryckt i μ s, TP och "CTP" är uttryckta i miljoner teoretiska operationer per sekund (Mtops) och WL är uttryckt i bitar.

Sammanfattning av beräkningsmetoden för "CTP"

"CTP" är ett måttetal för datorprestanda angivet i Mtops. När "CTP" beräknas för ett antal "CE" erfordras följande tre steg:

1. Beräkna den effektiva beräkningshastigheten R för varje "CE".
2. Inför ordlängdsjustering (L) till den effektiva beräkningshastigheten (R) varvid man får en teoretisk prestanda (TP) för varje "CE".
3. Om det finns mer än ett "CE", kombinera TP för varje "CE" till "CTP" för konfigurationen.

Detaljer för dessa steg ges i följande avsnitt.

Anm. 1: För sammansättningar av flera "CE" som har både delade och odelade minnesundersystem, skall beräkningen av "CTP" ske hierarkiskt i två steg: först sammanfogas den grupp av "CE" som delar minne, sedan beräknas "CTP" för den grupp som inte delar minne genom att använda metoden för flera minnen.

Anm. 2: "CE" som är begränsade till in- eller utgångar och perifera funktioner (t.ex. hårddisk, gränssnitt för kommunikation eller video) skall inte sammanräknas vid beräkning av "CTP".

TEKNISK NOT FÖR "CTP"

Följande tabell visar metoden för att beräkna den effektiva beräkningshastigheten R för varje CE.

Steg 1: Den effektiva beräkningshastigheten R

För CE som innehåller: <u>Anm.</u> Varje "CE" måste beräknas individuellt.	Effektiva beräkningshastigheten, R
Endast XP (R _{xp})	$\frac{1}{3 * (t_{xp\ add})}$ <p>om inga additioner finns, använd</p> $\frac{1}{(t_{xp\ mult})}$ <p>om varken addition eller multiplikation finns, använd den snabbaste aritmetiska operationen:</p> $\frac{1}{3 * t_{xp}}$ <p>Se vidare anm X och Z.</p>
Endast FP (R _{fp})	<p>Använd den största av</p> $\frac{1}{t_{fp\ add}} \quad \text{eller} \quad \frac{1}{t_{fp\ mult}}$ <p>Se vidare anm X och Y.</p>
Både FP och XP (R)	<p>Beräkna både R_{xp}, R_{fp}</p>
För enkla logikprocessorer som inte har implementerat någon av tidigare specificerade aritmetiska operationer.	$\frac{1}{3 * t_{log}}$ <p>där t_{log} är verkställighetstiden för XOR, eller för ett CE som inte innehåller XOR, använd den snabbaste enkla logiska operationen. Se vidare anm X och Z.</p>
För speciella logikprocessorer som inte använder någon av tidigare specificerade aritmetiska eller logiska operationer.	<p>R = R' * WL/64</p> <p>där R' är antalet resultat per sekund, WL är antalet bitar på vilka en logisk operation utförs och 64 är en faktor för att relatera till en 64 bitars operation.</p>

TEKNISK NOT FÖR "CTP"

Anm. W För ett "CE", som en kanal för överföring [pipe-lined] som kan utföra en aritmetisk eller logisk operation för varje klockcykel efter det kanalen är full, kan en hastighet för kanalen upprättas. Den effektiva beräkningshastigheten (R) för ett sådant "CE" är den snabbaste av kanalens hastighet eller hastigheten utan denna kanal.

Anm. X För ett "CE" som utför mer än en aritmetisk operation per cykel (t.ex. två additioner per cykel) bli verkställighetstiden

$$t = \frac{\text{cykeltiden}}{\text{Antalet identiska operationer per maskincykel}}$$

"CE" som utför olika typer av aritmetiska eller logiska operationer i en enda maskincykel skall betraktas som flera separata CE vilka utför operationen samtidigt, (t.ex. ett "CE" som utför en addition och en multiplikation i en cykel skall betraktas som två "CE", där den ena utför additionen och den andra samtidigt multiplikationen). Om ett enda "CE" har både skalära funktioner och vektorfunktioner skall man använda den kortaste verkställighetstiden.

Anm. Y Om varken flyttalsmultiplikation eller addition finns införda men division kan utföras i "CE", använd:

$$R_{fp} = \frac{I}{t_{fp\text{divide}}}$$

Om inte heller division finns som verktyg men invertering kan utföras i "CE", använd

$$R_{fp} = \frac{I}{t_{fp\text{reciprocal}}}$$

Om ingen av de specificerade instruktionerna finns skall det effektiva FP-värdet vara 0.

Anm. Z I en enkel logisk operation utför en instruktion en enkel logisk manipulation som inte innehåller mer än två operander med given längd.
I komplexa logiska operationer utför en instruktion flera logiska manipulationer för att producera ett eller flera resultat från två eller flera operander.

TEKNISK NOT FÖR "CTP"

Hastigheten skall beräknas för alla understödda operandlängder med användning av den snabbaste verkställighetsinstruktionen för varje operandlängd baserat på

1. 'Pipelined' eller register-till-register. Bortse från extraordinärt snabba verkställighetstider som genereras för operationer på förutbestämda operander (t.ex. multiplikation med 0 eller 1). Om inga register-till-register-operationer finns tillgängliga, gå vidare till nästa punkt 2.
2. Den snabbaste av operationerna register-till-minne eller minne-till-register. Om inga av dessa operationer finns, gå vidare till nästa punkt 3.
3. Minne-till-minne.

I vart och ett av ovan angivna fall, använd den kortaste verkställighetstiden enligt tillverkarens uppgifter.

Steg 2: TP för varje understödd operands ordlängd

Justera den effektiva hastigheten R (eller R') med ordlängdsjusteringen L enligt följande:

$$TP = R \times L,$$

där $L = (1/3 + WL/96)$

Anm.: Ordlängden WL som används i dessa beräkningar är operandlängden mätt i bitar. (Om en operation använder operander med olika längd, skall man välja den längsta ordlängden).

Kombinationen av en aritmetisk logisk enhet för mantissan och en för exponenten i en flyttalsprocessor eller enhet skall betraktas som ett "CE" med ordlängden WL som är lika med antalet bitar i datarepresentationen (typiskt 32 eller 64) när man skall göra "CTP"-beräkningar.

Denna justering kan inte användas i de specialiserade logikprocessorer som inte använder XOR-instruktionen. I dessa fall blir $TP = R$.

Välj det maximala erhållna resultatet på TP för:

Varje XP-endast "CE" (R_{xp}).

Varje FP-endast "CE" (R_{fp}).

Varje kombinerat FP och XP "CE" (R).

Varje enkel logikprocessor som inte är försedd med någon av de specificerade aritmetiska operationerna;
och

Varje speciell logikprocessor som inte använder någon av de specificerade aritmetiska eller logiska operationerna.

TEKNISK NOT FÖR "CTP"Steg 3: "CTP" för CPU och sammansättning av "CE"

För en CPU med ett enda "CE",
 "CTP" = TP
 (För "CE" som utför både hel- och flyttalsoperationer är
 $TP = \max(TP_{fp}, TP_{xp})$)

För sammansättningar av multipla "CE" som arbetar samtidigt beräknas "CTP" enligt följande:

- Anm. 1: För konfigurationer som inte tillåter att alla "CE" arbetar samtidigt, skall den tillåtna "CE"-konfiguration som lämnar största "CTP" användas. TP för varje "CE" som bidrar skall kalkyleras vid sitt största teoretiskt möjliga värde innan "CTP" för den kompletta enheten beräknas.
- ANM.: För att bestämma de möjliga kombinationerna av samtidigt arbetande beräknande element "CE", skapa en instruktionssekvens som initierar operationerna i flera ("CE"), börja med den långsammaste "CE" (den som behöver flest antalet cykler för att utföra operationen) och sluta med den snabbaste "CE". Vid varje cykel av sekvensen är antalet beräknande element som är i arbete ett mått på antalet kombinationer. Instruktionssekvensen måste ta med i beräkningen alla hårdvaru- och eller arkitektoniska restriktioner som finns på överlappande operationer.
- Anm. 2: Ett chip med en enkel integrerad krets eller ett mönsterkort med kretsar kan innehålla multipla "CE".
- Anm. 3: Samtidig operation anses förekomma, när datortillverkaren i en manual eller broschyr för datorn försäkrar att samverkande, parallella eller simultana operationer eller verkställigheter finns.
- Anm. 4: "CTP"-värden skall inte beräknas för beräknande element som är sammankopplade genom lokala nätverk, stora nätverk, anslutningar/enheter med delade in- och utgångar, in- och utgångsgränssnitt samt alla kommunikationsanslutningar som införts genom hårdvara.
- Anm. 5: "CTP"-värdet måste hopräknas för flera beräknande element ("CE") som är specialkonstruerade för att förbättra egenskaperna genom hopsamling, simultana operationer och uppdelning av minnet, – eller multiplicera minne/"CE"-kombinationer som arbetar samtidigt och utnyttjar specialkonstruerad hårdvara. Denna sammanräkning skall inte ske för "elektroniska sammansättningar" som omfattas av avsnitt 4A003.c.

$$\text{"CTP"} = TP_1 + C_2 \times TP_2 + \dots C_n \times TP_n,$$

där TP anges efter värde och TP_1 det högsta, TP_2 det näst högsta, ... och TP_n det lägsta. C_1 är en koefficient bestämd av styrkan i sammankopplingen av "CE" enligt följande:

För multipla "CE" som opererar samtidigt och delar minne gäller:

$$C_2 = C_3 = C_4 = \dots C_n = 0,75$$

Anm. 1: När "CTP" som kalkylerats med ovanstående metod inte överstiger 194 Mtops, kan följande formel användas för att kalkylera C_i :

$$C_i = \frac{0,75}{\sqrt{m}} \quad (i = 2, \dots, n)$$

där m = antalet beräknande element ("CE") eller grupper av beräknande element som delar access,

förutsatt att:

1. TP_i för varje beräknande element ("CE") eller varje grupp av beräknande element ("CE") inte överskrider 30 Mtops.
2. De beräknande elementen eller grupperna av beräknande element delar tillgång till huvudminnet (exklusive "cache-minne") genom en enda kanal; och
3. Endast ett beräknande element ("CE") eller grupp av beräknande element ("CE") kan använda kanalen samtidigt.

ANM.: Detta gäller inte enheter som omfattas av kategori 3.

Anm. 2: Beräknande element ("CE") delar minnen om de har access till ett gemensamt segment av ett halvledarminne. Detta minne kan innefatta cacheminne, huvudminne eller andra interna minnen. Perifera minnen såsom skiv-, band eller RAM-diskminnen skall inte medräknas.

För multipla "CE" eller grupper av "CE" som inte delar minne, men som är sammankopplade med en eller flera datakanaler gäller:

$$\begin{aligned} C_i &= 0,75 * k_i \quad (i = 2, \dots, 32) \text{ se anm. nedan} \\ &= 0,60 * k_i \quad (i = 33, \dots, 64) \\ &= 0,45 * k_i \quad (i = 65, \dots, 256) \\ &= 0,30 * k_i \quad (i > 256) \end{aligned}$$

Värdet på C_i är baserat på antalet beräknande element ("CE") och inte på antalet noder.

där k_i = $\min(S_i/K_r, 1)$, och
 K_r = normaliseringsfaktorn för 20 MByte/s
 S_i = summan av de maximala datahastigheterna (i enheten MByte/s) för alla datakanaler anslutna till det i te beräknande elementet ("CE") eller grupperna av beräknande element ("CE") som delar minne.

När man kalkylerar ett c_i för en grupp av beräknande element ("CE"), bestämmer numret på det första beräknande elementet ("CE") de lämpliga gränserna för C_i . Om t.ex. i en sammansättning en grupp består av tre beräknande element ("CE") vardera, innehåller den 22:a gruppen de beräknande elementen "CE"₆₄, "CE"₆₅ och "CE"₆₆. Det korrekta värdet för C_i för denna grupp är 0,60.

Sammansättningen (av beräknande element ("CE") eller grupper av beräknande element ("CE")) skall ske från det snabbaste till det långsammaste, dvs.

$$TP_1 \geq TP_2 \dots \geq TP_n, \text{ och}$$

för den händelse $TP_i = TP_{i+1}$ från den största till den minsta, dvs.

$$C_i \geq C_{i+1}$$

Anm.: k_i faktor är inte tillämplig på de beräknande elementen ("CE") 2 till 12 om TP_i för det beräknande elementet ("CE") eller grupperna av beräknande element ("CE") är mer än 50 Mtops; dvs. C_i för de beräknande elementen "CE" 2 till 12 är 0,75.

KATEGORI 5 – TELEKOMMUNIKATION OCH "INFORMATIONSSÄKERHET"**Del 1 – TELEKOMMUNIKATION**

Anm. 1: *Kontrollen av komponenter, "lasrar", test- och "produktions"-utrustning och "programvara" för dessa, som är särskilt konstruerade för telekommunikationsutrustningar eller -system, regleras i kategori 5, del 1.*

Anm. 2: *"Digitala datorer", tillhörande utrustning eller "programvara" som är väsentlig för drift och stöd för telekommunikationsutrustningar som omfattas av denna kategori, betraktas som särskilt konstruerade komponenter, förutsatt att de är standardmodeller som vanligtvis tillhandahålls av tillverkaren. Detta innefattar datorsystem för drift, administration, underhåll, felsökning eller debitering.*

5A1 System, utrustning och komponenter

- 5A001 a) Alla typer av telekommunikationsutrustning som har någon av följande egenskaper, funktioner eller kännetecken:
1. Särskilt konstruerade för att motstå de övergående elektroniska effekterna eller elektromagnetiska pulserna från en nukleär explosion.
 2. Särskilt förstärkta för att kunna motstå gamma-, neutron- eller joniserad strålning.
 3. Särskilt konstruerade för att kunna arbeta utanför temperaturintervallet 218 K (-55°C) – 397 K (124°C).
Anm.: *Avsnitt 5A001.a.3 omfattar endast elektronisk utrustning.*
- Anm.: *Avsnitten 5A001.a.2 och 5A001.a.3 omfattar inte utrustning som konstruerats eller modifierats för användning ombord på satelliter.*
- b) Telekommunikationsutrustning och -system, och särskilt konstruerade komponenter och tillbehör för dessa, som har någon av följande egenskaper, funktioner eller kännetecken:
1. Kommunikationssystem för undervattensbruk som har någon av följande egenskaper:
 - a) En akustisk bärfrekvens som ligger utanför frekvensområdet 20–60 kHz.
 - b) En elektromagnetisk bärfrekvens som ligger under 30 kHz.
 - c) Teknik för elektronstrålestyrning.
 2. Radioutrustningar som arbetar i frekvensområdet 1,5–87,5 MHz och som har någon av följande egenskaper:
 - a) Adaptiv teknik som dämpar en interfererande signal med mer än 15 dB.

- 5A001 b) 2. forts.
- b) Samtliga följande egenskaper:
1. Automatisk förutsägelse och val av frekvenser och "total digital överföringshastighet" för varje kanal för att optimera överföringen.
 2. En linjär effektförstärkningskonfiguration med kapacitet att simultant stödja multipla signaler vid en utgångseffekt av minst 1 kW i frekvensområdet 1,5–30 MHz eller vid en utgångseffekt av minst 250 W i frekvensområdet 30–87,5 MHz, allt mätt över en "effektbandbredd" på minst 1 oktav och med en harmonisk distorsion bättre än -80 dB.
3. Radioutrustning som utnyttjar "bandspridningsteknik", bland annat "hoppfrekvensteknik", och som har någon av följande egenskaper:
- a) Programmerbara spridningskoder.
 - b) En total bandbredd som är minst 100 gånger större än bandbredden hos någon informationskanal och som överstiger 50 kHz.
Anm.: Avsnitt 5A001.b.3.b omfattar inte radioutrustning som är särskilt konstruerad för att användas inom civila cellulära radiokommunikationssystem.
- Anm.: Avsnitt 5A001.b.3 omfattar inte utrustning konstruerad för användning vid en utgångseffekt av högst 1,0 W.*
4. Digitalt kontrollerade radiomottagare som har samtliga följande egenskaper:
- a) Mer än 1 000 kanaler.
 - b) "Tid för att byta frekvens" på mindre än 1 ms.
 - c) Automatisk sökning över en del av det elektromagnetiska bandet.
 - d) Identifiering av mottagen signal eller sändartyp.
Anm.: Avsnitt 5A001.b.4 omfattar inte radioutrustning som är särskilt konstruerad för att användas inom civila cellulära radiokommunikationssystem.
5. Funktioner för digital "signalbehandling" för att tillhandahålla talkodning med omvandlingshastigheter på mindre än 2 400 bit/s.
- c) Kommunikationskablar av optiska fibrer, optiska fibrer samt tillbehör enligt följande:
1. Optiska fibrer som är längre än 500 m och som av tillverkaren anges ha kapacitet att kunna klara ett hållfasthetsprov med en dragpåkänning som är minst $2,0 \times 10^9$ N/m².
Teknisk anm.:
Hållfasthetsprovet är ett produktionsprov som görs inom eller utanför produktionsbandet som ett draghållfasthetsprov på en fiber med en längd av 0,5–3 m när denna rör sig med en hastighet av 2–5 m/s mellan kapstanhjul med cirka 150 mm diameter.
Omgivningstemperaturen skall vara nominell 293 K (20°C) och den relativa luftfuktigheten 40 %. Likvärdiga nationella standarder får användas vid utförandet av provet.

- 5A001 c) forts.
2. Optiska fiberkablar och tillbehör konstruerade för undervattensbruk.
Anm.: Avsnitt 5A001.c.2 omfattar inte civila standardkablar för telekommunikation och tillbehör för dessa.
Anm. 1: För manöverkablar och anslutningsdon se avsnitt 8A002.a.3.
Anm. 2: För fiberoptiska skrovgenomföringar eller anslutningar se avsnitt 8A002.c.
- d) "Fasstyrda antenssystem med elektronisk styrning" som arbetar över 31 GHz.
Anm.: Avsnitt 5A001.d omfattar inte "fasstyrda antenssystem med elektronisk styrning" för landningssystem med instrument som uppnår ICAO-standard för mikrovågslandningssystem (MLS).
- 5A101 Telemät- och fjärrmanövreringsutrustning som är användbar för "missiler".
Anm.: Avsnitt 5A101 omfattar inte utrustning som är särskilt konstruerad för fjärrstyrning av modellflygplan, -båtar eller -fordon och som har en elektrisk fältstyrka på högst 200 $\mu\text{V}/\text{m}$ mätt på ett avstånd av 500 m från sändaren.
- 5B1 Test-, inspektions- och produktionsutrustning**
- 5B001 a) Utrustning och därtill hörande särskilt konstruerade komponenter eller tillbehör, som är särskilt konstruerade för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning, funktioner eller egenskaper enligt avsnitten 5A001, 5B001, 5D001 eller 5E001.
Anm.: Avsnitt 5B001.a omfattar inte utrustning för att fastställa egenskaperna hos optiska fibrer, i vilken halvleder"lasrar" inte används.
- b) Utrustning och därtill hörande särskilt konstruerade komponenter eller tillbehör, som är särskilt konstruerade för "utveckling" av någon av följande utrustningar för telekommunikationsöverföring eller "datorstyrd" koppling:
1. Utrustning i vilken används digital teknik, däribland "asynkron överföringsmod" (ATM), som konstruerats för att användas vid en "total digital överföringshastighet" på minst 1,5 Gbit/s.
 2. Utrustning i vilken "laser" används och som har någon av följande egenskaper:
 - a) En överföringsvåglängd som överstiger 1 750 nm.
 - b) "Optisk förstärkning".
 - c) Koherent optisk överföring eller mottagning (även kallad optisk "heterodyne or homodyne technique").
 - d) Analog teknik och en bandbredd på minst 2,5 GHz.
Anm.: 5B001.b.2.d omfattar inte utrustning som är särskilt konstruerad för "utveckling" av kommersiella TV-system.
 3. Utrustning med "optisk koppling".

5B001 b) forts.

4. Radioutrustning som använder kvadratur-amplitud-modulationsteknik (QAM) över nivå 128.
5. Utrustning som tillåter "signalering på gemensam kanal" (Common Channel Signalling) som arbetar i icke- eller quasi-associerad mode.

5C1 Material

Inga.

5D1 Programvara

- 5D001 a) "Programvara" särskilt utformad eller modifierad för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning, funktioner eller egenskaper enligt avsnitten 5A001 eller 5B001.
- b) "Programvara" särskilt utformad eller modifierad för att understödja "teknik" enligt avsnitt 5E001.
- c) Specifik "programvara" enligt följande:
1. "Programvara" som är särskilt utformad eller modifierad för att tillhandahålla egenskaper, funktioner eller kännetecken i utrustningar som anges i avsnitten 5A001 eller 5B001.
 2. "Programvara", som gör det möjligt att återställa "källkoden" ur "programvara" för telekommunikation som omfattas av avsnitt 5D001.
 3. "Programvara", annan än direkt maskinläsbar, som är särskilt konstruerad för "dynamic adaptive routing".
- d) "Programvara" särskilt konstruerad eller modifierad för "utveckling" av någon av följande utrustningar för telekommunikationsöverföring eller "datorstyrd" koppling:
1. Utrustning i vilken används digital teknik, däribland "asynkron överföringsmod" (ATM), som konstruerats för att användas vid en "total digital överföringshastighet" som överstiger 1,5 Gbit/s.
 2. Utrustning i vilken "laser" används och som har någon av följande egenskaper:
 - a) En överföringsvåglängd som överstiger 1 750 nm.
 - b) Analog teknik och en bandbredd som överstiger 2,5 GHz.

Anm.: 5D001.d.2.b omfattar inte "programvara" som är särskilt konstruerad eller modifierad för "utveckling" av kommersiella TV-system.

5D001 d) forts.

3. Utrustning med "optisk koppling".
4. Radioutrustning som använder kvadratur-amplitud-modulationsteknik (QAM) över nivå 128.

5D101 "Programvara" som är särskilt konstruerad eller modifierad för "användning" av den utrustning som omfattas av avsnitt 5A101.

5E1 Teknik

5E001 a) "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling", "produktion" eller "användning" (drift undantaget) av utrustning, funktioner eller egenskaper eller "programvara" enligt avsnitten 5A001, 5B001 eller 5D001.

b) Specifik "teknik" enligt följande:

1. "Teknik" som "erfordras" för "utveckling" eller "produktion" av telekommunikationsutrustning särskilt konstruerad för användning ombord på satelliter.
2. "Teknik" för "utveckling" eller "användning" av "laser"-kommunikationsteknik med möjlighet att automatiskt uppfånga och följa signalerna och att vidmakthålla kommunikationen genom exosfären eller undervattensmedia.
3. "Teknik" för "utveckling" av digitala cellulära radiosystem.
4. "Teknik" för "utveckling" av "bandspridningsteknik", bland annat "hoppfrekvensteknik".

c) "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" eller "produktion" av någon av följande utrustningar, funktioner eller egenskaper för telekommunikationsöverföring eller "datorstyrd" koppling:

1. Utrustning i vilken digital teknik används, däribland "asynkron överföringsmod" (ATM), som konstruerats för att användas vid en "total digital överföringshastighet" som överstiger 1,5 Gbit/s.
2. Utrustning i vilken "laser" används och som har någon av följande egenskaper:
 - a) En överföringsvåglängd som överstiger 1 750 nm.
 - b) "Optisk förstärkning" med användning av praseodymbehandlade fluoridfiberförstärkare (PDFFA).
 - c) Koherent optisk överföring eller mottagning (även kallad optisk "heterodyne or homodyne technique").

- 5E001 c) 2. forts.
- d) Multiplex med minst 8 optiska bärfrekvenser i ett enda fönster erhållen genom våglängdsdivision.
- e) Analog teknik och en bandbredd på minst 2,5 GHz.
Anm.: 5E001.c.2.e omfattar inte "teknik" för "utveckling" eller "produktion" av kommersiella TV-system.
3. Utrustning med "optisk koppling".
4. Radioutrustning med någon av följande egenskaper:
- a) Kvadratur-amplitud-modulationsteknik (QAM) över nivå 128.
- b) Ingångs- eller utgångsfrekvens som överstiger 31 GHz.
Anm.: 5E001.c.4.b omfattar inte "teknik" för "utveckling" eller "produktion" av utrustning som konstruerats eller modifierats för användning inom frekvensband som tilldelats av "International Telecommunications Union" (ITU).
5. Utrustning som tillåter "signalering på gemensam kanal" (Common Channel Signalling) som arbetar i icke- eller quasi-associerad mode.
- 5E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustningar som omfattas av avsnitt 5A101.

Del 2 – "INFORMATIONSSÄKERHET"

Anm. 1: Kontrollen av "informationssäkerhets"utrustning, "programvara", system, användningsspecifika "elektroniska sammansättningar", moduler, integrerade kretsar, komponenter eller funktioner regleras i kategori 5 del 2, även om de är komponenter eller "elektroniska sammansättningar" för annan utrustning.

Anm. 2: Kategori 5 del 2 omfattar inte varor som åtföljer användaren för dennes personliga bruk.

Anm. 3: Kryptografisk anm.

Avsnitt 5A002 och 5D002 omfattar inte varor som uppfyller samtliga följande villkor:

- a) De är allmänt tillgängliga för allmänheten genom att de säljs från lager via en detaljists försäljningsställe utan restriktioner på något av följande sätt:
 1. Transaktioner över disk.
 2. Postordertransaktioner.
 3. Elektroniska transaktioner.
 4. Transaktioner som genomförs via telefonsamtal.
- b) Den kryptografiska funktionen kan inte lätt ändras av användaren.
- c) De är konstruerade så att användaren själv kan installera dem utan väsentlig medverkan av leverantören.
- d) De innehåller inte någon "symmetrisk algoritm" som använder en nyckellängd som överstiger 64 bitar.
- e) Närmare uppgifter om varorna finns tillgängliga vid behov och skall på begäran lämnas till de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där exportören är etablerad i syfte att säkerställa att villkoren i punkterna a–d är uppfyllda.

Teknisk anm.:

I kategori 5 – del 2 ingår inte paritetsbitar i nyckellängden.

5A2 System, utrustning och komponenter

- 5A002 a) System, utrustning, användningsspecifika "elektroniska sammansättningar", moduler och integrerade kretsar för "informationssäkerhet" enligt följande samt andra särskilt konstruerade komponenter för dessa:
Anm.: För kontrollen av mottagare för globala satellitnavigeringssystem som innehåller eller utför dekryptering (t.ex. GPS eller GLONASS) se avsnitt 7A005.

5A002 a) forts.

1. Konstruerade eller modifierade för att använda "kryptografi" som innehåller digital teknik för någon annan kryptografisk funktion än autentisering eller digital signatur med någon av följande egenskaper:

Teknisk anm.:

1. *Funktionerna för autentisering och digital signatur omfattar de tillhörande nyckelhanteringsfunktionerna.*
2. *Autentisering omfattar alla aspekter av åtkomstskydd när det inte finns någon annan kryptering av filer eller text än den som är direkt knuten till skydd av lösenord, personliga identifikationsnummer (PIN) eller liknande data som hindrar obehörig tillgång.*
3. *"Kryptografi" omfattar inte "fasta" datakompressions- eller datakodningstekniker.*

Anm.: 5A002.a.1 omfattar utrustning som är konstruerad eller modifierad för att använda "kryptografi" med användning av analoga principer som genomförs med digitala tekniker.

- a) En "symmetrisk algoritm" med en nyckellängd som överstiger 56 bitar.
- b) En "asymmetrisk algoritm" där algoritmens säkerhet baseras på något av följande:
 1. Faktorisering av heltal utöver 512 bitar (t.ex. RSA).
 2. Beräkning av diskreta logaritmer i en multiplikationsgrupp som består av en finit fält som är större än 512 bitar (t.ex. Diffie-Hellman över Z/pZ).
 3. Diskreta logaritmer i någon annan grupp än de som anges i punkt 5A002.a.1.b.2 utöver 112 bitar (t.ex. Diffie-Hellman över en elliptisk kurva).
2. Konstruerade eller modifierade för att utföra kryptoanalytiska funktioner.
3. Används inte.
4. Särskilt konstruerade eller modifierade för att undertrycka röjande strålning från informationsbärande signaler utöver vad som är nödvändigt enligt standarder för hälsa, säkerhet och elektromagnetisk interferens.
5. Konstruerade eller modifierade för att använda kryptografisk teknik för att generera spridningskoden för "bandspridnings"system, bland annat hoppkoden för "hoppfrekvens"system.
6. Konstruerade eller modifierade för att tillhandahålla certifierad eller certifierbar "säkerhet i flera nivåer" eller användarisolering på en nivå som överstiger klass B2 i "Trusted Computer System Evaluation Criteria" (TCSEC) eller motsvarande.
7. Kommunikationskabelsystem konstruerade eller modifierade med mekanisk, elektrisk eller elektronisk utrustning för att upptäcka olovliga, dolda intrång.

5A002 forts.

Anm.: Avsnitt 5A002 omfattar inte följande:

- a) "Personliga smartkort" för vilka krypteringsmöjligheterna är begränsade till användning i utrustning eller system som är undantagna från kontroll enligt punkterna b–f i denna anmärkning. Om ett "personligt smartkort" har flera funktioner bedöms varje funktions kontrollstatus för sig.
- b) Mottagare för radioutsändning, betal-TV eller motsvarande utsändning med begränsad publik av konsumenttyp, utan annan digital kryptering än sådan som uteslutande används för att sända fakturor eller programrelaterade upplysningar tillbaka till de sändande bolagen.
- c) Utrustning där användarna inte har tillgång till krypteringsmöjligheten och som är särskilt konstruerad och begränsad för att möjliggöra något av följande:
 1. Användning av kopieringsskyddad programvara.
 2. Åtkomst till något av följande:
 - a) Kopieringsskyddade read-only medier.
 - b) Uppgifter som är lagrade i krypterad form på medier (t.ex. i samband med skydd av immateriell äganderätt) när mediet saluförs till allmänheten i identiska exemplar.
 3. Engångskopiering av copyright-skyddade audio/videodata.
- d) Kryptografisk utrustning som är särskilt konstruerad och begränsad för bankändamål eller "penningtransaktioner".

Teknisk anm.:
"Penningtransaktioner" i avsnitt 5A002 anmärkning d omfattar utfärdande och betalning av biljetter eller kreditfunktioner.
- e) Bärbara eller mobila radiotelefoner för civil användning (t.ex. för användning i civila kommersiella cellulära radiokommunikationssystem) och som inte medger kryptering från början till slut.
- f) Trådlös telefonutrustning som inte medger kryptering från början till slut och där den maximala effektiva räckvidden av en oförstärkt trådlös operation (t.ex. ett enkelt hopp utan relä mellan terminal och basstation) är mindre än 400 meter enligt tillverkarens specifikationer.

5B2 Test-, inspektions- och produktionsutrustning

- 5B002 a) Utrustning särskilt konstruerad för följande:
1. "Utveckling" av utrustning eller funktioner som omfattas av avsnitt 5A002, 5B002, 5D002 eller 5E002, inklusive mät- eller testutrustning.
 2. "Produktion" av utrustning eller funktioner som omfattas av avsnitt 5A002, 5B002, 5D002 eller 5E002, inklusive mät-, test-, reparations- och produktionsutrustning.

5B002 forts.

- b) Mätutrustning särskilt konstruerad för att bedöma och värdera de "informationssäkerhets"funktioner som omfattas av avsnitt 5A002 eller 5D002.

5C2 Material

Inga.

5D2 Programvara

5D002 a) "Programvara" särskilt utformad eller modifierad för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitt 5A002, 5B002 eller 5D002.

- b) "Programvara" särskilt utformad eller modifierad för att understödja "teknik" som omfattas av avsnitt 5E002.

c) Specifik "programvara" enligt följande:

1. "Programvara" som har samma egenskaper eller kan utföra eller simulera funktionen hos utrustning som omfattas av avsnitten 5A002 eller 5B002.
2. "Programvara" som bestyrker "programvara" som omfattas av punkt 5D002.c.1.

Anm.: Avsnitt 5D002 omfattar inte följande:

- a) "Programvara" som erfordras för "användning" av utrustning som är undantagen från kontroll genom anmärkningen till avsnitt 5A002.
- b) "Programvara" som erbjuder någon av funktionerna hos utrustning som är undantagen från kontroll genom anmärkningen till avsnitt 5A002.

5E2 Teknik

5E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustningar eller "programvara" som omfattas av avsnitten 5A002, 5B002 eller 5D002."

KATEGORI 6 – SENSORER OCH LASRAR**6A System, utrustningar och komponenter**

6A001 Akustik:

a) Marina akustiska system, utrustningar samt komponenter som särskilt konstruerats för dessa, enligt följande:

1. Aktiva (sändande eller sändande och mottagande) system, utrustningar samt komponenter som särskilt konstruerats för dessa, enligt följande:

Anm.: Avsnitt 6A001.a.1 omfattar inte:

- a) *Ekolod som arbetar vertikalt under apparaturen och inte innehåller någon avsökande funktion som överstiger $\pm 20^\circ$, och som är begränsade till att mäta vattendjup, avståndet till sjunkna föremål eller att söka fisk.*
 - b) *Riktade vågor, enligt följande:*
 1. *Riktade vågor för nödsändningar.*
 2. *Ljudgivare som särskilt konstruerats för förflyttning eller för att återkomma till en undervattensposition.*
- a) Batymetriska system som konstruerats för topografisk kartläggning av havsbotten med brett svep, och har samtliga följande egenskaper:
1. som är konstruerade för att kunna mäta vid en vinkel som överstiger 20° från vertikallinjen,
 2. som konstruerats för att mäta större djup än 600 meter under vattenytan och
 3. som är konstruerade för något av följande:
 - a) att innehålla multipelstrålar smalare än $1,9^\circ$, eller
 - b) ge datanoggrannhet på mer än 0,3 % av vattendjupet inom mätområdet och där noggrannheten mäts som genomsnittet av de individuella mätningarna i svepet.
- b) System för att upptäcka eller lokalisera föremål med någon av följande egenskaper:
1. en sändningsfrekvens under 10 kHz,
 2. ett ljudtryck över 224 dB (referens 1 μPa på 1 m avstånd) för utrustningar som arbetar inom frekvensområdet 10 kHz till och med 24 kHz,
 3. ett ljudtryck över 235 dB (referens 1 μPa på 1 m avstånd) för utrustningar som arbetar inom frekvensområdet 24 kHz till 30 kHz,
 4. ett system med strålar med mindre än 1° utbredning längs någon axel och en arbetsfrekvens under 100 kHz,
 5. ett system som konstruerats för att fungera med en räckvidd på mer än 5 120 m, eller
 6. systemen som konstruerats för att kunna motstå trycket på mer än 1 000 m djup och som har en givare med något av följande
 - a) dynamisk tryckutjämning, eller
 - b) sändande element som inte består av bly-zirconat-titanat.

6A001 a) 1. forts.

- c) Akustiska projektorer, inklusive givare som innehåller piezoelektriska, magnetostriktiva, elektrostriktiva, elektrodynamiska eller hydrauliska element som kan arbeta individuellt eller i en bestämd konfiguration och med någon av följande egenskaper:

Anm. 1: Akustiska projektorer, inklusive sändare, som särskilt konstruerats för en viss utrustning, skall behandlas som den utrustningen.

Anm. 2: Avsnitt 6A001.a.1.c omfattar inte elektroniska källor som riktar ljudet enbart vertikalt, eller mekaniska (t.ex. luftkanoner eller ångchockskanoner) eller kemiska (t.ex. explosiva) källor.

1. En momentan strålad 'akustisk effekttäthet' som överstiger 0,01 mW/mm²/Hz för apparater som arbetar på frekvenser under 10 kHz.
2. En kontinuerligt strålad 'akustisk effekttäthet' som överstiger 0,001 mW/mm²/Hz för apparater som arbetar på frekvenser under 10 kHz.

Teknisk anm.:

'Akustiska effekttätheten' erhålls om man dividerar utgångseffekten med produkten av den strålande ytan och arbetsfrekvensen.

3. Sidlobsundertrycket är över 22 dB.

- d) Akustiska system, utrustningar eller därtill speciellt konstruerade komponenter för att bestämma ytfartygs eller undervattensfarkosters position och som konstruerats för att arbeta på avstånd som överstiger 1 000 m med en noggrannhet av 10 m rms (effektivvärdet) när mätningen sker på 1 000 m avstånd.

Anm.: Avsnitt 6A001.a.1.d omfattar

- a) utrustning som använder koherent "signalbehandling" mellan två eller flera pejlsändare och hydrofonutrustning som bärs av ytfartyget eller undervattensfarkosten,
- b) utrustning som automatiskt kan korrigeras för det fel som uppstår vid positionsbestämningen på grund av ljudets utbredningshastighet

2. Passiva (mottagande, oavsett om de i normala tillämpningar är kopplade till separat, aktiv utrustning) system samt komponenter som tillverkats speciellt för dessa, enligt följande:

- a) Hydrofoner med någon av följande egenskaper:

Anm.: Hydrofoner som särskilt konstruerats för en viss utrustning skall behandlas som den utrustningen.

1. som innehåller kontinuerliga flexibla givare eller sammansättningar av diskreta givarelement med en längd eller diameter på mindre än 20 mm och med ett avstånd mellan givarna som understiger 20 mm,

6A001 a) 2. a) forts.

2. som innehåller något av följande avkänningselement:
 - a) optiska fibrer,
 - b) piezoelektriska polymerer, eller
 - c) flexibla keramiska piezoelektriska material,
3. med en 'hydrofon känslighet' högre än -180 dB på alla djup, utan accelerationskompensation,
4. med utrustning som konstruerats för arbete på större djup än 35 m med accelerationskompensation, eller
5. med utrustning som konstruerats för arbete på större djup än 1 000 m.

Teknisk anm.:

'Hydrofon känslighet' definieras som 20 gånger logaritmen med bas 10 för förhållandet rms utgångsspänning genom referensen 1 V rms, när hydrofongivaren, utan förförstärkare, placeras i ett plant akustiskt fält med trycket 1 μ Pa rms. T.ex.: En hydrofon med känsligheten -160 dB (referens 1 V per μ Pa) som placeras i ett sådant fält ger 10^8 V medan en som har känsligheten -180 dB ger endast 10^9 V ut. -160 dB är därför bättre än -180 dB.

b) Bogserade akustiska hydrofonsystem med något av följande:

1. Hydrofoner placerade i grupper med ett avstånd på mindre än 12,5 m.
2. Som är konstruerade för eller kan ändras till ett utförande som tillåter användning vid större djup än 35 m.

Teknisk anm.:

Uttrycket 'kan ändras till' i avsnitt 6A001.a.2.b.2 avser att man har förutsättningen att genom en förändring av tråddragningen eller i anslutningar förändra hydrofonernas gruppering eller djupbegränsningar. Förutsättningen är: mer än 10 % av antalet trådar i reserv, hydrofonernas gruppering och djupbegränsningar är variabla eller styr mer än en grupp.

3. Huvudsensorer som omfattas av avsnitt 6A001.a.2.d.
4. Longitudinellt förstärkta uppsättningar av slangar
5. En sammansatt apparat vars diameter understiger 40 mm.
6. Multiplexade hydrofongrupps signaler som konstruerats för arbete på större djup än 35 m eller med justerbara eller utbytbara djupavkännare för arbete på större djup än 35 m eller
7. Hydrofoner med egenskaper enligt avsnitt 6A001.a.2.a.

c) Beräkningsutrustning som särskilt konstruerats för att beräkna resultatet från bogserade hydrofonsystem med "användartillgänglig programmeringsmöjlighet", med tids- och frekvensdomänberäkning samt korrelation, inklusive spektralanalys, digital filtrering och strålförminning med användande av Fast Fourier eller andra transformler eller processer.

- 6A001 a) 2. forts.
- d) Huvudsensorer med alla följande egenskaper:
1. En noggrannhet som är bättre än $\pm 0,5^\circ$ och
 2. som är konstruerade för att arbeta på större djup än 35 m eller som har en justerbar eller borttagbar djupsensor för att kunna arbeta på större djup än 35 m.
- e) Kabelsystem för bottenar eller havsvikar med någon av följande egenskaper:
1. Som innehåller hydrofoner som omfattas av avsnitt 6A001.a.2.a eller
 2. som innehåller multiplexade hydrofongruppsignalmoduler som har alla följande egenskaper:
 - a) Som konstruerats för arbete på större djup än 35 m, eller har justerbara eller utbytbara djupavkännare för arbete på större djup än 35 m, och
 - b) som kan användas för samma ändamål som bogserade akustiska hydrofonsystemmoduler.
- f) Beräkningsutrustning som särskilt konstruerats för att beräkna resultatet från kabelsystem för bottenar eller havsvikar med "användartillgänglig programmeringsmöjlighet", med tids- och frekvensdomänberäkning samt korrelation, inklusive spektralanalys, digital filtrering och strålförminning med användande av Fast Fourier eller andra transformler eller processer.
- b) Sonarutrustningar som arbetar med hastighetskorrelation och som konstruerats för att mäta horisontella hastigheten hos den farkost där utrustningen finns jämfört med sjöbotten och där avståndet mellan havsbotten och farkosten överstiger 500 m.

6A002 Optiska sensorer

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A102.

- a) Optiska detektorer enligt följande:

Anm.: Avsnitt 6A002.a omfattar inte detektorer med element av germanium eller kisel.

1. "Rymdkvalificerade" halvledardetektorer, enligt följande:
 - a) "Rymdkvalificerade" halvledardetektorer med samtliga följande egenskaper:
 1. en största känslighet vid ett våglängdsområde som överstiger 10 nm men inte 300 nm, och
 2. en känslighet vid våglängder över 400 nm på mindre än 0,1 % av den maximala känsligheten,
 - b) "Rymdkvalificerade" halvledardetektorer med samtliga följande egenskaper:
 1. en maximal känslighet inom våglängdsområdet som överstiger 900 nm men inte 1 200 nm, och
 2. en "svarstidskonstant" på högst 95 ns.
 - c) "Rymdkvalificerade" halvledardetektorer med en maximal känslighet inom våglängdsområdet som överstiger 1 200 nm men inte 30 000 nm.

6A002 a) forts.

2. Bildförstärkarrör och komponenter som särskilt konstruerats för dessa enligt följande:

- a) Bildförstärkarrör som har alla följande egenskaper:
1. En maximal känslighet inom ett våglängdsområde som överstiger 400 nm men inte 1 050 nm.
 2. En mikrokanalplatta för elektronbildhantering med en håldelning (avstånd från ett håls centrum till närmaste håls centrum) på högst 15 µm.
 3. Fotokatoder, enligt följande:
 - a) En S-20, S-25 eller multialkalisk fotokatod med en ljuskänslighet som är bättre än 240 µA/lm,
 - b) GaAs eller GaInAs fotokatoder, eller
 - c) andra fotokatoder av III-V värda sammansatta halvledare

Anm.: Avsnitt 6A002.a.2.a.3.c omfattar inte fotokatoder av sammansatta halvledare med en maximal strålningskänslighet på 10 mA/W eller mindre.

- b) Speciellt konstruerade komponenter enligt följande:
1. Mikrokanalplattor med en håldelning (avstånd från ett håls centrum till närmaste håls centrum) på högst 15 µm.
 2. GaAs eller GaInAs fotokatoder.
 3. Andra fotokatoder av III-V värda sammansatta halvledare
- Anm.:* Avsnitt 6A002.a.2.b.3 omfattar inte fotokatoder av sammansatta halvledare med en maximal strålningskänslighet på 10 mA/W eller mindre.

3. Icke "rymdkvalificerade" "detektormatriser" (FPA = 'Focal Plane Arrays') enligt följande:

Teknisk anm.:

Linjära eller tvådimensionella flerelementsdetektorer skall betraktas som detektormatriser ('Focal Plane Arrays')

Anm. 1: Avsnitt 6A002.a.3 innefattar fotokonduktiva och fotovoltaiska matriser.

Anm. 2: Avsnitt 6A002.a.3 omfattar inte följande:

- a) "Detektormatriser" (FPA) av kisel.
- b) Inkapslade fotokonduktiva matriser (med högst 16 element) som innehåller blysvlfid eller blyselelid.
- c) Pyroelektriska detektorer som innehåller något av följande material:
 1. Triglycinsulfat och varianter därav,
 2. blylantanzirkoniumtitanat och varianter därav,
 3. litiumtantalat,
 4. polyvinylidenfluorid och varianter därav, eller
 5. strontiumbariumniobat och varianter därav.

a) Icke "rymdkvalificerade" "detektormatriser" (FPA = 'Focal Plane Arrays') med alla följande egenskaper:

1. Individuella element som har sin maximala känslighet inom ett våglängdsområde som överstiger 900 nm men inte 1 050 nm, och
2. en "tidskonstant" för svarstiden på mindre än 0,5 ns.

- 6A002 a) 3. forts.
- b) Icke "rymdkvalificerade" "detektormatriser" (FPA = 'Focal Plane Arrays') med alla följande egenskaper:
1. Individuella element som har sin maximala känslighet inom ett våglängdsområde som överstiger 1 050 nm men inte 1 200 nm, och
 2. en tidskonstant för svarstiden på högst 95 ns.
- c) Icke "rymdkvalificerade" "detektormatriser" (FPA = 'Focal Plane Arrays') med individuella element som har sin maximala känslighet inom ett våglängdsområde som överstiger 1 200 nm men inte 30 000 nm.
- b) "Monospektrala bildsensorer" och "Multispektrala bildsensorer" som konstruerats för fjärranalystillämpningar och med någon av följande egenskaper:
1. Ett lokalt (IFOV = 'Instantaneous-Field-Of-View') bildfält på mindre än 200 µrad (mikroradianer), eller
 2. som specifikt konstruerats för arbete inom ett våglängdsområde som överstiger 400 nm men inte 30 000 nm och som har alla följande egenskaper:
 - a) De lämnar bildinformationen i digital form, och
 - b) de har någon av följande egenskaper:
 1. Är "rymdkvalificerade", eller
 2. konstruerade för att fungera i luftburna applikationer med något annat än kisel som detektormaterial och de har ett IFOV (IFOV = 'Instantaneous-Field-Of-View') på mindre än 2,5 mrad.
- c) Bildsensorutrustning som arbetar med synligt eller infrarött ljus och "direkt ger en synlig bild", och som har något av följande:
1. bildförstärkarrör enligt avsnitt 6A002.a.2.a, eller
 2. "detektormatriser" (FPA) enligt avsnitt 6A002.a.3.
- Teknisk anm.:*
I avsnitt 6A002.c avses med 'direkt ger en synlig bild' en bildförstärkarutrustning som arbetar i synliga eller infraröda spektrat, och visar en synlig bild till den mänskliga observatören utan att bilden omvandlas till en elektrisk signal för att visas på TV-skärm. Bilden kan inte spelas in eller lagras fotografiskt, elektroniskt eller på annat sätt.
- Anm.:* Avsnitt 6A002.c omfattar inte följande utrustning som innehåller andra än GaAs eller GaInAs fotokatoder:
- a) Industriella eller civila inbrottslarm, rörelsedetektorer för trafik- eller industriändamål eller räkneselement.
 - b) Medicinsk utrustning.
 - c) Industriell utrustning för inspektion, sortering eller analys av materialsammansättning.
 - d) Flamdetektorer för industriella brännugnar.
 - e) Utrustning som särskilt konstruerats för laboratoriebruk.
- d) Särskilda komponenter som används för att understödja optiska givare, enligt följande:
1. "Rymdkvalificerade" lågtemperaturkylare ('cryocoolers').
 2. Icke "rymdkvalificerade" lågtemperaturkylare ('cryocoolers') med en kylkälla som är kallare än 218 K (-55 °C) och som har
 - a) ett slutet system med en MTBF eller MTTF (medeltid mellan fel eller medeltid till fel) som överstiger 2 500 timmar,
 - b) självreglerande minikylare, typ Joule-Thomson med en cylinderdiameter under 8 mm.
 3. Optiska fibrer som kan användas som givare, speciellt fabricerade antingen genom sin sammansättning eller struktur eller modifierade genom ytbeläggning för att bli akustiskt, termiskt, elektromagnetiskt, tröghets- eller strålningsmässigt känsliga.

6A002 forts.

- e) "Rymdkvalificerade" "detektormatriser" (FPA = 'Focal Plane Arrays') med mer än 2 048 element per matris och en maximal känslighet i våglängdsområdet som överskrider 300 nm men inte 900 nm.

6A003

Kameror

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A203.

ANM.: För kameror som är speciellt konstruerade eller modifierade för undervattensbruk, se avsnitten 8A002.d och 8A002.e.

Anm.: Instrumentkameror som omfattas av avsnitten 6A003.a.3-6A003.a.5 och som har modulstruktur skall bedömas efter sin maximala kapacitet med hjälp av de "elektroniska sammansättningar" som är tillgängliga enligt kameratillverkarens specifikationer.

a) Instrumentkameror enligt följande:

1. Höghastighetsfilmkameror med filmformat från och med 8 mm till och med 16 mm, i vilka filmen kontinuerligt matas fram under inspelningstiden och som kan fotografera med en hastighet av mer än 13 150 bilder/s.
Anm.: Avsnitt 6A003.a.1 omfattar inte filmkameror avsedda för civilt bruk.
2. Mekaniska höghastighetskameror i vilka filmen inte rör sig, och som kan registrera mer än 1 000 000 bilder/s i 35 mm format, eller proportionellt färre bilder för större format, respektive fler bilder för mindre format.
3. Mekaniska eller elektroniska spaltkameror med en skrivhastighet som överstiger 10 mm/ μ s.
4. Elektroniska bildkameror med en hastighet på mer än 1 000 000 bilder/s.
5. Elektroniska kameror som har allt följande:
 - a) en elektronisk slutarhastighet som är kortare än 1 μ s för en hel bild, och
 - b) en avläsningshastighet som tillåter mer än 125 hela bilder/s.

b) Bildkameror enligt följande:

Anm.: Avsnitt 6A003.b omfattar inte televisions- eller videokameror som särskilt konstruerats för TV-sändning.

1. Videokameror med halvledarsensorer, som har något av följande:
 - a) mer än 4×10^6 "aktiva bildelement" för varje detektormatris i monokroma (svart-vita) kameror,
 - b) mer än 4×10^6 "aktiva bildelement" för varje detektormatris i färgkameror med tre halvledarsystem, eller
 - c) mer än 12×10^6 aktiva bildelement för den ingående detektormatrisen i färgkameror som endast har en detektormatris.

- 6A003 b) forts.
2. Avsökande kameror och kamerasystem som har allt följande:
 - a) linjära detektorsystem med mer än 8 192 element/system, och
 - b) mekanisk avsökning i en riktning.
 3. Kameror som innehåller bildförstärkare enligt avsnitt 6A002.a.2.a.
 4. Kameror som innehåller "bildplanssystem" enligt avsnitt 6A002.a.3.
Anm.: 6A003.b.4 omfattar inte bildkameror som är utrustade med "bildplanssystem" med tolv eller färre element som inte använder sig av integrerad tidsfördröjning i själva elementen och som är avsedda för något av följande:
 - a) *Inbrottslarm för industriellt eller civilt bruk, tafikkontroll eller industriell övervakning eller räknesystem.*
 - b) *Industriell utrustning använd för kontroll eller övervakning av värmeflöden i byggnader, utrustning eller tillverkningsprocesser.*
 - c) *Industriell utrustning använd för kontroll, sortering eller analys av materialets egenskaper.*
 - d) *Utrustning särskilt konstruerad för laboratorieanvändning, eller*
 - e) *Medicinsk utrustning.*
- 6A004 Optik
- a) Optiska speglar (reflektorer) enligt följande:
 1. "Deformerbara speglar" med en antingen kontinuerlig eller av flera element bestående yta, och därtill speciellt konstruerade komponenter som dynamiskt kan återta en tidigare position med en hastighet som överstiger 100 Hz.
 2. Monolitiska lättviktsspeglar med genomsnittlig "ekvivalent täthet" på mindre än 30 kg/m², och en totalvikt över 10 kg.
 3. Komposit- eller skumspiegelkonstruktioner med en genomsnittlig "ekvivalent täthet" som är mindre än 30 kg/m², och en totalvikt över 2 kg.
 4. Spegel som kan styra en ljusstråle och har en diameter eller huvudaxel överstigande 100 mm som behåller sin planhet inom $\lambda/2$ { λ (lambda) = 633 nm} eller bättre och har en styrande bandbredd som överstiger 100 Hz.
 - b) Optiska komponenter tillverkade av zinkselenid (ZnSe) eller zinksulfid (ZnS) med en genomsläpplighet i våglängdsområdet som överstiger 3 000 nm men inte 25 000 nm och som har någon av följande egenskaper:
 1. de överstiger 100 cm³ i volym, eller
 2. överstiger 80 mm i diameter eller längd hos huvudaxeln samt har ett djup (en tjocklek) på mer än 20 mm.

6A004 forts.

c) "Rymdkvalificerade" komponenter för optiska system, enligt följande:

1. Komponenter som lättats till mindre än 20 % av den "ekvivalenta tätheten" jämfört med ett massivt ämne med samma öppning och tjocklek.
2. Råsubstrater, bearbetade substrater som har en ytbeläggning (enkel- eller multipelskikt, metalliska eller dielektriska, ledande, halvledande eller isolerande) eller skyddsfilm.
3. Segment eller system av speglar som konstruerats för att sammansättas till ett system i rymden med en insamlande bländaröppning som är lika med eller större än en enda spegel med 1 meters diameter.
4. Komponenter tillverkade av "komposit" material med en koefficient för linjär termisk expansion som är lika med eller mindre än 5×10^{-6} i någon koordinatriktning.

d) Optisk styrutrustning enligt följande:

1. Utrustning som speciellt konstruerats för att bibehålla ytans form eller orienteringen hos de "rymdkvalificerade" komponenterna som omfattas av avsnitten 6A004.c.1 eller 6A004.c.3 ovan.
2. Utrustning med en bandbredd för styrning, följning, stabilisering och resonatorupplinjer som är minst 100 Hz och en noggrannhet som är 10 µrad (mikroradianer) eller mindre.
3. Kardansk upphängning med alla följande egenskaper:
 - a) en maximal utvridning som överstiger 5°,
 - b) en bandbredd som är lika med 100 Hz eller mer
 - c) ett vinkelvisarfel som är högst 200 µrad (mikroradianer), och
 - d) någon av följande egenskaper
 1. en diameter eller huvudaxel som är mer än 0,15 m men inte överstiger 1 m, och vars vinkelacceleration kan överstiga 2 rad (radianer)/s², eller
 2. en diameter eller huvudaxel som överstiger 1 m, och vars vinkelacceleration kan överstiga 0,5 rad (radianer)/s²,
4. som speciellt konstruerats för att bibehålla placeringen hos infasade spegelsystem eller infasade spegelsegmentsystem där segmentens diameter eller huvudaxel är 1 m eller mer.

e) "Icke-sfäriska optiska element" med alla följande egenskaper:

1. Den optiska bländarens största dimension överstiger 400 mm,
2. ytjämnheten understiger 1 nm (rms) för referenslängder på minst 1 mm, och
3. koefficienten för den linjära värmeutvidgningens absoluta storhet understiger $3 \times 10^{-6}/K$ vid 25 °C.

Tekniska anm.:

1. Ett "icke-sfäriskt optiskt element" är ett element som används i ett optiskt system vars bildyta eller bildytor är avsedda att avvika från formen av en ideal sfär.

6A004 e) Tekniska anm. forts.

2. *Det krävs att tillverkarna skall mäta den ytjämnhet som anges i avsnitt 6A004.e.2 endast om det optiska elementet är konstruerat eller tillverkat för att uppfylla eller överstiga kontrollparametern.*

Anm.: Avsnitt 6A004.e omfattar inte icke-sfäriska optiska element som har någon av följande egenskaper:

- a) Den optiska bländarens största dimension understiger 1 m och kvoten mellan brännvidden och den optiska bländaren är lika med eller större än 4,5:1.*
- b) Den optiska bländarens största dimension överstiger 1 m och kvoten mellan brännvidden och den optiska bländaren är lika med eller större än 7:1.*
- c) Det är konstruerat som ett optiskt element av Fresnel-, flyeye-, rand-, prisma- eller diffraktionstyp.*
- d) Det är tillverkat av borsilikatglas med en koefficient för lineär värmeutvidgning som överstiger $2,5 \times 10^{-6}/K$ vid 25 °C.*
- e) Det är ett röntgenoptiskt element med inre spegelkapacitet (t.ex. speglar av rörtyp).*

ANM.: Icke-sfäriska optiska element som är särskilt konstruerade för litografiutrustning omfattas av avsnitt 3B001.

6A005 "Lasrar", andra än de som specificeras i avsnitt 0B001.g.5 eller 0B001.h.6, komponenter och optisk utrustning enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A205.

Anm. 1: Pulsade "lasrar" inkluderar "lasrar" som arbetar i kontinuerlig mod (CW) men med överlagrade pulseffekter.

Anm. 2: Pulsexciterade "lasrar" inkluderar "lasrar" som arbetar i kontinuerlig mod men med överlagrad excitering.

Anm. 3: Om Raman-"lasrar" omfattas eller inte bestäms av parametrarna för de pumpande laserkällorna, som kan vara vilken som helst av följande "lasrar".

a) Gas-"lasrar" som följer:

1. Excimer-"lasrar" som har något av följande:

- a) En utgångsvåglängd som inte överstiger 150 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 50 mJ/puls, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.
- b) En utgångsvåglängd som överstiger 150 nm men inte 190nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 1,5 J/puls, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 120 W,
- c) En utgångsvåglängd som överstiger 190 nm men inte 360 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 10 J/puls, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 500 W.
- d) En utgångsvåglängd som överstiger 360 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 1,5 J/puls, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 30 W.

ANM.: Se avsnitt 3B001 för Excimer-"lasrar" som speciellt konstruerats för litografisk utrustning.

2. Metallång-"lasrar" enligt följande:

- a) Koppar(Cu)-"lasrar" med en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 20 W.
- b) Guld(Au)-"lasrar" med en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 5 W.
- c) Natrium(Na)-"lasrar" med en utgångseffekt som överstiger 5 W.
- d) Barium(Ba)-"lasrar" med en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 2 W.

6A005 a) forts.

3. Kolmonoxid(CO)-"lasrar" som har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 2 J/puls och en "pulsad toppeffekt" som överstiger 5 kW, eller
 - b) en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 5 kW.
4. Koldioxid(CO₂)-"lasrar" som har något av följande:
 - a) En kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 15 kW.
 - b) En pulsad uteffekt med en varaktighet hos pulsen som överstiger 10 µs, och som har något av följande:
 1. En genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 10 kW, eller
 2. en pulsad "toppeffekt" som överstiger 100 kW.
 - c) En pulsad uteffekt med en "varaktighet hos pulsen" som är lika med eller mindre än 10 µs, och har något av följande:
 1. En pulsenergi som överstiger 5 J/puls, eller
 2. en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 2,5 kW.
5. "Kemiska lasrar" enligt följande:
 - a) Vätefluorid(HF)-"lasrar".
 - b) Deuteriumfluorid(DF)-"lasrar".
 - c) "Transfer-lasrar", enligt följande:
 1. Syre-jod(O₂-I)-"lasrar".
 2. Deuteriumfluorid-koldioxid(DF-CO₂)-"lasrar".
6. Kryptonjon- eller argonjon-"lasrar" som har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 1,5 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 50 W, eller
 - b) en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 50 W.
7. Andra gas-"lasrar" som har något av följande:

Anm.: Avsnitt 6A005.a.7 omfattar inte kväve"lasrar".

 - a) En utgångsvåglängd som inte överstiger 150 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 50 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.
 - b) En utgångsvåglängd som överstiger 150 nm men inte 800 nm, och som har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 1,5 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 30 W, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 30 W.
 - c) En utgångsvåglängd som överstiger 800 nm men inte 1 400 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 0,25 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 10 W, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 10 W.
 - d) En utgångsvåglängd som överstiger 1 400 nm och en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.

6A005 forts.

- b) Halvleder-"lasrar" som har en våglängd på mindre än 950 nm eller mer än 2 000 nm enligt följande:
1. Individuella, transversuell singelmodhalvleder-"lasrar" som har en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 100 mW.
 2. Individuella, transversuell multipelmodhalvleder-"lasrar" och system (matriser) av individuella halvleder-"lasrar" som har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 500 μ J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 10 W, eller
 - b) en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 10 W.

Teknisk anm.:

Halvleder"lasrar" kallas ofta laserdioder.

Anm. 1: Avsnitt 6A005.b omfattar halvleder"lasrar" som har ett utgående optiskt anslutningsdon (t.ex. optisk kopplingsfläta).

Anm. 2: Halvleder"lasrar" som ingår i och speciellt konstruerats för annan utrustning klassificeras som denna andra utrustning.

- c) Halvlederbestyckade "lasrar", enligt följande:

1. "Avstämbara" "lasrar" som har något av följande:

Anm.: Avsnitt 6A005.c.1 omfattar även titansafir- ($Ti-Al_2O_3$), tulium-YAG- {YAG = yttrium, aluminium, granat}, tulium-YSGG- {YSGG = yttrium, svavel, granat, granat}, alexandrit- ($Cr BeAl_2O_4$) {krom-berylliumaluminiumoxid} och färgcenter"lasrar".

- a) En våglängd under 600 nm, och som har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 50 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.
- b) En våglängd som överstiger 600 nm men inte 1 400 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 1 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 20 W, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 20 W,
- c) En våglängd som överstiger 1 400 nm, och har något av följande:
 1. En utgångsenergi som överstiger 50 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 2. en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.

6A005 c) forts.

2. Icke-avstämbara "lasrar" enligt följande:

Anm.: Avsnitt 6A005.c.2 omfattar halvledar"lasrar" med atomär övergång.

- a) Neodymglas"lasrar" enligt följande:
1. "Q-switchade lasrar" som har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 20 J/puls men inte 50 J/puls och med en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 10 W, eller
 - b) en utgångsenergi som överstiger 50 J/puls.
 2. Icke-"Q-switchade lasrar" med något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 50 J/puls men inte 100 J/puls och som har en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 20 W, eller
 - b) en utgångsenergi som överstiger 100 J/puls.

- b) Neodium-dopade (annat än glas) "lasrar" med en utgångsvåglängd som överstiger 1 000 nm men inte 1 100 nm, enligt följande:

Anm.: För neodium-dopade (annat än glas-) "lasrar" med en våglängd understigande 1 000 nm eller överstigande 1 100 nm, se avsnitt 6A005.c.2.c.

1. Pulsexciterade, modlåsta "Q-switchade lasrar" med en "varaktighet hos pulsen" som understiger 1 ns, och som har något av följande:
 - a) En "toppeffekt" som överstiger 5 GW,
 - b) en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 10 W, eller
 - c) en pulsad energi som överstiger 0,1 J.
2. Pulsexciterade "Q-switchade lasrar" med en varaktighet hos pulsen som är lika med eller längre än 1 ns, och som har något av följande:
 - a) En utgång som arbetar i transversuell singelmod och har
 1. en "toppeffekt" som överstiger 100 MW,
 2. en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 20 W, eller
 3. en pulsad energi som överstiger 2 J, eller
 - b) en utgång som arbetar i transversuell multipelmod och har
 1. en "toppeffekt" som överstiger 400 MW,
 2. en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 2 kW, eller
 3. en pulsad energi som överstiger 2 J.
3. Pulsexciterade icke-"Q-switchade lasrar", som har:
 - a) En utgång som arbetar i transversuell singelmod och har
 1. en "toppeffekt" som överstiger 500 kW, eller
 2. en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 150 W, eller
 - b) en utgång som arbetar i transversuell multipel mod som har
 1. en "toppeffekt" som överstiger 1 MW, eller
 2. en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 2 kW.

6A005 c) 2. b) forts.

4. Kontinuerligt exciterade "lasrar" som har
- en utgång som arbetar i transversuell singelmod som har
 - en "toppeffekt" som överstiger 500 kW, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 150 W, eller
 - en utgång som arbetar i transversuell multipelmod som har
 - en "toppeffekt" som överstiger 1 MW, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 2 kW.

c) Andra icke "avstämbara lasrar" som har något av följande:

- En våglängd mindre än 150 nm, och som har något av följande:
 - En utgångsenergi som överstiger 50 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.
- En våglängd som är lika med eller överstiger 150 nm men inte 800 nm, och som har något av följande:
 - En utgångsenergi som överstiger 1,5 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 30 W, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 30 W.
- En våglängd som överstiger 800 nm men inte 1 400 nm, enligt följande:
 - "Q-switchade lasrar" som har:
 - En utgångsenergi som överstiger 0,5 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 50 W, eller
 - en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger,
 - 10 W för singelmod-"lasrar",
 - 30 W för multipelmod-"lasrar".
 - Icke "Q-switchade lasrar" som har:
 - En utgångsenergi som överstiger 2 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 50 W, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 50 W.
- En våglängd som överstiger 1 400 nm, och som har något av följande:
 - En utgångsenergi som överstiger 100 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.

d) Färgämnes-"lasrar" och andra vätske"lasrar", som har något av följande:

- En våglängd som är mindre än 150 nm, och
 - en utgångsenergi som överstiger 50 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 - en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.

6A005 d) forts.

2. En våglängd som är lika med eller större än 150 nm, men som inte överstiger 800 nm, och som har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 1,5 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 20 W,
 - b) en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 20 W, eller
 - c) en pulsad oscillator som arbetar i longitudinell singelmod med en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 1 W och en repetitions hastighet som överstiger 1 kHz om "varaktigheten hos pulsen" är mindre än 100 ns.
3. En våglängd som överstiger 800 nm, men inte 1 400 nm, och har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 0,5 J/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 10 W, eller
 - b) en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 10 W, eller
4. En våglängd som överstiger 1 400 nm, och har något av följande:
 - a) En utgångsenergi som överstiger 100 mJ/puls och en pulsad "toppeffekt" som överstiger 1 W, eller
 - b) en genomsnittlig eller kontinuerlig utgångseffekt som överstiger 1 W.

e) Komponenter enligt följande:

1. Spegel som kyls antingen med aktiv kylning eller genom 'heat pipes'.
Teknisk anm.:
Med 'aktiv kylning' avses en kylningsteknik för optiska komponenter där man använder en vätska under den optiska ytan (nominellt mindre än 1 mm under den optiska ytan) för att transportera bort värme.
2. Optiska speglar eller genomskinliga eller delvis genomskinliga optiska eller elektrooptiska komponenter som är särskilt konstruerade för att användas tillsammans med kontrollerade "lasrar".

f) Optisk utrustning enligt följande:

ANM.: För optiska element med delad öppning, som kan arbeta i applikationer med "Super-High Power Laser" ("SHPL"), se militära förteckningen.

1. Dynamiska mätinstrument avsedda att mäta vågfronter och som kan känna av åtminstone 50 positioner hos en stråles vågfront och som har något av följande:
 - a) Bildhastigheter lika med eller högre än 100 Hz och fasupplösning som är minst 5 % av strålens våglängd, eller
 - b) bildhastigheter lika med eller högre än 1 000 Hz och fasupplösning som är minst 20 % av strålens våglängd.
2. Laseranalysutrustning som kan mäta vinkelfel vid strålstyrning i "Super-High-Power Laser" (SHPL)-system som är lika med eller mindre än 10 µrad.
3. Optisk utrustning och komponenter, speciellt konstruerade för faskopplade system av SHPL för koherent strålkombination, med en noggrannhet om $\lambda/10$ vid beräknad våglängd, eller 0,1 µm, alltefter vilket värde som är det lägsta.
4. Projektionsteleskop speciellt konstruerade för att arbeta i SHPL-system.

6A006 "Magnetometrar", "magnetiska gradiometrar", "induktionsmagnetometrar" och kompensationsystem, samt till dessa speciellt utformade komponenter, enligt följande:

Anm.: Avsnitt 6A006 omfattar inte instrument som är speciellt konstruerade för biomagnetiska mätningar för medicinsk diagnostik.

- a) "Magnetometrar" som använder "supraleddare", optiskt pumpade eller med kärnrotationsteknik (typ "proton/Overhauser") och som har en "brusnivå" (känslighet) som är lägre (bättre) än $0,05 \text{ nT rms} / \sqrt{\text{Hz}}$.
- b) Induktionsspole-"magnetometrar" som har en "brusnivå" (känslighet) som är lägre (bättre) än något av följande:
 1. $0,05 \text{ nT rms} / \sqrt{\text{Hz}}$ vid frekvenser mindre än 1 Hz,
 2. $1 \times 10^{-3} \text{ nT rms} / \sqrt{\text{Hz}}$ vid frekvenser på 1 Hz eller mer men som icke överskrider 10 Hz, eller
 3. $1 \times 10^{-4} \text{ nT rms} / \sqrt{\text{Hz}}$ vid frekvenser som är större än 10 Hz.
- c) Fiberoptiska "magnetometrar" som har en "brusnivå" (känslighet) lägre (bättre) än $1 \text{ nT rms} / \sqrt{\text{Hz}}$.
- d) "Magnetiska gradiometrar" som använder flera "magnetometrar" som omfattas av avsnitten 6A006.a, 6A006.b eller 6A006.c.
- e) Fiberoptiska "induktionsmagnetometrar" som har en "brusnivå" (känslighet) som är lägre (bättre) i det magnetiska gradientfältet än $0,3 \text{ nT/m rms} / \sqrt{\text{Hz}}$.
- f) "Induktionsmagnetometrar" som använder annan "teknik" än fiberoptisk "teknik" och vars magnetiska gradientfält har en "brusnivå" (känslighet) som är lägre (bättre) än $0,015 \text{ nT/m rms} / \sqrt{\text{Hz}}$.
- g) Magnetiska kompensationsystem för magnetiska sensorer som är konstruerade för att arbeta på mobila plattformar.
- h) "Supraleddande" elektromagnetiska sensorer som innehåller komponenter tillverkade av "supraleddande" material och som
 1. är konstruerade för arbete vid temperaturer under den "kritiska temperaturen" för åtminstone en av de ingående "supraleddande" elementen (inklusive enheter som arbetar med Josephson-effekten eller "supraleddande" kvantum interferens enheter (SQUIDS = "Superconductive quantum interference devices"),
 2. är konstruerade för att avkänna elektromagnetiska fältvariationer vid frekvenser på 1 kHz eller mindre, och
 3. har någon av följande egenskaper:
 - a) Innehåller tunnfilms-SQUIDS med en minsta karaktäristisk storlek som är mindre än $2 \mu\text{m}$ och som har tillhörande kretsar för in- och utgångar,
 - b) är konstruerade för att arbeta med magnetiska fält vars stighastighet överstiger 1×10^6 magnetiska flödeskvanta/s,
 - c) är konstruerade för att arbeta i jordens omgivande magnetfält utan magnetiska skärmar, eller
 - d) som har en temperaturkoefficient som är mindre än $0,1$ magnetisk flödeskvanta/K.

- 6A007 Gravitationsmetrar (gravimetrar) och gravitationsgradiometrar, enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A107.
- a) Gravitationsmetrar som är konstruerade eller modifierade för markbruk som har en statisk noggrannhet som är mindre (bättre) än 10 μ Gal.
Anm.: Avsnitt 6A007.a omfattar inte markbundna gravitationsmetrar som är gjorda av kvartselement (Worden-typ).
- b) Gravitationsmetrar som är konstruerade för mobila plattformar, och som har alla följande egenskaper:
1. En statisk noggrannhet som är mindre (bättre) än 0,7 mGal, **och**
 2. en driftsnoggrannhet som är mindre (bättre) än 0,7 mGal och som har en inställningstid till dess den visar stadigvarande värde som är mindre än 2 minuter under vilken som helst kombination av medföljande korrektionskompensationer och rörelsepåverkan.
- c) Gravitationsgradiometrar.
- 6A008 Radarsystem, utrustning och enheter med en eller flera av följande egenskaper, samt speciellt konstruerade tillhörande komponenter:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6A108.
- Anm.: Avsnitt 6A008 omfattar inte följande:*
- a) Sekundär övervakningsradar (SSR).
 - b) Fordonsradar avsedd att förhindra kollisioner.
 - c) Bildskärmar eller monitorer som används för flygsäkerhetskontroll (ATC) och som inte har bättre upplösning än 12 upplösbara element/mm.
 - d) Meteorologisk (väder-) radar.
- a) Arbetar vid frekvenser från 40 GHz till 230 GHz och som har en genomsnittlig utgångseffekt som överstiger 100 mW.
- b) Har en avstämbbar bandbredd som överstiger $\pm 6,25$ % av 'mittarbetsfrekvensen'.
Teknisk anm.: 'Mittarbetsfrekvensen' definieras som hälften av summan av den högsta och den lägsta angivna arbetsfrekvensen.
- c) Samtidigt kan arbeta på mer än två bärfrekvenser.
- d) Kan arbeta i synthetic aperture (SAR), radarmod med inverterad synthetic aperture (ISAR), eller sidospanande flygburen (SLAR) radarmod.
- e) Innehåller "fasstyrda antensystem med elektronisk styrning".
- f) Kan bestämma höjden hos ett icke samarbetande mål.
Anm.: Avsnitt 6A008.f omfattar inte precisionsinflygningsradarutrustning (PAR) som överensstämmer med ICAO standard.
- g) Är speciellt konstruerad utrustning för luftburen (monterad på ballong eller flygplanskropp) funktion och som har dopplersignalbehandling för att upptäcka ett måls rörelse.

6A008

forts.

- h) Använder radarsignalbehandling genom att använda
1. "spridning av frekvensspektrat"-teknik, eller
 2. "radarhoppfrekvens"-teknik.
- i) Utför landbaserad operation med en maximal "instrumenterad räckvidd" som överstiger 185 km.
Anm.: Avsnitt 6A008.i omfattar inte följande:
- a) Radarutrustning för övervakning av fiskevatten.
 - b) Markradarutrustning speciellt konstruerad för långdistansflygsäkerhetskontroll ("enroute air traffic control") förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda, nämligen att den
 1. har ett en maximal "instrumenterad räckvidd" om 500 km eller mindre,
 2. har en sådan konfiguration att radarns mälldata endast kan sändas en väg från radarns uppställningsplats till en eller flera civila luftövervakningscentraler,
 3. innehåller inga utrustningar för fjärrkontroll av radarns avsökningshastighet från ATC-centrumen på rutten, och
 4. är avsedd för permanent installation.
 - c) Radar för att spåra väderballonger.
- j) Är "laser"-radar eller utrustning för att söka och upptäcka ljus (LIDAR = "Light Detection and Ranging") och som har eller en eller flera av följande egenskaper, nämligen
1. är "rymdkvalificerade", eller
 2. använder koherent heterodyn eller homodyn sökteknik och med en vinkelupplösning som är mindre (bättre) än 20 µrad.
- Anm.: Avsnitt 6A008.j omfattar inte LIDAR utrustning som är speciellt konstruerad för övervakning eller meteorologisk observation.*
- k) Har "signalbehandlings"-undersystem som använder "pulscompression", med något av följande, nämligen
1. ett "pulscompressions"-förhållande som överstiger 150, eller
 2. en pulsbredd som är kortare än 200 ns.
- l) Har databehandlande undersystem med något av följande, nämligen
1. "automatisk målsökning" som för varje antennläge anger målets beräknade position bortom tidpunkten för nästa antennlobspassage,
Anm.: Avsnitt 6A008.l.1 omfattar inte konfliktberedskapskapacitet i ATC-system, eller marin eller hamn-radar.
 2. kan beräkna ett måls hastighet även om informationen kommer från en primärradar med icke periodisk (variabel) antennrotationshastighet,
 3. kan utföra automatisk mönsteridentifiering (feature extraction) samt jämförelse med målkarakteristika som finns i en databas (vågformer eller bilder) för att identifiera och klassificera mål, eller
 4. kan utföra överlagring och samband, eller sammanslagning, av mälldata från två eller flera "geografiskt åtskilda" och "sammankopplade radar-sensorer" för att framhäva och göra skillnad mellan mål.
Anm.: Avsnitt 6A008.l.4 omfattar inte system, utrustningar eller enheter som används för marin trafikövervakning.

- 6A102 Strålningståliga detektorer, andra än dem som omfattas av avsnitt 6A002, som är särskilt konstruerade eller modifierade för att skydda mot nukleära effekter (t.ex. elektromagnetiska pulser (EMP), röntgenstrålar, kombinerad tryck- och termisk effekt), och användbara för "missiler", konstruerade eller specificerade för att motstå strålningsnivåer som svarar till eller överskrider en total strålningsdos om 5×10^5 rads (silicium).
Teknisk anm.:
I avsnitt 6A102 definieras en detektor som en mekanisk, elektrisk, optisk eller kemisk komponent som automatiskt identifierar och lagrar, eller registrerar en retning såsom en miljöförändring i tryck eller temperatur, en elektrisk eller elektromagnetisk signal eller strålning från ett radioaktivt material.
- 6A107 Gravitationsmetrar (gravimetrar) och komponenter för gravitationsmetrar och gravitationsgradiometrar enligt följande:
- Gravitationsmetrar andra än de som specificeras i avsnitt 6A007.b, avsedda eller modifierade för bruk i luften eller i havet, med en statisk noggrannhet eller en driftsnoggrannhet på $7 \times 10^{-6} \text{ m/s}^2$ (0,7 mGal) eller mindre (bättre) och en inställningstid på 2 minuter eller mindre.
 - Speciellt konstruerade komponenter för gravitationsmetrar enligt specifikation i avsnitt 6A007.b eller 6A107.a och gravitationsgradiometrar enligt specifikation i avsnitt 6A007.c.
- 6A108 Radar och målsökningssystem, andra än de som omfattas av avsnitt 6A008, enligt följande:
- Radar- och laserradarsystem som är konstruerade eller modifierade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
 - Precisionsmålsökningssystem, användbara för "missiler", enligt följande:
 - Sökningssystem som använder en kodöversättare (code translator) i förening med antingen markbundna eller luftburna referenser eller navigationssatellitssystem för att tillhandahålla realtidsmätningar av position och hastighet under flygningen.
 - Avståndsmätande radar inklusive tillhörande optiska/infraröda sökare med alla följande egenskaper:
 - Vinkelupplösning bättre än 3 mrad (0,5 mils).
 - Räckvidd av 30 km eller längre med en avståndsupplösning, som är bättre än 10 m rms.
 - Hastighetsupplösning som är bättre än 3 m/s.
- 6A202 Fotomultiplikatorrör med båda följande egenskaper:
- Fotokatodyta som är större än 20 cm^2 och
 - en anodpulsstigtid på mindre än 1 ns.
- 6A203 Kameror och komponenter, andra än de som omfattas av avsnitt 6A003, enligt följande:
- Mekaniska kameror med roterande spegel, enligt följande, och speciellt konstruerade tillhörande komponenter:
 - Mekaniska trumkameror ("framing cameras") med en bildhastighet, som är större än 225 000 bilder/s.
 - Svepkameror (spaltkameror) med en skrivhastighet större än 500 m/s.*Anm.:* I avsnitt 6A203.a omfattar komponenter till sådana kameror deras synkroniseringselektronikenheter och rorenheter bestående av turbiner, speglar och lager.

6A203 forts.

- b) Elektroniska svep- (spalt-) och trumkameror, bildrör samt utrustning enligt följande:
1. Elektroniska svepkameror (spaltkameror) med vilka en tidsupplösning av 50 ns eller kortare kan uppnås.
 2. Bildrör (streak tubes) till kameror definierade i avsnitt 6A203.b.1.
 3. Elektroniska bildkameror (framing cameras) eller kameror med elektronisk slutare med vilka kan uppnås exponeringstider om 50 ns eller kortare.
 4. Följande bildrör till bildkameror och solid state imaging-anordningar för användning med de kameror som anges i avsnitt 6A203.b.3, nämligen
 - a) zonfokuserande bildförstärkarrör (proximity focused) med en fotokatod på en transparent ledande hinna för att minska resistansen för fotokatodskiktet,
 - b) gate- (Silicon Intensifier Target) vidikonrör där ett snabbt system tillåter slussning av fotoelektronerna från fotokatoden innan de kolliderar med SIT-plattan,
 - c) elektro-optiska slutare av celltyp Kerr eller Pockel, eller
 - d) andra bildrör och solid-state imaging-anordningar som har en snabb-bilds gating-tid på mindre än 50 ns speciellt konstruerade för kameror som anges i 6A203.b.3.
- c) Strålningsbeskyddade TV-kameror eller linser därtill, särskilt utformade eller klassade att motstå en fullständig stråldos på mer än 50×10^3 Gy (kisel) (5×10^6 rad (kisel) utan att försämrans operativt.
Teknisk anm.:
Termen Gy (kisel) avser energi mätt J/kg som tagits upp av ett oskyddat kiselprov när den utsätts för joniserande strålning.

6A205 "Lasrar", "laser"-förstärkare och oscillatorer, andra än de som omfattas av avsnitt 0B001.g.5, 0B001.h.6 och 6A005, enligt följande:

- a) Argon-jon-"lasrar" som har båda följande egenskaper:
1. Är verksam vid våglängder mellan 400 nm och 515 nm, och
 2. producerar en medeleffekt större än 40 W.
- b) Avstämbara pulsade single-mode färglaseroscillatorer med alla följande egenskaper:
1. Verksam vid våglängder mellan 300 nm och 800 nm,
 2. producerar en medeleffekt som är större än 1 W,
 3. en pulsrepetitionsfrekvens högre än 1 kHz, och
 4. en pulsbredd mindre än 100 ns.
- c) Avstämbara pulsade färglaserförstärkare och oscillatorer med alla följande egenskaper:
1. Verksam vid våglängder mellan 300 nm och 800 nm,
 2. med en medeleffekt större än 30 W,
 3. en pulsrepetitionsfrekvens högre än 1 kHz, och
 4. en pulsbredd mindre än 100 ns.
- Anm.:* Avsnittet 6A205.c omfattar inte single-mode oscillatorer.

6A205 forts.

- d) Pulsade koldioxid-"lasrar" med alla följande egenskaper:
1. Verksam vid våglängder mellan 9 000 nm och 11 000 nm,
 2. med en pulsrepetitionsfrekvens som är högre än 250 Hz,
 3. en medeleffekt större än 500 W och
 4. en pulsbredd mindre än 200 ns.
- e) Para-vätefyllda Ramaceller utformade att arbeta vid en utgående våglängd av 16 µm och en repetitionsfrekvens som är högre än 250 Hz.
- f) Pulsexiterade "Q-switchade lasrar" neodym-dopade (andra än glas) "lasrar" med alla följande egenskaper:
1. En utgångsvåglängd som överskrider 1 000 nm men inte 1 100 nm,
 2. en varaktighet hos pulsen som är lika med 1 ns eller mer, och
 3. en multipel-transvers mode medelutgångseffekt om mer än 50 W.

6A225 Hastighetsinterferometrar för mätning av hastigheter över 1 km/s under tidsintervall kortare än 10 µs.
Anm.: 6A225 omfattar hastighetsinterferometrar som VISAR (Velocity interferometer systems for any reflector) och DLI (Doppler laser interferometers).

6A226 Tryckgivare enligt följande:

- a) Manganingivare för tryck överstigande 10 GPa.
- b) Trycktransduktorer av kvartstyp för tryck överstigande 10 GPa.

6B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

6B004 Optisk utrustning enligt följande:

- a) Utrustning för mätning av absoluta reflektionsfaktorn med en noggrannhet av ± 0,1 % av reflektionsvärdet.
- b) Utrustning annan än utrustning som optiskt mäter ytan med hjälp av spridning (scattering) och som har en icke nedbländad (unobscured) öppning på mer än 10 cm, speciellt konstruerad för optisk mätning utan kontakt av icke plan yta (profil) med en "noggrannhet" av 2 nm eller mindre (bättre) än optisk begärd profil.

Anm.: Avsnitt 6B004 omfattar inte mikroskop.

- 6B007 Utrustning för att producera, rikta upp och kalibrera landbaserade gravitationsmetrar med en statisk noggrannhet som är bättre än 0,1 mGal.
- 6B008 Pulsradarsystem för mätning av tvärsnitt med en sändningspuls om 100 ns eller mindre samt till dessa speciellt konstruerade komponenter.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 6B108.
- 6B108 System, andra än de som omfattas av avsnitt 6B008, som är speciellt konstruerade för radarmätning av tvärsnitt och som är användbara i "missiler" och deras undersystem.
- 6C Material**
- 6C002 Optiska sensormaterial enligt följande:
- a) Ren tellurmetall (Te) med en renhetsnivå som är bättre än 99,9995 %.
 - b) En kristall av kadmiumzinktellurid (CdZnTe) med en zinkhalt som understiger 6 % i vikt eller kadmiumtellurid (CdTe) eller kvicksilverkadmiumtellurid (HgCdTe) oberoende av renhetsgrad, inklusive epitaxiella skivor ("wafers") av dessa material.
- 6C004 Optiska material enligt följande:
- a) "Skivor" (substrate blanks) av zinkselenid (ZnSe) och zinksulfid (ZnS) som framställts genom kemisk förångningsdeposition och som har någon av följande egenskaper:
 1. En volym som är större än 100 cm³, eller
 2. en diameter som är större än 80 mm med en tjocklek på minst 20 mm.
 - b) Handtagsformade (halvrunda) stycken av följande elektrooptiska material:
 1. Kaliumtitanarsenat (KTA).
 2. Silvergalliumselenid (AgGaSe₂).
 3. Talliumarsenikselenid (Tl₃AsSe₃, även känt som TAS).
 - c) Icke linjära optiska material med följande egenskaper:
 1. Tredje ordningens mottaglighet (χ^3) på $10^{-6} \text{m}^2/\text{V}^2$ eller mer, och
 2. en svarstid som är mindre än 1 ms.
 - d) "Skivor" (substrat blank) av kiselkarbid eller beryllium-beryllium (Be-Be) där det deponerade materialet överstiger 300 mm i diameter eller huvudaxellängd.

6C004 forts.

- e) Glas, inklusive smält kvarts, fosfatglas, fluorfosfatglas, zirkoniumfluorid (ZrF_4) och hafniumfluorid (HfF_4) med alla följande egenskaper:
1. en hydroxyljon (OH-)koncentration som är mindre än 5 ppm,
 2. en renhetsnivå från ingående metaller mindre än 1 ppm, och
 3. hög homogenitet (brytningsindexvariation) mindre än 5×10^{-6} .
- f) Syntetiskt producerade diamantmaterial med en absorption som är mindre än 10^{-5}cm^{-1} för våglängder som överstiger 200 nm men inte 14 000 nm.

6C005 Syntetiska kristallina värdmaterial för "lasrar" i obearbetad form enligt följande:

- a) Titan-dopad safir.
- b) Alexandrit.

6D Programvara

6D001 "Programvara" speciellt utformad för "utveckling" eller "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 6A004, 6A005, 6A008 eller 6B008.

6D002 "Programvara" speciellt utformad för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 6A002.b, 6A008 eller 6B008.

6D003 Annan "programvara", enligt följande:

- a) 1. "Programvara" speciellt utformad för att skapa akustiska strålar för "realtidsbearbetning" av akustiska data som insamlats från passiva mottagare i bogserade hydrofoner som arbetar i grupp.
2. "Källkod" för "realtidsbearbetning" av akustiska data som insamlats från passiva mottagare i bogserade hydrofoner som arbetar i grupp.
3. "Programvara" speciellt utformad för att skapa akustiska strålar för "realtidsbearbetning" av akustiska data som insamlats från passiva mottagare och som utnyttjar kabelsystem för bottenar eller havsvikar.
4. "Källkod" för "realtidsbearbetning" av akustiska data som insamlats från passiva mottagare och som utnyttjar kabelsystem för bottenar eller havsvikar.

- 6D003 forts.
- b) 1. "Programvara" speciellt utformad för att arbeta i magnetiska kompensationsystem för magnetiska givare konstruerade för att arbeta på mobila plattformar.
2. "Programvara" speciellt utformad för att upptäcka avvikelser i magnetfält på mobila plattformar.
- c) "Programvara" speciellt utformad för att korrigera för rörelsers inflytande på gravitationsmetrar eller gravitationsgradiometrar.
- d) 1. "Programvara" för trafikledning av flygplansrörelser som installeras i datorer av standardtyp vid en luftövervakningscentral, och som kan något av följande:
- a) Bearbeta och visa mer än 150 samtidiga "målindikeringar", eller
- b) ta emot måldata från mer än fyra primärradarstationer.
2. "Programvara" speciellt utformad för konstruktion eller "produktion" av radomer, som är både
- a) speciellt konstruerade för att skydda de "elektroniskt styrbara infasade antensammansättningarna" som omfattas av avsnitt 6A008.e, och
- b) som resulterar i ett antenndiagram som har en 'genomsnittlig sidlobsnivå' som är mer än 40 dB under maxvärdet av huvudlobens nivå.
- Teknisk anm.:*
Med 'genomsnittlig sidlobsnivå' avses i avsnitt 6D003.d.2.b en nivå som mäts över hela antensammansättningen utom den vinkel där huvudloben och de två första sidoloberna på vardera sidan om huvudloben finns.
- 6D102 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "användning" av varor som omfattas av avsnitt 6A108.
- 6D103 "Programvara", speciellt utformad eller modifierad för "missiler", som efter avslutad flygning behandlar inspelade data för fastställande av farkostens position under hela flygvägen.

6E Teknik

- 6E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "utveckling" av utrustning, material eller "programvara" som omfattas av avsnitten 6A, 6B, 6C eller 6D.
- 6E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "produktion" av utrustning eller material som omfattas av avsnitten 6A, 6B eller 6C.
- 6E003 Följande övrig "teknik":
- a)
 1. "Teknik" som "erfordras" för behandling och beläggning av optiska ytor för att uppnå en likformighet som är 99,5 % eller bättre för optiska ytor vilka har en diameter eller huvudaxel som är minst 500 mm och vars totala förluster (absorption och spridning) är mindre än 5×10^{-3} .
Anm.: Se även avsnitt 2E003.f.
 2. Optisk tillverknings-"teknik" med enpunkts diamantslipningsteknik som producerar en ytnoggrannhet som är bättre än 10 nm rms på icke plana ytor som överskrider 0,5 m².
 - b) "Teknik" som "erfordras" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av speciellt konstruerade diagnostiska instrument eller hjälpmedel till testobjekt för högeffekts"lasrar" ("Super High Power Laser" ("SHPL")) eller för prov eller utvärdering av material som bestrålats med "SHPL"-strålar.
 - c) "Teknik" som "erfordras" för "utveckling" eller "produktion" av fluxgate-"magnetometrar" eller fluxgate-"magnetometer"-system, vilka
 1. har en "brusnivå" som är mindre än $0,05 \text{ nT rms}/\sqrt{\text{Hz}}$ vid frekvenser mindre än 1 Hz, eller
 2. en "brusnivå" som är mindre än $1 \times 10^{-3} \text{ nT rms}/\sqrt{\text{Hz}}$ vid frekvenser lika med 1 Hz eller mer.
- 6E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "användning" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 6A002, 6A007.b och c, 6A008, 6A102, 6A107, 6A108, 6B108, 6D102 eller 6D103.
Anm.: Avsnitt 6E101 omfattar endast "teknik" för utrustning som omfattas av avsnitt 6A008 när det är konstruerat för luftburna applikationer och kan användas i "missiler".
- 6E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 6A003, 6A005.a.1.c, 6A005.a.2.a, 6A005.c.1.b, 6A005.c.2.c.2, 6A005.c.2.d.2.b, 6A202, 6A203, 6A205, 6A225 eller 6A226.

KATEGORI 7 – NAVIGATION OCH AVIONIK**7A System, utrustningar och komponenter**

ANM. 1: För autopiloter till undervattensfarkoster se kategori 8.
För radar se kategori 6.

ANM. 2: För tröghetsnavigeringssystem för fartyg eller undervattensfarkoster se militära förteckningen.

7A001 Accelerometrar konstruerade för användning i tröghetsnavigeringssystem eller vägledningssystem och som har någon av följande egenskaper samt speciellt konstruerade komponenter därtill:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7A101.

- a) Som har en "grundstabilitet" som är mindre (bättre) än 130 µg med hänsyn till ett fast kalibreringsvärde över en tidsperiod på 1 år,
- b) som har en "skalfaktor"-stabilitet" som är mindre (bättre) än 130 ppm med hänsyn till ett fast kalibreringsvärde över en tidsperiod på 1 år, eller
- c) som är specificerade för att kunna arbeta vid accelerationsnivåer som överstiger 100 g.

7A002 Gyron som har någon av följande egenskaper samt tillhörande speciellt konstruerade komponenter:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7A102.

- a) en "driftvärde"-stabilitet" som när den mäts i en 1 g omgivning under en tidsperiod på 3 månader ger en avvikelse i förhållande till kalibreringsvärdet som är:
 1. mindre (bättre) än 0,1°/h när den är specificerad för accelerationsnivåer upp till 10 g, eller
 2. mindre (bättre) än 0,5°/h när den är specificerad för accelerationsnivåer från 10 g till och med 100 g eller
- b) specificerade för att fungera vid accelerationsnivåer över 100 g.

7A003 Tröghetsnavigeringssystem (kardanskt eller bygelupphängda) och tröghetssystem konstruerade för "flygplan", landfordon eller "rymdfarkoster" för attityd, ledning och kontroll och som har följande egenskaper samt speciellt konstruerade komponenter därtill

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7A103.

- a) navigationsfel (fri tröghet) på högst 0,8 nautiska mil/tim [50 % troligt cirkulärt fel (CEP = Circular Error Probable)] eller mindre (bättre) efter normal uppstartning, eller
- b) specificerade för att fungera vid accelerationsnivåer över 10 g.

Anm. 1: De i avsnitt 7A003.a givna parametrarna är tillämpbara under något av följande omgivningsförhållanden:

1. Slumpmässiga vibrationer med en magnitud av 7,7 g rms under de första 30 minuterna och en total testtid på 90 minuter per axel i var och en av de tre mot varandra vinkelräta axlarna när den slumpvisa accelerationen uppgår till

- 7A003 Anm. 1 1. forts.
- a) en konstant effekttäthet (PSD = power spectral density) med värdet 0,04 g²/Hz över frekvensområdet 15 till 1 000 Hz och
- b) effekttätheten dämpas med frekvensen från 0,04 g²/Hz till 0,01g²/Hz inom frekvensområdet 1 000 till 2 000 Hz.
2. En roll- och girhastighet som är lika med eller mer än +2,62 radianer/s (150°/s).
3. I enlighet med nationell standard som motsvarar 1 och 2 ovan.
- Anm. 2: Avsnitt 7A003 omfattar inte tröghetssystem som certifierats för användning på "civila flygplan" av civila myndigheter i "deltagande stat".
- 7A004 Astrogyrokompasser, och andra utrustningar som beräknar position eller orientering genom att automatiskt följa himlakroppar eller satelliter, med en azimuth noggrannhet som är lika med eller mindre (bättre) än 5 bågsekunder.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7A104.
- 7A005 Satellitnavigeringsmottagare (t.ex. GPS eller GLONASS) som har någon av följande egenskaper samt till dem speciellt konstruerade komponenter:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7A105.
- a) Använder dekrypteringsutrustning, eller
- b) en nollstyrbar antenn.
- 7A006 Luftburna höjdmätare som arbetar utanför frekvensområdet från 4,2 till och med 4,4 GHz och som har någon av följande egenskaper:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7A106.
- a) "Uteffektsanpassning", eller
- b) nycklad fasskiftsmodulation.
- 7A007 Pejlutrustning som arbetar vid frekvenser över 30 MHz och som har alla följande egenskaper samt därtill speciellt konstruerade komponenter:
- a) "Effektbandbredden" är 1 MHz eller mera,
- b) parallell bearbetning av mer än 100 frekvenskanaler, och
- c) beräkningshastighet på mer än 1 000 bärningar per sekund och per frekvenskanal.
- 7A101 Accelerometrar, andra än de som omfattas av avsnitt 7A001, med ett tröskelvärde av 0,05 g eller mindre, eller ett linjärt fel inom 0,25 % av hela skalutslaget, eller båda, som är utformade för användning i tröghetsnavigeringssystem eller i styrsystem av alla typer och därtill speciellt konstruerade komponenter
- Anm.: Avsnitt 7A101 omfattar inte accelerometrar som är speciellt konstruerade och utvecklade för MWD(Measurement While Drilling)sensorer för användning vid borrhning i gruvor.

- 7A102 Alla slags gyron, andra än de som omfattas av avsnitt 7A002, användbara i "missiler" med en beräknad "driftsstabilitet" mindre än 0,5 (1 sigma eller rms)/timme i en 1 g-omgivning och därtill speciellt konstruerade komponenter.
- 7A103 Instrumentering, navigationsutrustning och system, andra än de som omfattas av avsnitt 7A003, som följer, samt därtill speciellt konstruerade komponenter.
- a) Tröghetsutrustning eller annan utrustning som använder accelerometrar eller gyron som omfattas av avsnitten 7A001, 7A002, 7A101 eller 7A102, samt system som innehåller sådan utrustning.
Anm.: Avsnitt 7A103.a omfattar inte utrustning som innehåller acceleratorer som omfattas av avsnitt 7A001 när accelerometrarna är speciellt konstruerade och utvecklade för att fungera som avkännare vid borrning i gruvor.
- b) Integrerade flyginstrumentsystem som innehåller gyrostabilisatorer eller automatiska piloter, konstruerade eller modifierade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- 7A104 Astrogyrokompasser och andra apparater, andra än de som omfattas av avsnitt 7A004, som hämtar position eller orientering genom att automatiskt följa himlakroppar eller satelliter och därtill speciellt konstruerade komponenter.
- 7A105 Globala positionssystem (GPS) eller liknande satellitmottagare, andra än de som omfattas av avsnitt 7A005, i stånd att tillhandahålla navigeringsinformation under följande driftsförhållanden konstruerade eller modifierade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104:
- a) Vid hastigheter överstigande 515 m/s, och
b) vid höjder överstigande 18 km.
- 7A106 Höjdmätare, andra än de som omfattas av avsnitt 7A006, av radar- eller lasertyp konstruerade eller modifierade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- 7A115 Passiva sensorer för att bestämma bäringen till specifika elektromagnetiska källor (pejlutrustning) eller terrängkännetecken, som konstruerats eller modifierats för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- Anm.: Avsnitt 7A115 omfattar sensorer för följande utrustning:*
- a) Utrustning för att kartlägga terrängkonturer.
b) Bildalstrande sensorutrustning (både aktiv och passiv).
c) Passiv interferensmätarutrustning.

7A116 Flygstyrsystem, konstruerade eller modifierade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.

- a) Hydrauliska, mekaniska, elektrooptiska eller elektromekaniska flygstyrsystem (inklusive "fly-by-wire"-system).
- b) Attitydstyrsystem.

7A117 "Styrsystem", användbara i "missiler", som kan uppnå en noggrannhet av 3,33 % eller mindre av räckvidden (t.ex. en "CEP" av 10 km eller mindre på en räckvidd av 300 km).

7B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

7B001 Test-, kalibrerings- eller injusteringsutrustning speciellt konstruerad för utrustning som omfattas av avsnitten 7A.

Anm.: Avsnitt 7B001 omfattar inte test-, kalibrerings- eller injusteringsutrustning avsedd för underhållsnivå I eller underhållsnivå II.

Teknisk anm.:

1. Underhållsnivå I

Fel i tröghetsnavigeringsutrustningen upptäcks i flygplanet genom indikationer på avioniksystemets kontrollenhet CDU (Control and Display Unit) eller genom ett statusmeddelande från en ansluten utrustning. Genom att följa tillverkarens instruktionsbok skall felet kunna lokaliseras till en felaktig apparat (line replaceable unit, LRU) till vilken det finns utbytesenheter. Operatören skall sedan kunna åtgärda felet genom att byta ut den felaktiga enheten.

2. Underhållsnivå II

Den felaktiga utbytesenheten skall sändas till en underhållsverkstad (tillverkarens eller operatörens, som är ansvarig för underhållsnivå II). Vid denna underhållsverkstad skall den felaktiga utbytesenheten testas på olika sätt för att identifiera felaktig modul. Denna modul skall sedan tas bort och ersättas av en fungerande del. Den felaktiga delen skall sändas till tillverkaren för reparation (eventuellt måste hela utbytesenheten sändas för reparation).

ANM.: Underhållsnivå II omfattar inte avlägsnande av kontrollerade accelerometrar eller gyrogivare från modul.

7B002 Utrustning enligt följande, speciellt konstruerad för att mäta egenskaperna hos speglar till lasergyro:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 7B102.

- a) Instrument för mätning av ljusspridningen med en mätnoggrannhet på 10 ppm eller mindre (bättre).
- b) Instrument för mätning av ytfinhet med en mätnoggrannhet på 0,5 nm (5 Ångström) eller mindre (bättre).

7B003 Utrustning enligt följande, speciellt konstruerad för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 7A.

Anm.: Avsnitt 7B003 omfattar följande:

- a) Avstämningsutrustning för gyron.
- b) Dynamiska balansutrustningar för gyron.
- c) Inkörnings- och motortestutrustningar för gyron.
- d) Utrustningar för att evakuera och fylla gyron med gas.
- e) Centrifugfixturer för gyrolager.
- f) Utrustning för justering av accelerometeraxlar.

7B102 Reflektometrar speciellt konstruerade för att karaktärisera speglar, för "laser"-gyron, som har en mät noggrannhet på 50 ppm eller mindre (bättre).

7B103 Speciellt konstruerade "produktionshjälpmedel" för utrustning som omfattas av avsnitt 7A117.

7C Material

Inga.

7D Programvara

7D001 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "utveckling" eller "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 7A eller 7B.

7D002 "Källkod" för "användning" i tröghetsnavigeringssystem inklusive tröghetsutrustning som inte omfattas av avsnitten 7A003 eller 7A004 eller 'Attitude and Heading Reference Systems' (AHRS).

Anm.: Avsnitt 7D002 omfattar inte "källkod" för användning av kardanskt upphängda AHRS.

Teknisk anm.:

AHRS skiljer sig i allmänhet från tröghetsnavigeringssystem (INS) på så sätt att AHRS lämnar kurs- och positionsinformation men lämnar normalt inte uppgifter om acceleration, hastighet och position som ett INS gör.

- 7D003 Annan "programvara" enligt följande:
- a) "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för att förbättra de operativa egenskaperna eller för att reducera navigationsfelet hos navigationssystem till nivåer specificerade i avsnitt 7A003 eller 7A004.
 - b) "Källkod" för kombinerade (hybrid) system, som förbättrar de operativa egenskaperna eller reducerar navigationsfel i system till nivåer som anges i avsnitt 7A003, genom att kontinuerligt kombinera information från ett tröghetssystem med navigationsinformation i form av
 1. hastighet mätt med dopplerradar,
 2. positionsangivelser från satellitnavigeringsmottagare (t.ex. GPS eller GLONASS), eller
 3. en databas som innehåller terrängbeskrivningar.
 - c) "Källkod" för integrerade avioniksystem eller system för speciella flyguppsdrag, som kombinerar information från givare och utnyttjar "expertsystem".
 - d) "Källkod" för "utveckling" av något av följande system:
 1. Digitala system för "optimering av flygbanan".
 2. Integrerade framdrivnings- och styrsystem för flygplan.
 3. Styrssystem 'fly by wire' eller 'fly by light'.
 4. "Aktiva flygstyrssystem" för flygplan som är feltoleranta eller som är självkorrigering.
 5. Flygburen automatisk pejlingsutrustning.
 6. Luftdatasystem samverkande med speciell ytskiktssavkännande sensor för mätning av temperatur och tryck.
 7. Siktlinjesindikator utnyttjande rasterteknik eller indikatorer för tredimensionell presentation.
 - e) "Programvara" för datastödd design (CAD) speciellt utformad för "utveckling" av "aktiva flygstyrssystem", fleraxliga fly by wire- eller fly by light-styrssystem för helikopter eller cirkulationsstyrd antivridmomentstyrd eller cirkulationsstyrt riktningssystem för helikoptrar vars "teknik" anges i 7E004.b, 7E004.c.1 eller 7E004.c.2.
- 7D101 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 7A001–7A006, 7A101–7A106, 7A115, 7A116.a, 7A116.b, 7B001, 7B002, 7B003, 7B102 eller 7B103.
- 7D102 Integrerad "programvara" enligt följande:
- a) Integrerad "programvara" för utrustning som omfattas av avsnitt 7A103.b.
 - b) Integrerad "programvara" speciellt utformad för utrustning som omfattas av avsnitten 7A003 eller 7A103.a.
- 7D103 "Programvara" speciellt "utformad" för utformning eller simulering av "styrsystemen" som omfattas av avsnitt 7A117 eller för integrering av styrsystemen med rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.

Anm.: "Programvara" som omfattas av avsnitt 7D103 omfattas även om den kombineras med fysiska system som omfattas av avsnitt 4A102.

7E Teknik

7E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "utveckling" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 7A, 7B eller 7D.

7E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 7A eller 7B.

7E003 "Teknik" enligt allmänna anmärkningar rörande teknik som erfordras för reparation, renovering eller översyn av komponenter som omfattas av avsnitten 7A001–7A004.

Anm.: Avsnitt 7A003 omfattar inte underhålls-"teknik" direkt knuten till kalibrering, borttagande eller ersättning av skadad icke servicebara LRU och SRA till ett civilt "flygplan" som beskrivits i underhållsnivå I eller II.

ANM.: Se vidare teknisk anm. till avsnitt 7B001.

7E004 Annan "teknik" enligt följande:

a) "Teknik" för "utveckling" eller "produktion" av följande:

1. Flygburen automatisk pejlingsutrustning som arbetar med frekvenser överstigande 5 MHz.
2. Luftdatasystem som baseras endast på de statiska data som gäller vid markytan, t.ex. sådana som innehåller konventionella luftdatakänselfkroppar.
3. Siktlinjesindikatorer som utnyttjar raster teknik eller indikatorer för tredimensionell presentation i "flygplan".
4. Tröghetsnavigeringssystem eller astrogyrokompasser som innehåller accelerometrar eller gyron som omfattas av avsnitten 7A001 eller 7A002.
5. Elektriska styrdon (t.ex. elektromekaniska, elektrohydrostatiska och integrerade styrdonspaket) speciellt konstruerade för "primär flygplansstyrning".
6. "Optisk avkännargrupp för flygplansstyrning" (Flight control optical sensor array) speciellt konstruerad för att byggas in i "aktiva flygstyrsystem".

b) "Utvecklings"- "teknik", enligt följande, för "aktiva flygstyrsystem" (inklusive fly-by-wire eller fly-by-light):

1. Konfigurationskonstruktion för att koppla ihop flera mikroelektroniska processlement (ombord-datorer) för att uppnå "realtidsbearbetning" på så sätt att kontrollregler kan införas.
2. Kontrollregler som kompenserar för sensorplacering eller dynamiska belastningar på flygplanskroppen, t.ex. kompensation av vibrationer runt en sensor eller för variation i en sensors avstånd från gravitationscentrat.
3. Elektronisk övervakning av dataredundans eller systemredundans för att upptäcka fel, feltolerans, felisolation eller omkonfigurering.
Anm.: Avsnitt 7E004.b.3 omfattar inte "teknik" för fysisk redundans.
4. Flygkontrollsystem som medger omkonfigurering under flygningen av tryck- och momentstyrning i realtid för självstyrning av luftfarkoster.

- 7E004 b) forts.
5. Integrering av digitalt flygkontrollsystem, navigation och styrdata för framdrivningen, till ett "digitalt flygövervakningssystem för att optimera flygdata".
Anm.: Avsnitt 7E004.b.5 omfattar inte följande:
- a) "Utvecklings"-teknik för integrering av digitalt flygkontrollsystem, navigation och styrdata för framdrivningen till ett digitalt flygövervakningssystem för optimering av flygbanan.
- b) "Utvecklings"-teknik för flygplans flyginstrumentsystem som integreras endast för VOR, DME, ILS eller MLS navigation eller inflygning.
6. Helt övertagande digitalt flygkontrollsystem (Full authority digital flight control) eller system för att övervaka en flygning baserat på multipla givare som använder expertsystem".
ANM.: För "teknik" för "Full Authority Digital Engine Control [FADEC], se avsnitt 9E003.a.9.
- c) "Teknik" för "utveckling" av helikoptersystem enligt följande:
1. Fleraxliga fly-by-wire- eller fly-by-light-styrssystem som kombinerar åtminstone två av följande system till ett kollektivt system:
- a) Kollektiv styrning.
- b) Cyklisk styrning.
- c) Gir styrning.
2. "Cirkulationsstyrda aktivridmomentstyrda eller cirkulationsstyrda riktningssystem".
3. Rotorblad som innehåller luftfolier med "variabel geometri med hjälp av luftfolier" för användning i system med individuell bladstyrning.
- 7E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 7A001–7A006, 7A101–7A106, 7A115–7A117, 7B001, 7B002, 7B003, 7B102, 7B103, 7D101–7D103.
- 7E102 "Teknik" för skydd av flygavionik och elektriska delsystem mot elektromagnetisk puls (EMP) och elektromagnetisk interferens (EMI) från yttre källor enligt följande:
- a) Konstruktions-"teknik" för skärmande system.
- b) Konstruktions-"teknik" för härdade elektriska kretsar och delsystem.
- c) Konstruktions-"teknik" för bestämning av härdningsnormer för avsnitten 7E102.a och 7E102.b.
- 7E104 "Teknik" för samordning av flygkontroll, styrning och framdrivningsdata till ett system för optimering av raketbanan.

KATEGORI 8 – MARINT**8A System, utrustningar och komponenter**

8A001 Undervattensfarkoster och ytfartyg, enligt följande:

Anm.: För exportkontrollstatus av utrustning för undervattensfartyg, se Kategori 5, del 2 "Informationssäkerhet" för krypterad kommunikationsutrustning. Kategori 6, för sensorer. Kategori 7 och 8, för navigationsutrustning. Kategori 8A för undervattensutrustning.

- a) Bemannade, trådstyrda undervattensfarkoster som är konstruerade för att arbeta på större djup än 1 000 m.
- b) Bemannade icke trådstyrda (frisimmande) undervattensfarkoster med någon av följande egenskaper:
 1. Farkoster som är konstruerade för att 'operera autonomt' och har en lyftförmåga på
 - a) 10 % eller mer av farkostens vikt i luft, och
 - b) 15 kN eller mer.
 2. Farkoster som är konstruerade för att arbeta på större djup än 1 000 m, eller
 3. Som har samtliga följande egenskaper:
 - a) Fartyg konstruerade för att bära en besättning på 4 personer eller mer,
 - b) Som kan 'operera autonomt' i 10 timmar eller mer,
 - c) Som har en 'räckvidd' på 25 nautiska mil eller mer, och
 - d) Farkostens längd är högst 21 m.

Teknisk anm.:

1. *I avsnitt 8A001.b avses med 'operera autonomt' att fartyget är helt i undervattensläge, utan snorkel, alla system arbetar och att den lägsta marschfart används vid vilken undervattensfarkosten säkert kan styra sitt djupgående dynamiskt enbart med hjälp av sina dykroder, utan behov av understödsfartyg eller annat understöd från ytan, havsbotten eller stranden, och som har ett framdrivningssystem för undervattens- eller ytgång.*
 2. *Med 'räckvidd' avses i avsnitt 8A001.b halva den maximala distansen som en undervattensfarkost kan tillryggalägga.*
- c) Obemannade, trådstyrda undervattensfarkoster som kan arbeta på större djup än 1 000 m och har någon av följande egenskaper:
 1. Är konstruerade för att kunna utföra manövrer av egen kraft med användande av framdrivningsmotorer eller andra drivkraftsalstrare som omfattas av avsnitt 8A002.a.2, eller
 2. har en fiberoptisk dataförbindelse.
 - d) Obemannade icke trådstyrda (frisimmande) undervattensfarkoster, som har någon av följande egenskaper:
 1. Som är konstruerade för att bestämma kurs relativt en geografisk referens utan mänsklig assistans i realtid,
 2. som har en akustisk data- eller orderförbindelse, eller
 3. som har en optisk data- eller orderlänk som är längre än 1 000 m.

8A001 forts.

- e) Oceangående bärgningssystem med en lyftkapacitet som överstiger 5 MN för bärgningsobjekt på djup som överstiger 250 m, och som har något av följande:
1. Ett dynamiskt positionssystem som gör det möjligt att hålla position inom 20 m från en given punkt som anges av navigationssystemet, eller
 2. ett system för navigation mot sjöbotten och ett integrerat navigationssystem för större djup än 1 000 m med en positionsnoggrannhet inom 10 m från en förutbestämd punkt.
- f) Yteffekt farkoster (försedda helt med kjolar) som har alla följande egenskaper:
1. Konstruerade för en toppfart med full last som överstiger 30 knop vid en signifikant våghöjd på 1,25 m (Sea State 3) eller mer,
 2. ett luftkuddetryck som överstiger 3 830 Pa, och
 3. ett förhållande mellan tom- och fullviktsdeplacementet som är mindre än 0,70.
- g) Yteffekt farkoster (med massiva sidor) konstruerade för en toppfart med full last som överstiger 40 knop i en signifikant våghöjd på 3,25 m (Sea State 5) eller mer.
- h) Bärplansfartyg med aktiva system för automatisk kontroll av bärplanssystemet och som är konstruerade för en toppfart med full last på 40 knop vid en våghöjd på 3,25 m (Sea State 5) eller mer.
- i) 'Små planande fartyg' med någon av följande egenskaper:
1. Ett deplacement när de är fullastade som överstiger 500 ton och som är konstruerade för en toppfart med full last som överstiger 35 knop vid en våghöjd som är 3,25 m (Sea State 5) eller mer, eller
 2. ett deplacement när de är fullastade som överstiger 1 500 ton och som är konstruerade för en toppfart med full last som överstiger 25 knop vid en våghöjd som är 4 m (Sea State 6) eller mer.

Teknisk anm.:

Ett 'litet planande fartyg' definieras genom följande formel: $V\ddot{a}ta\ ytan\ p\dd{a}\ konstruktionsritningen\ mindre\ \dd{a}n\ 2\ x\ (deplacementsvolymen\ p\dd{a}\ konstruktionsritningen)^{2/3}$.

8A002 System eller utrustning enligt följande:

Anm.: För undervattenskommunikationssystem se även kategori 5, del 1 – Telekommunikationer,

- a) System och utrustning som särskilt konstruerats eller modifierats för undervattensfarkoster som är konstruerade för att arbeta på större djup än 1 000 m, enligt följande:
1. De har trycksatt hölje eller skrov med en maximal innerdiameter på kammaren som överstiger 1,5 m.
 2. De har likströmsmotor för framdrivning eller drivkraftsalstring.
 3. De har manöverkablar (navelsträngar) av optiska fibrer förstärkta med syntetmaterial, samt anslutningsdon.

8A002 forts.

- b) System som särskilt konstruerats eller modifierats för automatisk rörelsekontroll av undervattensfarkoster som omfattas av avsnitt 8A001, som använder navigationsdata och som har återkopplade slutna reglersystem, enligt följande:
1. Som gör det möjligt för en farkost att röra sig inom 10 m från en förutbestämd punkt i vattnet,
 2. som bibehåller farkostens position inom 10 m från den förutbestämda punkten i vattnet, eller
 3. som bibehåller farkostens position inom 10 m när den följer en kabel på eller under sjöbotten.
- c) Fiberoptiska skrovgenomföringar eller anslutningar.
- d) Beträktningsystem för undervattensbruk enligt följande:
1. Televisionssystem och televisionskameror, enligt följande:
 - a) Televisionssystem (bestående av kamera, övervaknings- och signalöverföringsutrustning) med en begränsad upplösning på mer än 800 linjer när de används i luft och som är speciellt konstruerade eller modifierade för att fjärrmanövreras tillsammans med en undervattensfarkost.
 - b) Televisionskameror för undervattensbruk med en begränsad upplösning mätt i luft på mer än 1 100 linjer.
 - c) Televisionskameror avsedda att arbeta vid låga ljusnivåer, som är speciellt konstruerade eller modifierade för undervattensbruk och som har alla följande egenskaper:
 1. Bildförstärkarrör enligt avsnitt 6A002.a.2.a, och
 2. Mer än 150 000 "aktiva bildelement (pixel)" för varje grupp av halvledarareor.

Teknisk anm.:
Begränsad upplösning för en televisionkamera bestäms genom en mätning som görs av den horisontella upplösningen och uttrycks i linjer per bildhöjd när man betraktar en testbild enligt IEEE Standard 208/1960 eller motsvarande standard.
 2. System, som är särskilt konstruerade eller modifierade för fjärrmanövrering och arbetar tillsammans med en undervattensfarkost, och rymmer teknik för att eliminera återspridning, inklusive områdesstyrd belysning eller "laser"-system:
- e) Fotografiska stillbildskameror som är särskilt konstruerade eller modifierade för undervattensbruk på större djup än 150 m och som har filmformatet 35 mm eller större och som har något av följande:
1. Tillåter att filmen förses med data från en källa utanför kameran.
 2. har bakstyckesfokusering för distanskorrektion, eller
 3. har automatisk tryckutjämningskontroll som särskilt utformats för att göra det möjligt att använda kameran på större djup än 1 000 m.
- f) Elektroniska bildsystem som särskilt konstruerats eller modifierats för undervattensbruk och kan digitalt lagra mer än 50 exponerade bilder.
- g) Ljussystem, enligt följande, som särskilt konstruerats eller modifierats för undervattensbruk:
1. Stroboskopiska ljussystem där varje blixtnärvaro kan ge mer än 300 J/blink och en blixthastighet på mer än 5 blinxtar per sekund.
 2. Argonblinxtsystem som särskilt konstruerats för användning på större djup än 1 000 m.

8A002 forts.

- h) "Robotar" som särskilt konstruerats för undervattensbruk, som styrs genom ett speciellt utformat "datorstyrt" system med något av följande:
1. System som styr "roboten" med hjälp av information från sensorer som mäter krafter och vridmoment som appliceras på ett externt objekt, avståndet till ett externt objekt, eller förnimmelse med känseln mellan "robot" och det externa föremålet, eller
 2. som kan applicera en kraft på 250 N eller mer eller ett moment på 250 Nm eller mer och som är uppbyggd av titanbaserade legeringar eller "fibrer eller fiberliknande" "komposit"-material.
- i) Fjärrmanövrerade ledbara manipulatorer som konstruerats eller modifierats för undervattensbruk och har något av följande:
1. System som styr manipulatorer genom att använda information från givare som mäter vridmoment eller krafter som anbringas på ett externt objekt, eller känsloförnimmelse mellan manipulatorn och objektet, eller
 2. manipulationer som styrs genom proportionell servoteknik eller med hjälp av ett speciellt dataprogram och som har 5 frihetsgrader för rörelse eller mer.
Anm.: Endast rörelser som är styrda av proportionell servoteknik eller "datorstyrda" program skall räknas in vid beräkning av antalet frihetsgrader för rörelse.
- j) Luftberoende kraftsystem, speciellt konstruerade för undervattensbruk, enligt följande:
1. Brayton eller Rankine luftberoende motorsystem med någon av följande egenskaper:
 - a) Kemiska gastvättare eller absorptionssystem som särskilt konstruerats för att avlägsna koldioxid, koloxid och partiklar ur återcirkulerade avgaser.
 - b) System som är speciellt konstruerade för att använda en enatomig gas.
 - c) Enheter eller höljen som särskilt konstruerats för att ge ljudreduktion under vattnet för frekvenser under 10 kHz, eller speciella upphängningsanordningar som kan mildra stötar, eller
 - d) System som särskilt konstruerats för att
 1. trycksätta reaktionsprodukter eller förändra bränsle,
 2. lagra reaktionsprodukter, och
 3. släppa ut reaktionsprodukter mot ett tryck på 100 kPa eller mer.
 2. Luftberoende dieselmotorer med alla följande egenskaper:
 - a) Kemiska gastvättare eller absorptionssystem som särskilt konstruerats för att avlägsna koldioxid, koloxid och partiklar ur återcirkulerade avgaser.
 - b) System som särskilt konstruerats för att använda en enatomig gas.
 - c) Enheter eller höljen som särskilt konstruerats för att ge ljudreduktion under vattnet för frekvenser under 10 kHz, eller speciella upphängningsanordningar som kan mildra stötar.
 - d) Särskilt konstruerade avgassystem som inte släpper ut avgaserna kontinuerligt.

- 8A002 j) forts.
3. Luftberoende kraftsystem med bränsleceller med en utgångseffekt över 2 kW och med någon av följande egenskaper:
- a) Enheter eller höljen som särskilt konstruerats för att ge ljudreduktion under vattnet för frekvenser under 10 kHz, eller speciella upphängningsanordningar som kan mildra stötar, eller
- b) system som särskilt konstruerats för att
1. trycksätta reaktionsprodukter eller förändra bränsle,
2. lagra reaktionsprodukter, och
3. släppa ut reaktionsprodukter mot ett tryck på 100 kPa eller mer.
4. Stirling luftberoende motorsystem med alla följande egenskaper:
- a) Enheter eller höljen som särskilt konstruerats för att ge ljudreduktion under vattnet för frekvenser under 10 kHz, eller speciella upphängningsanordningar som kan mildra stötar, och
- b) speciellt konstruerade avgassystem som släpper ut förbränningsprodukterna mot ett mottryck på 100 kPa eller mer.
- k) Kjolar, tätningar och fingrar, med någon av följande egenskaper:
1. Som är konstruerade för kuddtryck på 3 830 Pa eller mer och kan arbeta vid signifikanta våghöjder på 1,25 m (Sea State 3) eller mer och som är speciellt konstruerade för yteffektfordon (helt med kjolar) enligt avsnitt 8A001.f, eller
2. som är konstruerade för kuddtryck på 6 224 Pa eller mer, och kan arbeta vid signifikanta våghöjder på 3,25 m (Sea State 5) eller mer och som är speciellt konstruerade för yteffektfordon (massiva sidoväggar) enligt avsnitt 8A001.g.
- l) Lyftande fläktar på mer än 400 kW som särskilt konstruerats för yteffektfartyg enligt avsnitten 8A001.f eller g.
- m) Helt nedsänkta bärplan med kavitation på över- eller undersidan som särskilt konstruerats för fartyg enligt avsnitt 8A001.h.
- n) Aktiva system som särskilt konstruerats eller modifierats för att automatiskt reglera rörelsen från sjöhävningen på fartyg eller farkoster som omfattas av avsnitten 8A001.f, 8A001.g, 8A001.h eller 8A001.i.
- o) Propellrar, effektöverföringssystem, effektgenererande system och ljuddämpande system, enligt följande:
1. Vattenskruvpropellrar eller effektöverföringssystem, enligt följande, som särskilt konstruerats för yteffektfartyg (helt med kjolar eller med massiva sidoväggar) bärplansbåtar eller små planande fartyg enligt avsnitten 8A001.f, 8A001.g, 8A001.h eller 8A001.i:
- a) Propellrar som är superkaviterande, superventilerade, delvis nedsänkta eller som skär genom ytan och är dimensionerade för mer än 7,5 MW.
- b) Motroterande propellrar som är dimensionerade för mer än 15 MW.
- c) System som innehåller virvelteknik före eller efter propellern för att få ett jämnare flöde genom propellern.
- d) Lättvikts-, högkapacitets- (K-faktor över 300) reduktionsväxlar.
- e) Effektöverföringssystem med axlar som innehåller kompositer och är dimensionerade för att överföra mer än 1 MW.

- 8A002 o) forts.
2. Vattenskrivpropellrar, effektgenererande eller överförande system för användning på fartyg, enligt följande:
- Propellrar med ställbar stigning och navsystem som är dimensionerade för mer än 30 MW.
 - Internt vätskekylda elektriska framdrivningsmotorer med en utgångseffekt som överstiger 2,5 MW.
 - Supraledande framdrivningsmotorer eller elektriska framdrivningsmotorer med permanentmagneter, med en utgångseffekt som överstiger 0,1 MW.
 - Effektförvaringssystem med axlar som innehåller kompositer och är dimensionerade för att överföra mer än 2 MW.
 - Ventilerade eller vid basen ventilerade propellersystem som är dimensionerade för mer än 2,5 MW.
3. Ljudreduktionssystem för användning på fartyg med ett displacement på 1 000 ton eller mer, enligt följande:
- Ljudreduktionssystem som dämpar undervattensbuller vid frekvenser under 500 Hz och består av ljudabsorberande dämpare för akustisk isolering av dieselmotorer, dieselgeneratoraggregat, gasturbiner, gasturbingeneratoraggregat, framdrivningsmotorer eller växlar för framdrivningsmotorer, som är speciellt konstruerade för att dämpa ljud och vibrationer och som har en mellanliggande massa som överstiger 30 % av utrustningen som skall monteras.
 - Aktiva system för reduktion eller utsläckning av ljud, eller magnetiska lager som särskilt konstruerats för mekaniska överföringssystem och innehåller elektroniska styrsystem som aktivt kan reducera utrustningens vibrationer genom att tillföra ljudkällan motljud eller motvibrationer.
- p) Framdrivningssystem enligt pump-jet-principen med en utgångseffekt över 2,5 MW som använder divergerande munstycken och flödesskapande skovelteknik för att förbättra framdrivningsegenskaperna och reducera det ljud som skapas under vattnet av framdrivningen.
- q) Autonoma, slutna eller halvslutna system för dykning och undervattenssimning.
Anm.: Avsnitt 8A002.q omfattar inte enskilda apparater som åtföljer användaren för dennes personliga bruk.

8B Utrustning för prov, inspektion och produktion

- 8B001 Vattentunnlar med ett bakgrundsbrus under 100 dB (referens 1 μ Pa, 1 Hz) i ett frekvensområde från 0 till 500 Hz, och som konstruerats för att mäta akustiska fält som genereras av vattenströmningen runt en modell av ett framdrivningssystem.

8C Material

- 8C001 'Syntaktiskt skum' för undervattensbruk som har allt av följande:
- Konstruerat för användning på marina djup som överstiger 1 000 m, och
 - Täthet som är mindre än 561 kg/m³.

Teknisk anm.:

'Syntaktiskt skum' består av ihåliga kulor av plast eller glas inbäddade i en hartsmatrix.

8D Programvara

- 8D001 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för utveckling, produktion eller användning av utrustning eller material som omfattas av avsnitten 8.A, 8.B eller 8.C.
- 8D002 Specifik "programvara" speciellt utformad eller modifierad för utveckling, produktion, reparation, renovering eller ombearbetning av propellrar som är speciellt konstruerade för att reducera undervattensbrus.

8E Teknik

- 8E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för utveckling eller produktion av utrustning eller material som omfattas av avsnitten 8A, 8B, eller 8C.
- 8E002 Annan "teknik" enligt följande:
- "Teknik" för utveckling, produktion, reparation, renovering eller ombearbetning av propellrar som är speciellt konstruerade för att reducera undervattensbrus.
 - "Teknik" för renovering eller ombearbetning av utrustning som omfattas av avsnitten 8A001, 8A002.b, 8A002.j, 8A002.o eller 8A002.p.

KATEGORI 9 – FRAMDRIVNINGSSYSTEM RYMDFARKOSTER OCH TILLHÖRANDE UTRUSTNING**9A System, utrustningar och komponenter**

ANM.: För framdrivningssystem konstruerade eller specificerade mot neutron eller transient joniserande strålning, se militära förteckningen.

9A001 Gasturbinmotorer för flygändamål som innehåller någon av de "tekniker" som omfattas av avsnitt 9E003.a enligt följande:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A101.

- a) Icke certifierade för det specifika "civila flygplan" som de är avsedda för.
- b) Icke certifierade för civil användning av civila luftfartsmyndigheter i "deltagande stat".
- c) Konstruerade för en marschhastighet över Mach 1,2 under mer än 30 minuter.

9A002 'Marina gasturbinmotorer' med en kontinuerlig uteffekt, mätt enligt ISO standard, på 24 245 kW eller mer och som har en specifik bränsleförbrukning som inte överstiger 0,219 kg/kWh i kraftområdet 35–100 % samt till dessa motorer speciellt konstruerade enheter och komponenter.

Anm.: Termen 'marina gasturbinmotorer' omfattar även sådana industriella, eller luftfartsvarianter av gasturbiner som används för fartygsframdrivning eller för elgenerering ombord på fartyg.

9A003 Speciellt konstruerade utrustningar och komponenter som innehåller någon av de "tekniker" som omfattas av avsnitt 9E003.a för följande framdrivningssystem med gasturbinmotorer:

- a) Sådana som omfattas av avsnitt 9A001.
- b) Sådana vars konstruktion eller produktion har sitt ursprung i antingen icke-"deltagande stater" eller är okänt för tillverkaren.

9A004 Rymduppskjutningsanordningar inklusive "rymdfarkoster".

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A104.

Anm.: 9A004 omfattar inte nyttolasten.

ANM.: För regleringen av produkter i "rymdfarkostens" nyttolast, se lämplig kategori.

9A005 Raketframdrivningssystem som drivs med flytande bränsle och som innehåller något av de system eller komponenter som omfattas av avsnitt 9A006.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 9A105 OCH 9A119.

9A006 System och komponenter, enligt följande, speciellt konstruerade för raketmotorer som drivs med flytande bränsle.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 9A106 OCH 9A108.

- a) Lågtemperaturkylskåp, termosbehållare med låg vikt, lågtemperaturvärmeledare eller lågtemperatursystem speciellt konstruerade för användning i rymdfarkoster och med möjlighet att begränsa förlusterna hos lågtempererade vätskor till mindre än 30 % per år.
- b) Lågtemperaturbehållare eller slutna kylsystem som kan arbeta med temperaturer på 100 K (-173°C) eller mindre, avsedda för "flygplan" som klarar långvariga flygningar vid hastigheter över Mach 3, "rymdfarkoster" samt utskjutningsfarkoster för dessa.
- c) Förvarings- och transportsystem för väte som är omgivet av issörja (slush hydrogen).
- d) Högtrycks (mer än 17,5 MPa) turbopumpar, pumpkomponenter eller deras tillhörande gasgeneratorer eller drivsystem för turbiners expansionscykel.
- e) Högtrycks (mer än 10,6 MPa) dragkraftskammare och tillhörande munstycken.
- f) Bränsletanksystem som arbetar enligt kapillärupptagningsprincipen eller med positiv utdrivning (t.ex. med en flexibel blåsa).
- g) Insprutare för flytande bränsle med individuella munstycken vars diameter är 0,381 mm eller mindre (arean är $1,14 \times 10^{-3} \text{ cm}^2$ eller mindre för icke cirkulära munstycken) som är speciellt konstruerade för raketmotorer som drivs med flytande bränsle.
- h) Kol-kol förbränningskammare som gjorts i ett stycke eller utloppskonor gjorda i ett stycke av kol-kol med täthet som överstiger $1,4 \text{ g/cm}^3$ och draghållfastheten som överstiger 48 MPa.

9A007 Raketmotorsystem för fasta bränslen som har någon av följande egenskaper:

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A119.

- a) Totala impulskapaciteten som överskrider 1,1 MNs.
- b) Specifika impulsen är minst 2,4 kNs/kg när munstycksflödet är anpassat till havsnivå och ett kammartryck på 7 MPa.
- c) Raketstegets viktandel överskrider 88 %, och fasta bränsledelen överskrider 86 %.
- d) Innehåller någon komponent som omfattas av avsnitt 9A008, eller
- e) Sammanfogningssystem mellan isolering och bränsle som använder direktsammanfogning av motorn för att ge ett 'starkt mekaniskt förband' eller ett förfarande med barriär till kemisk migration mellan bränslet och höljets isolering.
Teknisk anm.:
Med 'starkt mekaniskt förband' avses i avsnitt 9A007.e ett förband som är lika starkt eller starkare än bränslet.

- 9A008 Komponenter, enligt följande, speciellt konstruerade för raketmotorsystem som använder fasta bränslen:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A108.
- Sammanfogningssystem mellan bränsle och isolering som använder foder för att uppnå ett 'starkt mekaniskt förband' eller en barriär till kemisk migration mellan bränslet och husisoleringen.
Teknisk anm.:
Med 'starkt mekaniskt förband' avses i avsnitt 9A008.a ett förband som är lika starkt eller starkare än bränslet.
 - Trådlindade "komposit"-motorhus med en diameter större än 0,61 m eller som har ett strukturellt effektivitetsförhållande (PV/W) som är större än 25 km.
Teknisk anm.:
Med strukturellt effektivitetsförhållande (PV/W) avses brännartrycket (P) gånger kärlets volym (V) dividerat med tryckkärlets totala vikt (W).
 - Munstycken med dragkraftsnivåer som överskrider 45 kN eller där erosionshastigheten i munstyckshalsen är mindre än 0,075 mm/s.
 - Styrssystem med rörliga munstycken eller sekundär bränsleinsprutning som kan ge någon av följande:
 - En rörelse runt valfri axel som är större än $\pm 5^\circ$.
 - En vektor för rotationsrörelsen som är 20 °/s eller mer, eller
 - En vektor för rotationsacceleration som är 40 °/s² eller mer.
- 9A009 Hybridframdrivningssystem för raket med:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 9A109 OCH 9A119.
- En impuls större än 1,1 MNs, eller
 - med dragkraftsnivåer som är större än 220 kN om det råder vakuum vid utloppet.
- 9A010 Speciellt konstruerade komponenter, system eller kroppar, för utskjutningsfarkoster eller deras drivsystem eller rymdfarkoster enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 1A002 OCH 9A110.
- Komponenter och kroppar som väger mer än 10 kg och som är speciellt konstruerade för utskjutningsfarkoster och som tillverkats av metall "matris", "komposit", organisk "komposit", keramisk "matris" eller intermetalliskt förstärkta material som omfattas av avsnitt 1C007 eller 1C010.
Anm.: Viktangivelsen gäller inte för noskoner.
 - Komponenter och kroppar som är speciellt konstruerade för framdrivningssystemen på utskjutningsfarkoster som omfattas av avsnitten 9A005-9A009 och som tillverkats av metall matris, komposit, organisk komposit, keramisk matris eller intermetalliskt förstärkta material som omfattas av avsnitt 1C007 eller 1C010.
 - Komponenter för kroppar och isolationssystem som speciellt konstruerats för att styra det aktiva dynamiska svaret eller distortionen av "rymdfarkostens" kropp.
 - Pulsade raketmotorer för flytande bränsle som har ett förhållande mellan dragkraft och vikt som är lika med eller större än 1 kN/kg och som har en svarstid (tiden det tar att uppnå 90 % av den totala specificerade effekten) som är mindre än 30 ms.

- 9A011 Rammotorer, scrammotorer eller kombinationsmotorer och särskilt konstruerade komponenter för sådana.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 9A111 OCH 9A118.
- 9A101 Lättviktsturbojet- och turbofläktmotorer (inklusive turbokompoundmotorer), vilka är användbara i "missiler", andra än de som omfattas av avsnitt 9A001:
- a) Motorer som har följande egenskaper:
 1. Maximal dragkraft större än 1 000 N (uppmätt oinstallerad) utom civilt certifierade motorer med en maximal dragkraft större än 8 890 N (uppmätt oinstallerad), och
 2. specifik bränsleförbrukning på 0,13 kg/N/hr eller mindre (mätt med statistiska förhållanden vid havsnivå).
 - b) Motorer konstruerade eller modifierade för användning i "missiler".
- 9A104 Sondraketer som har en räckvidd på minst 300 km.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A004.
- 9A105 Raketmotorer för flytande bränsle, enligt följande:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A119.
- a) Raketmotorer för flytande bränsle vilka kan användas i "missiler", andra än de som omfattas av avsnitt 9A005 och med en impulskapacitet på 1,1 MNs eller mer.
 - b) Raketmotorer för flytande bränsle vilka kan användas i kompletta raketsystem eller obemannade luftfarkoster med en räckvidd på 300 km, andra än de som omfattas av avsnitten 9A005 eller 9A105.a och som har en total impulskapacitet på 0,841 MNs eller mer.
- 9A106 System och komponenter, användbara i "missiler", som inte omfattas av avsnitt 9A006 och som är speciellt konstruerade för användning i raketframdrivningssystem som drivs med flytande bränsle:
- a) Värmebortförande foder för drag- eller brännkammare.
 - b) Raketmunstycken.
 - c) Delsystem för styrning av utblåsningsvektorn.
Teknisk anm.:
Exempel på olika metoder som används för styrning av utblåsningsvektorn enligt 9A106.c:
 1. Flexibelt munstycke.
 2. Bränsle- eller sekundärgasinsprutning.
 3. Rörlig motor eller rörligt munstycke.
 4. Avböjning av utblåsningsstrålen (blad eller sonder), eller
 5. Användande av utblåsningsroder.

9A106 forts.

- d) Styrssystem för flytande och uppslammade bränslen (inklusive oxidationsmedel) och speciellt konstruerade komponenter härför, vilka utformats eller anpassats att verka i vibrerande omgivning av mer än 10 g rms mellan 20 Hz och 2 000 Hz.

Anm.: De enda servoventiler och pumpar som omfattas av avsnitt 9A106.d är:

- a) Servoventiler utformade för flödehastigheter av 24 l/min eller mer, vid ett absolut tryck av 7MPa eller mer, vilka har en reaktionstid av mindre än 100 ms.
- b) Pumpar för flytande bränsle, med axelhastigheter lika med eller större än 8 000 varv/min eller med ett avlastningstryck lika med eller större än 7 MPa.

9A107 Raketmotorer för fasta bränslen, vilka kan användas i kompletta raketsystem eller obemannade luftfarkoster med en räckvidd på 300 km, andra än de som omfattas av avsnitt 9A007 och som har en total impulskapacitet som är 0,841 MNs eller större.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A119.

9A108 Komponenter, andra än de som omfattas av avsnitt 9A008, användbara i "missiler", enligt följande, och speciellt konstruerade för framdrivningssystem för fasta bränslen:

- a) Raketmotorhus samt tillhörande "inre foder" och "isolering".
- b) Raketmunstycken.
- c) Delsystem för styrning av utblåsningsvektorn.

Teknisk anm.:

Exempel på olika metoder som används för styrning av utblåsningsvektorn enligt avsnitt 9A108.c:

1. Flexibelt munstycke.
2. Bränsle- eller sekundärgasinsprutning.
3. Rörlig motor eller rörligt munstycke.
4. Avböjning av utblåsningsstrålen (blad eller sonder).
5. Användande av utblåsningsroder.

9A109 Hybridraketmotorer, användbara i "missiler" och som inte omfattas av avsnitt 9A009, och till dessa speciellt tillverkade komponenter.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A119.

- 9A110 Kompositstrukturer och laminat samt produkter framställda därav, andra än de som omfattas av avsnitt 9A010, speciellt konstruerade för användning i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104, eller delsystemen som omfattas av avsnitten 9A005, 9A007, 9A105.a, 9A106-9A108, 9A116 eller 9A119.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 1A002.
- 9A111 Pulsmotorer, användbara i "missiler", och till dem speciellt konstruerade komponenter.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9A011 OCH 9A118.
- 9A115 Utrustningar konstruerade eller modifierade för att användas vid uppskjutning av rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104 enligt följande:
- a) Apparater och anordningar för hantering, kontroll aktivering och uppskjutning.
 - b) Fordon för transport, handhavande, styrning, aktivering och uppskjutning.
- 9A116 Farkoster för återinträde i jordatmosfären, användbara i "missiler", och utrustning konstruerad eller modifierad härför, enligt följande:
- a) Farkoster för återinträde i jordatmosfären.
 - b) Värmesköldar och komponenter för dessa tillverkade av keramiska material eller ablativmaterial (= material som bortför värme).
 - c) Kylutrustningar och komponenter för dessa tillverkade av material med låg vikt och förmåga att motstå höga temperaturer.
 - d) Elektronisk utrustning särskilt konstruerad för farkoster för återinträde i jordatmosfären.
- 9A117 Hopkopplings- och separationsmekanismer och mellansteg härför, användbara i "missiler".
- 9A118 Anordningar för att reglera förbränningen i motorer användbara i "missiler" och som omfattas av avsnitten 9A011 eller 9A111.
- 9A119 Enskilda raketsteg, som kan användas i kompletta raketsystem eller obemannade luftfarkoster med en räckvidd på 300 km, andra än de som omfattas av avsnitten 9A005, 9A007, 9A009, 9A105, 9A107 och 9A109.

9B Test-, inspektions- och produktionsutrustning

- 9B001 Speciellt konstruerade utrustningar, verktyg och fixturer, enligt följande, för tillverkning eller mätning av gasturbinskovlar, ledskenor eller skoveltakgjutgods:
- Utrustning för riktningstelnad gjutning eller enkristallgjutning.
 - Keramiska kärnor eller skal.
- 9B002 Styrssystem som arbetar i realtid, instrumentering (inklusive givare) eller automatisk datainsamling och framställningsutrustning, speciellt konstruerade för "utveckling" av gasturbinmotorer, utrustning eller komponenter som innehåller "tekniker" som omfattas av avsnitt 9E003.a.
- 9B003 Utrustning speciellt konstruerad för "produktion" eller test av gasturbinborsttätningar som är konstruerade för att arbeta med topphastigheter över 335 m/s och temperaturer som överskrider 773 K (500°C) samt härtill speciellt konstruerade komponenter och tillbehör.
- 9B004 Verktyg, formar eller fixturer för hopfogning i fast tillstånd av "superlegeringar" titan eller intermetalliska "bäryta till skiva"-kombinationer som beskrivs i avsnitten 9E003.a.3 eller 9E003.a.6 för gasturbiner.
- 9B005 Styrssystem som arbetar i realtid, instrumentering (inklusive givare) eller automatisk datainsamling och framställningsutrustning, speciellt konstruerad för användning med någon av följande vindtunnlar eller utrustning:
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9B105.
- Vindtunnlar konstruerade för hastigheter av Mach 1,2 eller mer, utom sådana som är speciellt konstruerade för utbildningsändamål och som har en testsektionsstorlek mätt i sidled på mindre än 250 mm.
Teknisk anm.:
Med testsektionsstorlek i avsnitt 9B005.a avses diametern på den cirkel, eller sidan av en kvadrat eller längsta sidan på en rektangel vid den största testsektionen.
 - Utrustning för simulering av strömningsomgivningen vid hastigheter som överskrider Mach 5, inklusive kanontunnlar, plasmaturtunnlar, stötrör, stöttunnlar, gastunnlar och lättgaskanoner.
 - Vindtunnlar eller utrustning, andra än tvådimensionella sektioner, som kan simulera Reynoldstal för strömningar som överskrider 25×10^6 .
- 9B006 Akustisk vibrationsmätutrustning som kan producera ljudtrycksnivåer på 160 dB eller mer (referens 20 μ Pa) med en specificerad utgångseffekt på 4 kW eller mer vid en testcelltemperatur som överstiger 1 273 K (1 000°C), och därtill speciellt konstruerade kvartsvärmare.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9B106.

- 9B007 Utrustning speciellt konstruerad för inspektion av tillståndet hos raketmotorer med användning av icke-förstörande provningsmetoder (NDT), andra än konventionell enplansröntgen eller grundläggande fysiska eller kemiska analyser.
- 9B008 Omvandlare speciellt konstruerade för att direkt mäta väggens ytfriktion för ett testflöde med en stagnationstemperatur som överstiger 833 K (560°C).
- 9B009 Verktyg speciellt konstruerade för att tillverka pulver-metalliska rotorkomponenter för turbinmotorer, som kan arbeta vid spänningsnivåer upp till 60 % av den slutliga brottgränsen (UTS) eller mer och med metalltemperaturer på 873 K (600°C) eller mer.
- 9B105 Vindtunnlar för hastigheter av Mach 0,9 eller mer, användbara för missiler och deras delsystem.
ANM.: SE ÄVEN AVSNITT 9B005.
- 9B106 Miljökammar och ekofria rum, enligt följande:
- a) Miljökammar som kan simulera följande flygförhållanden:
 1. En vibrationsomgivning på 10 g rms eller större mellan 20 Hz och 2 000 Hz och överförande krafter på 5 kN eller större, och
 2. på höjder 15 000 m eller mer, eller
 3. inom ett temperaturområde på minst 223 K (-50°C) till 398 K (+125°C).
 - b) Ekofria rum som kan simulera följande flygförhållanden:
 1. En akustisk omgivning med en ljudnivå på 140 dB eller mer (referens 20 µPa) eller med en specificerad uteffekt som är 4 kW eller mer, och
 2. på 15 000 meters höjd eller mer, eller
 3. inom ett temperaturområde på minst 223 K (-50°C) till 398 K (+125°C).
- 9B115 Speciellt konstruerad "produktionsutrustning" för system, delsystem och komponenter som omfattas av avsnitten 9A005–9A009, 9A011, 9A101, 9A105–9A109, 9A111 eller 9A116–9A119.
- 9B116 Speciellt konstruerade "produktionshjälpmedel" för rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller system, delsystem och komponenter som omfattas av avsnitten 9A005–9A009, 9A011, 9A101, 9A104–9A109, 9A111 eller 9A116–9A119.
- 9B117 Provbänkar och provbockar som har kapacitet för provning av raketer eller raketmotorer, som drivs med fast eller flytande bränsle och som har någon av följande möjligheter:
- a) Kapacitet att mäta dragkrafter på mer än 90 kN, eller
 - b) möjlighet att mäta dragkraften simultant i tre riktningar.

9C Material

9C110 Hartsimpregnerade fibermattor och metallbelagda fiberförformor till dessa, för kompositstrukturer, laminat och produkter som omfattas av avsnitt 9A110, tillverkade med organisk matris eller metallmatris med användande av tråd- eller fiberförstärkningar, som har en "specifik dragbrottgräns" större än $7,62 \times 10^4$ m och en "specifik modul" större än $3,18 \times 10^6$ m.

ANM.: SE ÄVEN AVSNITTEN 1C010 OCH 1C210.

Anm.: De enda hartsimpregnerade fibermattorna som omfattas av avsnitt 9C110 är de som efter härdning har en glasningstemperatur (T_g) som överskrider 418 K (145°C) bestämd enligt ASTM D4065 eller motsvarande.

9D Programvara

9D001 "Programvara" som är särskilt utformad eller modifierad för "utveckling" av utrustning eller "teknik" som omfattas av avsnitten 9A, 9B eller 9E003.

9D002 "Programvara" som är särskilt utformad eller modifierad för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 9A eller 9B.

9D003 "Programvara" som är särskilt avsedd eller modifierad för "användning" av 'Full Authority Digital Electronic Engine Controls, ("FADEC") för framdrivningssystem som omfattas av avsnitt 9A eller utrustning som omfattas av avsnitt 9B, enligt följande:

- a) "Programvara" i digitala elektroniska reglersystem för framdrivningssystem, provanläggningar för rymdfarkoster eller flygplansmotorer.
- b) Feltolerant "programvara" som används i FADEC-system för framdrivningssystem och tillhörande provanläggningar.

9D004 Annan "programvara", enligt följande:

- a) Två- eller tredimensionell flytande "programvara" bekräftad med nödvändig data från vindtunnelprov eller flygprov för detaljerad motorflödesmodellering.
- b) "Programvara" för att testa flygburna gasturbiner, delar eller komponenter, speciellt utformad så att den samlar, reducerar och analyserar data i realtid och har en feedback-kontroll (återkoppling) inklusive dynamiska justeringar av testföremål eller testbetingelser, efterhand som proven pågår.
- c) "Programvara" speciellt utformad för att styra riktningstelnad eller enkristallgjutning.
- d) "Programvara" i "källkod", "objektkod" eller maskinkod som erfordras för användande av aktiva kompensationsystem för kontroll av spel för skoveltoppar.

Anm.: Avsnitt 9D004.d avser inte "programvara" som finns inbyggd i utrustning som inte omfattas av denna lista eller som erfordras för underhållsaktiviteter i samband med kalibrering, reparation eller uppdatering av det aktiva kompenserande kontrollsystemet av spelet.

- 9D101 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "användning" av varor som omfattas av avsnitten 9B105, 9B106, 9B116 eller 9B117.
- 9D103 "Programvara" för modellering, simulering eller konstruktionsintegrering av rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104 eller deras delsystem som omfattas av avsnitten 9A005, 9A007, 9A105.a, 9A106, 9A108, 9A116 eller 9A119.
Anm.: "Programvara" som omfattas av detta avsnitt omfattas av detta avsnitt även om den kombineras med den speciella utrustning som omfattas av avsnitt 4A102.
- 9D104 "Programvara" speciellt utformad eller modifierad för "användning" av varor som omfattas av avsnitten 9A001, 9A005, 9A006.d, 9A006.g, 9A007.a., 9A008.d, 9A009.a, 9A010.d, 9A011, 9A101, 9A105, 9A106.c, 9A106.d, 9A107, 9A108.c, 9A109, 9A111, 9A115.a, 9A116.d, 9A117 eller 9A118.
- 9D105 "Programvara" som samordnar mer än ett undersystem, speciellt utformad eller modifierad för "användning" i rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- 9E Teknik**
- Anm.: "Utvecklings"- eller "produktions"- "teknik" specificerad i avsnitt 9E001–9E003 för gasturbinmotorer förblir kontrollerad även när den används som "användnings" "teknik" för reparation, ombyggnad och översyn. Vad som inte omfattas av avsnittet är tekniska data, ritningar eller dokumentation för underhållsaktiviteter direkt sammankopplade med kalibrering, borttagande eller ersättning av skadade eller icke servicebara delar inklusive utbyte av hela motorer eller motormoduler.*
- 9E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "utveckling" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 9A001.c, 9A004–9A011, 9B eller 9D.
- 9E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 9A001.c, 9A004–9A011 eller 9B.
ANM.: För "teknik" för reparation av kontrollerade kroppar, laminat eller material, se avsnitt 1E002.f.

9E003 Annan "teknik" enligt följande:

- a) "Teknik" som "erfordras" för "utveckling" eller "produktion" av någon av följande komponenter eller system avsedda för gasturbinmotorer:
1. Riktningstelnade gasturbinblad, ledskenor eller skoveltak tillverkade via styrd stelning directionally solidified (DS) eller enkelkristall 'single crystal (SC)' legeringar som har (i 001 Miller Index Direction) en spänningsbrottslivstid som överskrider 400 timmar vid 1 273 K (1 000°C) vid ett tryck på 200 MPa, baserat på genomsnittliga värden.
 2. Ringformade brännkammare som kan arbeta med en genomsnittlig utloppstemperatur från brännkammaren som överskrider 1 813 K (1 540°C), eller brännkammare som har termiskt avledande foder, icke metalliska foder eller skal.
 3. Komponenter tillverkade av något av följande:
 - a) Organiska "komposit"material konstruerade för att arbeta vid temperaturer som överskrider 588 K (315°C).
 - b) Metall"matris"- "kompositer", keramiska "matriser", intermetalliska eller intermetalliskt förstärkta material som omfattas av avsnitt 1C007.
 - c) "Komposit"material som omfattas av avsnitt 1C010 och tillverkas med hartser som omfattas av avsnitt 1C008.
 4. Okylda turbinblad, ledskenor och skoveltak eller andra komponenter konstruerade att arbeta i gasströmmar med temperaturer på 1 323 K (1 050°C) eller mer.
 5. Kylda turbinblad, ledskenor eller skoveltak, andra än de som omfattas av 9E003.a.1, som exponeras för gastemperaturer på 1 643 K (1 370°C) eller mer.
 6. Metalliskt förenade kombinationer av skivor och turbinblad.
 7. Gasturbinmotorkomponenter där man använt sådan "diffusionsbondningsteknik" som specificeras i avsnitt 2E003.b.
 8. Roterande delar i gasturbinmotorer som är motståndskraftiga mot skador genom att de tillverkas av pulvermetallurgiska material som omfattas av avsnitt 1C002.b.
 9. "FADEC" för gasturbiner och motorer med kombinationscykler samt till dem hörande diagnostiska komponenter, givare och speciellt konstruerade komponenter.
 10. Justerbar geometri för flödesvägar och tillhörande styrsystem för:
 - a) Kompressorturbiner.
 - b) Fläkt- eller kraftturbiner.
 - c) Utloppsmunstycken.

Anm. 1: Justerbar geometri för flödesvägar och tillhörande styrsystem enligt avsnitt 9E003.a.10 omfattar inte inloppsledskenorna, fläktar med variabel stigning, variabla statorer eller avtappningsventiler för kompressorer.

Anm. 2: Avsnitt 9E003.a.10 omfattar inte "utvecklings" eller "produktions" "teknik" för sådan justerbar flödesgeometri som erfordras för reverserande dragkraft.
 11. Fläktblad med håligheter med en bred korda utan stabiliseringselement.

9E003 forts.

- b) "Teknik" som "erfordras" för "utveckling" eller "produktion" av följande:
1. Flygplansmodeller för vindtunnelbruk som är försedda med icke störande givare som kan sända information till det informationsinsamlade systemet, eller
 2. propellerblad eller turbopropfläktar tillverkade av "komposit"-material och som har möjlighet att absorbera mer än 2 000 kW vid flyghastigheter som överskrider Mach 0,55.
- c) "Teknik" som "erfordras" för "utveckling" eller "produktion" av gasturbinmotordetaljer som använder "laser", vattenstråle, ECM eller EDM hålbörningsprocesser för att producera hål som har någon av följande uppsättning egenskaper:
1. Alla följande egenskaper:
 - a) Djup mer än 4 gånger diametern.
 - b) Diameter mindre än 0,76 mm.
 - c) Infallsvinkeln lika med eller mindre än 25°.
 2. Alla följande egenskaper:
 - a) Djup mer än 5 gånger diametern.
 - b) Diametern mindre än 0,4 mm.
 - c) Infallsvinkeln mer än 25°.
- Teknisk anm.:*
I avsnitt 9E003.c mäts infallsvinkeln från ett plan tangentiellt till strömningsytan vid den punkt där hålets axel går in i strömningsytan.
- d) "Teknik" som "erfordras" för något av följande:
1. "Utveckling" av kraftöverföringssystem för helikoptrar, kraftöverföringssystem för tippbara rotoror eller vingar i "flygplan".
 2. "Produktion" av kraftöverföringssystem för helikoptrar, kraftöverföringssystem för tippbara rotoror eller vingar i "flygplan".
- e) 1. "Teknik" för "utveckling" eller "produktion" av kolvdieselmotorer för framdrivning av markfordon som har alla följande egenskaper:
- a) En 'boxvolym' som är 1,2 m³ eller mindre.
 - b) En total utgångseffekt som är mer än 750 kW baserat på 80/1269/EEC eller ISO 2534, eller nationella motsvarigheter.
 - c) En effekttäthet som är mer än 700 kW/m³ boxvolym.

Teknisk anm.:

Den 'boxvolym' som avses i avsnitt 9E003.e.1.a är produkten av tre axlar i rät vinkel mot varandra mätt på följande sätt:

Längd: Längden av vevaxeln från frontytan till svänghjulsytan.

Bredd: Den bredaste av följande:

- a) Från yttersidan av den ena sidans ventilkåpa till motsvarande på andra sidan.
- b) Yttermättet på topplocket.
- c) Ytterdiametern på svänghjulsåpan.

Höjd: Det största av följande:

- a) Avståndet från vevaxelcentrum till toppytan av ventilkåpan (eller topplocket) plus två gånger slaglängden.
- b) Diametern av svänghjulsåpan.

9E003

e) forts.

2. "Teknik" som "erfordras" för "produktion" av speciellt konstruerade komponenter, enligt följande, för dieselmotorer med hög utgångseffekt:
 - a) "Teknik" som "erfordras" för "produktion" av motorsystem som har alla följande delar gjorda av keramiska material som specificeras i avsnitt 1C007:
 1. Cylinderfoder.
 2. Kolvar.
 3. Topplöck.
 4. En eller flera andra komponenter (inklusive avgasportar, turboladdare, ventilstyrningar, ventiltillbehör eller isolerade bränsleinsprutningar).
 - b) "Teknik" som "erfordras" för "produktion" av turboladdningssystem, med en enkelstegskompressor som har alla följande egenskaper:
 1. Arbetar med tryckförhållande 4:1 eller högre.
 2. Har ett massflöde i området 30 till 130 kg/min.
 3. Möjlighet till variabel flödesarea i kompressorn eller i turbinsektionen.
 - c) "Teknik" som "erfordras" för "produktion" av bränsleinsprutningssystem konstruerade för flerbränsleanvändning (t.ex. diesel- eller flygbränsle) som täcker viskositetsområdet från dieselbränsle (2,5 cSt vid 310,8 K (37,8°C)) ner till bensin (0,5 cSt vid 310,8 K (37,8°C)) och som har båda följande egenskaper:
 1. Insprutningsmängd som överstiger 230 mm³ per insprutning och cylinder.
 2. Speciellt konstruerat elektroniskt styrsystem som automatiskt övervakar egenskaperna och med hjälp av givare känner så att det avgivna momentet är oberoende av bränsleblandningen.
3. "Teknik" som "erfordras" för "utveckling" eller "produktion" av dieselmotorer med hög utgångseffekt som arbetar med smörjning av cylinderväggen med hjälp av fast, gasfas eller vätskefilm (eller kombinationer därav), och som tillåter att cylindertemperaturen får överskrida 723 K (450°C), mätt på cylinderväggen vid övre vändpunkten för den övre kolvringen.

Teknisk anm.:
Dieslar med hög utgångseffekt är sådana dieslar där det specificerade genomsnittliga bromstrycket är 1,8 MPa eller mer vid 2 300 varv/min, förutsatt att det specificerade varvtalet är 2 300 varv/min eller mer.

9E101

"Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande "teknik" för "utveckling" eller "produktion" av varor som omfattas av avsnitten 9A101, 9A104–9A111 eller 9A115–9A119.

9E102

"Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande "teknik" för "användning" av rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller varor som omfattas av avsnitten 9A005–9A011, 9A101, 9A104–9A111, 9A115–9A119, 9B105, 9B106, 9B115, 9B116, 9B117, 9D101 eller 9D103.

BILAGA II**GEMENSKAPENS GENERELLA EXPORTTILLSTÅND NR EU001
(enligt artikel 6 i förordningen)**

Utfärdande myndighet: Europeiska gemenskapen

Del 1

Detta exporttillstånd omfattar följande produkter:

Alla produkter med dubbla användningsområden som anges under någon post i bilaga I till denna förordning, utom de produkter som anges i del 2 nedan.

Del 2

- Alla produkter som anges i bilaga IV.
- 1A102 Återmättade pyrolyserade kol-kol-komponenter konstruerade för rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller sondraketer som omfattas av avsnitt 9A104.
- 7E104 "Teknologi" för samordning av flygkontroll, styrning och framdrivningsdata till ett system för optimering av raketbanan.
- 9A009a Hybridframdrivningssystem för raketer med en impuls större än 1,1 MNs.
- 9A117 Hopkopplings- och separationsmekanismer och mellansteg härför, användbara i missiler.

Del 3

Detta exporttillstånd är giltigt inom hela gemenskapen för export till följande destinationer:

Australien
Förenta staterna
Japan
Kanada
Nya Zeeland
Norge
Polen
Schweiz
Tjeckiska republiken
Ungern

Anm.: Delarna 2 och 3 får ändras endast i enlighet med de skyldigheter och åtaganden som varje medlemsstat har godtagit som medlem i de internationella icke-spridningssystemen och överenskommelserna om exportkontroll och i överensstämmelse med varje medlemsstats allmänna säkerhetsintressen såsom dessa återspeglas i statens ansvar för att fatta beslut om ansökningar om exporttillstånd för varor med dubbla användningsområden enligt artikel 6.2 i denna förordning.

Villkor och krav för användningen av detta tillstånd

1. Detta generella tillstånd får inte användas om exportören har informerats av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där han är etablerad om att produkterna i fråga helt eller delvis är eller kan vara avsedda för användning i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, upptäckt, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen eller andra kärnladdningar, eller utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som kan bära sådana vapen, eller om exportören känner till att produkterna i fråga är avsedda för sådan användning.
 2. Detta generella tillstånd får inte användas om exportören har informerats av de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där han är etablerad om att produkterna i fråga är eller kan vara avsedda för militär slutanvändning enligt definitionen i artikel 4.2 i denna förordning i ett land som omfattas av ett vapenembargo som beslutats av EU, OSSE eller FN, eller om exportören känner till att produkterna i fråga är ämnade för sådant bruk.
 3. Detta generella tillstånd får inte användas när de berörda produkterna exporteras till en tullfri zon eller ett frilager i en bestämmelseort som omfattas av detta tillstånd.
 4. De registrerings- och rapporteringskrav som är knutna till användningen av detta generella tillstånd och de ytterligare uppgifter som den medlemsstat från vilken exporten görs kan kräva om produkter som exporteras enligt detta tillstånd fastställs av medlemsstaterna. Dessa krav skall grundas på de krav som fastställts för användningen av generella exporttillstånd som beviljats av de medlemsstater som utfärdar sådana tillstånd.
-

BILAGA IIIb

Gemensamma uppgifter i samband med offentliggörande av generella exporttillstånd
(enligt artikel 10.3)

1. Beteckning på generellt exporttillstånd.
2. Myndighet som utfärdar tillståndet.
3. EG-giltighet: Följande text skall användas:

"Detta är ett generellt exporttillstånd enligt artikel 6.2 i förordning (EG) nr XXXX/2000. Detta tillstånd är i enlighet med artikel 6.2 i den förordningen giltigt i samtliga medlemsstater i Europeiska gemenskapen."

4. Berörda produkter: Följande inledande formulering skall användas:

"Detta exporttillstånd omfattar följande produkter:"

5. Berörda destinationer: Följande inledande formulering skall användas:

"Detta exporttillstånd gäller utförsel till följande destinationer:"

6. Villkor och krav.

BILAGA IV
(Förteckning enligt artikel 21.1)

Texten innehåller inte alltid den fullständiga beskrivningen av produkten och tillhörande anmärkningar i bilaga I¹.

Den fullständiga beskrivningen av produkterna finns endast i bilaga L.

Om en produkt tas upp i denna bilaga, skall detta inte anses påverka tillämpningen av bestämmelserna om massmarknadsprodukter i bilaga 1.

Del 1

(möjlighet till nationella generella tillstånd för handel inom gemenskapen)

Stealth-teknikprodukter

- 1C001 Material som är speciellt konstruerat för att kunna absorbera elektromagnetiska vågor samt elektriskt ledande polymerer.
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 1C101.
- 1C101 Material och apparater för att minska sannolikheten för upptäckt genom radarreflektioner, ultravioletter/infraröda och akustiska signaturer, andra än som omfattas av avsnitt 1C001, och som är användbara för "missiler" eller deras delsystem.
- 1D103 "Programvara" speciellt utformad för analys av "reduced observables", såsom radarreflektioner, ultravioletter/infraröda och akustiska signaturer.
- 1E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av varor som omfattas av avsnitt 1C101 eller 1D103.
- 1E102 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" av "programvara" som omfattas av avsnitt 1D103.
- 6B008 Pulsradarsystem för mätning av tvärsnitt med en sändningspuls om 100 ns eller mindre samt till dessa speciellt konstruerade komponenter.
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 6B108.
- 6B108 System, andra än de som omfattas av avsnitt 6B008, som är speciellt konstruerade för radarmätning av tvärsnitt och som är användbara i "missiler" och deras undersystem.

Produkter som faller under gemenskapens strategiska kontroll

- 1C239 Sprängämnen, andra än de som omfattas av militära förteckningen eller ämnen eller blandningar av ämnen som innehåller mer än 2 viktprocent av sådana sprängämnen, med en kristalltätthet större än $1,8 \text{ g/cm}^3$ och som har en detonationshastighet högre än 8 000 m/s.
- 3A002.g.2 Atomfrekvensstandarder som har nedanstående egenskap:
2. Är "rymdkvalificerade".

¹ Om ordalydelsen/tillämpningsområdet skiljer sig mellan bilagorna I och IV markeras detta med kursiverad fetstil.

- 3A229 Tändaggregat och motsvarande pulsgeneratorer för starka strömmar enligt följande:
OBS. SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN.
- 3A232 Sprängkapslar (tändare) och tändsystem för flerpunktständning, enligt följande:
OBS. SE ÄVEN MILITÄRA FÖRTECKNINGEN.
- 6A001 Akustisk utrustning, begränsad till följande:
- 6A001.a.1.b System för att upptäcka eller lokalisera föremål med någon av följande egenskaper:
1. En sändningsfrekvens *under 5 kHz*.
 2. Ett ljudtryck *över 224 dB* (referens 1 μ Pa på 1 m avstånd) för utrustningar som arbetar inom frekvensområdet 5 kHz till och med 24 kHz.
 3. Ett ljudtryck ...
 4. Ett system med strålar med ...
 5. Ett system som konstruerats för att fungera med ...
 6. Ett system som konstruerats för att kunna motstå ...
- 6A001.a.2.a.1 Hydrofoner ... som innehåller ...
- 6A001.a.2.a.2 Hydrofoner ... som innehåller ...
- 6A001.a.2.a.5 Hydrofoner ... som konstruerats för ...
- 6A001.a.2.b Bogserade akustiska hydrofonsystem ...
- 6A001.a.2.c Beräkningsutrustning som särskilt konstruerats för *realtidsberäkningar av* resultatet från bogserade hydrofonsystem med "användartillgänglig programmeringsmöjlighet", med tids- och frekvensdomänberäkning samt korrelation, inklusive spektralanalys, digital filtrering och strålförning med användande av Fast Fourier eller andra transformler eller processer.
- 6A001.a.2.d Huvudsensorer ...
- 6A001.a.2.e Kabelsystem för bottenar eller havsvikar med någon av följande egenskaper:
1. Som innehåller hydrofoner ... eller
 2. som innehåller multiplexade hydrofongruppsignalmoduler ...
- 6A001.a.2.f Beräkningsutrustning som särskilt konstruerats för *realtidsberäkningar av* resultatet från kabelsystem för bottenar eller havsvikar med "användartillgänglig programmeringsmöjlighet", med tids- och frekvensdomänberäkning samt korrelation, inklusive spektralanalys, digital filtrering och strålförning med användande av Fast Fourier eller andra transformler eller processer.
- 6D003.a "Programvara" för "realtidsbearbetning" av akustiska data.

- 8A002.o.3 Ljudreduktionssystem för användning på fartyg med ett displacement på 1 000 ton eller mer, enligt följande:
- a) Ljudreduktionssystem som dämpar undervattensbuller vid frekvenser under 500 Hz och består av ljudabsorberande dämpare för akustisk isolering av dieselmotor, dieselgeneratoraggregat, gasturbiner, gasturbingeneratoraggregat, framdrivningsmotorer eller växlar för framdrivningsmotorer, som är speciellt konstruerade för att dämpa ljud och vibrationer och som har en mellanliggande massa som överstiger 30 % av utrustningen som skall monteras.
- b) Aktiva system för reduktion eller utsläckning av ljud, eller magnetiska lager som särskilt konstruerats för mekaniska överföringssystem och innehåller elektroniska styrsystem som aktivt kan reducera utrustningens vibrationer genom att tillföra ljudkällan motljud eller motvibrationer.
- 8A002.p Framdrivningssystem enligt pump-jet-principen med en utgångseffekt över 2,5 MW som använder divergerande munstycken och flödesskapande skovelteknik för att förbättra framdrivningsegenskaperna och reducera det ljud som skapas under vattnet av framdrivningen.
- 8D002 Specifik "programvara" speciellt utformad eller modifierad för utveckling, produktion, reparation, renovering eller ombearbetning av propellrar som är speciellt konstruerade för att reducera undervattensbrus.
- 8E002.a "Teknik" för utveckling, produktion, reparation, renovering eller ombearbetning av propellrar som är speciellt konstruerade för att reducera undervattensbrus.

Produkter som faller under gemenskapens strategiska kontroll – Kryptografi – kategori 5 – del 2

- 5A002.a.2 Utrustning som konstruerats eller modifierats för att utföra kryptoanalytiska funktioner.
- 5D002.c.1 Endast programvaror som har samma egenskaper eller kan utföra eller simulera funktionen hos utrustning som omfattas av 5A002.a.2.
- 5E002 Endast "teknik" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av produkterna ovan i 5A002.a.2 eller 5D002.c.1.

MTCR-teknikprodukter

- 7A117 "Styrsystem", användbara i "missiler", som kan uppnå en noggrannhet av 3,33 % eller mindre av räckvidden (t.ex. en "CEP" av 10 km eller mindre på en räckvidd av 300 km), *utom "styrsystem som konstruerats för missiler med en räckvidd som är mindre än 300 km eller bemannade flygfarkoster.*
- 7B001 Test-, kalibrerings- eller injusteringsutrustning speciellt konstruerad för utrustning som omfattas av avsnitt 7A117 ovan.
Anm.: Avsnitt 7B001 omfattar inte test-, kalibrerings- eller injusteringsutrustning avsedd för underhållsnivå I eller underhållsnivå II.

- 7B003 Utrustning enligt nedan speciellt konstruerad för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitt **7A117 ovan**.
Anm.: Avsnitt 7B003 omfattar följande:
- a) Avstämningstrustning för gyron.
 - b) Dynamiska balansutrustningar för gyron.
 - c) Inkörnings- och motortestutrustningar för gyron.
 - d) Utrustningar för att evakuera och fylla gyron med gas.
 - e) Centrifugfixturer för gyrolager.
 - f) Utrustning för justering av accelerometeraxlar.
- 7B103 Speciellt konstruerade "produktionshjälpmedel" för utrustning som omfattas av avsnitt **7A117 ovan**.
- 7D101 "Programvara" speciellt utformad för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitt 7B003 eller 7B103 **ovan**.
- 7E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "utveckling" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitt 7A117, 7B003, 7B103 eller 7D101 **ovan**.
- 7E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitt 7A117, 7B003 och 7B103 **ovan**.
- 7E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 7A117, 7B003, 7B103 och 7D101 **ovan**.
- 9A004 Rymduppskjutningsanordningar **som kan leverera en nyttolast på minst 500 kg till en räckvidd på minst 300 km**.
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 9A104.
Anm. 1: Avsnitt 9A004 omfattar inte nyttolasten.
- 9A005 Raketframdrivningssystem som drivs med flytande bränsle och som innehåller något av de system eller komponenter som omfattas av avsnitt 9A006 **och kan användas i rymdfarkoster enligt 9A004 ovan eller sondraketer enligt 9A104 nedan**.
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 9A105 OCH 9A119.
- 9A007.a. Raketmotorsystem för fasta bränslen **som kan användas i rymdfarkoster enligt 9A004 ovan eller sondraketer enligt 9A104 nedan** och har någon av nedanstående egenskaper:
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 9A119.
- a) Totala impulskapaciteten överskrider 1,1 MNs.
- 9A008.d. Komponenter, enligt nedan, speciellt konstruerade för raketmotorsystem som använder fasta bränslen:
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 9A108c.

- d) Styrssystem med rörliga munstycken eller sekundär bränsleinsprutning *som kan användas i rymdfarkoster enligt 9A004 ovan eller sondraketer enligt 9A104 nedan* och uppfyller något av följande villkor:
1. En rörelse runt valfri axel som är större än 5° .
 2. En vektor för rotationsrörelsen som är $20^\circ/\text{s}$ eller mer, eller
 3. En vektor för rotationsacceleration som är $40^\circ/\text{s}^2$ eller mer.
- 9A104 Sondraketer som kan *leverera en nyttolast på minst 500 km inom* en räckvidd på minst 300 km.
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 9A004.
- 9A105.a. Raketmotorer för flytande bränsle, enligt följande:
OBS. SE ÄVEN AVSNITT 9A119.
- a) Raketmotorer för flytande bränsle vilka kan användas i "missiler", andra än de som omfattas av avsnitt 9A005 och med en impulskapacitet på 1,1 MNs eller mer, *med undantag för apogeummotorer för flytande bränsle som är konstruerade eller modifierade för satellitapplikationer och har både*
1. *en munstyckshalsdiameter av högst 20 mm, och*
 2. *ett tryck i förbränningskammaren av högst 15 bar.*
- 9A106.c. System och komponenter, användbara i "missiler", som ej omfattas av avsnitt 9A006, och som är speciellt konstruerade för användning i raketframdrivningssystem som drivs med flytande bränsle:
- c) Delsystem för styrning av utblåsningsvektorn, *utom sådana som är konstruerade för raketsystem som inte kan leverera en nyttolast på minst 500 kg till en räckvidd på minst 300 km.*
- Teknisk anmärkning:
Exempel på olika metoder som används för styrning av utblåsningsvektorn enligt 9A106.c:
1. *flexibelt munstycke,*
 2. *bränsle- eller sekundärgasinsprutning,*
 3. *rörlig motor eller rörligt munstycke,*
 4. *avböjning av utblåsningsstrålen (blad eller sonder), eller*
 5. *användande av utblåsningsroder.*
- 9A108.c. Komponenter, andra än de som omfattas av avsnitt 9A008, användbara i "missiler", enligt nedanstående, och speciellt konstruerade för framdrivningssystem för fasta bränslen.
- c) Delsystem för styrning av utblåsningsvektorn *utom sådana som är konstruerade för raketsystem som inte kan leverera en nyttolast på minst 500 kg till en räckvidd på minst 300 km.*
- Teknisk anmärkning:
Exempel på olika metoder som används för styrning av utblåsningsvektorn enligt 9A108.c:
1. *flexibelt munstycke,*
 2. *bränsle- eller sekundärgasinsprutning,*
 3. *rörlig motor eller rörligt munstycke,*
 4. *avböjning av utblåsningsstrålen (blad eller sonder), eller*
 5. *användande av utblåsningsroder.*

- 9A116 Farkoster för återinträde i jordatmosfären, användbara i "missiler", och utrustning konstruerad eller modifierad härför, enligt följande:
- Farkoster för återinträde i jordatmosfären, *utom sådana farkoster som konstruerats för annan nyttolast än vapen.*
 - Värmesköldar och komponenter för dessa tillverkade av keramiska material eller ablativmaterial (= material som bortför värme).
 - Kylutrustningar och komponenter för dessa tillverkade av material med låg vikt och förmåga att motstå höga temperaturer.
 - Elektronisk utrustning särskilt konstruerad för farkoster för återinträde i jordatmosfären
- 9A119 Enskilda raketsteg, som kan användas i kompletta raketsystem eller obemannade luftfarkoster *och kan leverera en nyttolast på minst 500 kg till* en räckvidd på 300 km, andra än de som omfattas av avsnitten 9A005 eller 9A007.a *ovan.*
- 9B115 Speciellt konstruerad "produktionsutrustning" för system, delsystem och komponenter som omfattas av avsnitten 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116 eller 9A119 *ovan.*
- 9B116 Speciellt konstruerade "produktionshjälpmedel" för rymdfarkoster som omfattas av avsnitt 9A004 eller system, delsystem och komponenter som omfattas av avsnitten 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9A104, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116 eller 9A119 *ovan.*
- 9D101 "Programvara" speciellt utformad för "användning" av varor som omfattas av avsnittet 9B116 *ovan.*
- 9E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "utveckling" av utrustning eller "programvara" som omfattas av avsnitten 9A004, 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9B115, 9B116 eller 9D101 *ovan.*
- 9E002 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "produktion" av utrustning som omfattas av avsnitten 9A004, 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9B115 eller 9B116 *ovan.*
Anm.: För "teknik" för reparation av kontrollerade kroppar, laminat eller material, se 1E002.f.
- 9E101 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande "teknik" för "utveckling" eller "produktion" av varor som omfattas av avsnitten 9A104, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116 eller 9A119 *ovan.*
- 9E102 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande "teknik" för "användning" av rymdfarkoster som omfattas av avsnitten 9A004, 9A005, 9A007.a, 9A008.d, 9A104, 9A105.a, 9A106.c, 9A108.c, 9A116, 9A119, 9B115, 9B116 eller 9D101 *ovan.*

– Undantag:

Enligt bilaga IV kontrolleras inte följande MTCR-teknikprodukter:

- Produkter som överförs på grundval av beställningar enligt avtal som görs av Europeiska rymdorganisationen (ESA) eller som överförs av ESA för att det skall fullgöra sina officiella uppgifter.
- Produkter som överförs på grundval av beställningar som görs enligt avtal av en medlemsstats nationella rymdorganisation eller som överförs av denna för att den skall fullgöra sina officiella uppgifter.
- Produkter som överförs på grundval av beställningar som görs enligt avtal i samband med ett av gemenskapens rymdfarkostutvecklings- eller produktionsprogram och som undertecknats av två eller flera europeiska regeringar.
- Produkter som överförs till en statskontrollerad rymdfarkostbas i en medlemsstats territorium, såvida inte denna medlemsstat kontrollerar sådana överföringar enligt denna förordning.

DEL II

(**inget nationellt generellt tillstånd för handel inom gemenskapen**)

Produkter som omfattas av konventionen om kemiska vapen

1C351.d.4 ricin

1C351.d.5 saxitoxin

NSG-teknikprodukter

Hela kategori 0 i bilaga I skall ingå i bilaga IV.

OBS. Beträffande **0C003** och **0C004**, endast om de används i en "kärnreaktor" (inom avsnitt 0A001.a.).

1B226 Elektromagnetiska isotopseparatorer, utformade för, eller utrustade med, en enkel eller med multipel jonkälla, som kan producera en total jonström av 50 mA eller mer.

Anm.: Avsnitt 1B226 omfattar separatorer som

a) kan anrika stabila isotoper, eller

b) har både jonkälla och kollektor inom samma magnetfält och sådana konfigurationer i vilka de ligger utanför magnetfältet

1C012 Material enligt följande:

Teknisk anmärkning:

Dessa material används framför allt för nukeära värmekällor.

a) Plutonium i alla former som är isotopprovade till att innehålla mer än 50 viktprocent plutonium-238.

Anm.: Avsnitt 1C012.a omfattar ej:

a) Skeppningar som innehåller 1 g plutonium eller mindre.

b) Skeppningar med 3 "effektiva gram" eller mindre när den är innesluten i en avkännande kropp i ett instrument.

b) "Tidigare separerad" neptunium-237 i alla former

Anm.: Avsnitt 1C012.b omfattar ej skeppningar som innehåller 1 g neptunium-237 eller mindre.

1B231 Tritiumanläggningar och utrustning för dessa enligt följande:

a) Anläggningar för produktion, återvinning, utvinning, koncentrerings eller hantering av tritium.

- b) Utrustning för tritiumanläggningar enligt följande:
1. Frysaggregat för väte eller helium med kapacitet att kyla ned till 23 K (-250°C) eller lägre, och med en kapacitet att leda bort värme 150 W eller mer.
 2. Lagrings- eller reningssystem för väteisotoper som använder metallhybrider som medium för lagring eller rening.
- 1B233 Anläggningar för separation av litiumisotoper och utrustning för dessa enligt följande:
- a) Anläggningar för separation av litiumisotoper.
- b) Utrustning för separation av litiumisotoper enligt följande:
1. Packade vätske-vätske utbyteskolumner speciellt konstruerade för litiumamalgam.
 2. Kvicksilver eller litiumamalgampumpar.
 3. Elektrolysceller för litiumamalgam.
 4. Förångare för koncentrerad litiumhydroxidlösning.
- 1C233 Litium anrikad med avseende på isotopen litium-6 (${}^6\text{Li}$) till en halt som överskrider den naturliga isotophalten och produkter eller apparatur som innehåller anrikat litium enligt följande: elementärt litium, legeringar, föreningar, blandningar som innehåller litium, produkter därav, avfall eller skrot av något av föregående.
Anm.: 1C233 omfattar inte dosimetrar baserade på termoluminiscens.
Teknisk anm:
Den naturliga isotophalten av litium-6 är ungefär 6,5 viktprocent (7,5 atomprocent).
- 1C235 Tritium, tritiumföreningar och blandningar som innehåller tritium i vilka förhållandet tritiumatomer/väteatomer överstiger 1/1 000, samt produkter eller apparatur som innehåller något av föregående.
Anm.: 1C235 omfattar inte produkter eller apparatur som innehåller mindre än $1,48 \times 10^3$ GBq (40 Ci) tritium.
- 1E001 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "utveckling" eller "produktion" av utrustning eller material som omfattas av avsnitt 1C012.
- 1E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av varor som omfattas av avsnitten 1B226, 1B231, 1B233, 1C233, 1C235 eller 1C239.
- 3A201 Elektroniska komponenter som inte omfattas av avsnitt 3A001, enligt följande:
- a) Kondensatorer med någon av följande uppsättningar av egenskaper:
1. a) Märkspänning större än 1,4 kV,
b) energinnehåll större än 10 J,
c) kapacitans större än 0,5 μF , och
d) serieinduktans mindre än 50 nH, eller
 2. a) märkspänning större än 750 V,
b) kapacitans större än 0,25 μF , och
c) serieinduktans mindre än 10 nH.

- 3A228 Brytarenheter enligt följande:
- a) Kallkatodrör, oavsett om de är gasfyllda eller ej, vilka fungerar på liknande sätt som gnistgap, och uppfyller samtliga följande krav:
 1. Har tre eller flera elektroder,
 2. anodens märkta toppspänning är minst 2,5kV,
 3. anodens märkta toppspänning är minst 100 A, och
 4. anodens fördröjning är högst 10 μ s.

Anm.: Avsnitt 3A228 omfattar krytroner och sprytroner.
 - b) Triggade gnistgap som uppfyller följande båda villkor:
 1. En anodfördröjning om 15 μ s eller mindre, och
 2. en märkt toppström om minst 500 A.
 - c) Moduler eller delsystem med en snabb 'switch'-funktion som uppfyller samtliga följande krav:
 1. Anodens märkta toppspänning är större än 2 kV,
 2. anodens märkta toppström minst 500 A, och
 3. tillslagstiden är 1 μ s eller mindre.
- 3A231 Neutrongeneratorsystem, även rör, som har följande två egenskaper:
- a) Utformade för drift utan yttre vakuumsystem, och
 - b) som använder elektrostatisk acceleration för att inducera en reaktion mellan tritium och deuterium.
- 3E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen om teknik för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 3A201, 3A228, 3A229, 3A231 eller 3A232.
- 6A203 Kameror och komponenter, andra än de som omfattas av avsnitt 6A003, enligt följande:
- a) Mekaniska kameror med roterande spegel, enligt följande, och speciellt konstruerade tillhörande komponenter:
 1. Mekaniska trumkameror ("framing cameras") med en bildhastighet, som är större än 225 000 bilder/s.
 2. Svepkameror (spaltkameror) med en skrivhastighet större än 0,5 mm per mikrosekund.

Anm.: I avsnitt 6A203.a omfattar komponenter till sådana kameror deras synkroniseringselektronikenheter och roterenheter bestående av turbiner, speglar och lager.
 - b) Elektroniska svep- (spalt-) och trumkameror, bildrör samt utrustning enligt följande:
 1. Elektroniska svepkameror (spaltkameror) med vilka en tidsupplösning av 50 ns eller kortare kan uppnås.
 2. Bildrör (streak tubes) till kameror definierade i avsnitt 6A203.b.1.
 3. Elektroniska bildkameror (framing cameras) eller kameror med elektronisk slutare med vilka kan uppnås exponeringstider om 50 ns eller kortare.
 4. Följande bildrör till bildkameror och solid state imaging-anordningar för användning med de kameror som anges i avsnitt 6A203.b.3, nämligen
 - a) zonfokuserande bildförstärkarrör (proximity focused) med en fotokatod på en transparent ledande hinna för att minska resistansen för fotokatodskiktet,
 - b) gate- (Silicon Intensifier Target) vidikonrör där ett snabbt system tillåter slussning av fotoelektronerna från fotokatoden innan de kolliderar med SIT-plattan,
 - c) elektro-optiska slutare av celltyp Kerr eller Pockel,
 - d) andra bildrör och solid-state imaging-anordningar som har en snabb-bilds gating-tid på mindre än 50 ns speciellt konstruerade för kameror som anges i 6A203.b.3.

- 6A225 Hastighetsinterferometrar för mätning av hastigheter över 1 km/s under tidsintervall kortare än 10 μ s.
Anm.: 6A225 omfattar hastighetsinterferometrar som VISAR (*Velocity interferometer systems for any reflector*) och DLI (*Doppler laser interferometers*).
- 6A226 Tryckgivare enligt följande:
- a) Manganingivare för tryck överstigande 10 GPa.
 - b) Trycktransduktorer av kvartstyp för tryck överstigande 10 GPa.
- 6E201 "Teknik" enligt den allmänna anmärkningen rörande teknik för "användning" av utrustning som omfattas av avsnitten 6A203.a, 6A203.b, 6A225 eller 6A226.
-

Rådets gemensamma åtgärd 2000/401/GUSP av den
22 juni 2000 om kontroll av tekniskt bistånd som står
i samband med viss slags militär slutanvändning

Prop. 2000/2001:9
Bilaga 2

(Rättsakter som antagits med tillämpning av avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen)

RÅDETS GEMENSAMMA ÅTGÄRD

av den 22 juni 2000

om kontroll av tekniskt bistånd som står i samband med viss slags militär slutanvändning

(2000/401/GUSP)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT OM DENNA GEMENSAMMA ÅTGÄRD

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

med beaktande av Fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 14 i detta, och

Artikel 1

av följande skäl:

I denna gemensamma åtgärd används följande beteckningar i de betydelser som här anges:

- (1) Den 22 juni 2000 antog rådet förordning (EG) nr 1334/2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden⁽¹⁾, som är ett effektivt system för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden, inbegripet programvara och teknik. I artikel 4 i förordningen finns bl.a. bestämmelser om produkter som inte är förtecknade i bilaga I till förordningen och som används eller kan vara avsedda för användning i samband med massförstörelsevapen eller missiler som är i stånd att bära sådana vapen eller i samband med militära produkter till länder som är föremål för EU:s, OSSE:s eller FN:s vapenembargon.
- (2) Europeiska unionens medlemsstaters åtaganden när det gäller icke-spridning av massförstörelsevapen och export av konventionella militära produkter till länder som är föremål för vapenembargon kräver ett effektivt exportkontrollsystem, som även bör omfatta på gemensamma standarder grundat tekniskt bistånd, inklusive muntlig tekniköverföring som skall kontrolleras av internationella exportkontrollsystem och exportkontrollorgan samt traktater avseende såväl massförstörelsevapen och missiler som konventionella militära produkter som exporteras till länder som är föremål för ett vapenembargo. Det är lämpligt att fastställa sådana gemensamma standarder i en gemensam åtgärd.

- a) *tekniskt bistånd*: allt tekniskt stöd som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller någon annan teknisk tjänst och som kan anta sådana former som utbildning, överföring av praktiska kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster.
- b) *tekniskt bistånd* innefattar muntliga former av bistånd.
- c) *internationella exportkontrollsystem och exportkontrollorgan samt traktater*: Australiengruppen (Australia Group), kontrollsystemet för missilteknik (Missile Technology Control Regime), gruppen av länder som levererar kärnmaterial (Nuclear Suppliers Group), Wassenaararrangemanget (Wassenaar Arrangement), Zanggerkommittén (Zangger Committee) och konventionen om kemiska vapen (Chemical Weapons Convention).

Artikel 2

Tekniskt bistånd skall vara underkastat kontroll (förbud eller krav på tillstånd) som fastställs i enlighet med artikel 5 när det ges utanför Europeiska gemenskapen av en fysisk eller juridisk person etablerad i Europeiska gemenskapen och är avsett för, eller givaren är medveten om att det är avsett för, användning i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller kärnvapen eller andra kärnladdningar eller utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

⁽¹⁾ Se sidan 1 i detta nummer av EGT.

Artikel 3

Medlemsstaterna skall överväga tillämpning av sådan kontroll också i de fall där det tekniska biståndet står i samband med militär slutanvändning av andra slag än de som avses i artikel 2 och ges i bestämmelseländer som är föremål för ett vapenembargo om vilket det har beslutats genom en gemensam ståndpunkt eller en gemensam åtgärd som antagits av rådet eller ett beslut av OSSE eller ett vapenembargo som införts genom en bindande resolution av Förenta nationernas säkerhetsråd.

Artikel 4

Artikel 2 skall inte tillämpas på tekniskt bistånd

- a) när detta ges i ett land som är förtecknat i del 3 i bilaga II till förordning (EG) nr 1334/2000,
- b) när det har formen av överföring av uppgifter som är "allmänt tillgängliga" eller utgör "grundläggande vetenskaplig forskning" så som dessa uttryck definieras i internationella exportkontrollsystem, exportkontrollorgan och traktater,
- c) när det har muntlig form och inte hänför sig till produkter som skall kontrolleras av en/ett eller flera internationella exportkontrollsystem, exportkontrollorgan och traktater.

Artikel 5

Varje medlemsstat som inte redan i sin nationella lagstiftning och praxis har infört bestämmelser om kontroll för att genomföra denna gemensamma åtgärd eller fastställt vilka sanktioner som skall tillgripas på nationell nivå skall framlägga lämpliga förslag för att

- a) genomföra denna gemensamma åtgärd genom att fastställa kontrollbestämmelser,
- b) fastställa de sanktioner som skall tillgripas på nationell nivå.

Artikel 6

Denna gemensamma åtgärd träder i kraft samma dag som den antas.

Artikel 7

Denna gemensamma åtgärd skall offentliggöras i Officiella tidningen.

Utfärdad i Luxemburg den 22 juni 2000.

På rådets vägnar

J. SÓCRATES

Ordförande

Förslag till lag om produkter med dubbla användningsområden

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.

Lagen innehåller vissa kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden⁶.

Utöver vad som sägs i denna lag kan bestämmelserna i lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet tillämpas.

Definitioner

2 § Med *produkter med dubbla användningsområden*, *export*, *exportör* och *exportdeklaration* avses i denna lag detsamma som i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

3 § Med *militära produkter som ingår i medlemsstaternas militära förteckning* i artikel 4.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 avses de produkter som enligt 1 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel utgör krigsmateriel.

Med *tekniskt bistånd* avses i denna lag allt tekniskt stöd som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller liknande teknisk tjänst och som kan innebära utbildning, överföring av praktiska kunskaper eller färdigheter eller konsulttjänster.

Tillstånd

4 § Frågor om tillstånd enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag prövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

En myndighet skall med ett eget yttrande lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om överlämnande av ärenden till regeringen.

⁶ EGT nr L 159,30.06.2000, s. 00 (Celex 32000R1334)

Export och överföring

5 § Regeringen får meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden skall omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för att komplettera bestämmelserna om exporttillstånd i artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

7 § Överföring som avses i artikel 21.2 a i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 får inte äga rum utan tillstånd.

8 § För tillstånd till utförelse av använt kärnbränsle gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Tillhandahållande av tekniskt bistånd

9 § Tekniskt bistånd om det är avsett att användas i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller av kärnvapen eller andra kärnladdningar eller i samband med utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet.

Införelse

10 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till införelse av kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel.

Återkallelse

11 § Tillstånd till överföring eller export enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 kan återkallas, om tillståndshavaren har åsidosatt en föreskrift i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller en föreskrift, ett villkor eller en bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

Årlig avgift och deklARATIONER

12 § Föreskrifter om skyldighet för tillverkare av produkter som avses i denna lag att betala årliga avgifter för att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter finns i lagen 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Den som är avgiftsskyldig skall varje år lämna en deklARATION till inspektionen med de uppgifter som behövs för att bestämma avgifterna, enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från deklARATIONSSKYLDIGHETEN.

13 § Enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar skall en deklARATION varje år lämnas av den som

1. producerar, bereder, förbrukar, för in, för ut eller exporterar produkter som omfattas av rådets förordning (EG) nr 1334/2000,

2. under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, fört ut eller exporterat sådana produkter, eller

3. producerar diskreta organiska kemikalier.

DeklARATIONEN skall innehålla uppgifter om

1. verksamheten under det gångna kalenderåret,

2. den verksamhet som planeras för det kommande kalenderåret,

3. ändringar i verksamheten som planeras för det pågående kalenderåret.

DeklARATIONEN skall ges in till den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftskontroll

14 § Den som har lämnat en deklARATION enligt 13 § skall, på begäran av den myndighet som avses i 13 § tredje stycket, också lämna de upplysningar och handlingar som kan behövas för kontroll av uppgifterna i deklARATIONEN.

För denna kontroll har företrädare för myndigheten rätt till tillträde till de områden, lokaler och anläggningar där sådan verksamhet bedrivs som omfattas av deklARATIONSSKYLDIGHETEN och får där göra undersökningar och ta prover. Detta gäller dock inte bostadsutrymmen.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Tillsyn och kontroll

15 § Tillsyn och annan kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Regeringen får meddela föreskrifter om tillsynen.

16 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen av den som för överföring inom EU eller för export tar befattning med produkter med dubbla användningsområden eller av den som tillhandahåller tekniskt bistånd. Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning

som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler där den som avses i första stycket bedriver sin verksamhet. Vad som nu har sagts gäller dock inte bostadsutrymmen.

Polismyndigheten skall lämna det biträde som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras. Tillsynsmyndigheten får begära biträde även av andra statliga myndigheter för sin tillsyn.

17 § Den som enligt artikel 16.2 eller 21.5 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 är skyldig att bevara och på begäran av tillsynsmyndigheten visa upp handlingar skall bevara dessa i fem år eller den längre tid som för vissa uppgifter eller handlingar kan vara föreskriven i annan lag eller författning.

Straff m.m.

18 § Bestämmelserna om smuggling och försök till sådant brott finns i lagen (0000:00) om straff för smuggling.

Bestämmelserna om smuggling och försök till sådant brott i lagen om straff för smuggling tillämpas i fråga om

1. export utan tillstånd av produkter med dubbla användningsområden som avses i artiklarna 3, 4.1 - 4.3 och 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, och

2. överföring utan tillstånd av produkter med dubbla användningsområden som avses i artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

Första och andra stycket avser inte export eller överföring inom EU som skett genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

19 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 utan tillstånd

1. exporterar produkter såsom programvara eller teknik som avses i artiklarna 3, 4.1- 4.3 och 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000,

2. överför produkter såsom programvara och teknik som avses i artikel 21 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst 6 år.

Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen annars inneburit en allvarlig kränkning av betydande samhällsintresse.

20 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot 9 §.

Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömning av om brottet är grovt skall särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen annars inneburit en allvarlig kränkning av betydande samhällsintresse.

21 § För försök till brott enligt 19 § första stycket och 20 § första stycket samt för försök, förberedelse och stämpling till grovt brott enligt 19 § andra stycket och 20 § andra stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

22 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. lämnar oriktiga uppgifter i en ansökan om tillstånd eller i någon annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller i en deklARATION,

2. åsidosätter villkor eller bryter mot kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller denna lag,

3. åsidosätter sin underrättelseskyldighet enligt artikel 4.4 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000,

4. åsidosätter sin uppgiftsskyldighet enligt artikel 21.7 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000,

5. bryter mot 17 §, artiklarna 16.2 eller 21.5 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

I ringa fall skall det inte dömas till ansvar.

23 § Till ansvar enligt denna lag skall inte dömas, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

24 § Försummar den uppgiftsskyldige att i rätt tid ge in en sådan deklARATION som avses i 12 eller 13 §, får den myndighet som skall ta emot deklARATIONEN vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra sin skyldighet.

Överklagande

25 § Beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en myndighets beslut enligt 14, 16 och 24 §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra förvaltningsbeslut enligt denna lag eller enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001, då lagen (1998:397) om strategiska produkter upphävs.

2. Tillstånd som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall vid tillämpningen av de nya bestämmelserna anses som meddelat enligt dessa.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2000/2001:9
Bilaga 4

Inspektionen för strategiska produkter, Tullverket, Statens kärnkraftinspektion, Säkerhetspolisen, Industriförbundet, Exportkontrollföreningen, Sveriges Verkstadsindustrier, Telefonaktiebolaget LM Ericsson, Ericsson Radio Systems AB, ABB AB, iD2 Technologies, Amersham Pharmacia Biotech, Celsius AB och Svenska IT-företagens Organisation.

Förslag till lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

Härigenom föreskrivs följande.

Tillämpningsområde

1 § Denna lag gäller kontroll av produkter med dubbla användningsområden och kontroll av tekniskt bistånd.

Lagen innehåller kompletterande bestämmelser till rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden⁷.

Utöver bestämmelserna i denna lag kan lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet tillämpas.

Definitioner

2 § Med *produkter med dubbla användningsområden*, *export*, *exportör* och *exportdeklaration* avses i denna lag detsamma som i artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

3 § Med *militära produkter som ingår i medlemsstaternas militära förteckning* i artikel 4.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 avses de produkter som enligt 1 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel utgör krigsmateriel.

Med *tekniskt bistånd* avses i denna lag allt tekniskt stöd som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller någon annan teknisk tjänst och som kan anta sådana former som utbildning, överföring av praktiska kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster.

Tillstånd

4 § Frågor om tillstånd enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen prövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer.

En myndighet skall med eget yttrande lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt.

Regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om överlämnande av ärenden till regeringen.

⁷ EGT nr L 159, 30.06.2000, s. 1 (Celex 32000R1334).

Export och överföring

5 § Regeringen får meddela föreskrifter om att en produkt med dubbla användningsområden skall omfattas av krav på tillstånd till export enligt artikel 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter för att komplettera bestämmelserna om exporttillstånd i artikel 6.2 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

7 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till överföring som avses i artikel 21.2 a i rådets förordning (EG) nr 1334/2000.

8 § För tillstånd till utförsel av använt kärnbränsle gäller de begränsningar som anges i 20 a och 24 §§ strålskyddslagen (1988:220).

Tekniskt bistånd

9 § Tekniskt bistånd får inte lämnas utanför Europeiska gemenskapen om det är avsett för att användas i samband med utveckling, produktion, hantering, bruk, underhåll, lagring, detektion, identifiering eller spridning av kemiska eller biologiska vapen eller av kärnvapen eller andra kärnladdningar eller i samband med utveckling, produktion, underhåll eller lagring av missiler som är i stånd att bära sådana vapen.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från förbudet.

Införsel

10 § Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på tillstånd till införsel av kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel.

Återkallelse

11 § Tillstånd till överföring eller export enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 kan återkallas, om tillståndshavaren har åsidosatt en föreskrift i förordningen, eller en föreskrift som har meddelats med stöd av förordningen eller denna lag eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

Årlig avgift och deklARATIONER

12 § Föreskrifter om skyldighet för tillverkare av produkter som avses i denna lag att betala årliga avgifter för att täcka statens kostnader för

Inspektionen för strategiska produkter finns i 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel.

Den som är avgiftsskyldig skall varje år lämna en deklARATION till inspektionen med de uppgifter som behövs för att bestämma avgifterna, enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från deklARATIONsskyldigheten.

13 § Enligt de närmare föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar skall en deklARATION varje år lämnas av den som

1. producerar, bereder, förbrukar, för in, för ut eller exporterar kemiska prekursorer (utgångsämnen) som kan användas för tillverkning av kemiska stridsmedel,

2. under något av de tre senaste åren har producerat, berett, förbrukat, fört in, fört ut eller exporterat sådana produkter, eller

3. producerar diskreta organiska kemikalier.

DeklARATIONen skall innehålla uppgifter om

1. verksamheten under det gångna kalenderåret,

2. den verksamhet som planeras för det kommande kalenderåret,

3. ändringar i verksamheten som planeras för det pågående kalenderåret.

DeklARATIONen skall ges in till den myndighet som regeringen bestämmer.

Uppgiftskontroll

14 § Den som har lämnat en deklARATION enligt 13 § skall, på begäran av den myndighet som avses i 13 § tredje stycket, också lämna de upplysningar och handlingar som kan behövas för kontroll av uppgifterna i deklARATIONen.

För denna kontroll har företrädare för myndigheten rätt till tillträde till de områden, lokaler och anläggningar där sådan verksamhet bedrivs som omfattas av deklARATIONsskyldigheten och får där göra undersökningar och ta prover. Detta gäller dock inte utrymme som utgör någons bostad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras.

Tillsyn och kontroll

15 § Tillsyn och annan kontroll av efterlevnaden av bestämmelserna i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall utövas av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

Regeringen får meddela föreskrifter om tillsynen.

16 § Tillsynsmyndigheten har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen av den som för överföring inom

Europeiska gemenskapen eller för export tar befattning med produkter med dubbla användningsområden eller av den som ger tekniskt bistånd. Med handling förstås framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniska hjälpmedel.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få tillträde till lokaler där den som avses i första stycket bedriver sin verksamhet. Detta gäller dock inte utrymme som utgör någons bostad.

Polismyndigheten skall lämna den hjälp som behövs för att kontrollen skall kunna genomföras. Tillsynsmyndigheten får begära hjälp även av andra statliga myndigheter för sin tillsyn.

17 § Den som enligt artikel 16.2 eller 21.5 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 är skyldig att bevara och på begäran av tillsynsmyndigheten visa upp handlingar skall bevara dessa i fem år eller den längre tid som för vissa uppgifter eller handlingar kan vara föreskriven i annan lag eller författning.

Straff m.m.

18 § Bestämmelser om smuggling och försök till sådant brott finns i lagen (0000:00) om straff för smuggling.

Bestämmelserna om smuggling och försök till sådant brott i lagen om straff för smuggling tillämpas i fråga om

1. export utan tillstånd av produkter med dubbla användningsområden som avses i artiklarna 3, 4.1-4.3 och 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, och

2. överföring utan tillstånd av produkter med dubbla användningsområden som avses i artikel 21 i samma förordning.

Första och andra styckena avser inte export eller överföring inom Europeiska gemenskapen som skett genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i samma förordning.

19 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 utan tillstånd

1. exporterar produkter såsom programvara eller teknik som avses i artiklarna 3, 4.1-4.3 och 5.1 i samma förordning,

2. överför produkter såsom programvara eller teknik som avses i artikel 21 i samma förordning.

Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömning av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

20 § Till böter eller fängelse i högst två år döms den som uppsåtligen bryter mot 9 §.

Om brottet är att anse som grovt döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömning av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

21 § För försök till brott enligt 19 § första stycket och 20 § första stycket samt för försök, förberedelse och stämpling till grovt brott enligt 19 § andra stycket och 20 § andra stycket döms det till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

22 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. lämnar oriktiga uppgifter i en ansökan om tillstånd eller i någon annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller denna lag eller i en deklARATION,

2. åsidosätter villkor eller bryter mot kontroll- eller ordningsbestämmelser som har meddelats med stöd av artikel 6.2 i samma förordning eller denna lag,

3. åsidosätter sin underrättelseskyldighet enligt artikel 4.4 i samma förordning ,

4. åsidosätter sin uppgiftsskyldighet enligt artikel 21.7 i samma förordning ,

5. bryter mot artikel 16.2 eller 21.5 i samma förordning eller mot 17 §.

I ringa fall skall det inte dömas till ansvar.

23 § Till ansvar enligt denna lag skall det inte dömas, om gärningen är belagd med straff i brottsbalken.

24 § Försummar den uppgiftsskyldige att i rätt tid ge in en sådan deklARATION som avses i 12 eller 13 §, får den myndighet som skall ta emot deklARATIONEN vid vite förelägga den uppgiftsskyldige att fullgöra sin skyldighet.

Överklagande

25 § Beslut av en annan myndighet än regeringen att återkalla ett tillstånd får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en myndighets beslut enligt 14, 16 och 24 §§.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Andra förvaltningsbeslut enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller enligt denna lag får inte överklagas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001, då lagen (1998:397) om strategiska produkter skall upphöra att gälla.

2. Tillstånd som har meddelats med stöd av äldre bestämmelser skall vid tillämpningen av de nya bestämmelserna anses som meddelat enligt dessa.

Prop. 2000/2001:9
Bilaga 5

Förslag till lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut

Härigenom föreskrivs att 2 § lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2§⁸

Lagen gäller inte beslut av en sådan nämnd vars sammansättning är bestämd i lag och vars ordförande skall vara eller har varit ordinarie domare.

Lagen gäller inte heller

1. beslut av arrendenämnd, hyresnämnd eller övervakningsnämnd,
2. beslut om svenskt medborgarskap,
3. beslut om utlänningars vistelse i riket,
4. beslut om värnpliktigas eller reservpersonals inkallelse eller tjänstgöring inom försvarsmakten,
5. beslut enligt lagen (1966:413) om vapenfri tjänst,
6. beslut som rör skatter eller avgifter,
7. beslut enligt lagen (1992:1602) om valuta- och kreditreglering eller beslut i frågor om allmän likviditetsindragning eller allmän prisreglering,
8. andra beslut enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel än sådana som avser återkallelse av tillstånd enligt 3 eller 4 §,
9. beslut om tillstånd till sådan verksamhet som avses i 1 § 3-4 lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet,
10. beslut enligt *lagen (1998:397) om strategiska produkter.*
10. beslut enligt *lagen (0000:00) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

⁸ Senaste lydelse 1998:398.

Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs att 22 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

För att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter skall den som har tillstånd att tillverka krigsmateriel enligt denna lag eller den som tillverkar produkter som omfattas av inspektionens tillsyn enligt 19 § lagen (1998:397) om strategiska produkter årligen betala en avgift, om det fakturerade värdet av tillverkarens sålda produkter av dessa slag under året överstiger 2 500 000 kr. Inspektionen bestämmer avgiften efter ett för samtliga avgiftsskyldiga lika förhållande till det fakturerade värdet.

Föreslagen lydelse

22 §⁹

För att täcka statens kostnader för Inspektionen för strategiska produkter skall den som har tillstånd att tillverka krigsmateriel enligt denna lag eller den som tillverkar produkter som omfattas av inspektionens tillsyn enligt 12 § lagen (0000:00) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd årligen betala en avgift, om det fakturerade värdet av tillverkarens sålda produkter av dessa slag under året överstiger 2 500 000 kr. Inspektionen bestämmer avgiften efter ett för samtliga avgiftsskyldiga lika förhållande till det fakturerade värdet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

⁹ Senaste lydelse 1998:399.

Förslag till lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §¹⁰

Lagen är tillämplig endast beträffande följande varor:

1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i <i>lagen (1998:397) om strategiska produkter</i> ,	1. krigsmateriel som avses i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, och produkter som avses i <i>lagen (0000:00) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd</i> ,
2. varor som skall beskattas enligt lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
 3. narkotika som avses i narkotikastrafflagen (1968:64),
 4. vapen och ammunition som avses i vapenlagen (1996:67),
 5. injektionssprutor och kanyler,
 6. dopningsmedel som avses i lagen (1991:1969) om förbud mot vissa dopningsmedel,
 7. springstiletter, springknivar, knogjärn, kaststjärnor, riv- eller nithandskar, batonger, karatepinnar, blydaggar, spikklubbor och liknande,
 8. kulturföremål som avses i 5 kap. lagen (1988:950) om kulturminnen m.m.,
 9. hundar och katter för annat ändamål än handel,
 10. spritdrycker, vin och starköl enligt alkohollagen (1994:1738), teknisk sprit och alkoholhaltiga preparat enligt lagen (1961:181) om försäljning av teknisk sprit m.m. samt tobaksvaror vid kontroll av åldersgränsen i 13 § tobakslagen (1993:581),
 11. nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfän, fisk och reptiler,
 12. andra djur än sådana som anges ovan och produkter av djur, om det finns särskild anledning att misstänka att smittsam sjukdom förekommer, att djuret eller djurprodukten på annat sätt utgör en allvarlig hälsorisk för människor eller djur, att medföljande dokument är ofullständiga eller felaktiga, att erforderliga dokument saknas eller att de villkor som i övrigt gäller för införseln inte är uppfyllda,

¹⁰ Senaste lydelse 2000:266.

13. barnpornografi enligt lagen (1998:1443) om förbud mot införelse och utförelse av barnpornografi,
14. varor som avses i lagen (1999:42) om förbud mot vissa hälsofarliga varor.

Prop. 2000/2001:9
Bilaga 5

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001.

Förslag till lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220)

Härigenom föreskrivs att 20 § strålskyddslagen (1988:220) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20§¹¹

Tillstånd krävs för att

1. tillverka, till landet införa, transportera, saluföra, överlåta, upplåta, förvärva, inneha, använda, deponera, återvinna eller återanvända ett radioaktivt ämne eller ett material som innehåller radioaktiva ämnen,

2. tillverka, till landet införa, saluföra, överlåta, upplåta, förvärva, inneha, använda, installera eller underhålla en teknisk anordning som kan och är avsedd att sända utjoniserande strålning eller sådan del av anordningen som är av väsentlig betydelse från strålningssynpunkt,

3. tillverka, till landet införa, saluföra, överlåta, upplåta, förvärva, inneha, använda, installera eller underhålla andra tekniska anordningar än sådana som avses i 2 och som kan alstra joniserande strålning och för vilka regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer föreskrivit krav på tillstånd,

4. från landet utföra radioaktivt ämne, om inte tillstånd finns enligt *lagen (1998:397) om strategiska produkter*.

4. från landet utföra radioaktivt ämne, om inte tillstånd finns enligt *lagen (0000:00) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd*.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2001

¹¹ Senaste lydelse 2000:264.

Lagrådets yttrande

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2000-09-18

Närvarande: f.d. justitierådet Staffan Vängby, justitierådet Leif Thorsson, regeringsrådet Rune Lavin.

Enligt en lagrådsremiss den 7 september 2000 (Utrikesdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd,
2. lag om ändring i lagen (1988:205) om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut,
3. lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel,
4. lag om ändring i lagen (1996:701) om Tullverkets befogenheter vid Sveriges gräns mot ett annat land inom Europeiska unionen,
5. lag om ändring i strålskyddslagen (1988:220).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av hovrättsassessorn Eva Liljefors och ämnessakkunnige Patrik Alm.

Förslagen föranleder följande yttrande av *Lagrådet*:

Förslaget till lag om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd

3 §

I andra stycket definieras tekniskt bistånd som allt tekniskt stöd som har samband med vissa i paragrafen angivna tekniska tjänster och som kan anta vissa i paragrafen angivna former. Språkligt synes denna formulering – som ansluter till den engelska språkversionen av åtgärden men som något avviker från den franska versionen – innebära, att en angiven teknisk tjänst som inte kan anta någon av de angivna formerna inte heller omfattas av lagens bestämmelser.

4 §

Bestämmelsen i tredje stycket har formulerats som ett bemyndigande för regeringen. Regeringen har emellertid rätt att besluta föreskrifter om verkställighet av lag redan med stöd av 8 kap. 13 § första stycket 1 regeringsformen. Bestämmelsen bör därför ges formen av en erinran om förekomsten av dylika föreskrifter. Detta kan enklast ske på så sätt att orden ”får meddela” byts ut mot ordet ”meddelar”.

9 §

De flesta av den föreslagna lagens normbemyndiganden avser ”in- eller utförelse av varor” och har därför stöd i 8 kap. 7 § första stycket 3 regeringsformen. Bemyndigandet i andra stycket av förevarande paragraf avser emellertid inte varor utan tekniskt bistånd i form av olika tjänster

(se definitionen i förslagets 3 § andra stycket). I den mån dessa tjänster tillhandahålls av enskilda, t.ex. i form av konsulttjänster, kan verksamheten i allmänhet hänföras till ”näringsverksamhet” och därmed till ett ämne som nämns i 8 kap. 7 § första stycket 3 regeringsformen. Bemyndigandet är i detta hänseende i överensstämmelse med regeringsformens bestämmelser.

Om regeringens föreskrifter i den tilltänkta förordningen kommer att omfatta även det fall att en statlig myndighet, främst då en försvarsmyndighet, ger det tekniska biståndet, är det inte längre fråga om ett förhållande mellan enskilda och det allmänna. Det medför att bestämmelserna i 8 kap. 3 § regeringsformen över huvud taget inte är tillämpliga och naturligtvis inte heller delegationsreglerna i 8 kap. 7 §. I den mån regeringens föreskrifter riktar sig till underordnad myndighet, får de meddelas med stöd av regeringens restkompetens enligt 8 kap. 13 § första stycket 2 regeringsformen och något bemyndigande i lagen är inte erforderligt.

Av det anförda framgår dock att bemyndigandet i andra stycket är nödvändigt för att göra det möjligt för regeringen att meddela föreskrifter som omfattar enskildas biståndsverksamhet enligt paragrafen.

Bestämmelserna om straff m.m.

Lagen (1991:341) om förbud mot utförsel av vissa produkter som kan användas i massförstörelsesyfte, m.m. innefattade i första hand en reglering av utförsel av varor. Vid överträdelser i den delen blev varusmuggningslagen direkt tillämplig, varom erinrades i lagen. Vid tillkomsten av lagen (1998:397) om strategiska produkter ansågs överträdelser av exportförbud enligt EG-förordningen inte kunna medföra ansvar direkt på grund av bestämmelserna i varusmuggningslagen utan i 22 § i den nya lagen infördes – i princip i strid mot varusmuggningslagens konstruktion – en föreskrift om att bestämmelserna om varusmuggling och försök till sådant brott i varusmuggningslagen skulle tillämpas beträffande sådana överträdelser (jfr Lagrådets yttrande, prop. 1997/98:68 s. 68).

Föreskriften synes – att döma av följdändringarna till den föreslagna nya lagen om straff för smuggling – vara unik och man kan fråga sig vad den i olika hänseenden innebar. Lagen (1991:341) om förbud mot utförsel av vissa produkter som kan användas i massförstörelsesyfte, m.m. måste ha inneburit att bl.a. varusmuggningslagens bestämmelser om förundersökning, tvångsmedel och förverkande blev tillämpliga vid otillåten utförsel av varor (jfr 14 § i lagen som innehöll en särskild förverkandebestämmelse för situationer som inte reglerades i varusmuggningslagen). Det måste antagas att avsikten var att den ursprungliga hänvisningen i lagen om strategiska produkter skulle avse samma bestämmelser i varusmuggningslagen. När nu en ny lag tillkommer är det viktigt att den får en tydlig reglering av frågorna om förundersökning, tvångsmedel och förverkande.

Med tillkomsten av det förslag till lag om straff för smuggling (i det följande benämnd smuggningslagen) som lagts fram i proposition 1999/2000:124 och därav föranledd följdändring av lagen om strategiska produkter blev hänvisningen till smuggningslagen direkt missvisande. De

materiella bestämmelserna i den nu föreslagna lagen föranleder nya straffbestämmelser som ytterligare visar att hänvisningen till smugglingslagen är felaktigt utformad. Lagrådet vill peka på bl.a. följande inadvartenser.

Av varusmuggling fanns i 5 § varusmugglingslagen en oaktsamhetsform. Smuggling, vartill hänvisas i 18 § andra stycket i lagförslaget, är emellertid ett uppsåtligt brott. Den oaktsamma formen har i smugglingslagen en egen brottsbeteckning, nämligen olovlig införsel eller olovlig utförsel. Av legalitetsprincipen följer att hänvisningen till smuggling inte kan avse ett sådant brott. Något ansvar för gärningar som avses 18 § och som begåtts av oaktsamhet finns därför inte. Däremot föreskrivs ett oaktsamhetsansvar enligt 19 §.

Hänvisningen till smuggling i 18 § avser uppenbarligen även den grova formen av smuggling och måste då antas innefatta också den ringa formen. Någon bestämmelse om ringa brott finns däremot inte i 19 §. Det får antas att det senare är genomtänkt och att brotten ansetts vara av sådan art att ingen gärning kan anses ringa, vilket i och för sig framstår som rimligt i fråga om uppsåtligt brott.

När det gäller oaktsamma gärningar enligt 19 § avviker paragrafen i tre hänseenden från smugglingslagen. För ansvar enligt 7 § smugglingslagen krävs att oaktsamheten är grov. Det finns inte någon grov form av oaktsamhetsbrottet. Om den oaktsamma gärningen är ringa, inträder inte ansvar enligt smugglingslagen. Ingen av avvikelserna framstår som motiverad.

I 18 § hänvisas till ”smuggling och försök till sådant brott”. Enligt smugglingslagen är även förberedelse och stämpling till grov smuggling straffbara. Detsamma är enligt förslaget fallet beträffande bl.a. gärningar enligt 19 §. Det är uppenbart att denna skillnad inte kan vara avsedd.

Lagrådet utgår från att när överträdelse av lagen innefattar införsel eller utförsel av varor så skall Tullverket kunna ingripa. Frågan är vilka befogenheter Tullverket i så fall har. För att Tullverket skall få bedriva förundersökning och använda tvångsmedel enligt den föreslagna smugglingslagen vid tillämpning av andra lagar än smugglingslagen och narkotikastrafflagen krävs att lagen i fråga är uppräknad i 1 § tredje stycket smugglingslagen. Så är inte fallet i fråga om lagen om strategiska produkter och någon ändring föreslås inte nu.

Det anförda gör det tveksamt om lagförslaget i fråga om bestämmelserna om straff m.m. är så berett att det kan läggas till grund för lagstiftning. I betraktande av att EG-förordningen träder i kraft den 28 i denna månad och förutsätter att sanktionsbestämmelser finns i svensk rätt bör emellertid särskilda ansträngningar göras för att rätta till brister i fråga om bestämmelserna om straff m.m. Lagrådet har följande synpunkter på bestämmelserna, att övervägas vid det fortsatta beredningsarbetet inom Regeringskansliet.

18 och 19 §§

Betydande lagtekniska vinster kan göras genom en samordning av de båda paragraferna. Om i lagtexten anges att det skall dömas till ansvar ”såsom för smuggling” kan det inte anses föreligga något hinder att använda ett sådant uttryck även i fall som avses i 19 §, trots att smuggling

i sig endast avser varor. Än mindre föreligger ett sådant hinder, om hänvisningen till smugglingslagen utesluts.

Hänvisningen till smugglingslagen i 18 § första stycket synes bara kunna avse överträdelser av föreskrifter som meddelats enligt 10 §. Hänvisningen har då närmast sin plats i sådana föreskrifter. Den är i vart fall överflödig eftersom smugglingslagen ändå gäller. Lagrådet förordar att stycket utgår.

Oaktsamma gärningar bör behandlas i en särskild paragraf.

Med beaktande även i övrigt av vad Lagrådet anfört i det föregående skulle paragraferna kunna ges följande lydelse:

”18 § Den som uppsåtligen utan tillstånd exporterar produkter med dubbla användningsområden som avses i artiklarna 3, 4.1-4.3 och 5.1 i rådets förordning (EG) nr 1334/2000, eller överför produkter med dubbla användningsområden som avses i artikel 21 i samma förordning, döms såsom för smuggling enligt 3 § första stycket lagen (2000:000) om straff för smuggling.

Vad som föreskrivs i första stycket gäller också den som uppsåtligen genom sådan elektronisk överföring som avses i artikel 2 b iii i rådets förordning (EG) nr 1334/2000 utan tillstånd

1. exporterar programvara eller teknik som avses i artiklarna 3, 4.1-4.3 och 5.1 i samma förordning, eller
2. överför programvara eller teknik som avses i artikel 21 i samma förordning.

Om brott enligt första eller andra stycket är att anse som grovt, döms till fängelse, lägst sex månader och högst sex år.

Vid bedömningen av om brottet är grovt skall det särskilt beaktas om gärningen ingått som ett led i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning, eller om gärningen inneburit en allvarlig kränkning av ett betydande samhällsintresse.

19 § Den som av grov oaktsamhet begår en gärning som avses i 18 § första eller andra stycket döms till böter eller fängelse i högst två år.

Om gärningen är ringa, skall den inte medföra ansvar.”

En annan möjlighet är att i 18 § första stycket direkt ange straffsatsen, utan brottsbeteckning och utan någon hänvisning till smugglingslagen: ”-:- döms till böter eller fängelse i högst två år”.

Om en bestämmelse angående uppsåtligt ringa brott anses motiverad, bör den sättas in som ett tredje stycke i 18 §.

21 §

Bestämmelsen kan lämpligen ges följande lydelse: ”För försök till brott enligt 18 § första eller andra stycket eller 20 § första stycket samt för försök, förberedelse och stämpling till grovt brott enligt 18 § tredje stycket eller 20 § andra stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.”

23 §

Innan en bestämmelse som denna införs bör man göra klart för sig vilka gärningar som kan tänkas konkurrera. Ansvarsbestämmelsen i 22 § första stycket 1 kan uppenbarligen konkurrera med bestämmelsen om osant

intygande i 15 kap. 11 § brottsbalken. I övrigt är det oklart vilka andra ansvarsbestämmelser som åsyftas. Lagrådet anser att bestämmelsen utan olägenhet kan utgå och vanliga straffrättsliga konkurrensprinciper i stället tillämpas. Anses den skola vara kvar bör man åtminstone förebygga att någon brottsbalksbestämmelse med lindrig straffskala träder i stället för någon bestämmelse i förslaget med allvarliga påföljder. Därvid kan med visst mönster i 29 kap.11 § andra stycket miljöbalken bestämmelsen ges följande lydelse: ”Till ansvar enligt denna lag döms inte, om gärningen är belagd med samma eller strängare straff i brottsbalken.”

Förverkande

Lagen synes böra innehålla bestämmelser om förverkande av åtminstone varor som exporterats eller överförts i strid med lagens bestämmelser. Detta kan ske genom en hänvisning till 16-18 §§ smugglingslagen. Lagrådet saknar dock underlag att bedöma vilka tillgångar eller värden en sådan hänvisning skall omfatta.

Förundersökning och tvångsmedel

Lagrådet saknar också underlag att bedöma i vilken utsträckning Tullverket skall få bedriva förundersökning och använda tvångsmedel enligt den föreslagna smugglingslagen vid överträdelse av förevarande lag. En lagteknisk samordning kan ske genom att lagen inordnas i 1 § tredje stycket smugglingslagen, i förekommande fall med undantag för överträdelse som inte avser befattning med varor.

25 §

Endast sådana typer av beslut som anges i första stycket är överklagbara. Andra slags förvaltningsbeslut enligt rådets förordning (EG) nr 1334/2000 eller enligt denna lag får inte överklagas. Den sistnämnda bestämmelsen medför bl.a. att ett beslut om vägrat tillstånd inte kan hänskjutas till allmän förvaltningsdomstols prövning. Paragrafen motsvarar i sak 29 § lagen om strategiska produkter. Vid sin granskning av den sistnämnda paragrafen ifrågasatte Lagrådet om inte en möjlighet borde öppnas för överklagande av beslut att vägra tillstånd. Se prop. 1997/98:68 s. 66.

Huruvida den enskilde skall anses ha rätt att överklaga ett beslut om vägrat tillstånd är främst förknippat med frågan huruvida saken kan anses angå hans civila rättigheter eller skyldigheter enligt art. 6 i Europakonventionen. I ett beslut av den 27 juni 2000 (Ankarcrona mot Sverige, 35178/97) har den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (Europadomstolen) uttalat sig i frågan vad gäller vägrat tillstånd enligt lagen om krigsmateriel. Domstolen skiljer mellan det fall att en rättighet är relaterad till kriterier i en lag och det fall att ett beviljande av en förmån beror av en diskretionär prövning utan att någon egentlig rättighet är erkänd i lagen. Vidare uttalar domstolen:

The 1992 Act [här avses lagen om krigsmateriel] contains no such applicable criteria, but leaves it entirely to the discretion of the Inspectorate, and previously the Government, to decide, in the light of an assessment of national security policies and current regional and global security situations, whether a permit shall be granted or not. In no way is

the situation or needs of the applicant in question decisive to the outcome of this evaluation. On the contrary, no regard at all is paid to such circumstances.

In view of the above considerations, the Court concludes that, whether or not the impugned proceedings involved a "dispute" for the purposes of Article 6 § 1, the claims asserted by the applicant did not in any event concern a "right" which could arguably be said to be recognised under the law of Sweden. This being so, Article 6 § 1 of the Convention was not applicable to the impugned proceedings and has therefore not been violated in relation to the applicant.

Rättsförhållandena i den föreslagna lagen är likartade med dem i lagen om krigsmateriel. Av Europadomstolens ovan behandlade beslut torde den slutsatsen kunna dragas att bestämmelsen i sista stycket, varigenom möjligheten till domstolsprövning av avslagsbeslut skärs av, inte står i strid med art. 6 i Europakonventionen. Om möjligheten till domstolsprövning ändå bör finnas är således i princip en inhemsk rättsfråga. Den omständigheten att de bedömningar som föregår ett avslag på en tillståndsansökan väsentligen är av politisk art talar, enligt Lagrådets mening, för att domstol inte bör befatta sig med mål av denna art.

Situationen är en annan beträffande beslut om återkallelse av tillstånd. I den föreslagna lagens 11 § anges – låt vara inte med någon högre precision – de grunder efter vilka återkallelse kan ske. Det finns därför skäl för att tillståndsmyndighetens återkallelsebeslut skall kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol, vilket också kommer till uttryck genom en regel i första stycket av förevarande paragraf. Sistnämnda regel undantar emellertid regeringens återkallelsebeslut, som alltså inte skulle kunna underkastas någon domstolsprövning. Lagrådet anser av flera skäl att detta inte är acceptabelt.

Enligt 4 § i förslaget prövas frågor om tillstånd av Inspektionen för strategiska produkter eller av den myndighet som regeringen bestämmer. I andra stycket sägs att en myndighet med eget yttrande skall lämna över ett ärende till regeringens prövning, om ärendet har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt. Detta skulle medföra att sökandens rätt till domstolsprövning blev beroende av om myndigheten själv prövade ansökan eller om denna överlämnades till regeringen. Till yttermera visso skulle domstolsvägen vara stängd just beträffande de principiellt viktiga ärendena. Vidare kommer Regeringsrätten, när återkallelsefrågan kan hänskjutas till förvaltningsdomstols prövning, att bli högsta prejudikatinstans på området. Om vissa ärenden skall prövas slutligt av regeringen, kan det uppkomma en konkurrens mellan två högsta instanser som båda är berättigade att besluta i principfrågor.

Från rättslig synpunkt är den tyngsta invändningen dock att art. 6 i Europakonventionen sannolikt omfattar frågor om återkallelse av tillstånd enligt lagen. I detta hänseende innehåller lagen särskilda kriterier, en omständighet som Europadomstolen tycks fästa särskilt avseende vid enligt det ovan anmärkta rättsfallet. Det förhåller sig också så att den enskilde redan förvärvat en rättighet i form av ett tillstånd och att frågan nu gäller om detta kan dras in med stöd av uttryckliga

lagregler. Allt tycks tyda på att denna fråga angår en civil rättighet enligt art. 6.

Vad ovan sagts innebär att även regeringens återkallelsebeslut bör kunna klandras vid förvaltningsdomstol. Det rättsmedel som bör komma ifråga är ansökan om rättsprövning. Detta medför att en justering i förslaget till lag om ändring i lagen om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut blir nödvändig, vilket Lagrådet återkommer till nedan. Det kan i sammanhanget nämnas att regeringens återkallelsebeslut enligt lagen om krigsmateriel kan angripas medelst ansökan om rättsprövning.

Övergångsbestämmelserna

I andra stycket av artikel 23 (felnumrerad i den svenska texten) i EG-förordningen föreskrivs att de ansökningar som lämnas in innan förordningen träder i kraft skall fortsätta att omfattas av de relevanta bestämmelserna i förordning (EG) nr 3381/94. Bestämmelsen gäller som svensk lag och får inte transformeras. Den föreslagna övergångsbestämmelsen under punkten 2 synes stå i viss motsättning till föreskriften i EG-förordningen. Lagrådet förordar att den utgår. Det får bli en tolkningsfråga om någon skall anses ha eller inte ha ett tillstånd som gäller enligt den föreslagna lagen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om rättsprövning av vissa förvaltningsbeslut

2 §

Med hänsyn till vad ovan anförts om behovet av en möjlighet att underkasta regeringens återkallelsebeslut rättsprövning föreslår Lagrådet att punkten 10 ges följande lydelse: ”10. andra beslut enligt lagen (0000:00) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd än regeringens beslut som avser återkallelse av tillstånd.”

Övriga lagförslag

Lagrrådet lämnar förslagen utan erinran.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 oktober 2000

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Thalén, Winberg, Ulvskog, Lindh, Sahlin, von Sydow, Klingvall, Pagrotsky, Östros, Messing, Engqvist, Rosengren, Wärnersson, Lejon, Lövdén, Ringholm

Föredragande: Pagrotsky

Regeringen beslutar proposition 2000/01:9 Exportkontroll m.m. av produkter med dubbla användningsområden.

Rättsdatablad

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upphäver eller upprepar ett normgivningsbemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG-regler
---------------------------	---	--

Lag (0000:000) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd	4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 15 §§	32000R1334
---	----------------------------------	------------